

Wie was die Man?
Wat was Zijn boodschap?

VREEMDELING

OP DE WEG NAAR EMMAÛS

JOHN R. CROSS

VREEMDELING

OP DE WEG NAAR EMMAÛS

JOHN R. CROSS

De Vreemdeling op de weg naar Emmaüs
John R. Cross

© 2012, 2016 GoodSeed International

Dutch translation of:
The Stranger on the Road to Emmaus, by John R. Cross
Copyright © 1997, 1998, 2000, 2009, 2010 GoodSeed International.
Translated by permission.

Vertaling: drs. A. Pellegrom
Omslagontwerp: Lumineus Design, Ede
Opmaak binnenwerk: Incendior, Wageningen

ISBN: 978-1-77304-017-2
NUR-code: 712

GoodSeed International
PO Box 3704
Olds, AB T4H 1P5
Canada

Internet: www.goodseed.com
E-mail: info@goodseed.com

De Bijbeltekst in deze uitgave is, tenzij anders vermeld, ontleend aan de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010. Alle rechten voorbehouden, © Stichting HSV en uitgeverij Jongbloed – Heerenveen.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form without written permission of the publisher.

201703-475-0000

DANKBETUIGING

Eeuwen geleden schreef een om zijn wijsheid bekend staande koning:

Is er iets, waarvan men kan zeggen: Kijk eens, dat is nieuw?

Als het over de Bijbel gaat, kan niemand iets origineels claimen. Ik geef dan ook graag toe dat ik overzichten en ideeën heb gebruikt die uit wel duizend bronnen komen, zowel heel oude als moderne. Vele ervan zijn zo algemeen bekend dat niemand er een auteursclaim op zou durven leggen. Waar bronnen wel bekend waren zijn ze in de eindnoten aangegeven.

Mijn bijzondere dank gaat uit naar Trevor McIlwain, die de boodschap met een breed overzicht van de Schrift in perspectief heeft geplaatst. De manier waarop hij onderwijs geeft heeft de mijne verregaand beïnvloed en daar ben ik hem zeer veel dank voor verschuldigd.

Behalve mijn broer David en mijn vrouw Janice hebben nog vele anderen geholpen met bijdragen en stimulerende woorden, met het bespreken van details, het geven van informatie over zaken die met bepaalde wetenschappen te maken hadden, met het invoeren in de computer, met de tekeningen en het maken van de omslag. Ik heb voor deze uitgave kunnen profiteren van jaren van input en nuttige suggesties door tientallen mensen. Hen allen wil ik hierbij heel hartelijk bedanken.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	vii
HOOFDSTUK 1	
1 Proloog	11
2 Alles op een rijtje zetten	12
3 Een uniek boek	15
HOOFDSTUK 2	
1 In het begin	21
2 Engelen, heerscharen en sterren	26
HOOFDSTUK 3	
1 Hemel en aarde	31
2 Het was goed	35
3 Man en vrouw	41
HOOFDSTUK 4	
1 Ik zal	51
2 Heeft God gezegd...?	54
3 Waar bent u?	61
4 De dood	65
HOOFDSTUK 5	
1 Een paradox	75
2 Verzoening	78
3 Twee aan twee	88
4 Babel	97
HOOFDSTUK 6	
1 Abraham	103
2 Geloof	106
3 Izaak	108
HOOFDSTUK 7	
1 Israël en Juda	115
2 Mozes	116
3 Farao en het pascha	119
HOOFDSTUK 8	
1 Brood, kwartels en water	127
2 Tien leefregels	130
3 De rechtbank	137
HOOFDSTUK 9	
1 De tabernakel	145
2 Ongeloof	151
3 Richteren, koningen en profeten	155

HOOFDSTUK 10

1 Elizabet, Maria en Johannes	163
2 Jezus	166
3 Tussen de Schriftgeleerden	174
4 Gedoopt	177

HOOFDSTUK 11

1 De verzoeking	185
2 Macht en roem	188
3 Nicodemus	190
4 Verworpen	193
5 Het Brood des Levens	197

HOOFDSTUK 12

1 Een bezoedeld kleed	201
2 De Weg	204
3 Lazarus	206
4 De Hel	210
5 Acceptatie en verraad	212

HOOFDSTUK 13

1 De arrestatie	217
2 De kruisiging	220
3 De begrafenis en de opstanding	233

HOOFDSTUK 14

1 De Vreemdeling	241
2 De boodschap op de weg naar Emmaüs	243
— Van Adam tot Noach —	
3 De boodschap op de weg naar Emmaüs	250
— Van Abraham Tot De Wet —	
4 De boodschap op de weg naar Emmaüs	258
— Van de Tabernakel tot de Koperen Slang —	
5 De boodschap op de weg naar Emmaüs	263
— Van Johannes de Doper tot de Opstanding —	

HOOFDSTUK 15

1 Wat wilt u dat ik doen zal?	273
2 Een geschikte tijd	288

AANHANGSEL

Verklarende woordenlijst	293
Een Bijbelvertaling kiezen	294
Noten	295

VOORWOORD

Het is niet gemakkelijk om een objectief boek over de Bijbel te schrijven. De Bijbel is namelijk een boek dat om een reactie vraagt. En jammer genoeg hebben veel reacties van mensen zich niet bepaald onder ideale omstandigheden gevormd.

Velen van ons hebben te maken gehad met religieuze ijverars die ons fragmenten van de Bijbel door het keelgat probeerden te duwen. En het voorspelbare effect was de geestelijke kokhalsreflex. Daarmee krijgen mensen net voldoende informatie over de Bijbel geïnjecteerd om misverstanden te creëren, maar onvoldoende om de Bijbel werkelijk te begrijpen. En op basis daarvan kiezen veel mensen er dan voor om het Boek *af te wijzen* in plaats van het te *accepteren*. De meeste mensen proberen neutraal te blijven – zij mijden het Boek volkomen.

Met dit alles in mijn achterhoofd heb ik getracht me verre te houden van dat *prekerige* toontje waardoor mensen hun stekels opzetten. Ik heb er alles aan gedaan om de Bijbel duidelijk uit te leggen en hem voor zichzelf te laten spreken (te zeggen wat er staat) en u dan uw eigen conclusies te laten trekken. Sommige mensen zullen me misschien beschuldigen van verlies van objectiviteit omdat ik over de Bijbel schrijf als een Boek dat waar is. Ik vond dat ik dit risico maar moest lopen, want het is iets waar de Bijbel zelf aanspraak op maakt. Anders had ik afbreuk gedaan aan de tekst. Ik heb ook de geest van de vertelling geprobeerd te pakken om het geheel zowel interessant als duidelijk te maken.

Ten tweede was ik vastbesloten om voor wat de boodschap betreft geen *water bij de wijn* te doen. Waar de Bijbel een keus van ons vraagt, heb ik geprobeerd die keus duidelijk te illustreren. De Bijbel is nogal direct in zijn uitspraken en ik heb getracht die realiteit weer te geven door elke vorm van vaagheid te vermijden. In verband daarmee heb ik de verwarring vermeden die ontstaat als men politiek correct is ten koste van de boodschap.

Zoals bij elk boek zullen sommigen na het lezen van de eerste paar pagina's van dit boek geneigd zijn te besluiten dat het "niks voor mij is". Degenen die daartoe geneigd zijn wil ik uitdagen om eerst het hele boek te lezen en dan pas te besluiten wat zij van de Bijbel willen geloven. Er is een tijd geweest dat ik de Bijbel ook met het spreekwoordelijke badwater wilde weggooien. Totdat iemand mij uitdaagde om hem eerst eens rustig door te lezen. En ik lees hem nog steeds en blijf me verwonderen over dit *Boek der boeken*. Dikke kans dat u het ook zult doen.

Over de Bijbel:

...En laat hij die het hoort, zeggen: Kom! En laat hij die dorst heeft, komen; en laat hij die wil, het water des levens nemen, voor niets.

Want ik getuig aan ieder die de woorden van de profetie van dit boek hoort: Als iemand iets aan deze dingen toevoegt, zal God hem de plagen toevoegen die in dit boek geschreven zijn.

En als iemand afdoet van de woorden van het boek van deze profetie, zal God zijn deel afdoen van het boek des levens, en van de heilige stad, van de dingen die in dit boek geschreven zijn.

(Openbaring 22:17-19)

HOOFDSTUK 1

1 PROLOOG

2 ALLES OP EEN RIJTJE ZETTEN

3 EEN UNIEK BOEK

1 PROLOOG

Tijd: circa 33 A.D.

De middagzon stond nog aan de hemel te branden. Het was bladstil. Zelfs de vogels hadden in de drukkende hitte geen zin om te zingen. Kleopas schopte een brok gedroogde modder naar de kant van de stoffige weg, haalde eens diep adem en slaakte tussen zijn gesloten lippen door een lange, vermoeide zucht, zodat zijn wangen opbolden. Met half dicht geknepen ogen tuurde hij naar de wazige, trillende horizon, maar kon de volgende heuvel nauwelijks onderscheiden. Achter die heuvel lag Emmaüs. Daar woonde hij. Nog voordat zij daar waren zou de zon al ondergaan. Normaal gesproken waren zij vroeger uit Jeruzalem weggegaan (het was per slot van rekening drie uur lopen), maar door wat er die ochtend was gebeurd waren zij rond blijven hangen in de hoop meer concreet nieuws te horen. Emmaüs was maar een klein dorp, maar scheen vandaag wel heel aantrekkelijk; veel aantrekkelijker dan Jeruzalem met zijn door elkaar roepende mensenmassa's, zijn Romeinse soldaten en zijn stadhouder Pontius Pilatus.

Kleopas' zwaarmoedige gedachten werden met een ruk teruggebracht naar de werkelijkheid toen zijn metgezel hem een vraag voor de tweede keer stelde. Zij hadden beiden over de gebeurtenissen van die dag en van de laatste paar jaar lopen praten en hadden alle details uitentreuren onder de loep genomen. Kleopas was er moe van geworden, maar hij was nog meer verward door alles wat er in Jeruzalem was voorgevallen. Het leek wel of het leven de laatste dagen meer vragen met zich meebracht dan antwoorden. Zij sjokten de heuvel af en gingen een bocht om. En daar kwamen zij de vreemdeling tegen.

Uren later diezelfde dag, diezelfde avond, toen de twee verhit en bezweet weer voor hun vrienden in Jeruzalem stonden (daar waren zij namelijk naar toe gehold), konden zij geen duidelijk antwoord geven op de vraag hoe die vreemdeling bij hen was gekomen. Kleopas dacht aanvankelijk dat hij uit de schaduw van een groot rotsblok was gestapt, maar dat klopte niet met de verklaring van zijn metgezel. In feite wisten zij gewoon niet zeker waar hij vandaan was gekomen. Kleopas had ietwat onzeker gezegd dat de vreemdeling eigenlijk, ja, gewoon was opgedoken. De anderen hadden toen wat spottende opmerkingen gemaakt over de hitte en een teveel aan zon.

Maar één ding wisten zij allebei zeker. De vreemdeling was over die oeroude verzameling boeken (de Bijbel) begonnen en in de

volgende paar uur had hij die vanaf het begin uitgelegd op een manier die volkomen begrijpelijk en waar was. De boodschap van de vreemdeling had alle wanhoop en twijfel uit hun hart verdreven. Zij waren zo opgewonden over alle nieuwe dingen die zij hadden gehoord en begrepen, dat zij zich meteen naar Jeruzalem hadden teruggehaast om hun vrienden over DE VREEMDELING te vertellen. Zij moesten de boodschap die de twee OP DE WEG NAAR EMMAÛS hadden gehoord ook horen.

Maar wat vertelde DE VREEMDELING dan over de Bijbel – een boek dat zoveel mensen niet begrijpen – wat allemaal zo duidelijk en waar was? Wel, daar gaat dit boek over. En om het allemaal goed te kunnen begrijpen gaan we doen wat DE VREEMDELING ook deed: we gaan bij het begin beginnen.

2 ALLES OP EEN RIJTJE ZETTEN

Als je er even over nadent, is het volkomen redelijk en ook gewoon logisch om een paar uur van je leven te besteden aan het leren begrijpen van de Bijbel. Tenslotte heeft de Bijbel een aantal zeer diepzinnige dingen over het leven te zeggen. En ook over de dood.

Het Boek is al eeuwenlang een bestseller. En wie beweert er ook maar iets van af te weten behoort minstens de basisinhoud te kennen. Helaas heeft de Bijbel een slechte naam gekregen, niet door wat er in staat, maar doordat sommige zeer prominente mannen en vrouwen die beweerden volgens de Bijbel te leven, zeer slechte keuzes in het leven hebben gemaakt. De Bijbel is echter niet veranderd. En wat de hypocrieten of de critici ook mogen zeggen, het is heel zinvol om hem **zelf** te kennen:

...voor **je eigen** gemoedsrust,
...omwille van **je eigen** leven en dood.

EEN PUZZEL

De Bijbel is in veel opzichten net een puzzel. Daarmee bedoel ik niet dat de boodschap ervan verborgen is, maar dat je, om de Bijbel goed te kunnen begrijpen, de verschillende stukjes in de Bijbel op de juiste manier aan elkaar moeten worden gelegd. En dit kunnen we doen door vier basis leerprincipes toe te passen.

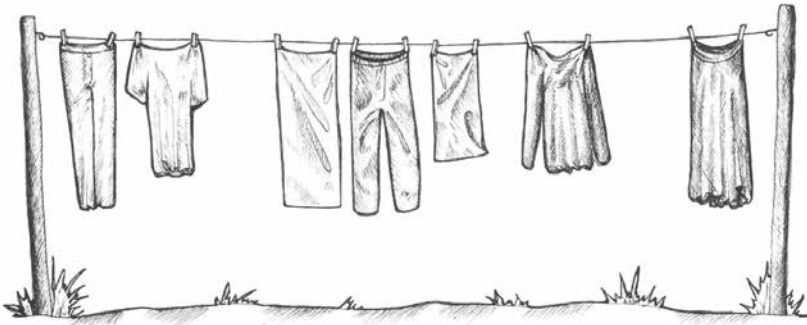
1. Het verhaalprincipe

Dit eerste principe is vooral belangrijk als je geschiedenis leert of een verhaal leest. Eenvoudig gezegd komt het hier op neer: *begin bij het*

begin en ga stap voor stap naar het einde. Dit mag overduidelijk lijken, maar veel mensen zijn geneigd om her en der in de Bijbel te lezen en nemen nooit eens de moeite om dingen bij elkaar te zoeken.

In dit boek behandelen we belangrijke gebeurtenissen en die verbinden we in een logische volgorde met elkaar, ongeveer zoals je wasgoed aan een waslijn hangt. Omdat het overzicht niet allesomvattend is, kun je wat open plekken op de lijn verwachten. Desgewenst kunnen die open plekken later worden ingevuld, als we het totaalplaatje hebben gezien.

Hoewel deze waslijn niet elk verhaal kan bevatten, vormen de gebeurtenissen die we wel gaan bestuderen één doorlopende boodschap. Als u een gemiddelde lezer bent, zal de Bijbel u tegen de tijd dat u dit boek hebt doorgewerkt beduidend meer te zeggen hebben. Of u het allemaal gelooft of niet, is aan u. Ik hoop oprecht dat u het wel zult geloven, maar dat is uw keus. Mijn taak is u te helpen om het allemaal duidelijk te begrijpen.

2. Het rekenkundige principe

Het tweede principe is er een dat we voortdurend gebruiken. Om iets nieuws te leren kun je dat het beste vanaf de grondslag opbouwen. *Je gaat van het bekende naar het onbekende.* Kinderen op de kleuterschool ga je geen algebra bijbrengen. Je begint eerst met de gewone getallen en je *gaat van het eenvoudige naar het meer ingewikkelde.* Als je de basis overslaat, zul je zelfs van heel eenvoudige algebra nooit iets begrijpen.

Met de Bijbel is het net zo. Als je de basis verwaarloost, zal jouw begrijpen van de Bijbel ongewone gedachten gaan omvatten waardoor de boodschap vertroebeld raakt. En dan geeft de puzzel het verkeerde beeld weer. In dit boek beginnen we met de basis en borduren daar dan elk hoofdstuk verder op voort, bouwend op eerder verkregen kennis.

3. Het prioriteitsprincipe

Dit derde principe – *het belangrijkste eerst* – behoor je toe te passen in een leersituatie met een inhoud waar je niet mee vertrouwd bent. De bedoeling is om de belangrijkste zaken het eerst te leren.

De Bijbel behandelt een ongelooftelijke reeks uiteenlopende onderwerpen, maar zij zijn niet allemaal even belangrijk. In dit boek concentreren we ons op één belangrijk thema, en wel het belangrijkste thema van de Bijbel. Hebt u dat eenmaal begrepen, dan zal de Bijbel u op een eenvoudige wijze diepgaand duidelijk worden.

4. Het helderheidprincipe

Het vierde principe is van cruciaal belang. *Haal geen onderwerpen door elkaar, maar blijf bij één onderwerp tegelijk.*

De Bijbel spreekt over veel verschillende zaken. Je zou hem kunnen vergelijken met een kookboek met zijn vele verschillende recepten. Men deelt de Bijbel al heel lang in bepaalde onderwerpen op, zoals God, engelen, de mens en profetie. De bedoeling daarvan was om tot een beter begrip te komen, maar je moet er wel mee oppassen. Sommige mensen vinden overeenkomsten tussen verschillende onderwerpen, proberen die dan aan elkaar te koppelen en verdraaien daarmee dikwijls de oorspronkelijke betekenis.

Het is een beetje zoals het overstappen van een recept voor komkommersalade op een recept voor kruidcake, omdat ze allebei met een 'k' beginnen. Als je met de komkommersalade begint en dan onderweg met de kruidcake verder gaat, doe je de komkommers in de oven tot ze een mooi bruin korstje hebben! Ze beginnen wel allebei met dezelfde letter, maar de combinatie ervan is niet te eten!

Het vermengen van onderwerpen heeft er onder meer toe bijgedragen dat we zoveel verschillende kerkelijke groeperingen, godsdiensten en sekten hebben, die allemaal in enigerlei mate de Bijbel als hun boek beschouwen. De komkommersalade is met de kruidcake vermengd. Het beeld van de puzzel is verwrongen. In sommige gevallen is de verwarring gering, in andere situaties heeft het vermengen rampzalige gevolgen gehad.

Wie in de Bijbel zonder het te beseffen van het ene naar het andere onderwerp springt, eindigt slechts in verwarring. De puzzelstukjes passen dan niet. Om deze chaos te vermijden blijven wij bij één thema.

3 EEN UNIEK BOEK

Er is geen twijfel over mogelijk dat de Bijbel een uniek boek is. Eigenlijk is het een verzameling boeken, zesenzestig in totaal. Iemand die eens over het unieke van de Bijbel schreef, zei het volgende:

Hier is een boek,

1. *geschreven in een tijdsbestek van 1500 jaar;*
2. *geschreven in 40 generaties;*
3. *geschreven door meer dan 40 auteurs uit alle lagen van de maatschappij: koningen, boeren, filosofen, vissers, dichters, staatslieden, geleerden, enz.:
Mozes, een politiek leider, opgeleid aan de universiteiten van Egypte;
Petrus, een visser
Amos, een herder
Jozua, een legergeneraal
Nehemia, een schenker
Daniël, een eerste minister
Lukas, een arts
Salomo, een koning
Mattheüs, een belastingambtenaar
Paulus, een rabbijn;*
4. *geschreven op verschillende plaatsen:
Het vermengen van onderwerpen heeft er onder meer toe bijgedragen dat we zoveel verschillende kerkelijke groeperingen, godsdiensten en sekten hebben, die allemaal in enigerlei mate de Bijbel als hun boek beschouwen. De komkommersalade is met de kruidcake vermengd. Het beeld van de puzzel is verwrongen. In sommige gevallen is de verwarring gering, in andere situaties heeft het vermengen rampzalige gevolgen gehad.
Mozes in de woestijn
Jeremia in een kerker
Daniël op een heuvel en in een paleis
Paulus in een gevangenis
Lukas tijdens een reis
Johannes op het eiland Patmos
anderen tijdens de ontberingen van een militaire veldtocht;*

5. *geschreven in verschillende tijden:*
David in tijd van oorlog
Salomo in tijd van vrede;
6. *geschreven in verschillende gemoedsgesteldheden: sommigen op de toppen van blijdschap en anderen uit de diepten van verdriet en wanhoop;*
7. *geschreven op drie continenten: Azië, Afrika en Europa;*
8. *geschreven in drie talen: Hebreeuws, Aramees en Grieks;*
9. *en tot slot, geschreven over honderden controversiële onderwerpen.*
En toch spraken de auteurs van de Bijbel van Genesis tot Openbaring met harmonie en continuïteit. Het is één groot verhaal dat zich ontvouwt...¹

Dit grote verhaal dat zich ontvouwt is waar we naar willen gaan kijken, heel eenvoudig en zonder theologisch jargon te gebruiken. Verreweg het meest unieke van de Bijbel is wel dat hij beweert Gods eigen woorden te zijn.

DOOR GOD GEÏNSPIREERD

De Bijbel wordt vaak de Schrift genoemd en zegt van zichzelf:

Heel de Schrift is door God ingegeven...² (2 Timotheüs 3:16)

Alleen de gedachte dat God de Schrift heeft ingegeven (letterlijk: ingeblazen) is al een studie op zich. Zoals wanneer iemand uitademt en die adem uit zijn binnenste komt, zo is uiteindelijk de gehele Schrift als het product van God Zelf te beschouwen. God en Zijn woorden zijn niet van elkaar te scheiden. Dat is een van de redenen waarom men de Bijbel dikwijls *Gods Woord* noemt.

Heel eenvoudig gezegd kun je het ook zo stellen: God heeft tegen mannen gezegd wat Hij opgeschreven wilde hebben en die mannen hebben dat gedaan. De meesten van deze mannen werden *profeten* genoemd.

Nadat God voorheen vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had door de profeten... (Hebreeën 1:1)

Tegenwoordig denken we bij profeten aan mensen die de toekomst voorspellen. Maar in bijbelse tijden was een profeet een boodschapper die Gods woorden aan de mensen doorgaf. Soms had die boodschap met gebeurtenissen in de toekomst te maken, maar het ging veel vaker over het gewone dagelijks leven.

God leidde de profeten zo dat alles wat er werd vastgelegd precies datgene was wat Hij opgeschreven wilde hebben. Tegelijkertijd liet God de menselijke schrijver *Zijn Woord – Gods Woord* – opschrijven in de eigen unieke stijl van de betrokken profeet, maar dan wel

zonder fouten. Deze mannen waren niet vrij om hun eigen gedachten aan de boodschap toe te voegen.

Dit moet u allereerst weten, dat geen enkele profetie van de Schrift een eigenmachtige uitleg toelaat; want de profetie is destijds niet voortgebracht door de wil van een mens, maar heilige mensen van God, door de Heilige Geest gedreven, hebben gesproken.
 (2 Petrus 1:20-21)

Het woord *gedreven* wordt ergens anders in de Bijbel gebruikt voor het vervoeren van een verlamde man.³ Zoals een gehandicapte man niet op eigen kracht kon lopen, konden de profeten de Schrift niet uit zichzelf schrijven. De Bijbel is hier duidelijk over. Het was van het begin tot het einde *Gods boodschap*.

UITERSTE NAUWKEURIGHEID

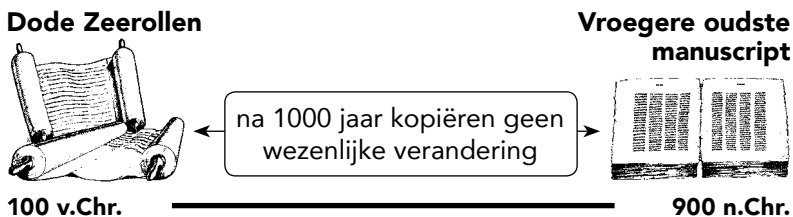
De profeten schreven Gods woorden op een boekrol, meestal gemaakt van dierenhuid of papier van een bepaalde plant. De originelen noemt men *autografen*. Omdat de autografen maar een korte levensduur hadden, maakte men van de boekrollen kopieën. Maar het besef van de makers van die kopieën dat zij met Gods eigen Woord bezig waren, resulteerde in een van de meest opmerkelijke reproductiewerkzaamheden ooit. Bij het overschrijven van de Hebreeuwse tekst...

*...maakten zij gebruik van elk denkbaar controlemiddel, hoe omslachtig of arbeidsintensief ook, om er zeker van te zijn dat de tekst nauwkeurig werd overgeschreven. Men telde het aantal letters van een boek en noteerde de middelste letter ervan. Met de woorden ging het net eender en men noteerde het middelste woord.*⁴

Men deed dit zowel met de kopie als met de originele autograaf om er zeker van te zijn dat ze allebei exact aan elkaar gelijk waren.

Deze kopiïsten waren zo nauwkeurig in het overschrijven dat, toen de Dode Zeerollen werden gevonden (geschreven in 100 v.Chr.) en men ze vergeleek met 1000 jaar jongere manuscripten (uit het jaar 900) die het resultaat waren van vele honderden jaren kopiëren en nog eens kopiëren, de verschillen in de tekst miniem waren.⁵

Josephus, een Joods historicus uit de eerste eeuw, vatte het als volgt samen toen hij erover schreef... *hoezeer wij aan deze boeken*

*van ons volk geloof hechten blijkt wel uit wat we doen. Want in al die eeuwen die reeds voorbij zijn gegaan heeft nooit iemand de vrijmoedigheid gehad om er ook maar iets aan toe te voegen, er ook maar iets van weg te laten of er ook maar iets aan te veranderen. Het is voor alle Joden een heel natuurlijke zaak om deze boeken als goddelijk te beschouwen.*⁶

Deze mannen waren er absoluut van overtuigd dat je aan God kwam als je met de tekst rommelde. We hebben redenen te over om er zeker van te zijn dat de tekst die we vandaag hebben in essentie dezelfde is als die de profeten hebben opgeschreven.

Inderdaad, de Bijbel is een uniek boek, hoe je het ook bekijkt. Geen wonder dat de Bijbel... *het meest geciteerde, meest gepubliceerde, meest vertaalde en meest invloedrijke boek in de geschiedenis van de mensheid is.*⁷

HET OUDE EN NIEUWE TESTAMENT

Voordat we gaan beginnen door de Bijbel te navigeren kan het handig zijn te weten dat de Schrift in twee hoofddelen is verdeeld: het *Oude Testament* en het *Nieuwe Testament*. Historisch gezien is het Oude Testament nog weer onderverdeeld in twee⁸ categorieën:

1. de wet van Mozes (soms ook Thora, de boeken van Mozes of de Wet genoemd);
2. de profeten (hieruit kwam later nog een derde categorie voort, de geschriften).

In de Schrift is de uitdrukking *de wet en de profeten* een manier om het gehele Oude Testament weer te geven, een deel dat ongeveer tweederde van de Bijbel omvat. Het resterende eenderde deel wordt het Nieuwe Testament genoemd.

GODS WOORD

Het is niet van essentieel belang om de bijbelse categorieën te onthouden. Wel belangrijk is dat we niet vergeten dat de Bijbel zegt Gods Woord te zijn, Zijn boodschap aan de mens. Op de pagina's van de Bijbel wordt ons verteld dat we God via de Schrift kunnen leren kennen. Na zo'n uitspraak zou toch zelfs de meest onverschillige mens eens even moeten nadenken over wat dit te zeggen heeft.

Voor eeuwig, HEERE, staat Uw woord vast in de hemel.

(Psalm 119:89)

HOOFDSTUK 2

1 IN HET BEGIN

2 ENGELEN, HEERSCHAREN EN STERREN

1 IN HET BEGIN

De Bijbel begint met vijf zeer veelzeggende woorden.

In het begin schiep God...

(Genesis 1:1)

De Bijbel begint niet met argumenten over het bestaan van God. Er wordt van uitgegaan dat Hij bestaat. God is er gewoon.

EEUWIG

God *is er* altijd geweest. God bestond al vóór de planten, de dieren en de mensen, vóór de aarde en het heelal. Hij heeft geen begin en geen einde. God is er altijd geweest en zal er altijd zijn. De Bijbel zegt dat God bestaat van de verleden eeuwigheid tot de toekomstige eeuwigheid. God is eeuwig.

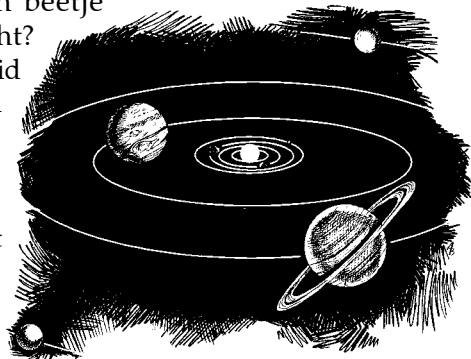
Al vóór de bergen geboren waren en U de aarde en de wereld voortgebracht had, ja, van eeuwigheid tot eeuwigheid bent U God.

(Psalm 90:2)

De idee van een eeuwige God is voor ons maar moeilijk te bevatten. Ons verstand heeft het daar zo moeilijk mee dat we het nogal eens in ons hoofd opslaan onder het etiket *onmogelijk*. Er zijn echter wel illustraties om ons te helpen het te begrijpen. Zo zou je de eeuwigheid kunnen vergelijken met de kosmos.

De meesten van ons kunnen zich het zonnestelsel wel voorstellen: de zon die door eromheen cirkelende planeten wordt omringd. We weten dat het enorm uitgestrekt is, maar ruimtesondes hebben ons de indruk gegeven dat ook de grootste afstanden inmiddels overbrugbaar zijn. Maar ga nu eens een stapje verder en probeer het heelal eens te meten. Als we aan boord van een ruimtecapsule zouden stappen en met de lichtsnelheid op reis zouden gaan, zouden we de aarde *in één seconde zeven keer* omcirkelen! Hoe vond u dat tochtje? Een beetje duizelingwekkend wellicht?

Als we met dezelfde snelheid de ruimte in gaan passeren we na twee seconden de maan, na vier minuten de planeet Mars en na vijf uur Pluto. Van daaruit gaat het op weg, ons sterrenstelsel de Melkweg in.

Met de lichtsnelheid vlieg je per seconde zeven keer de aarde rond...

...passeer je de maan na twee seconden...

...en Pluto na vijf uur.

...Mars na vier minuten...

Met de lichtsnelheid bereik je de dichtstbijzijnde ster na 4,3 jaar. Dat betekent dat je elke seconde van die jaren 300.000 kilometer afl egt. De totale afstand is dan 40.682.300.000.000 kilometer.

Onze ster, de zon, ligt bij de rand van de melkweg. Ons gehele zonnestelsel met alle rondcirkelende planeten past in dit vierkantje.

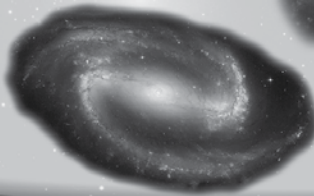
DE MELKWEG¹

De sterrenband die u 's nachts aan de hemel ziet is een deel van een gigantische familie sterren die men de Melkweg noemt. Met de lichtsnelheid heb je 100.000 jaar nodig om van de ene kant ervan naar de andere te vliegen. Men schat dat er 100 miljard sterrenstelsels in het heelal zijn, waarvan vele miljarden sterren omvatten. Sterrenstelsels komen voor in clusters en superclusters. In ons cluster bevinden zich zo'n twintig sterrenstelsels, in ons supercluster zijn het er duizenden.

Wilt u een ster naar u vernoemd hebben?²

Als we uitgaan van de huidige wereldbevolking, zouden er 15 sterrenstelsels naar u vernoemd kunnen zijn. Dat betekent dat miljarden sterren uw naam kunnen dragen!

Met de lichtsnelheid bereik je het dichtstbijzijnde sterrenstelsel in 2.000.000 jaar...

...en het volgende cluster sterrenstelsels over 20.000.000 jaar.

En dan is de reis door het heelal nog maar net begonnen.

Zeker, de idee van een eeuwige God is moeilijk te bevatten. Maar dat is de uitgestrektheid van ons heelal ook. Allebei gaan ze ons verstand verre te boven en toch zijn ze allebei reëel. De Bijbel is op dit punt heel erg duidelijk. Gods eeuwige bestaan is zo'n inherent deel van Zijn natuur dat de Bijbel het zelfs als een van Zijn namen gebruikt.

...de Naam van de HEERE, de eeuwige God... (Genesis 21:33)

VEEL NAMEN

God heeft vele namen of titels, die allemaal iets over Zijn karakter vertellen. We nemen er drie van onder de loep.

1. IK BEN

En God zei...: IK BEN DIE IK BEN. Ook zei Hij: Dit moet u... zeggen: ik ben heeft mij naar u toe gezonden. (Exodus 3:14)

De meest steekhoudende verklaring van deze uitspraak is: *Ik ben degene die is of Ik ben degene die uit Zichzelf bestaat.* God bestaat door Zijn eigen kracht.

Wij hebben voedsel, water, lucht, slaap, licht, kortom een eindeloze reeks dingen nodig om te kunnen leven. Maar God niet. Hij heeft niets nodig, helemaal niets! Hij is de *uit Zichzelf bestaande, de Ik ben.*

2. HEERE³

De titel *Ik ben* wordt in de Bijbel over het algemeen niet gebruikt, omdat de betekenis ervan in het woord HEERE is ingebed.

Niemand, HEERE, is U gelijk, groot bent U en groot is Uw Naam in sterkte. (Jeremia 10:6)

De naam HEERE werpt niet alleen licht op Gods eeuwige staat van zelfbestaan, maar richt onze aandacht ook op Zijn positie, een positie die hoger is dan alle andere. Hij is de Heere der heren.

3. ALLERHOOGSTE

Deze naam is door het benadrukken van Gods rol als soevereine heerser met de naam HEERE verbonden.

Dan zullen zij weten, dat U – Uw Naam is HEERE! – U alleen de Allerhoogste bent over de hele aarde. (Psalm 83:19)

Zoals rijken in de oudheid absolute leiders of soevereine heersers kenden, die over hun gebieden heersten, zo is God de Koning van het heelal, de Allerhoogste God.

Het woord God op zich al, beklemtoont Zijn positie als hoogste Heerser. Het woord *God* betekent *de sterke, de machtige leider, de hoogste godheid.*

De gedachte van God als Koning kan een beeld oproepen van een oude man die op een gouden troon zit die ergens in de stratosfeer zweeft. De Schrift beeldt God nergens als een oude man uit, maar spreekt wel over Gods troon, niet omgeven door een wolk maar in een *heilige tempel* die zich in de hemel bevindt.

De HEERE is in Zijn heilig paleis, de troon van de HEERE staat in de hemel; Zijn ogen doorzien, Zijn blikken beproeven de mensenkinderen.
(Psalm 11:4)

De HERE woont in Zijn heilige tempel; de troon van de HERE is in de hemelen; Zijn ogen zien alles en beoordelen wat de mens doet.
(Psalm 11:4, Het Boek)

God regeert vanuit de hemel. We weten niet veel over de plaats die *hemel* wordt genoemd, maar het weinige wat we wel weten is ongelooflijk. We zullen hier later nog gedetailleerder op ingaan. Voor het moment is het voldoende te weten dat God de opperste Heerser is.

SLECHTS ÉÉN GOD

De term *Allerhoogste* spreekt van Gods unieke plaats in het universum. Er is niemand zoals Hij. Hij is de enige, de soevereine HEERE over alles.

Ik ben de HEERE, en niemand anders, buiten Mij is er geen God.
(Jesaja 45:5)

Vóór Mij is er geen God geformeerd en na Mij zal er geen zijn.
(Jesaja 43:10)

Er is geen hiërarchie van goden met één grote God die de baas is van het hele spul. Er bestaan daar geen andere, uit zichzelf bestaande of geschapen, goden.

Zo zegt de HEERE...: Ik ben de Eerste en Ik ben de Laatste, en buiten Mij is er geen God.
(Jesaja 44:6)

De Bijbel is er heel nadrukkelijk over – er is slechts één God.

GOD IS GEEST

Voordat we dit onderwerp verder laten rusten moeten we nog iets weten. De Bijbel vertelt ons dat God onzichtbaar is omdat Hij Geest is.

God is Geest...
(Johannes 4:24)

Je kunt een geest niet zien, omdat hij geen vlees en beenderen heeft zoals wij. Maar het feit dat je iemand niet kunt zien maakt zo iemand er niet minder reëel op.

Denk maar eens aan de begrafenis van een overleden vriend(in). Als de kist open was, zou je het lichaam kunnen zien. En dat

lichaam is er dan wel, maar waar is die vriend(in)? Die is weg, de geest van de vriend(in) is er niet meer. Als we naar iemand kijken zien we alleen zijn of haar behuizing, het menselijk lichaam. Maar de ware persoon, de geest, kunnen we niet zien.

We zullen zien dat de Bijbel op veel verschillende manieren aangeeft dat de geest van de mens op een bepaald tijdstip begint en dan voor altijd blijft leven. Maar God is anders; Hij heeft nooit een begin gekend en zal ook nooit ophouden te bestaan. Hij is de enige eeuwige Geest, die van het eeuwige verleden tot de eeuwige toekomst leeft.

God:

Hij is **Geest**.

Hij is **eeuwig**.

Hij is de *Ik ben*, de uit Zichzelf bestaande.

Hij is de *Allerhoogste God*, de soevereine Heerser over alles.

Hij is de **enige God**.

En zo was het – *in het begin...*

2 ENGELEN, HEERSCHAREN EN STERREN

Gods eerste scheppingsdaad staat verspreid over de pagina's van de Bijbel. We kunnen voldoende informatie bij elkaar halen om elementaire vragen te beantwoorden, maar daar blijft het dan ook bij. De Bijbel is niet geschreven om de eindeloze nieuwsgierigheid van de mens te bevredigen. Hij geeft basisinformatie over bepaalde gebeurtenissen, maar als het dan om nadere details gaat, zwijgen de pagina's. Precies zo is het ook als het over geesten gaat.

NAMEN

De Bijbel noemt geesten bij veel verschillende namen, soms in het enkelvoud en soms in het meervoud. Wij noemen hen vaak engelen, maar de Bijbel gebruikt een heel aantal termen om hen aan te duiden: cherubim, serafim, engelen, aartsengelen, morgensterren en ga zo maar door. Collectief gezien worden zij menigten, heerscharen of sterren* genoemd.

* Niet te verwarren met sterren aan de nachtelijke hemel. De context maakt duidelijk welke betekenis bedoeld wordt.

De menigte aan de hemel buigt zich voor U neer. (Nehemia 9:6)

Het is goed mogelijk dat ze allemaal een eigen naam hebben, maar er worden er slechts enkele genoemd, zoals Gabriël en Michaël.

ONZICHTBAAR, ONTELBAAR

Net als God zijn geesten onzichtbaar omdat ze geen lichaam van vlees en bloed hebben zoals u en ik. Maar al kunnen we hen niet zien, ze moeten wel overal zijn. De Bijbel spreekt over:

...tienduizendtallen van engelen... (Hebreeën 12:22)

De woorden die worden gebruikt om alleen al de engelen aan te geven die zich rondom de troon van God bevinden geven een onmetelijk groot aantal aan.

En ik zag, en hoorde een geluid van vele engelen rondom de troon... En hun aantal bedroeg tienduizenden tienduizendtallen en duizenden duizendtallen. (Openbaring 5:11)

DIENAREN

De engelen zijn geschapen om God te dienen en Zijn welbehagen te doen. Zij worden ook wel dienende geesten genoemd.

Loof de HEERE, u, Zijn engelen, sterke helden, die Zijn woord uitvoeren, gehoorzaam aan het woord dat Hij spreekt. Loof de HEERE, al Zijn legermachten, dienaren van Hem, die Zijn welbehagen doen. (Psalm 103:20-21)

Zijn zij niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van...? (Hebreeën 1:14)

Het woord *engel* komt van een Grieks woord dat *boodschapper* of *dienaar* betekent. Omdat God hen heeft geschapen, behoren zij Hem toe en dienen zij te doen wat God maar van hen vraagt.

SCHEPPEL – EIGENAAR

De gedachte dat de schepper van iets er ook de eigenaar van is, heeft in onze geïndustrialiseerde, door geld gedreven maatschappij haar kracht verloren.

Ik weet nog dat ik ergens in Papua New Guinea door een stamdorpje liep. Bij alles waar ik naar vroeg (*"Van wie is deze peddel? Van wie is die kano?"*) kreeg ik een antwoord dat op een eigenaar wees. Toen ik vroeg hoe zij wisten wie de eigenaar was, keken zij me ongelovig aan. *"De eigenaar is toch degene die het gemaakt heeft!"* Hier was de band tussen schepper en eigenaar zeer sterk.

Toen ik hen vroeg of het niet erg was als ik een peddel brak, reageerden zij heel nadrukkelijk: dat zou een slecht idee zijn, tenzij ik problemen met de maker/eigenaar wilde.

Ik ging nog een stap verder en vroeg of het aanvaardbaar was als de eigenaar een peddel brak. Zij haalden hun schouders op en knikten: *"Natuurlijk mag de eigenaar hem breken. Hij heeft hem immers gemaakt."*

God heeft de engelen geschapen en daarom was het niets ongewoons om hen als Zijn eigendom te beschouwen. En omdat zij Zijn eigendom waren moesten zij als dienaren en boodschappers van Hem doen wat Hij wilde. Dit was geen oeroude vorm van slavernij. Je kunt dit niet vergelijken met gedwongen slavernij. De engelen hadden zich geen betere Schepper-Eigenaar kunnen wensen.

BUITENGEWOON INTELLECT EN KRACHT

Om het de engelen mogelijk te maken Zijn orders op te volgen voorzag God hen van een groot intellect en van kracht. Sommigen van deze engelen hadden meer capaciteiten dan anderen. De engelen zijn als volmaakte wezens geschapen, zonder enig kwaad. Maar het waren ook geen robots; zij hadden allemaal een wil die hun de mogelijkheid bood om keuzes te maken.⁴

GELIJK MAAR VERSCHILLEND

Engelen hebben bepaalde dingen met de mensen gemeen, al is de mens lang niet zo sterk of intelligent. De Bijbel zegt dat God de mens...

...weinig minder [heeft] gemaakt dan de engelen... (Psalm 8:6)

Hoewel er overeenkomsten zijn met de mens, zijn engelen toch heel anders dan de mens. Zij sterven nooit.⁵ Zij trouwen niet en planten zich ook niet voort.⁶ Hoewel zij normaal gesproken onzichtbaar zijn, kunnen zij zich bij bepaalde opdrachten wel zichtbaar maken. En als zij tegen mensen praten is de taal waarin zij spreken voor de luisteraar te verstaan.

DE GEZALFDE CHERUB

De krachtigste, meest intelligente en mooiste geest die ooit is geschapen was een cherub. In het Latijn wordt zijn naam vertaald als *Lucifer*,⁷ wat *de stralende* betekent.

...morgenster [Lucifer], zoon van de dageraad... (Jesaja 14:12)

Lucifer werd een gezalfde cherub genoemd. De betekenis van het woord *gezalfd* gaat terug op een heel oud gebruik waarbij men olie over iemand of iets heen goot om hem – of het – voor een speciale taak voor God af te zonderen. Dit werd als een heilige daad beschouwd waar men niet lichtvaardig mee mocht omgaan.

U was een cherub die zijn vleugels beschermend uitspreidt. Daarvoor heb ik u aangesteld. U was op Gods heilige berg... Volmaakt was u in uw wegen, vanaf de dag dat u geschapen werd...

(Ezechiël 28:14-15)

Het lijkt alsof Lucifer in verband met zijn taak altijd in de tegenwoordigheid van God was. Misschien vertegenwoordigde

hij op de een of andere manier de rest van de engelen en leidde hij hen in de aanbidding en de lofprijzing van hun Schepper-Eigenaar. We zullen later nog meer over deze gezalfde cherub leren.

AANBIDDING

Het woord *aanbidden* heeft te maken met een heel oud woord dat *neervallen, neerbuigen om iemands waarde aan te geven* betekent. De Bijbel zegt dat alle engelen God aanbaden.

U doet dat alles leven, en de menigte aan de hemel buigt zich voor U neer.
(Nehemia 9:6)

Dit is ook gepast, want God is de Soevereine Koning en verdient als zodanig terecht dat wij verklaren hoeveel Hij wel niet waard is. Als ik daarentegen opschep over wat een vriend van mij allemaal gedaan heeft, kan iemand anders betwijfelen of mijn vriend wel zoveel lof verdient als ik hem toezwaai. Maar de Bijbel zegt dat God alle lof en eer waard is.

U bent het waard, Heere, te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de kracht, want U hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil bestaan zij en zijn zij geschapen. (Openbaring 4:11)
Want U bent groot en doet wonderen, U bent God, U alleen.
(Psalm 86:10)

ALLE ENGELEN KIJKEN NAAR DE SCHEPPING

God was met de schepping begonnen. En terwijl alle heerscharen van de engelen blij toekeken, begon God aan Zijn volgende grote kunstwerk.

Zijn doek: het heelal.

Zijn onderwerp: de gehele aarde.

Waar was u toen Ik de aarde grondvestte? Maak het bekend, als u echt inzicht hebt. Wie heeft haar afmetingen bepaald? U weet het immers wel. Of wie heeft het meetlint over haar uitgespannen? Waarop zijn haar pijlers neergezonken? Of wie heeft haar hoeksteen gelegd, toen de morgensterren samen vrolijk zongen, en al de kinderen van God juichten? (Job 38:4-7)

HOOFDSTUK 3

1 HEMEL EN AARDE

2 HET WAS GOED

3 MAN EN VROUW

1 HEMEL EN AARDE

Het eerste boek van de Bijbel heet Genesis. Genesis betekent *begin, oorsprong*.

In het begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en leeg, en duisternis lag over de watervloed; en de Geest van God zweefde boven het water. En God zei: Laat er licht zijn! En er was licht. En God zag het licht dat het goed was; en God maakte scheiding tussen het licht en de duisternis. En God noemde het licht dag en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag. (Genesis 1:1-5)

UIT HET NIETS

“In het begin schiep God...” Scheppen betekent enorme kracht tentoonspreiden. En het wordt nog ongelooflijker als we beseffen dat God alles uit het niets heeft geschapen. Wij mensen creëren ook, maar alleen met reeds bestaand materiaal. Voor het maken van een schilderij gebruiken we oliën en doek. We bouwen huizen van hout, cement en baksteen. Maar toen God alles schiep maakte Hij nergens gebruik van.

ALMACHTIG

Om op zo'n geweldige schaal iets te scheppen zonder gebruik te maken van materiaal, blauwdrukken, een werkplaats of gereedschappen heb je vermogens nodig die ons volkomen vreemd zijn. De Bijbel vertelt ons dat de schepping mogelijk was omdat God het gewoon allemaal kon. Gods macht is onbegrensd.

Onze Heere is groot en geweldig in kracht... (Psalm 147:5)

Hij is werkelijk *almachtig*.

ALWETEND

God heeft niet alleen de macht, Hij bezit ook de kennis. Hij is *alwetend*.

Onze Heere is groot... Zijn inzicht is onmetelijk. (Psalm 147:5)

God weet alles. Hij hoeft niet even met de architect of met een ingenieur te overleggen om meer informatie te krijgen. Zijn kennis is onbeperkt. Bij de schepping was God niet beperkt tot de blauwdruk van iemand anders.

OVERAL TEGELIJK AANWEZIG

Als iemand bezig is iets te bouwen of een voorwerp te maken heeft hij een werkplaats, een winkel of een atelier nodig. Maar God had geen atelier nodig om er Zijn schepping in vorm te geven. De Bijbel vertelt ons dat de Heere *overal tegelijk aanwezig* is.

Ben Ik een God van nabij, spreekt de HEERE, en niet een God van verre? Zou iemand zich op verborgen plaatsen kunnen verbergen en zou Ik hem niet zien? spreekt de HEERE. Vervul Ik niet de hemel en de aarde? spreekt de HEERE. (Jeremia 23:23-24)

Alleen God bezit deze drie eigenschappen – **alwetend, almachtig** en **alomtegenwoordig** – en alleen een volmaakte combinatie van deze drie eigenschappen kan in staat geweest zijn de complexe wereld te scheppen waarin wij leven.

Hij maakte de aarde door Zijn kracht, grondvestte de wereld door Zijn wijsheid en spande de hemel uit door Zijn inzicht. (Jeremia 51:15)

De engelen bezitten geen van deze eigenschappen, hoe machtig en intelligent ze ook zijn. En wij? Wij komen niet eens in de buurt van dit soort vermogens.

Zelfs voor het maken van een heel eenvoudig voorwerp moeten wij mensen met vereende krachten aan de slag. Laten we ons bijvoorbeeld eens voorstellen dat we een eenvoudige stoel gaan maken, zoals je ze op scholen veel vindt.

Allereerst hebben we metaal nodig. *Maar waar vind je metaal?*

In gesteente. Maar wie weet welk gesteente het benodigde metaal bevat?

Dan hebben we een geoloog en een mijnbouwkundige nodig, mensen die een heleboel afweten van hoe je ijzerhoudend gesteente kunt vinden.

Goed, stel dat we het juiste gesteente gevonden hebben, wat is dan de volgende stap?

We hebben iemand nodig die weet hoe je dynamiet moet maken en mijnen moet bouwen en inrichten. En we hebben mijnwerkers nodig met de ervaring om het ijzererts veilig boven de grond te krijgen.

Maar met een hoop ijzererts kun je geen stoel maken. Het erts moet gesmolten worden. Kun je een vuur aanleggen dat heet genoeg is om stenen te smelten?

We hebben mensen nodig die het proces van ijzer smelten en legeringen maken, kennen. *Goed, we hebben die kerels gevonden, maar wat dacht u?*

Ze hebben een blok staal voor ons gegoten. Als we daar een stoel van willen maken, hebben we iemand nodig die weet hoe je dat blok tot een dunne plaat metaal moet uitrollen, er buizen van moet buigen en die dan aan elkaar moet lassen.

Lassen? Dat klinkt alsof we iemand nodig hebben met verstand van elektriciteit en hoe die op te wekken.

U ziet wel, een stoel maken is een gecompliceerd proces. En dan hebben we het nog niet eens over de plastic onderdelen gehad. *Plastic?* Hmm, kom je dan niet bij aardolieproducten uit? Even kijken, wat heb je nodig om een bron te boren om naar olie te zoeken...?!?

En we wilden alleen maar een stoel maken. Zelfs het maken van het simpelste voorwerp vereist honderden mensen die hun kennis en vaardigheden gezamenlijk inzetten. **Niemand weet het allemaal in zijn eentje.**

Niemand van ons, of we nu mensen zijn of engelen, is zelfs maar in de verste verte vergelijkbaar met God die alle dingen **weet**, die alle **macht** heeft om uit het niets te scheppen en die **overall** is, zodat Hij alles wat Hij maakt kan plaatsen waar Hij maar wil. God is volkomen uniek.

Ach, Heere HEERE! Zie, U hebt de hemel en de aarde gemaakt door Uw grote kracht en door Uw uitgestrekte arm. Niets is voor U te wonderlijk.
(Jeremia 32:17)

GOD SPRAK

Het relaas van deze monumentale scheppingsdaad wordt eenvoudig en kort en bondig weergegeven. De meest verbijsterende informatie wordt met slechts enkele woorden verstrekt. Zo vertelt het bijbelverhaal slechts terloops op welke *manier* God Zijn schepping tot stand bracht. Hij gebruikte geen handen of gereedschap. De HEERE sprak de kosmos en alles erin gewoon tot aanzijn.

En God zei: Laat er licht zijn!
(Genesis 1:3)
...dat de wereld tot stand gebracht is door het Woord van God...
(Hebreeën 11:3)

Nogmaals, zoiets te kunnen gaat onze verbeeldingskracht te boven. Wij kunnen het al niet vatten dat je een stoel tot bestaan kunt spreken, laat staan het heelal! Maar ja, wat zou u anders van een almachtig God verwachten? Als u er over nadenkt, zou u toch verwachten dat Hij zo machtig is. En de Bijbel noemt het ook als een feit.

*Door het **Woord** van de HEERE is de hemel gemaakt, door de Geest van Zijn **mond** heel hun legermacht.... Laat heel de aarde voor de HEERE vrezen, laat alle bewoners van de wereld bevreesd zijn voor Hem. Want Hij **spreekt** en het is er, **Hij gebiedt** en het staat er.*
(Psalm 33:6,8-9)

Zo is het dus allemaal begonnen. God sprak en het licht bestond. Hij noemde het licht *dag* en de duisternis noemde Hij *nacht*. Volgens de Bijbel was daarmee de eerste dag van de schepping voorbij.

OVERAL TEGELIJKERTIJD AANWEZIG

Niet alle eigenschappen van God zijn even begrijpelijk. Wij kunnen ons God gemakkelijker voorstellen als *almachtig* en *alwetend* dan als Iemand die tegelijkertijd overal aanwezig is. Maar de Schrift leert ons herhaaldelijk dat God *alomtegenwoordig* is.

Als je daar eens even over nadenkt, is het best een hele troost. Als ik op reis ben, ver van mijn gezin, wil ik graag weten dat God bij hen is. Maar tegelijkertijd wil ik ook graag dat de Heere bij mij is. Als ik in moeilijkheden zit vind ik het niet prettig om God te moeten *zoeken* om hulp te kunnen krijgen. Mogelijk heb ik Zijn hulp *NU* nodig! En natuurlijk wil ik graag dat dit ook voor mijn gezin geldt.

Aan de andere kant kan het ook angstaanjagend zijn te weten dat God overal aanwezig is. Als ik iets verkeerd doe kan ik me nergens verstoppen.

In de tiende eeuw v.Chr. schreef een koning van Israël op aangeven van God de volgende woorden:

Waar kan ik Uw Geest ontgaan, waar Uw aangezicht ontvluchten?

Al steeg ik op naar de hemel, U bent daar; of legde ik mij neer in de hel [dodenrijk, NBG], zie, U bent daar. Nam ik vleugels van de dageraad, woonde ik aan het einde van de zee, ook daar zou Uw hand mij leiden en Uw rechterhand mij vasthouden. Zei ik: Ja, duisternis zal mij opslokken! – dan is de nacht een licht om mij heen. Zelfs de duisternis maakt het voor U niet duister, maar de nacht licht op als de dag, de duisternis is als het licht.

(Psalm 139:7-12)

Dat God *overal tegelijkertijd* is moeten we goed onderscheiden van het zogenaamde *pantheïsme*. Eenvoudig gezegd leert het pantheïsme dat God *in* alles is en dat alles God *is*. Maar we zullen zien dat de Bijbel daarentegen leert dat de Heere apart staat van Zijn schepping – Hij maakt er geen deel van uit. De Schrift definieert God als een *wezen*, niet als de een of andere abstracte of *transcendente kracht*.

Weet u het niet? Hebt u het niet gehoord? De eeuwige God, de HEERE, de Schepper van de einden der aarde, wordt niet moe en niet afgemat. Er is geen doorgronding van Zijn inzicht.

(Jesaja 40:28)

ZEER OUD, MAAR JUIST

Eeuwen geleden geloofde men algemeen dat de aarde een plat vlak was. Dit denken is nooit aan de Bijbel ontsproten. De Schrift gebruikt een woord dat op de bolvorm van de aarde wijst als er staat:

Hij troont boven het rond der aarde... (Jesaja 40:22, NBC)

In de oudheid waren er mensen die speculeerden dat de aarde op een stevig fundament rustte of door een mythologische godheid gedragen werd. De Bijbel zegt van God:

Hij hangt de aarde op aan het niets. (Job 26:7)

In de tweede eeuw catalogiseerde Ptolemeüs 1022 sterren. Tot de uitvinding van de telescoop door Galilei in de 17de eeuw bleef dit aantal gezaghebbend. Hoewel er voor het blote oog slechts ongeveer 5000 sterren zichtbaar zijn, noemt de Bijbel het aantal sterren van meet af aan...

...als het zand dat aan de oever van de zee is.
(Genesis 22:17)

2 HET WAS GOED

En zo was God met Zijn scheppingswerk begonnen. Het doek was opengestaan. Terwijl alle engelen toekeken, werden hemel en aarde op het toneel geplaatst. Met een woord zette de soevereine God de schijnwerpers aan. De eerste acte was voltooid: dag één was een feit. In de volgende vijf scheppingsdagen zouden er nog vijf bedrijven van Gods grote schouwspel volgen.

Weet u het niet? Hoort u het niet? Is het u vanaf het begin niet bekendgemaakt? Hebt u niet gelet op de fundamenten van de aarde?... Hij is het die de hemel uitspant als een dunne doek en uitspreidt als een tent om in te wonen.

(Jesaja 40:21-22)

De Bijbel vergelijkt de aarde met een tent. Het is een plaats om te wonen, de meest unieke woonplaats in het heelal.

DAG TWEE

Aan het einde van de eerste dag was de geschapen aarde volledig bedekt met water. En nu, op de tweede dag...

En God zei: Laat er een gewelf zijn in het midden van het water, en laat dat scheiding maken tussen water en water!

...En God noemde het gewelf hemel. Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest: de tweede dag.

(Genesis 1:6, 8)

Het gewelf* is waarschijnlijk een synoniem voor wat we nu de atmosfeer noemen. De atmosfeer van de aarde en water zijn twee van de vele elementen die het leven op deze planeet mogelijk maken.

* Het woord gewelf staat voor ruimte, en kan op zowel de atmosfeer van de aarde als op de oneindige kosmos doelen.

Op de tweede dag zien we de eerste aanwijzing dat de oorspronkelijk geschapen wereld er anders heeft uitgezien dan de wereld die we nu kennen. Het lijkt er op dat er toen een andere atmosfeer was en dat het er warmer was. Later zullen we nog over de omstandigheden lezen die het toenmalige milieu in het huidige kunnen hebben veranderd.

DAG DRIE

Aan het begin van de derde dag vormde al het water onder het gewelf één reusachtige oceaan waar geen enkel stukje droog land te zien was.

En God zei: Laat het water dat onder de hemel is, in één plaats samenvloeien en laat het droge zichtbaar worden! En het was zo. En God noemde het droge aarde en het samengevloeiende water noemde Hij zeeën; en God zag dat het goed was. En God zei: Laat de aarde groen doen opkomen, zaaddragend gewas, vruchtbomen, die naar hun soort vrucht dragen, waarin hun zaad is op de aarde! En het was zo. En de aarde bracht groen voort, zaaddragend gewas naar zijn soort en bomen die vrucht dragen waarin hun zaad is, naar hun soort. En God zag dat het goed was. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de derde dag. *(Genesis 1:9-13)*

De derde dag kan in tweeën worden verdeeld. Eerst zien we het droge verschijnen. Toen de oceaanbodembodem zonk en reusachtige bassins voor het water vormde, verscheen kennelijk het droge, dat uit de waterige diepten opdook. Daarna zien we de schepping van planten en bomen.

Want zo zegt de HEERE, Die de hemel geschapen heeft, die God Die de aarde geformeerd en haar gemaakt heeft. Hij heeft haar gegrondvest, Hij heeft haar niet geschapen opdat zij woest zou zijn, maar Hij heeft haar geformeerd opdat men erop zou wonen: Ik ben de HEERE, en niemand anders.

(Jesaja 45:18)

God heeft de wereld vanaf het allereerste begin gemaakt om bewoond te worden. En nu werd het plantaardige leven geschapen

om in onze fysieke behoeften te voorzien: voedsel om te eten, zuurstof om in te ademen en hout om mee te bouwen.

DAG VIER

Op de eerste dag van de schepping had God het doek van de duisternis opengetrokken toen Hij het licht in het aanzijn riep. Op de vierde dag schiep God de lichtgevers.¹

En God zei: Laten er lichten zijn aan het hemelgewelf om scheiding te maken tussen de dag en de nacht; en laten zij zijn tot aanduiding van vaste tijden en van dagen en jaren! En laten zij tot lichten zijn aan het hemelgewelf om licht te geven op de aarde! En het was zo.

En God maakte de twee grote lichten: het grote licht om de dag te beheersen en het kleine licht om de nacht te beheersen; en ook de sterren. En God plaatste ze aan het hemelgewelf om licht te geven op de aarde, om de dag en de nacht te beheersen en om scheiding te maken tussen het licht en de duisternis.

En God zag dat het goed was. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vierde dag. (Genesis 1:14-19)

Het lijkt ons misschien vreemd dat God het licht schiep voordat Hij de zon schiep. Maar we mogen niet vergeten dat het voor God net zo gemakkelijk is om het licht te scheppen als om de lichtgevers te scheppen.

Ik ben de HEERE, Die alles doet: Die de hemel uitspant...

(Jesaja 44:24)

Hij heeft de maan gemaakt voor de vaste tijden, de zon weet wanneer hij ondergaat.

(Psalm 104:19)

ORDE

De zon, de maan en de sterren onthullen ons dat de Meesterontwerper een God van orde is. Orde is de regel van het heelal. Het tikt met de precisie van een atoomuurwerk en het houdt op zijn manier de tijd bij. We maken al jaren van tevoren getijdentabellen in het vertrouwen dat ze zullen kloppen. We lanceren satellieten in de zekerheid dat ze op precies het juiste moment, helemaal zoals geprogrammeerd*, bij verre planeten aan zullen komen. De gehele planeet gaat uit van de regelmaat van zonsopgang en zonsondergang. Zonder dat vaste patroon zou er niets kunnen overleven.

* De ruimtesonde Galileo van de NASA was zes jaar onderweg alvorens precies volgens schema bij Jupiter aan te komen.

De orde die in het heelal valt waar te nemen is het gevolg van natuurwetten die alles besturen. Deze wetten kunnen we bestuderen via bepaalde takken van wetenschap, zoals astronomie, biologie,

natuurkunde en scheikunde. God heeft deze natuurwetten ingesteld om het universum met een verbluffende precisie bijeen te houden.

En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen door Hem.
(Kolossenzen 1:17)

Voor ons zijn deze wetten zo vanzelfsprekend dat we er nooit bij nadenken hoe de wereld er zonder die wetten zou uitzien. Maar stelt u zich eens voor dat de wet van de zwaartekracht om de paar dagen op een willekeurig moment vijf seconden lang opgeheven zou worden. Alom zouden chaos en dood heersen. Het is te vergelijken met het in één klap weghalen van alle verkeerslichten, voorrangsborden en snelheidsbeperkingen in een grote stad. Deze wetten zijn er met een heel bepaalde bedoeling. Wetten defi niëren grenzen die bij het functioneren van iets niet overschreden mogen worden.

De dag is van U, ook de nacht behoort U toe, U hebt het licht en de zon hun plaats gegeven. U hebt alle grenzen van de aarde vastgesteld...
(Psalm 74:16-17)

Wij behandelen deze natuurwetten bijna instinctief met groot respect. Zo lopen we heel voorzichtig langs het randje van een steile rots omdat we weten dat het trotseren van de wet van de zwaartekracht ernstige gevolgen zal hebben. Waar een wet is, is ook een consequentie. Tenzij iemand een waaghals is, mijden we het flirten met die gevolgen als de pest.

Deze wetten – deze structuur en orde – weerspiegelen Gods natuur. Ze laten zien hoe Hij is.

DAG VIJF

Op de vijfde dag maakte God de gehele caleidoscoop van zeeleven en vogels.

En God zei: Laat het water wemelen van wemelende levende wezens; en laten er vogels boven de aarde vliegen, langs het hemelgewelf!

En God schiep de grote zeedieren en alle krioelende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelde vogels naar hun soort. En God zag dat het goed was.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.
(Genesis 1:20-21, 23)

DAG ZES

De zesde dag was het hoogtepunt van Gods scheppingswerk. God begon de dag met het scheppen van de landdieren.

En God zei: Laat de aarde levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, kruipende dieren en wilde dieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo.

En God maakte de wilde dieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle kruipende dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.

(Genesis 1:24-25)

SOORTEN

Op de derde, vijfde en zesde dag wordt gezegd dat planten, het leven in de zee, vogels en dieren zich naar hun soort moesten voortplanten. Wat betekenen deze woorden *naar hun soort*? Eenvoudig gezegd betekent het dat katten katten voortbrengen, honden honden en olifanten weer olifanten. We hoeven niet bang te zijn dat we ceders in onze tuin krijgen als we tulpenbollen hebben gezet.

Schepselen kunnen zich tot verschillende varianten ontwikkelen,² maar het blijft wel dezelfde soort. Zo kun je verschillende hondensrassen kweken en op die manier een hele reeks hondachtigen krijgen, van dwergpoedels tot Deense doggen. Maar het zijn dan nog steeds allemaal honden. Er is niets nieuws toegevoegd. Sterker nog, ieder van die dieren bezit minder genetische informatie dan de dieren die ervoor met elkaar gekruist zijn. Aan de andere kant is het zo dat, omdat de soorten vaststaan, een boer zich geen zorgen hoeft te maken dat de melkkoe van zijn buurman in zijn wei terecht komt en dan met zijn beste paard zal paren. Ook hier zien we dat God natuurwetten in het systeem heeft gelegd om de orde te bewaren.

VOLMAAKT, GELOUTERD, HEILIG

De Bijbel zegt herhaaldelijk dat toen het heelal werd geschapen,

God zag dat het goed was.

(Genesis 1:25)

Dit is weer zo'n typische korte en bondige opmerking met heel veel betekenis. Toen God alles schiep maakte Hij alle dingen werkelijk goed.

Gods weg is volmaakt, het woord van de HEERE is gelouterd.

(Psalm 18:31)

Wij mensen kunnen nooit iets maken waar niets meer aan mankeert. Dingen die wij produceren mogen heel acceptabel zijn, er zal echter altijd wel iets aan mankeren. Maar toen God alles schiep maakte Hij alle dingen zonder enig mankement.

De Bijbel zegt dat God Zelf volmaakt is, zonder gebreken. Wij gebruiken woorden als *heilig* en *rechtvaardig* om aspecten van die volmaaktheid te omschrijven.

Heilig, heilig, heilig is de HEERE van de legermachten...

(Jesaja 6:3)

Zijn daden zijn vol majesteit en glorie, Zijn gerechtigheid houdt voor eeuwig stand.

(Psalms 111:3)

...de heilige God zal geheiligd worden door gerechtigheid.

(Jesaja 5:16)

We zullen deze woorden nog nader bezien als we verder komen in de Bijbel. Voor het moment is het voldoende om te weten dat de woorden *heilig* en *rechtvaardig* gebruikt worden om de volmaakte natuur van de HEERE te beschrijven.

Er kan niet genoeg nadruk op de absolute heiligheid van God worden gelegd. Dit is een punt dat we binnen het totale verhaal niet mogen missen. Het is een puzzelstukje waar de puzzel niet zonder kan. Houd dit bij het verder lezen in gedachten.

Volmaaktheid is een fundamenteel element van Gods karakter. Omdat Hij volmaakt is, kon Hij ook alleen maar een volmaakte schepping maken. De schepping is inmiddels veranderd, zoals we nog zullen zien, maar in het begin was het precies zoals het moest zijn! God zei *dat het goed was*. Het was perfect.

GOD ZORGT

God had alle planten en dieren best in zwart en wit kunnen scheppen. Maar in plaats daarvan maakte hij alles met een eindeloze variëteit aan pigmentatie en kleurschakeringen. En Hij heeft niet alleen kleur uitgevonden, Hij schiep ook ogen die kleur kunnen zien.

God heeft gezorgd voor een enorme variëteit aan heerlijk smakend voedsel. Hij had ook al het voedsel naar lever kunnen laten smaken! Sommigen vinden lever niet erg, maar we kennen allemaal wel mensen die dan erg teleurgesteld zouden zijn geweest. Niet alleen schiep de HEERE eindeloos veel smaken, Hij voorzag ons ook van smaakpapillen, zodat we de fijne nuances van een bijna eindeloze reeks kookstijlen kunnen genieten.

Aan bloemen gaf Hij, naast nog heel wat andere zaken, geur. En Hij schiep ook de neus met zijn vermogen om een veelheid van geuren waar te nemen. Alles had ook naar rotte eieren kunnen ruiken, maar zo heeft God het niet ontworpen.

God had Zijn schepping van het plantenleven tot een paar soorten kunnen beperken. Een paar soorten had ook in voldoende mate in onze behoeften kunnen voorzien. Maar nee, we zien een overweldigende variëteit. Het is duidelijk dat de HEERE een God is die werkelijk zorg draagt. De Bijbel zegt dat Hij...

*...alle dingen in rijke mate verschaft om ervan te genieten.
(1 Timotheüs 6:17)*

God bezat niet alleen het vermogen en de macht om die grenzenloze variëteit te scheppen, die macht ging ook nog eens gepaard met een liefdevolle zorgzaamheid. Hij is een God die Zich in de wereld om ons heen met liefdevolle daden heeft geopenbaard.

En God maakt met Zijn schepping nog steeds indruk op de mensheid. Eeuwenlang is er veel voor het oog van de mens verborgen gebleven omdat we niet in staat waren het te zien en te begrijpen. Maar toen we elektronenmicroscopen, kernreactoren, ruimtetelescopen en andere technologische snufjes ontwikkelden, konden we wel in sommige van die verborgen gebieden kijken. En we vervelen ons niet met al die ontdekkingen. Sterker nog, hoe meer we ontdekken, des te meer raken we gefascineerd en onder de indruk en des te meer beseffen we hoe weinig we nog weten. En toch is het er altijd al geweest, geschapen door een eerbied inboezemende God.

*De HEERE is groot en zeer te prijzen, Zijn grootheid is niet te doorgronden.
(Psalms 145:3)*

Voordat de zon onderging op die zesde dag moest er nog één stap gezet worden, dan zou Gods heelal compleet zijn. Die stap was de schepping van man en vrouw.

3 MAN EN VROUW

*Want zo zegt de HEERE, Die de hemel geschapen heeft, die God Die de aarde geformeerd en haar gemaakt heeft. Hij heeft haar gegrondvest, Hij heeft haar niet geschapen opdat zij woest zou zijn, maar Hij heeft haar geformeerd opdat men erop zou wonen: Ik ben de HEERE, en niemand anders.
(Jesaja 45:18)*

DAG ZES (VERVOLG)

De zesde dag was begonnen met de schepping van dieren. En nu verandert de focus van het hele verhaal. Tot op dat moment had God de aarde voorbereid om *bewoond te worden*. De toekijkende engelen moeten zich hebben afgevraagd wat God als klap op de vuurpijl van plan was. Zou de aarde voor hen zijn? Of er bij de engelen al of niet zulke overwegingen zijn geweest weten we niet. Maar de manier waarop God de schepping van de mens ter hand nam zal zeker niet zonder verrassingen zijn geweest.

En God zei: Laten Wij mensen maken naar Ons* beeld, naar Onze* gelijkenis; en laten zij heersen over de vissen van de zee,*

over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al de kruipende dieren die over de aarde kruipen! En God schiep de mens naar Zijn beeld, naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen.

(Genesis 1:26-27)

* Misschien vraagt u zich af tegen wie God sprak toen Hij zei: "Laten **Wij** mensen maken naar **Ons** beeld..." We komen hier later nog op terug.

HET BEELD VAN GOD

De Bijbel zegt dat de **HEERE** de mens naar het *beeld van God* schiep. Dit betekent natuurlijk niet dat we exacte kopieën zijn. Niemand van ons is alwetend, almachtig of alomtegenwoordig. De Bijbel leert ons ook niet dat we *kleine godjes* zijn. De mens is eerder te vergelijken met een spiegel, die wel het beeld van een voorwerp weerspiegelt maar niet het voorwerp zelf is. Als je naar de mens kijkt zie je in zekere zin veel dingen die hij met God gemeen heeft.

In de eerste plaats heeft God de mens met een **verstand** geschapen. In zekere zin gaf God ons een beetje van Zijn intellect. Omdat we verstand hebben zijn we in staat om dingen te onderzoeken, te begrijpen en te maken, eigenschappen die God ook bezit. Maar alhoewel we een intellect hebben, zijn we niet alwetend. Sterker nog, bij onze geboorte komen we met slechts heel weinig kennis ter wereld. Alles wat we *weten* moeten we eerst leren.

God heeft de mens ook met **emoties** geschapen. Het woord *emotie* kan een negatieve ondertoon hebben, maar er zit ook een positieve kant aan. Het vermogen om te *voelen* is een zeer belangrijk aspect van ons mens zijn. Zonder *gevoelens* zou u op anderen reageren als een robot: kil en berekenend. Maar de Schrift leert ons dat de **HEERE**, in tegenstelling tot een gevoelloze robot, meedogend is; Hij is teder; Hij voelt toorn als Hij onrecht ziet. Een harteloze, onverschillige god zonder het vermogen om lief te hebben of medelijden te tonen zou echt angstaanjagend zijn. God heeft ons met *gevoelens* geschapen omdat *Hij* gevoelens heeft.

God heeft de mens ook geschapen met een **wil**. Het vermogen van de mens om te kiezen wordt nogal eens als iets vanzelfsprekends gezien. Maar het vermogen om te kiezen en voorkeuren te hebben is juist iets wat de mensheid een eindeloze variëteit schenkt. Sommige mensen houden van rijst, anderen eten liever aardappels. Bij het ontbijt kun je grapefruitsap nemen, appelsap of sinaasappelsap. De keuzes zijn onbeperkt.

Het vermogen om te kiezen onderscheidt ons van robots, die niet onafhankelijk keuzes kunnen maken; zij doen alleen maar wat er in hen geprogrammeerd zit. De mens heeft een wil gekregen,

zodat hij vrijwillig God kan volgen, niet als een robot, maar als iemand die met zijn verstand heeft begrepen dat God voor hem zorgt en die daarom weet dat God zijn welzijn op het oog heeft.

Het bezit van *verstand*, van *emoties* en van een *wil* zijn aspecten van het naar Gods beeld geschapen zijn. Er zouden nog meer punten te noemen zijn, maar laten we met ons verhaal verder gaan. De Bijbel zegt:

Toen vormde de HEERE God de mens uit het stof van de aardbodem en blies de levensadem in zijn neusgaten; zo werd de mens tot een levend wezen. (Genesis 2:7)

Het woord *levensadem* wordt dikwijls geassocieerd met de geest of de niet-materiële kant van de mens. Dit is ook een weerspiegeling van het beeld van God, want God is Geest. We hebben al eerder gezegd dat je geesten niet kunt zien omdat zij geen lichaam hebben. In het geval van de mens koos God er echter voor om te voorzien in een fysiek huis van vlees en beenderen waarin de geest van de mens kon wonen, een *huis* dat van het *stof van de aardbodem* is gemaakt. Toen het lichaam eenmaal gevormd was, lag het daar, helemaal compleet, maar volkomen levenloos. Pas toen God de geest in de mens blies, kwam het lichaam tot leven. Alleen God kan leven schenken; geen enkele mens of engel bezit dat vermogen. Ook hier zien we weer dat de HEERE Zich volkomen van al Zijn geschapen wezens onderscheidt. Hij is groter dan zij allemaal.

EEN METGEZEL

De eerste en enige man die God schiep heette *Adam*, wat *mens* betekent. Daarna schiep God de vrouw.

Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem. (Genesis 2:18)

Toen liet de HEERE God een diepe slaap op Adam vallen, zodat hij in slaap viel; en Hij nam een van zijn ribben en sloot de plaats ervan toe met vlees. En de HEERE God bouwde de rib die Hij uit Adam genomen had, tot een vrouw en Hij bracht haar bij Adam. En zij waren beiden naakt, Adam en zijn vrouw, maar zij schaamden zich niet. (Genesis 2:21-23, 25)

Deze paar verzen hebben tot verhitte discussies geleid. Sommigen begrijpen eruit dat toen God de vrouw maakte, Hij een tweederangs burger van haar maakte. Dat is echter niet zo. God nam de vrouw uit de zijde van de man om een metgezel te zijn, niet uit de hiel van de man om zijn slavin te zijn. Adam gaf zijn vrouw de naam *Eva*, wat *levengeefster* betekent.

DE VOLMAAKTE HOF

God nam Adam en Eva en plaatste hen in een speciale hof die Hij voor hen had gemaakt. Deze hof heette *Eden*.

Ook plantte de HEERE God een hof in Eden, in het oosten, en Hij plaatste daar de mens, die Hij gevormd had. En de HEERE God liet allerlei bomen uit de aardbodem opkomen, begerenswaardig om te zien en goed om van te eten.

(Genesis 2:8-9)

Alle tuinen en dierentuinen van de wereld halen het niet bij Gods hof. Het was een volmaakt paradijs, met een weelderige begroeiing, met kristalhelder water dat wemelde van miljoenen vissen, met een ongelooflijke variëteit aan dieren en een schoonheid die met geen pen te beschrijven valt! Het weer was ook heel anders. De Bijbel zegt:

...de HEERE God had het niet laten regenen op de aarde... maar een damp steeg uit de aarde op en bevochtigde heel de aardbodem.

(Genesis 2:5-6)

Wij kunnen ons amper voorstellen hoe Eden er uit moet hebben gezien. Maar duidelijk is wel dat God geen hof had gemaakt waar Adam en Eva moesten worstelen om te kunnen overleven. De hof kende een overvloed aan van alles, en in alles wat zij maar nodig hadden had God in voldoende mate voorzien. Het was een volmaakte wereld om in te leven.

SCHEPPER – EIGENAAR

God vroeg Adam en Eva niet of zij wel graag in Eden wilden wonen. Hij wist wat het beste voor hen was. God kon handelen zonder iemand anders te raadplegen, heel gewoon omdat Hij als Schepper ook de Eigenaar was (denk maar aan de illustratie van die kanopeddel die het eigendom was van degene die hem gemaakt had).

Van U, HEERE, is de grootheid, de macht, de luister, de kracht en de majesteit. Want alles wat in de hemel en op de aarde is, is van U.

(1 Kronieken 29:11)

De aarde is van de HEERE en al wat zij bevat, de wereld en wie er wonen.

(Psalm 24:1)

Weet dat de HEERE God is; Hij heeft ons gemaakt – en niet wij – Zijn volk...

(Psalm 100:3)

Zoals de engelen van God waren omdat Hij hen had geschapen, was de mens van God omdat de HEERE zijn Schepper was. En zoals de engelen de positie van Gods dienaren kregen, gaf God de mens de verantwoordelijkheid om voor de aarde te zorgen.

De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden. (Genesis 2:15)

TESTPERIODE

Dat God niet met Adam en Eva had overlegd toen Hij hen in de hof plaatste, betekende nog niet dat zij geen keus hadden. God had de mens met een wil geschapen, met het vermogen om keuzes te maken. Maar op bepaalde terreinen van het leven, zoals liefde, is de mogelijkheid om te kiezen zinloos als er geen alternatieven zijn. Daarom gaf God de mens een heel eenvoudige optie die met twee bomen te maken had.

...de boom des levens, in het midden van de hof, en de boom van de kennis van goed en kwaad. (Genesis 2:9)

De eerste boom die genoemd wordt is de *boom des levens*. Als de mens van die boom zou eten, zou hij voor altijd blijven leven. Geen enkel probleem.

Aan de tweede boom was echter een waarschuwing verbonden. Het was *de boom van de kennis van goed en kwaad*. Adam en Eva wisten wel wat *goed* was, maar *kwaad* was iets heel anders. Zij waren beiden als volmaakte wezens geschapen en waren onschuldig van alle kwaad. Hun ervaring was beperkt tot Gods goedheid. De Bijbel zegt dat als Adam en Eva van de vruchten van deze boom zouden eten, zij niet alleen zouden weten wat goed was, maar ook wat kwaad was.

*En de HEERE God gebood de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar **van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten**, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven. (Genesis 2:16-17)*

We hebben al gezien dat het negeren van Gods natuurwetten, zoals de wet van de zwaartekracht, gevolgen met zich meebrengt. Dit principe (*een wet overtreden heeft consequenties*) geldt voor al Gods wetten of geboden. In dit geval gaf God de mens een eenvoudige regel: "Eet niet van die ene boom." De consequentie van het overtreden van dat gebod werd al even duidelijk gemaakt: de mens zou dan sterven. We zullen later nog gedetailleerd op de dood ingaan.

Deze ene boom onderscheidde de mens als mens en niet als robot. De mens had de keus: eten of niet eten, gehoorzamen of niet gehoorzamen. Met deze keus vielen Adam en Eva buiten het terrein van de androïden, die zo geprogrammeerd zijn dat ze alleen maar doen wat hun gezegd wordt. Er bestaat een groot verschil tussen iemand die is geprogrammeerd om te zeggen: "Ik zal u gehoorzamen", en iemand die dit uit vrije wil doet. Het in

staat zijn om te *kiezen* geeft het woord *gehoorzamen* betekenis en diepgang. Kunnen kiezen maakt een relatie echt.

Deze ene beperking die aan de eerste mensen werd opgelegd was nauwelijks moeilijk te noemen. De situatie was echt niet zo als sommige schilders hem wel hebben uitgebeeld, met Adam en Eva die onder twee eenzame bomen zitten met maar heel weinig fruit om van te kiezen. Zij hadden overvloed.

*En de HEERE God liet **allerlei bomen** uit de aardbodem opkomen, begerenswaardig om te zien en goed om van te eten.*

(Genesis 2:9)

GESCHAPEN TOT ZIJN EER

Met het geven van een keuzemogelijkheid aan Adam en Eva bedoelde God niet dat zij er vandoor zouden gaan om volgens hun eigen agenda te gaan leven. De mens was juist geschapen om Gods grootheid te weerspiegelen, om Hem te eren.

U bent het waard, Heere, te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de kracht, want U hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil bestaan zij en zijn zij geschapen. (Openbaring 4:11)

Als een zoon zijn vader gehoorzaamt, dan eert hij zijn vader. Zo is het ook tussen de mens en God. De mens is geschapen met een wil, zodat hij door gehoorzame keuzes te maken de HEERE kan eren. Als Schepper van het heelal verdient God natuurlijk alle eer die de mens Hem maar kan geven. En het tonen van zulk respect heeft geweldige voordelen tot gevolg. De Bijbel zegt dat als een mens zich voegt naar Gods plan voor hem, hij dan enorm veel geluk en vervulling beleeft en wordt wie hij werkelijk is. Dat gold ook voor Adam en Eva.

En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen!

(Genesis 1:28)

DE MENS – DE VRIEND VAN GOD

God wilde voor het welzijn van Adam en Eva zorgen. Hij was er om in elke behoefte van hen te voorzien.

En God zei: Zie, Ik geef u al het zaaddragende gewas dat op heel de aarde is, en alle bomen waaraan zaaddragende boomvruchten zijn; dat zal u tot voedsel dienen. Maar aan al de dieren van de aarde, aan alle vogels in de lucht en aan al wat over de aarde kruipt, waarin leven is, heb Ik al het groene gewas tot voedsel gegeven. En het was zo. (Genesis 1:29-30)

De Bijbel vertelt dat God in de avondkoelte met de mens kwam wandelen. Adam en Eva konden dit omdat zij onschuldig waren van

enig kwaad of iets verkeerd. Zij bezaten een volmaaktheid die het hun mogelijk maakte om in Gods gezelschap te zijn. *Alleen volmaakte³ mensen kunnen in de tegenwoordigheid van een volmaakt God leven.*

Wat een ervaring moet dit voor het nieuwe paar zijn geweest: in de hof rondwandelen met de Schepper van het heelal! Je kunt je goed voorstellen dat God er tijd aan heeft besteed om hun gedetailleerd uit te leggen hoe Hij bepaalde dingen gemaakt had, om hun kennis bij te brengen over ingewikkeld uitziende bloemen, om vogels die hoog in de boomtoppen verborgen zaten naar beneden te roepen, verscholen in het bos levende dieren aan hen voor te stellen en hen op dingen te wijzen die zij nog niet hadden opgemerkt. Hij zal ongetwijfeld de wetten hebben uitgelegd die alles zo nauwkeurig draaiend hielden. Wat een onderwijs en wat een Leraar! Niemand had hen beter kunnen informeren hoe ze het best voor de hof konden zorgen. De wereld was een volmaakte plaats om te leven.

Maar God was geen stoffige, afstandelijke superprofessor. De Schepper was de beste vriend van Adam en Eva. In het leven is de ideale gezinsrelatie er een waar de ouders liefdevol voor hun kinderen zorgen en de kinderen hun ouders eren door hen liefdevol te gehoorzamen. Dat was de relatie die Adam en Eva met God hadden. God had liefdevol in alles voorzien en zij gehoorzaamden liefdevol de HEERE en eerden Hem op die manier. Daarom had God het allemaal zo geschapen.

DE SCHEPPING VOLTOOID

*En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, **het was zeer goed**. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de zesde dag.* (Genesis 1:31)

De schepping was voltooid. Het gebeurt nogal eens dat mensen heel enthousiast aan projecten beginnen en er dan mettertijd hun belangstelling voor verliezen. Maar God is anders. De HEERE maakt altijd af wat Hij begint.

Maar de raad van de HEERE bestaat voor eeuwig, de gedachten van Zijn hart bestaan van generatie op generatie. (Psalm 33:11)

De schepping was klaar. De Bijbel vertelt ons dat God op de zevende dag rustte, niet omdat Hij moe was, maar omdat Zijn schepping compleet was. Het was tijd om achterover te leunen en ervan te genieten!

EN DE EVOLUTIE DAN?

De Bijbel spreekt niet over evolutie. Het debat over schepping of evolutie heeft veel geschillen opgeleverd en wordt wel weergegeven als een debat tussen godsdienst (of geloof) en wetenschap. Dit boek is niet geschreven om dit onderwerp te behandelen, maar hier is wel wat stof om eens over na te denken.

Ten eerste is het niet geheel veilig om evolutie als wetenschap te beschouwen en schepping als godsdienst of geloof. Na de publicatie van de theorie door Charles Darwin in 1859 is het klassieke darwinisme grotendeels vervangen door het neodarwinisme en de theorie van het doorbroken evenwicht, theorieën die nogal sterk van elkaar verschillen. Er bestaat geen algemeen aanvaard feitenmateriaal dat de oorsprong van het leven verklaart. Veel mensen die zich grondig met deze materie hebben beziggehouden stellen dat de evolutietheorie geen pure wetenschap is, maar ook belangrijke religieuze aspecten omvat. En dit religieuze gaat uit van de vooronderstelling dat God niet bestaat en kiest er voor om te geloven in enorme hoeveelheden tijd en toeval. Verder wijzen zij er op dat het evolutiebeginsel dwars tegen fundamentele natuurkundewetten indruist.

Aan de andere kant is het wellicht ook niet juist om schepping volledig binnen de categorie geloof of godsdienst te laten vallen. Een aanzienlijk aantal wetenschappers is tot de slotsom gekomen dat dit complexe heelal alleen kan bestaan omdat er een ontwerper (zoals God) of een team van ontwerpers is geweest. Door puur van wetenschappelijke gegevens gebruik te maken wijzen zij er op dat er in de wereld zelfs op het laagste niveau een niet reduceerbare complexiteit⁴ bestaat. Zij tonen aan dat een dergelijke universele complexiteit en orde alleen kunnen bestaan als ze van meet af aan zijn gepland, omdat ze zich niet door puur toeval hebben kunnen ontwikkelen. Hoewel sommigen van deze wetenschappers zichzelf niet als gelovigen in de Bijbel zouden bestempelen, nemen velen van hen de Bijbel wel op zijn woord. Deze laatste groep noemt men wel *creationistische wetenschappers*.

Sinds de tweede helft van de jaren '60 is de hoeveelheid geschreven materiaal over dit onderwerp explosief gegroeid (zie aanhangsel). Veel ervan is ook voor de leek goed te lezen. Ik zou u willen stimuleren om te blijven lezen en onderzoeken voordat u uw standpunt bepaalt.

Sommigen vragen zich af of het scheppingsverhaal wel stand kan houden met het oog op de dinosaurussen. Vanuit bijbels oogpunt hebben we geen reden om niet te geloven dat God hen samen

met de rest van de dieren heeft geschapen. Er bestaan bewijzen dat de dinosaurussen in dezelfde tijd hebben geleefd als de mens.

Andere mensen vragen zich af hoe oud de aarde is. Hij lijkt erg oud, maar de Bijbel laat geen ruimte voor eonen. Weliswaar hebben wetenschappers talloze astronomische, solaire, aardse en biologische klokmodellen⁵ ontwikkeld, maar bij alle redelijke berekeningen die deze modellen gebruiken krabben de geleerden zich toch wel achter hun oren bij de leeftijden die eruit komen. Afhankelijk van de gehanteerde klok varieert de leeftijd van een paar duizend jaar tot miljarden jaren. Darwin nam voor de biologische evolutie 400 miljoen jaar aan. Tegenwoordig begint de gebruikelijke raming bij 4,6 miljard jaar. Wie heeft nu de juiste klok?

Bestaat er een redelijk antwoord dat op het bijbelverhaal past? Als we ons strikt aan de Bijbel houden weten we dat God een kant-en-klare aarde schiep. Op de dag dat Adam gemaakt werd kon hij tussen torenhoge bomen lopen, zich de ogen uitkijken naar enorme dieren en naar de sterren aan de nachtelijke hemel turen. Misschien heeft hij wel een keer gedacht: *"Wow! Dit moet al een hele tijd bestaan!"* Maar dan had God hem verteld dat het allemaal hooguit zes dagen oud was, dat Hij het gehele heelal zo had geschapen dat het onmiddellijk volledig functioneerde. Als wetenschappers terug kijken proberen zij het verleden vast te stellen aan de hand van wat zij observeren, net als Adam. De Bijbel echter verhaalt de oorsprong van de aarde vanuit het gezichtspunt van een ooggetuige: God Zelf.

Dus, meende God het echt toen Hij zei dat Hij het heelal had geschapen? Wie moeten we geloven? Op wiens woorden moeten we vertrouwen?

Eeuwen geleden dacht een koning op een keer na over zijn plaats in de wereld:

Als ik Uw hemel zie, het werk van Uw vingers, de maan en de sterren, die U hun plaats gegeven hebt, wat is dan de sterveling, dat U aan hem denkt, en het mensenkind, dat U naar hem omziet?

Toch hebt U hem weinig minder gemaakt dan de engelen en hem met eer en glorie gekroond.

U doet hem heersen over de werken van Uw handen, U hebt alles onder zijn voeten gelegd: schapen en runderen, die allemaal, en ook de dieren van het veld, de vogels in de lucht en de vissen in de zee, al wat over de paden van de zeeën gaat. HEERE, onze Heere, hoe machtig is Uw Naam op de hele aarde!

(Psalm 8:4-10)

HOOFDSTUK 4

1 IK ZAL

2 HEEFT GOD GEZEGD...?

3 WAAR BENT U?

4 DE DOOD

1 IK ZAL

De schepping eindigde toen God er Zijn stempel van goedkeuring op zette. Hij verklaarde het alles *zeer goed*. Alles was in orde. Er was geen pijn, geen ziekte, geen geworstel om het overleven van de sterkste, geen tweedracht en boven alles geen dood. Tussen God en mens bestond een unieke relatie, een gemeenschap, een vriendschap. Eden was de volmaakte plaats om te wonen. Alles was zeer goed.

Maar vandaag de dag kennen we wel pijn en ziekte en overleven alleen de sterksten. Soms wensten we wel dat alleen verbale onenigheid ons probleem was. In plaats daarvan domineert op elk willekeurig moment wel ergens in de wereld de tirannie van de oorlog. Alles wordt minder en zwakker, raakt defect of versleten. In elke hoek van het dierenrijk en onder de gehele mensheid is het leven een voortdurende worsteling. De wereld is *geen goede* plek meer. Wat is er gebeurd?

LUCIFER

Het gaat allemaal terug tot de hof van Eden. De Bijbel zegt over Lucifer:

U was in Eden, de hof van God. Allerlei edelgesteente was uw sieraad.
(Ezechiël 28:13)

Lucifer was, zoals u zich nog wel zult herinneren, de machtigste geest die God had geschapen. Zijn naam betekent *lichtdrager*. Hij behoorde tot de engelenorde van de *cherubim* en was door God uitgekozen voor speciale verantwoordelijkheden die hem in de tegenwoordigheid van God brachten.

U was een cherub die zijn vleugels beschermend uitspreidt. ...U was op Gods heilige berg.
(Ezechiël 28:14)

Lucifer was volmaakt. Hij wordt beschreven als een wezen met een ongelooflijke schoonheid en wijsheid.

Volmaakt was u in uw wegen, vanaf de dag dat u geschapen werd...
(Ezechiël 28:15)

U, toonbeeld van volkomenheid, vol wijsheid en volmaakt van schoonheid...
(Ezechiël 28:12)

Hoewel Lucifer de machtigste engel was, zijn er geen directe aanwijzingen dat hij over de andere geesteswezens heerste.

TROTS

Over het tijdstip van de volgende gebeurtenis in de geschiedenis lopen de meningen uiteen. Het moet vrij snel na het voltooiën

van de schepping zijn geweest. Maar al is men het niet eens over het *wanneer*, dat het gebeurd is, is wel heel duidelijk. De Bijbel zegt dat Lucifer trots werd. Zijn schoonheid en macht stegen hem zogezezd naar zijn hoofd. En met de trots kwam ook de ambitie. Vijf keer zei Lucifer: "Ik zal". Aan die 'ik zal' uitspraken zou je een hele bijbelstudie kunnen wijden, maar we houden het er hier op dat Lucifer een coup in de hemel wilde plegen.

Morgenster, zoon van de dageraad... u zei in uw hart:

Ik zal opstijgen naar de hemel;

tot boven Gods sterren [of engelen] zal ik mijn troon verheffen;

ik zal zetelen op de berg van de ontmoeting, aan de noordzijde.

Ik zal opstijgen boven de wolkenhoogten,

ik zal mij gelijkstellen met de Allerhoogste. (Jesaja 14:12-14)

Lucifer wilde niet alleen de hemel overnemen, hij was vastbesloten om als de Allerhoogste te worden. Lucifer had besloten een staatsgreep te plegen om God door HEMZELF te vervangen. Dan zou HIJ de leider van alle engelen zijn en zou het heelal van HEM zijn en zou HIJ erover heersen. Lucifers hart barstte van trotse ambitie.

Alleen was het plan van Lucifer niet waterdicht, want God wist er alles van. God is *alwetend* en Lucifers gedachten waren Hem niet ontgaan. De Bijbel zegt dat God een gruwelijke hekel aan trots heeft.

*Deze zes haat de HEERE, ja, zeven zijn een gruwel voor Zijn ziel: **hoogmoedige ogen...*** (Spreuken 6:16-17)

Lucifer ging met opzet in tegen Gods plan voor hem. We mogen niet vergeten dat God engelen niet als robots had geschapen. Zij waren met een eigen wil geschapen. En hun keus om te dienen was een uitdrukking van vrijwillige onderworpenheid aan de soevereine God. Maar Lucifer werd ontevreden met zijn positie als engel. Hij wilde iets groters en beters. Hij werd trots en koos er voor om in opstand te komen. Lucifer verachtte zowel wat hij was als Degene die hem zo gemaakt had. Het woordenboek zegt dat verachten betekent: *met minachting aanzien, niet tellen, vernederen, versmaden*. God noemde de houding van Lucifer zonde.

OORDEEL

Omdat God volmaakt is kon Hij de zonde van Lucifer niet tolereren alsof het niet erg was. *Volmaaktheid vereist uiteraard de afwezigheid van onvolmaaktheid*. We zullen deze waarheid bij onze tocht door de Bijbel nog vaker tegenkomen.

God, die *rechtvaardig* is, kan niets met het verkeerde van doen hebben.

Gods *heiligheid* laat geen ruimte voor zonde.

God, die *zonder zonde* is, kan geen zonde in Zijn nabijheid tolereren.

Gods volmaaktheid is een net zo zekere realiteit als elke in het heeal geldende natuurwet. Zijn reactie op de zonde van Lucifer bleef dan ook niet uit. Hij ontnam hem zijn positie in de hemel.

...ging u zondigen. Daarom verbande Ik u van de berg van God, en deed Ik u verdwijnen, beschermende cherub... Vanwege uw schoonheid werd uw hart hoogmoedig, u richtte uw wijsheid te gronde vanwege uw luister. Ik wierp u ter aarde...
(Ezechiël 28:16-17)

Lucifer gaf zich echter niet zonder slag of stoot gewonnen. Hij was nog altijd een zeer sterk wezen en bovendien volgden vele andere engelen hem. De Bijbel geeft enkele bijzonderheden over wat er toen gebeurd is. Om u te helpen het relaas goed te begrijpen heb ik de teksten bij elkaar gezet. Bij het lezen ervan zult u zien dat mogelijke verwarring over de vraag over *wie* het hier gaat, in het laatste gedeelte van de verzen wordt weggenomen.

En er verscheen een ander teken in de hemel. En zie: een grote vuurrode (draak)... En (zijn staart) veegde het derde deel van de sterren van de hemel en wierp die op de aarde.

Toen brak er oorlog uit in de hemel: Michaël en zijn engelen voerden oorlog tegen de (draak), ook de (draak) en zijn engelen voerden oorlog. Maar zij waren niet sterk genoeg, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden.

*En de grote (draak) werd neergeworpen, namelijk de oude slang, (die duivel en satan genoemd wordt), die de hele wereld misleidt. Hij werd neergeworpen op de aarde en zijn engelen werden met hem neergeworpen.*¹ (Openbaring 12:3-4,7-9)

DUIVEL, SATAN, DEMONEN

Uit de tekst blijkt dat een derde van de engelen Lucifer in zijn rebellie volgde. Lucifer werd bekend als de *duivel* of *satan*. Zoals Gods namen eigenschappen van Hem beschrijven, onthullen ook de namen van Lucifer zijn karakter. Satan betekent *tegenstander* of *vijand*; duivel betekent *valse aanklager* of *lasteraar*. De opstandige engelen die satan volgden werden nu *demonen* of *boze geesten* genoemd.

DE POEL VAN VUUR

Toen God de duivel en zijn demonen uit de hemel gooide, was dit nog maar de eerste fase van het oordeel over deze opstandige geesten. De Bijbel zegt dat God een plaats heeft waar zij definitief gestraft zullen worden:

...het eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen bestemd is.

(Mattheüs 25:41)

Deze plek wordt meestal de *poel van vuur* genoemd. Men ziet nogal eens cartoons met satan en zijn demonen tot hun middel in de vlammen staan, waar zij samenzweren en onheil plannen. De Bijbel vertelt ons echter dat satan daar nog niet is. Hij is wel uit de hemel geworpen, maar nog niet in de poel van vuur. Later, als er nog heel veel gebeurd is waar hij en zijn demonen bij betrokken zijn, zal satan voor altijd in deze plaats van straf worden vastgehouden. Over deze toekomstige tijd zegt de Bijbel:

En de duivel, die hen misleidde, werd in de poel van vuur en zwavel geworpen... En zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheid.

(Openbaring 20:10)

OORLOG

Hoewel God satan en diens engelen uit de hemel had verdreven, behielden zij wel hun immense macht en intellect. Het zou op een totale oorlog uitdraaien. Satan zou op een gemene manier strijden. Hij zou tegen al het goede zijn, tegen alles wat God van plan was. Zijn prooi? De kroon van Gods schepping – de mens.

2 HEEFT GOD GEZEGD...?

Toen God de mens had geschapen heeft Hij hem niet zomaar ergens op aarde neergezet en is toen weggelopen. De Bijbel zegt dat God Adam en Eva in de hof opzocht. En op grond van de terloopse manier waarop het genoemd wordt mag men aannemen dat dit regelmatig gebeurde. De Schrift vertelt verschillende keren dat God de gedaante van een mens aannam om Zich aan iemand te vertonen. Kennelijk deed Hij dat bij het eerste menspaar ook. Adam en Eva waren goede bekenden van hun Schepper – Eigenaar en God zorgde voor alles wat zij nodig hadden.

DE BEDRIEGER

Maar toen sloop satan heimelijk de hof binnen. Hij kwam niet met luid trompetgeschal om aan te kondigen wie hij was en wat hij van plan was. Daarvoor is satan veel te subtiel. De Bijbel vertelt ons dat satan de grote bedrieger is, de duivel. Hij is niet in staat om de volledige waarheid te vertellen.

...de duivel... die was een mensenmoordenaar van het begin af, en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij vanuit wat van hemzelf is, want hij is een leugenaar en de vader van de leugen.

(Johannes 8:44)

Het woord *leugen* is in de Griekse grondtekst *pseudos*: een bewuste, opzettelijke leugen. Wij gebruiken het woord nog steeds in de betekenis van een *imitatie*.

Jaren geleden las ik in een populair blad eens een artikel over satan. Hij was afgebeeld met een rood lichaam, horens op zijn hoofd, een puntige staart en met een soort hooivork in zijn hand. Het plaatje zag er in zijn geheel afschuwelijk uit. Volgens de Bijbel is zo'n plaatje echter uiterst misleidend. De Bijbel zegt namelijk:

...de satan zelf doet zich voor als een engel van het licht.

(2 Korinthe 11:14)

Hij komt in al zijn opvallende grootsheid en imiteert God zo goed als hij kan. Een beter plaatje van de duivel zou een knappe jonge man in een zwart pak met een priesterkraag zijn. Satan houdt van religieusheid. Hij imiteert de waarheid nauwkeurig, maar is niet te vertrouwen omdat hij van nature een bedrieger is, namaak, een bewust verteller van leugens.

Ik weet zeker dat satan heel blij is geweest met die tekening van dat rode pak en de hooivork. Het is makkelijker om mensen te bedriegen als zij naar de verkeerde kant en naar het verkeerde ding kijken. Hij zal ook wel blij zijn geweest met andere uitspraken in het blad, zoals: *"Theologen hebben Heintje Pik* zo goed als geschrappt"*. De implicatie was dat *niemand meer in die vent gelooft!* Kan de duivel nog een betere manier om te misleiden bedenken dan theologen de mensen laten vertellen dat hij een mythe is?!

* Dit is een voor de duivel gebruikte term die geen bijbelse gronden heeft.

BEDROG

Zo kwam satan in de hof van Eden aan met alle subtiliteit die hij maar kon opbrengen. Geen trompetten, geen fanfare. Hij kwam in de belichaming van een slang, een reptiel dat dikwijls met de duivel wordt geïdentificeerd. De Bijbel verhaalt verschillende gevallen van boze geesten die in zowel mensen en dieren huisden, door hen heen spraken en hen zich abnormaal deden gedragen. In dit geval sprak satan door het reptiel heen. En Hij sprak Eva aan.

De slang nu was de listigste onder alle dieren van het veld, die de HEERE God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Is het echt zo dat God gezegd heeft: U mag niet eten van alle bomen in de hof?

(Genesis 3:1)

Dat een slang kon spreken scheen Eva niet te storen. Ongetwijfeld ontdekte zij elke dag een nieuw, fascinerend stukje van Gods schepping. Misschien dacht zij dat dit het zoveelste nieuw ontdekte schepsel was. We weten het niet.

TWIJFEL

Hoe het ook zij, het is interessant dat satan Eva benaderde met een vraag over God. Hij plantte iets in haar denken waar zij nog nooit over had nagedacht – *het schepsel kan over de Schepper twijfelen*. De vraag werd op enigszins laatdunkende toon gesteld: “Heeft God gezegd... , ik bedoel, heeft God dat *echt* gezegd?”

Met zijn je-maakt-toch-zeker-maar-een-grapje benadering impliceerde satan dat de mens nogal simpel of naïef was om het woord van de HEERE zomaar aan te nemen.

“Misschien houdt God wel iets goeds voor je achter. Ik bedoel, hoe kun je dat weten? Misschien is de HEERE wel niet zo goed en liefhebbend als Hij Zich voordeet.”

Er was een toespeling dat God niet helemaal eerlijk, niet geheel oprecht was. Satan deed alsof hij het goed met de mens bedoelde en uit was op het beste voor de mens. De duivel vervalste Gods goedheid. Zijn verdraaide logica trok Gods woord in twijfel en daarmee zaaide hij twijfel.

Bovendien overdreef satan Gods verbod schromelijk. God had hen *niet* verboden van *alle* bomen te eten. Hij had slechts één boom genoemd: de boom van de kennis van goed en kwaad. Maar de overdrijving leidde wel tot de gewenste reactie.

En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de hof mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u.

(Genesis 3:2-3)

Eva probeerde God te verdedigen, al hoeft de HEERE helemaal niet verdedigd te worden. En in haar ijver voegde zij ook nog iets aan Gods verbod toe. God had wel tegen de mens gezegd dat hij niet van die boom mocht *eten*, maar Hij had nooit gezegd dat zij hem niet mochten *aanraken*. Wie iets aan Gods Woord *toevoegt*, *neemt* er altijd ook iets van *af*. Eva stelde God veeleisender voor dan Hij in werkelijkheid was en verdraaide daarmee Gods karakter. Mensen iets aan de Bijbel laten toevoegen of van de Bijbel laten afdoen is het soort wiskunde waar satan in gespecialiseerd is. De duivel is dol op de verwarring die er het gevolg van is. De toevoeging was maar *heel gering*, maar meer had satan niet nodig. Er was een scheurtje in de dam ontstaan.

ONTKENNING

*Toen zei de slang tegen de vrouw: U zult zeker niet sterven. Maar God weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat **u als God zult zijn**, goed en kwaad kennend.*
(Genesis 3:4-5)

Niet tevreden met het in twijfel trekken van Gods woord, loochende satan het eenvoudigweg. Hij noemde God keihard een leugenaar. Hij wekte de suggestie dat de boom verboden was omdat God bang was dat Adam en Eva teveel te weten zouden komen. Satan vermengde heel slim waarheid en leugen. Het was waar dat hun ogen geopend zouden worden en dat zij goed en kwaad zouden kennen. Maar het was een leugen om te impliceren dat zij net als God zouden zijn, met dezelfde eigenschappen als Hij. Het klopte ook niet dat zij niet zouden sterven. Satan loog hier willens en wetens. Hoewel hij uit ervaring wist wat de gevolgen waren van het tegen Gods woord ingaan, misleidde hij de mens op wrede wijze om hem zo mee te slepen in zijn eigen ondergang.

ONGEHOORZAAMHEID

En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begerenswaardig was om er verstandig door te worden; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook haar man, die bij haar was, en hij at ervan.
(Genesis 3:6)

Het was satan gelukt. Je kon zijn schaterende gelach bijna door de hof horen echoën. Zoals gewoonlijk bleef satan niet wachten om te helpen de brokstukken op te rapen. Dat doet hij nooit. De Bijbel zegt:

...de duivel gaat rond als een brullende leeuw, op zoek naar wie hij zou kunnen verslinden.
(1 Petrus 5:8)

De duivel laat de botten liggen – kaalgevreten en al. Hij kan overkomen als iemand die fantastisch voor je zorgt – plezier, lol, heerlijke momenten – maar het is allemaal tijdelijk en dikwijls heel erg leeg. In werkelijkheid geeft satan nooit iets. En als hij al iets geeft, dan hooguit een verscheurende hartenpijn. Hij is een boosaardige speler, een wreed metgezel.

Sommige mensen geven de vrouw de schuld van deze grove ongehoorzaamheid jegens Gods verbod. Maar als we het hele gesprek van Eva met satan lezen, schijnt haar man bij haar

geweest te zijn. Adam had kunnen voorkomen dat zijn vrouw van die vrucht at en hij had de vrucht zeker niet zelf hoeven te eten. Maar zij aten *allebei*.

Wat Adam en Eva deden lijkt op kinderen die tegen de instructies van hun moeder buiten op straat spelen. De ongehoorzame jonge kinderen denken dat zij *beter dan mama* weten wat veilig en leuk is. Zij laten zien dat zij niet volledig vertrouwen op de kennis van hun moeder van wat veilig is. Zij negeren haar gezag. Zo zondigden Adam en Eva ook toen zij vonden dat zij *beter dan God* wisten wat goed voor hen was. Hun keuze sprak boekdelen. Zij vertrouwden hun Schepper niet helemaal – zij waren er niet zeker van dat God de waarheid sprak.

VIJAND

Adam en Eva hadden redenen te over om de duivel te vertellen dat HIJ de leugenaar was. Maar zij kozen er voor satan te geloven in plaats van God. Zij gehoorzaamden Gods duidelijke instructies niet en traden toe tot de opstandige gelederen van de duivel. De Bijbel zegt:

Wie dan nu een vriend van de wereld wil zijn, wordt als vijand van God aangemerkt.*
(Jakobus 4:4)

* De wereld zoals beïnvloed en beheerst door satan.

Dat komt ervan als je partij kiest voor iemand. Adam en Eva hadden hun vriendschap met God opgegeven en waren naar satan overgelopen. Zij hadden een zuivere, volmaakte wereld verworpen om met een verboden wereld te gaan experimenteren.

EEN VERBROKEN VRIENDSCHAP

Maar zo'n keuze heeft wel gevolgen. We hebben al eerder gezien dat het *overtreden van een wet consequenties met zich meebrengt*. De Schrift leert ons dat de gevolgen van de zonde zeer verstrekkend zijn. De opstandige keuze van Adam en Eva om satans leugens te geloven veroorzaakte een groot gat in de relatie tussen God en mens. Een volmaakt God kon geen halfhartige trouw, halfslachtige vriendschap of gedeeltelijk verraad toestaan. Als er geen vertrouwen was, kon er ook geen sprake zijn van een relatie. De vriendschap was voorbij.

Daarom ook heeft God hen in de begeerten van hun hart overgegeven aan de onreinheid...

Zij hebben de waarheid van God vervangen door de leugen, en het schepsel [satan] vereerd en gediend boven de Schepper, Die te prijzen is tot in eeuwigheid.² (Romeinen 1:24-25)

VIJGENBLADEREN

Toen werden de ogen van beiden geopend en zij merkten dat zij naakt waren. (Genesis 3:7)

Adam en Eva voelden onmiddellijk dat er iets mis was. Zij kregen gevoelens die zij nooit eerder hadden gehad, heel ongemakkelijke: schuld en schaamte. Zij waren er kapot van. De Bijbel zegt dat zij bang waren en zich voor het eerst realiseerden dat zij naakt waren. Zij keken om zich heen om er een oplossing voor te vinden en...

...zij vlochten vijgenbladeren samen en maakten voor zichzelf schorten. (Genesis 3:7)

Misschien dachten zij wel dat als zij zich aan de *buitenkant* opdoften, God niet zou merken dat er aan de *binnenkant* het nodige veranderd was. Zij zouden de dingen gewoon verbloemen en net doen alsof alles in orde was. Het was de eerste poging van de mens om in een krom geworden wereld dingen recht te trekken.

Er was alleen één probleem met de *vijgenbladeren* oplossing: het werkte niet. Het gevoel van veroordeling bleef. Een schone uiterlijke schijn bleek geen remedie voor de innerlijke werkelijkheid te zijn. De volmaaktheid was weg. Van binnen kolkten schuldgevoelens. Het gapende gat was er nog steeds.

En zij hoorden de stem van de HEERE God, Die in de hof wandelde, bij de wind in de namiddag. Toen verborgen Adam en zijn vrouw zich voor het aangezicht van de HEERE God te midden van de bomen in de hof. (Genesis 3:8)

Alleen schuldige mensen verbergen zich. Je verstopt je toch niet voor een vriend?! Er bestond nu een barrière tussen God en mens. De vriendschap was voorbij.

IS GOD PIETLUTTIG?

Sommige mensen zeggen misschien: “Maar die zonde ging over zoiets kleins – alleen maar een hap van een vrucht!” Dat klopt. God had de mens geen groot struikelblok op zijn pad gelegd. Het was zelfs niet eens een struikelblok. Er stonden tientallen bomen waar Adam en Eva vrijelijk van mochten eten. Dit was de kleinst mogelijke test, maar wel een die liet zien dat de mens een mens was, iemand met een vrije wil.

Stel dat een jongedame een jongeman ontmoet die de aardigste man op aarde lijkt te zijn. Hij toont echte liefde voor haar, hij doet alles wat hij kan om bijzondere dingen voor haar te doen, hij troost haar als zij pijn heeft, hij deelt haar gemoedsgesteldheid en vertelt haar dat hij van haar houdt. Maar dan komt zij er achter dat hij geen keus heeft, dat hij is geprogrammeerd om *lief te hebben*... Wat een verschrikkelijke teleurstelling. Alles lijkt dan zo gekunsteld, zo betekenisloos, zo leeg. En dat is het ook.

De mens mocht een keuze maken, een heel eenvoudige die ook heel gemakkelijk was. Maar de keuze die hij zou maken, zou wel een enorm verschil maken. De keuze hebben tussen

eten of niet eten,

gehoorzamen of niet gehoorzamen,

liefhebben of niet liefhebben... maakt een mens tot een mens.

De mens was geen robot. De mens was in staat om lief te hebben op grond van een eigen vrije keus. De onderlinge liefde tussen Adam en Eva was echt, niet gekunsteld. En ook hun aanvankelijke gehoorzaamheid aan en liefde voor God waren echt.

Hoewel de test op zich maar iets heel kleins lijkt, is het een ernstige zaak om de HEERE in zelfs maar de geringste zaak ongehoorzaam te zijn. De Bijbel zegt dat God volmaakt is – Hij is heilig en rechtvaardig – en dat Hij zelfs de kleinste zonde niet kan tolereren. Er staat expliciet dat ongehoorzaam zijn verkeerd is. Het is zonde.

(1 Samuël 15:23)

3 WAAR BENT U?

Satan had Adam en Eva misleid en laten denken dat zij aan God gelijk konden zijn. En dat was precies waar de duivel voor zichzelf zo naar verlangde. Maar God had de mens niet geschapen om zich door zijn eigen instincten of ideeën te laten leiden. Het ging er om te doen wat God zei. En HIJ had gezegd:

...maar van de boom... mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven. (Genesis 2:17)

Zij hadden er wel van gegeten en in een oogwenk was alles veranderd. Het was precies zo gebeurd als God gezegd had. Zijn woorden waren niet veranderd. Dat doen ze nooit.

En zij hoorden de stem van de HEERE God, Die in de hof wandelde, bij de wind in de namiddag. Toen verborgen Adam en zijn vrouw zich voor het aangezicht van de HEERE God te midden van de bomen in de hof. (Genesis 3:8)

Je kunt je hun bonzende harten, het zweet in hun handen en hun droge lippen voorstellen terwijl zij in de hof uit het zicht wegekropen toen zij JAHWEH hoorden naderen. Wat zou hun Schepper – Eigenaar wel niet zeggen?

Wat zou een almachtig God, die alles kan, met twee ongehoorzame mensen gaan doen?

En de HEERE God riep Adam en zei tegen hem: Waar bent u? (Genesis 3:9)

Wat een enorme opluchting! Kennelijk had God niet in de gaten dat er iets gebeurd was. Hij wist zelfs niet eens waar zij waren! En als twee stoute kinderen die net de koekjestrommel hebben leeggehaald staken zij hun hoofd uit de struiken. De onschuld straalde van hun gezichten af. Ach, bent U naar ons op zoek? Adam zei:

Ik hoorde Uw stem in de hof en ik werd bevreesd, want ik ben naakt; daarom verborg ik mij. (Genesis 3:10)

Zo sprak hij en maakte een deerlijke vergissing. Net als een van school spijbelende jongen die zelf zijn excuusbriefje schrijft en het dan met "mijn moeder" ondertekent, zag Adam over het hoofd dat hij nooit enige vrees had gevoeld en dat zijn naaktheid hem nooit iets had uitgemaakt. Adam had koekkruimels op zijn gezicht zitten.

God zei:

Wie heeft u verteld dat u naakt bent? Hebt u van die boom gegeten waarvan Ik u geboden had daar niet van te eten?

(Genesis 3:11)

VRAGEN, VRAGEN!

Waarom stelde God al deze vragen? Wist een alwetend God dan niet *waar* Adam en Eva zich hadden verstopt? En wist diezelfde God soms ook niet *waarom* zij zich zo naakt voelden? Was de HEERE werkelijk zo beperkt dat Hij de boosdoeners moest vragen of zij van de verboden vrucht hadden gegeten? De waarheid is natuurlijk dat God *precies* wist wat er gebeurd was. Maar Hij stelde vragen om Adam en Eva te helpen om *voor zichzelf* op een rijtje te krijgen wat er precies was gebeurd. Zij waren de HEERE ongehoorzaam geweest! *Zij hadden satan vertrouwd in plaats van God.*

Op onze tocht door de Bijbel zullen we zien dat God vaker vragen stelt om de mens te helpen de dingen scherp te zien.

GODS SCHULD

De vragen van de HEERE boden Adam en Eva ook een kans om hun eigen straatje *schoon te vegen*.

Toen zei Adam: De vrouw die U gaf om bij mij te zijn, die heeft mij van die boom gegeven en ik heb ervan gegeten.

(Genesis 3:12)

Ja hoor, Adam gaf toe dat hij van die vrucht gegeten had – nou ja... – maar alleen omdat *die vrouw* die God had gemaakt hem die vrucht had gegeven. Adam was dus een slachtoffer!

“Het was allemaal Gods schuld.”

“Als God de vrouw niet had gemaakt... dan had de vrouw mij die vrucht niet gegeven en had ik niet gegeten.” Zie je wel, het is gewoon een fout van God geweest!

En de HEERE God zei tegen de vrouw: Wat hebt u daar gedaan!

En de vrouw zei: De slang heeft mij bedrogen en ik heb ervan gegeten.

(Genesis 3:13)

Aha! Nu was het hoge woord eruit. Geen van beiden viel iets kwalijk te nemen. Het was de schuld van de slang. Eva was ook een slachtoffer. En natuurlijk, als God geen slangen had geschapen... dan had zij ook niet gezondigd. God had er een rommeltje van gemaakt!

EEN PERSOONLIJKE KEUS

God stelde de slang geen vragen. Een komiek zei eens dat de slang toch al *geen been had om op te staan*. De waarheid was natuurlijk dat Adam en Eva er zelf voor hadden gekozen om te zondigen. God had hun een kans gegeven om alles op te biechten en zij hadden die kans laten lopen. Zij hadden geweigerd hun schuld toe te geven.

Wat zij zeiden	Wat zij hadden moeten zeggen
<p>Adam: <i>De vrouw die U gaf om bij mij te zijn, die heeft mij van die boom gegeven en ik heb ervan gegeten.</i></p> <p>Eva: <i>De slang heeft mij bedrogen en ik heb ervan gegeten.</i></p>	<p><i>HEERE God, ik heb U hopeloos teleurgesteld. Ik heb Uw duidelijke aanwijzingen om niet van die vrucht te eten niet gehoorzaamd. Ik heb gezondigd. Vergeef me alstublieft.</i></p> <p><i>HEERE God, ik heb ook gezondigd door Uw gebod niet te gehoorzamen. Ik wil onze relatie graag hersteld hebben. Wilt U me vertellen hoe dat kan?</i></p>
<p>Slachtoffermentaliteit Geeft anderen de schuld</p>	<p>Verantwoordelijk voor eigen daden Zoekt herstelmogelijkheden</p>

Misschien, als Adam en Eva echt hun excuses hadden aangeboden, had God de vriendschap nog op de een of andere manier – op Zijn manier – ter plekke hersteld. We weten het niet. Wat we wel weten is dat God liefde bewijst die veel verder gaat dan wij ons kunnen voorstellen.

EEN BELOFTE

Deze eerste zonde van de mens had ernstige gevolgen voor de rest van de mensheid. Zoals we nog zullen zien, handelden Adam en Eva namens het gehele menselijk geslacht. Hun zonde bracht een vloek met zich mee, maar in Zijn liefde schonk God hun ook een belofte.

Toen zei de HEERE God tegen de slang: Omdat u dit gedaan hebt... Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen.

(Genesis 3:14-15)

Deze zinnen verdienen het om eens nader bekeken te worden. De belofte had twee facetten:

De duivel en zijn volgelingen	De vrouw en haar mannelijke nageslacht
Toen zei de <i>HEERE</i> God tegen de <i>slang</i> :	
Omdat u dit gedaan hebt...	
Ik zal vijvandschap	
teweegbrengen tussen u	→ en de vrouw en
tussen uw nageslacht	→ en haar Nageslacht ; Dat zal
u de kop	→ <u>vermorzelen</u>
en u zult	→ Het de hiel
<u>vermorzelen.</u>	

De *HEERE* zei dat Hij de mensheid op een dag van satan zou verlossen. De *HEERE* beloofde dat er een *man* zou komen, geboren uit een vrouw, die de kop van de duivel zou vermorzelen – een fatale verwonding. Weliswaar zou satan deze *man* op een dag ook treffen, maar slechts de hiel verbrijzelen – een tijdelijke verwonding waarvan hij zou herstellen.

Dit was de eerste van vele beloften die nog zouden volgen over een toekomstige nakomeling van Eva. Dit mannelijke kind zou vanwege de bijzondere taak die God Hem zou geven bekend worden als *DE GEZALFDE*. De taak die God voor deze *UITVERKORENE* in gedachten had was de *verlossing* of *redding* van de mensheid van de gevolgen van de zonde en van de macht van satan. Daarom zou Hij ook bekend worden als *DE BELOOFDE VERLOSSER*. Dit moet voor Adam en Eva heel goed nieuws geweest zijn.

Een
nakomeling
van **Eva**
↓
**DE
BELOOFDE
VERLOSSER**

De belofte van een *VERLOSSER* voegt nog een naam toe aan de lijst uitdrukkingen die Gods karakter openbaren. Hij zou bekend zijn als *Degene Die redt* of *DE REDDER*.

*Buiten Mij is er geen andere God, een rechtvaardig God,
een Heiland; er is niemand behalve Ik. Wend u tot Mij,
word behouden, alle einden der aarde, want Ik ben God en
niemand anders.*

(Jesaja 45:21-22)

EEN VLOEK

We hebben al gezien dat zonde gevolgen met zich meebrengt. Dat doet het altijd. Zoals het trotseren van de wet van de zwaartekracht tot gebroken botten kan leiden, heeft ook het overtreden van Gods Woord gevolgen. God kon de zonde van Adam en Eva niet door de vingers zien. Hij kon niet zeggen: “Och, vergeet het,” of: “Je kon er niets aan doen. We zullen maar doen alsof het nooit gebeurd is,” of:

"Het was maar EEN kleine zonde". Nee. De schade was aangericht. Adam en Eva waren schuldig. Eén zonde bracht oordeel met zich mee. Eén zonde bracht angst en schaamte met zich mee. Eén zonde leidde tot meer zonde. De aarde en alles erop kreeg onder de vloek te lijden. De dieren, de zee, de vogels, zelfs de grond werd aangetast. De schepping was niet meer volmaakt. De Bijbel zegt dat als gevolg van de vloek...

*...heel de schepping gezamenlijk zucht en gezamenlijk in
barensnood verkeert...* (Romeinen 8:22)

De mens zou voortaan via de pijnlijke weg van de geboorte ter wereld komen en deze ook weer via de pijnlijke weg van de dood verlaten. Het leven op deze planeet zou vol onrecht, zweet en ellende zijn. God zei tegen Adam:

*In het zweet van uw gezicht zult u brood eten, totdat u tot
de aardbodem terugkeert, omdat u daaruit genomen bent;
want stof bent u en u zult tot stof terugkeren.* (Genesis 3:19)

De dorens en distels van het leven, of ze nu reëel waren of symbolisch, zouden het bestaan van de mens tot een pijnlijke zaak en een worsteling om te overleven maken. De mens had een kettingreactie van leed in gang gezet. Maar het meest bittere gevolg van de zonde van de mens was wel datgene waar God hem voor had gewaarschuwd. Dat was de dood.

4 DE DOOD

*En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof
mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed
en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u
daarvan eet, **zult u zeker sterven.*** (Genesis 2:16-17)

Toen Adam en Eva er voor kozen om Gods waarschuwing in de wind te slaan, stelden zij in zekere, heel reële zin God op de proef om te zien of Hij Zijn woord wel zou houden. *Meende God echt wat Hij zei? Zou de mens echt sterven? Of was het maar gepraat van God, een loos dreigement, veel geschreeuw en weinig wol?* Het antwoord van de Schrift hierop is zeer beslist:

*En het is gemakkelijker dat de hemel en de aarde voorbijgaan,
dan dat één tittel van de wet [het Woord van God] wegvalt.* (Lukas 16:17)

We houden er niet van om over de dood te spreken. Het onderwerp is veelal taboe. Ik heb de hele wereld rondgereisd en ben bij de meest afgelegen wonende bevolkingsgroepen van de aarde geweest, maar ik heb nergens een maatschappij gevonden waar

men blij was met de dood. Ik heb bij veel open graven gestaan, sommige op een kerkhof, andere in het oerwoud, en al die graven hadden één ding gemeenschappelijk: verdriet. Het staat met het brandijzer van de realiteit in de menselijke psyche gegrift dat de dood maar één ding betekent: scheiding. De geliefde is uit onze nabijheid weggeglip om nooit meer terug te keren. En het gevoel van verlies en gescheidenheid dat we op zo'n moment ervaren, brengt ons heel dicht bij de betekenis die de Schrift aan het woord geeft. In de Bijbel impliceert de dood een soort *scheiding*. Het betekent *niet* teniet doen of niet meer bestaan; de geest van de mens blijft na de fysieke dood namelijk leven.

Het is ook nuttig te begrijpen dat de dood niet van zijn oorsprong kan worden losgemaakt. De dood is door de zonde in de wereld gekomen. De Bijbel noemt hem een beloning of een betaling voor het verkeerde. Zoals iemand salaris ontvangt als hij werkt, geldt ook:

Want het loon van de zonde is de dood. (Romeinen 6:23)

De Schrift spreekt over verschillende aspecten van de *dood*. We gaan er drie van bekijken.

1. DE DOOD VAN HET LICHAAM

(scheiding van de geest van de mens van zijn lichaam)

De fysieke dood is voor ons niet moeilijk te begrijpen. We zijn er maar al te vertrouwd mee. Maar met betrekking tot Adam en Eva moeten we er toch iets meer van begrijpen.

Als je een tak met bladeren van een boom afzaagt, is het niet zo dat de bladeren meteen verwelken en er dood uit gaan zien. Zo was het ook toen God tegen Adam zei: *“Want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.”* God bedoelde niet dat Adam dood neer zou vallen op het moment dat hij van die vrucht at. God wilde ermee zeggen dat Adam erdoor van zijn levensbron zou worden afgesloten en dat zijn lichaam dan, net als een tak met bladeren, zou verwelken en daarna zou ophouden te functioneren. Het lichaam zou

...sterven en wederkeren tot hun stof. (Psalm 104:29, NBC)

Het lichaam sterft dan wel, maar de Bijbel zegt dat de geest blijft leven. Die blijft voor altijd bestaan.

2. DE DOOD VAN EEN RELATIE

(scheiding van de geest van de mens van God)

We hebben al gezien dat de ongehoorzaamheid van Adam en Eva het einde van hun nauwe vriendschap met de HEERE betekende. Maar de gevolgen gingen nog veel verder. De kinderen van

Adam en Eva en de kinderen van hun kinderen – ja, de gehele mensheid tot op de dag van vandaag – zijn gescheiden van God in deze wereld geboren.

De relatie tussen God en mens is zo grondig over, zo diep, zo volkomen, dat ook al leven we fysiek, God de gehele mensheid beschouwt als

...dood door de overtredingen en de zonden... (Efeze 2:1)

Hier zit een element in dat we niet mogen missen. Ik zal het illustreren.

Ik heb een aanzienlijk deel van mijn leven in tropische landen geleefd. Zo hebben mijn vrouw en ik een tijdje in een huis op lage palen gewoond. Op een dag koos een heel grote rat er voor om in de enge ruimte onder ons huis te kruipen en daar te sterven. Helaas blies het knaagdier precies onder onze kleine slaapkamer de laatste adem uit. Aanvankelijk dachten we dat we geen andere keus hadden dan het lichaam weg te laten rotten. In het hete en vochtige klimaat verspreidde het rottende karkas een ontzettende stank in onze slaapkamer en gaf het voor ons een nieuwe betekenis aan het woordje *rot*. De rat stonk zo afschuwelijk dat mijn vrouw en ik er niet meer van konden slapen. We moesten ons naar een ander deel van het huis terugtrekken. Het was voor ons niet normaal of natuurlijk om vlakbij dat vreselijk stinkende karkas te slapen. En we zijn gevlucht.

De volgende ochtend stelde mijn zoon Andrew voor om iets aan de situatie te doen. Hij vond ergens een lange stok, stak die ver onder de kruipruimte onder het huis en wist de dode rat langzaam naar de opening toe te werken. Toen de rat er bijna was, deinsde Andrew geschokt terug. Met een grimas van walging op zijn gezicht zei hij: "Pa! Dat beest zit vol maden!" O bah! Andrew pakte een plastic zak, deed die over zijn hand en graaide onder het huis. Hij kreeg het ellendige schepsel bij de staart te pakken en trok het vol maden zittende kadaver de open lucht in. Hij hield de walgelijke restanten ervan zo ver mogelijk van zijn lichaam, rende naar de jungle aan de rand van onze tuin en gooide de rat met een machtige zwaai van zijn arm ver van zich af.

Als de rat levend was geweest en Andrews emoties had kunnen aanvoelen, had hij beseft dat Andrew absoluut niet ingenomen met hem was, dat hij boos op hem was. En als de rat op het moment dat hij ver het oerwoud in werd gesmeten Andrews gedachten had kunnen lezen, had hij hem horen zeggen: "Weg met jou!" En als de rat had kunnen praten en had gevraagd voor hoe lang hij weg moest, had Andrew geantwoord: "Voor altijd!"

De dode rat is een illustratie van drie manieren waarop God tegen de zonde aankijkt. Allereerst is Hij boos. Het is geen woede vol kwaadaardigheid en gemeenheid. God is geen heethoofd die door het lint is gegaan. Deze toorn is een weerspiegeling van Gods reine, volmaakte karakter. Je zou het het beste een soort *rechtvaardige verontwaardiging* kunnen noemen. Zoals wij verstoord op die rottende rat reageerden, is God boos over de zonde. *Het doet Hem pijn.*

God had de wereld geschapen als een heerlijke plaats om te leven, maar de zonde heeft er veel van in hard werken veranderd. Elke keer als we iets moeten doen wat we niet leuk vinden, herinnert het ons er aan dat de zonde een puinhoop van Gods schepping heeft gemaakt. Pijn en lijden, rouw en verdriet, vuil en stank, pesterij en dronkenschap, aardbevingen en oorlog waren allemaal echt geen onderdeel van Gods oorspronkelijke schepping. De zonde was net als een druppel cyanide op een overvloedige overheerlijke maaltijd: een klein beetje heeft alles geruïneerd. De zonde was net als een bijensteek in je gezicht: zo'n klein angeltje tast je hele wezen aan. *De zonde ging verder dan het overtreden van de wet, het was een belediging voor Gods gehele karakter.* En daarom zegt de Bijbel:

...komt de toorn van God over de kinderen van de ongehoorzaamheid.

(Efeze 5:6)

Adam en Eva waren God ongehoorzaam toen zij de duidelijke instructies van de HEERE in de wind sloegen. Ongehoorzaamheid tegen God is een kenmerk van de zonde. De Bijbel zegt:

Want de toorn van God wordt geopenbaard vanuit de hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid van de mensen...

(Romeinen 1:18)

Wij noemen zonde pret of kwaad, onschuldig of sadistisch, groot of klein. De Bijbel kent geen verschillen als het om de gevolgen gaat, maar voor God is alle zonde een stank in Zijn heilige neusgaten. Het is cyanide op Zijn feestmaal.

Ten tweede verdreef die rat mijn vrouw en mij naar een andere kamer om te slapen en gooide Andrew dat walgelijke karkas ver van zich af. Zo heeft God zich van de zondige mens verwijderd. De Schrift zegt:

Maar uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en uw God, uw zonden doen Zijn aangezicht voor u verborgen zijn...

(Jesaja 59:2)

Ik heb mensen wel eens horen zeggen dat God zo ver weg lijkt, zo op afstand. Wel, de Bijbel zegt dat de mens van zijn Schepper *vervreemd* is.

...u, die voorheen vervreemd was... (Kolossenzen 1:21)

Heiligheid vereist de afwezigheid van zonde. Een volmaakt God kan geen zonde in Zijn tegenwoordigheid toestaan, want...

Gij, die te rein van ogen zijt om het kwaad te zien, en die het onrecht niet kunt aanschouwen... (Habakuk 1:13, NBC)

Dat brengt ons bij het derde punt dat de dode rat illustreert. Hoe lang vindt God dat we van Hem gescheiden moeten zijn? Het antwoord is nogal duidelijk. *Voor altijd!* De zonde heeft oneindige en eeuwige gevolgen. Zoals wij ook volgende week of wanneer dan ook niet met de dode rat zouden willen leven, zal God de zonde nooit toestaan in Zijn tegenwoordigheid te blijven bestaan.

Dat is geen prettig nieuws. Maar blijf doorlezen. Er komt ook goed nieuws aan. Voorlopig is het belangrijk te begrijpen dat als de Bijbel zegt dat de relatie van de mens met God over is, dit geen oppervlakkige woorden zijn. De relatie is werkelijk afgesneden, zij is dood.

3. DE DOOD VAN EEN TOEKOMSTIGE BLIJDSCHAP–DE TWEDE DOOD

(eeuwige scheiding van de geest van de mens van God)

Als een jong stel verloofd is kijken zij vol verwachting en blijdschap uit naar de vreugden van hun huwelijk in de toekomst. Zij gaan op huizenjacht, bespreken waar ze zullen gaan wonen en wat zij samen allemaal zullen gaan doen. Maar als de verloving uitgaat en de relatie eindigt, sterven ook al hun toekomstplannen.

De Bijbel vertelt ons dat God een heerlijk thuis voor de mens toebereidt voor na zijn dood. We noemen het de hemel. De hemel is een ongelooflijk mooie plek die God voor de mens heeft ontworpen om er in de toekomst gelukkig te zijn. Het eeuwige leven is een onderdeel van dat plan. Vrij te zijn van zonde, lijden en *dood* – heerlijk.

Maar zoals er **eeuwig leven** is, is er ook eeuwige dood. Als de Bijbel het woord *dood* gebruikt, wijst hij daarbij soms impliciet naar de *dood van Gods oorspronkelijke plan* voor de mensheid. Deze dood wordt ook wel de *tweede dood* genoemd, waarschijnlijk omdat hij na de fysieke dood optreedt. Deze *tweede dood* is gereserveerd voor de mensen die niet naar de hemel gaan. In plaats daarvan, zo zegt de Bijbel, gaan zij naar de *poel van vuur*, een weerzinwekkende plaats die God speciaal gemaakt heeft om er satan en zijn demonen te straffen.

En ik zag een grote witte troon en Hem Die daarop zat.
...En ik zag de doden, klein en groot, voor God staan. En

EEUWIG
OORDEEL

de boeken werden geopend en nog een ander boek werd geopend, namelijk het boek des levens.

En de doden werden geoordeeld...

...de poel van vuur... Dit is de tweede dood. En als iemand niet bleek ingeschreven te zijn in het boek des levens, werd hij in de poel van vuur geworpen. (Openbaring 20:11-12,14-15)

De Bijbel spreekt over ^alevend in de poel van vuur geworpen worden, die van zwavel brandt, en over ^bdag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheid. Het is een plaats van ^cverdriet, waar totaal geen blijdschap is. De Schrift spreekt over ^dwormen (letterlijk maden), over een dikke ^eduisternis, over mensen die huilen en hun tanden knarsen van de gruwelijke pijn, over gek worden van ^fdorst en terugdenken aan dit leven en wensen dat het niemand anders overkomt. Het is een plaats waar men in eenzaamheid lijdt, en geen uitbundig feest van ouwe makkers onder elkaar.

^a Openbaring
19:20 Hoewel het
lichaam sterft, blijft
de geest leven.
^b Openbaring 20:10
^c Psalm 116:3
^d Markus 9:48
^e Mattheüs 8:12;
22:13; 25:30
^f Lukas 16:24

Maar wat betreft de lafhartigen, ongelovigen, verfoeilijken, moordenaars, ontuchtplegers, tovenaars, afgodendienaars en alle leugenaars: hun deel is in de poel die van vuur en zwavel brandt. Dit is de tweede dood. (Openbaring 21:8)

Verderop in dit boek komen we nog meer aan de weet over de bestemming van de mens.

EEN ZONDIGE NATUUR

De zonde en de dood heersten nu in de bloedlijn van Adam en werden blijkbaar door de vader aan de volgende generaties doorgegeven. De appel valt niet ver van de boom. Appels brengen appels voort, katten brengen katten voort, en de zondige mens brengt zondige mensen voort.

Daarom, zoals door één mens de zonde in de wereld is gekomen, en door de zonde de dood, en zo de dood over alle mensen is gekomen, in wie allen gezondigd hebben.

(Romeinen 5:12)

Door de zonde van Adam zouden al zijn nakomelingen zijn zondige natuur erven. En omdat hij is gestorven, zouden al zijn nakomelingen ook sterven.³

Dikwijls associëren wij het woord *zondaar* met een hele waslijst misdaden. Maar de Bijbel zegt dat het meer is dan dat. De mens heeft een *zondige natuur*, meestal de *natuur van Adam* genoemd. Deze natuur is een *toestand*, een *staat waarin we verkeren*. Om een

voorbeeld te geven, een vriend van mij kreeg van zijn arts te horen dat hij iets aan zijn hart heeft. Die *toestand* openbaart zich door bepaalde *symptomen*. Als hij de trap oploopt, moet hij hijgen en puffen en verandert de kleur van zijn gezicht. Af en toe legt hij een nitroglycerine tabletje onder zijn tong. Zo kunnen we zeggen dat er met ieder mens iets is, een bepaalde toestand, namelijk de zondige natuur. En de *symptomen* van die *toestand* zijn zondige daden.

EEN EERLIJK GOD

Als al dit gepraat over zonde en dood misschien zwartgallig lijkt, het mag ons er aan herinneren dat God onplezierige onderwerpen niet fraaier maakt dan ze zijn. Hij zegt het gewoon zoals het is. Zonde en dood zijn twee zaken die alle mensen gemeenschappelijk hebben en we dienen te weten wat de Bijbel erover zegt. En het horen van de waarheid is iets wat je van een volmaakt God ook zou verwachten.

Adam was van nature een zondaar geworden; Adam moest sterven.

Alle nakomelingen van Adam zouden de zondige natuur krijgen en allemaal moeten sterven.

EEN OVERZICHT – DE BRUG VAN VRIENDSCHAP

In het begin waren God en de mens goede vrienden die in een volmaakte wereld in harmonie met elkaar leefden. Alleen volmaakte mensen kunnen bij een volmaakt God wonen.

De relatiebrug ging kapot toen Adam en Eva de woorden van satan geloofden in plaats van die van de HEERE, en ongehoorzaam waren aan Gods duidelijke instructies. De hele wereld veranderde. Het werd een plaats van angst, schuldgevoel, schaamte, verdriet en dood.

Nadat Adam en Eva gezondigd hadden, probeerden zij hun zonde te bedekken door iets aan hun voorkomen te doen. Maar de vijgenbladeren werkten niet. De kloof bleef. De zonde en de dood heersten nu in de bloedlijn van Adam en leken via de vader door de generaties heen doorgegeven te worden. Soort verwekt soort: appels brengen appels voort, katten brengen katten voort, zondige mensen brengen zondige mensen voort.

We zullen in het vervolg van ons verhaal zien dat het in de aard van de mens ligt om zijn ware zondigheid te loochenen, om wegen te zoeken om God te kunnen bereiken en om een weg terug naar een volmaakte wereld te zoeken.

WAT HEBBEN GENETICI ONTDEKT?

“Het doet ons beseffen dat alle menselijke wezens ondanks verschillen in uiterlijk voorkomen in werkelijkheid leden zijn van één enkele entiteit met een heel recente origine op één plaats. Er bestaat een soort biologische broederschap die veel dieper gaat dan we ons ooit hebben gerealiseerd.” Dit zei wijlen Stephen Jay Gould, een aan Harvard afgestudeerde paleontoloog en essayist in 1988 in een hoofdartikel in *Newsweek* met als titel *“De speurtocht naar Adam en Eva”*.⁴

Volgens het artikel hebben wetenschappers *“...met een opleiding moleculaire biologie... een internationaal assortiment van genen onderzocht en een DNA spoor opgepikt dat hen naar één enkele vrouw leidde van wie wij allemaal afstammen. ...Er bestonden zelfs geen opvallende verschillen tussen rassen.”*

De Bijbel zegt:

En Adam gaf zijn vrouw de naam Eva, omdat zij moeder van alle levenden is. (Genesis 3:20)

In 1995 stond er in *Time*⁵ in een kort artikel dat er wetenschappelijk bewijs was gevonden dat *“...er een voorouder ‘Adam’ heeft bestaan, wiens genetisch materiaal op het chromosoom alle mannen die nu leven gemeenschappelijk hebben.”*

De Bijbel zegt:

En Hij maakte uit één bloed heel het menselijke geslacht om op heel de aardbodem te wonen. (Handelingen 17:26)

Deze onderzoeken van het menselijk DNA concluderen dat we allemaal *één man* en *één vrouw* als voorouders hebben. Sommige wetenschappers zijn het ermee eens, anderen niet. Zelfs degenen die het ermee eens zijn wijzen er al snel op dat dit niet de bijbelse Adam en Eva hoeven te zijn. Hoe dan ook, het is toch wel interessant dat de ontdekkingen overeenkomen met wat de Bijbel zegt. Deze en nog andere ontdekkingen van de moderne moleculaire biologie bevestigen wat de Schrift al duizenden jaren zegt, namelijk dat wij allemaal naaste familie van elkaar zijn.

HOOFDSTUK 5

1 EEN PARADOX

2 VERZOENING

3 TWEE AAN TWEE

4 BABEL

1 EEN PARADOX

We hebben in de eerste paar hoofdstukken iets geleerd over wie God is. We zullen nog veel meer leren, maar we moeten hier even pauzeren en enkele eigenschappen van God tegenover de nieuwe hachelijke situatie van de mens plaatsen.

Het is nuttig om te begrijpen dat, zoals God natuurwetten heeft ingesteld om het heelal te reguleren, Hij ook geestelijke wetten heeft ingesteld die bepalend zijn voor de relatie tussen God en mens. En zoals de kennis van natuurkunde en scheikunde ons helpt om de wereld om ons heen te begrijpen, helpt het kennen van deze geestelijke wetten ons om leven en dood te begrijpen. Deze geestelijke wetten zijn niet moeilijk te begrijpen. Laten we eerst eens naar de situatie van de mens kijken.

HET PROBLEEM VAN DE MENS

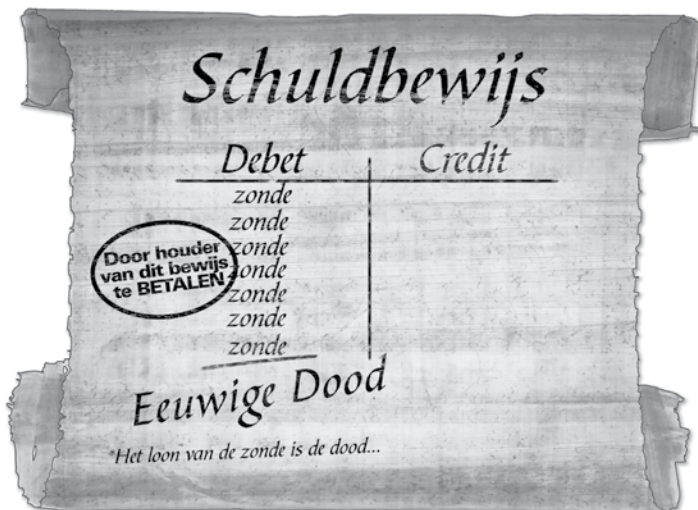
Eeuwen geleden was het in het Midden-Oosten zo, dat als iemand een schuld aanging, er een officieel schuldbewijs werd opgemaakt, zodat de betrokken partijen het te betalen bedrag niet zouden vergeten. Wie zijn schulden niet kon betalen werd als misdadiger beschouwd en moest de straf ondergaan die daarvoor in de wet voorzien was. En zo leert de Bijbel ons dat onze zonde in het morele grootboek aan de debetkant komt te staan. Er moet dus voor worden betaald. We worden geconfronteerd met...

...de wet van de zonde en van de dood. (Romeinen 8:2)

En die wet zegt:

De mens die zondigt, die zal sterven. (Ezechiël 18:20)

Rest ons de vraag: Zijn we ook in staat om die schuld te vereffenen? Het antwoord is: jazeker. Alleen, omdat de dood eeuwig is, kun je het nauwelijks een vereffening noemen: de transactie wordt immers nooit afgerond. Om onze schuld te kunnen vereffenen, moeten we de volle consequenties van de dood in zijn drievoudige betekenis op ons nemen. En eerlijk gezegd vinden de meeste mensen, als ze even nadenken, dit toch wel een heel hoge prijs. Maar het probleem is: we moeten betalen. We hebben die schuld nu eenmaal.

TWEE FACETTEN

De mensheid zit met een dilemma. En dit heeft twee facetten, net als de twee zijden van een munt.

- ❖ **We hebben iets wat we niet willen:** een zondeprobleem. Vanwege onze zonde ervaren we schuldgevoelens, schaamte, pijn, gescheidenheid van God en uiteindelijk de eeuwige dood.
- ❖ **We hebben iets nodig wat we niet hebben:** volmaaktheid. We hebben een niveau van goedheid nodig dat ons acceptabel maakt voor Gods tegenwoordigheid.

De vraag is dus tweeledig: **Hoe kunnen we van onze zonde verlost worden? En hoe komen we aan een gerechtigheid die gelijk is aan Gods gerechtigheid, zodat we weer in Zijn tegenwoordigheid geaccepteerd kunnen worden?**

Je kunt het ook anders zeggen. De mensheid was vanaf de schepping bestemd om in Gods tegenwoordigheid te leven. Maar toen de mens aan God ongehoorzaam werd, veranderde zijn hele wezen. Hij verloor de zondeloze natuur die hem voor God acceptabel maakte. *Dus hoe kan de mens die volmaaktheid terugwinnen waardoor hij weer met God kan leven?*

Bij onze tocht door de Bijbel zullen we deze vragen in ons achterhoofd houden.

GODS SITUATIE

Om Gods situatie te kunnen begrijpen dienen we even naar twee verschillende eigenschappen te kijken die deel uitmaken van Zijn karakter.

1. Volmaakt rechtvaardig

We hebben gezien dat de HEERE een volmaakt God is, volkomen zondeloos. Dat God zondeloos is betekent dat Hij ook eerlijk en oprecht is – rechtvaardig.

Hij is de rots, Wiens werk volmaakt is, want al Zijn wegen zijn een en al recht. God is waarheid en geen onrecht; rechtvaardig en waarachtig is Hij.

(Deuteronomium 32:4)

Wij zouden zeggen dat God een goede rechter is omdat Hij niet de een zus behandelt en de ander zo. God doet Zijn regels in gelijke mate en op eerlijke wijze gelden. Hier op aarde kan iemand een misdaad verbergen, erover liegen, de rechter omkopen of niet eens gepakt worden. Maar bij God komt geen enkele overtreder er met zijn zonde zomaar van af. Niemand ontkomt aan Gods rechtvaardigheid.

Want God zal namelijk elke daad in het gericht brengen, met alles wat verborgen is, hetzij goed, hetzij kwaad. (Prediker 12:14)

Eerlijkheid en oprechtheid zijn fundamenteel voor Gods volmaakte natuur.

*Gerechtigheid en recht zijn het fundament van Uw troon.
(Psalm 89:15)*

Omdat God volmaakt is, kunnen we er op rekenen dat Hij volkomen eerlijk en oprecht is. En dat bevalt ons wel. Maar nu het slechte nieuws. Volmaakte rechtvaardigheid eist dat zonde bestraft wordt met een straf die tegen de overtreding opweegt. En de straf die God op de zonde heeft gezet geeft wel aan hoe zwaar God de zonde opneemt. We hebben al gezien dat de Bijbel zegt dat onze zondesschuld slechts met onze dood in zijn drie verschillende betekenissen betaald kan worden.

Dat is geen goed nieuws. Gelukkig komt dan het andere aspect van Gods karakter in beeld.

2. Volmaakt liefhebbend

God is niet alleen volmaakt rechtvaardig, Hij is ook volmaakt liefhebbend. God heeft van nature lief.

- ❖ God openbaarde een vorm van liefde toen Hij de wereld schiep – zorg en betrokkenheid.
- ❖ Maar toen onthulde God een nog diepere liefde – een onverdiende liefde. Voor deze liefde gebruiken we vaak de woorden *genade, barmhartigheid, goedheid* en *ontferming*. Als zondaars verdienen we Gods goedheid niet, en toch heeft God ons ondanks onze zonde lief met een volmaakte liefde. Omdat God volmaakt is, is er niemand zo goed in het betonen van genade en barmhartigheid als Hij.

PARADOX

Nu krijgen we met een paradox te maken. Om volkomen *rechtvaardig* te zijn moet God de betaling van onze zondesschuld afdwingen – wij moeten sterven. Maar omdat God *liefheeft* verlangt Hij er helemaal niet naar om ons teniet te doen. Beide karaktereigenschappen zijn even sterk. God is niet meer *liefhebbend* dan Hij *rechtvaardig*

is. Dus hoe kan God nu de *gerechtigheid* handhaven en toch *liefhebbend* zijn?

Om te beginnen oordeelt God alle zonde, hetzij hier op aarde of na de dood van het lichaam. Wat dat betreft is Hij voor 100% consistent. We moeten allemaal sterven.

Wij zullen immers zeker sterven en als water zijn dat op de aarde wordt uitgegoten en dat niet meer verzameld kan worden.
(2 Samuël 14:14a)

Maar dan komt die andere eigenschap van God in het spel. Omdat God van nature liefhebbend is, geldt:

God neemt het leven echter niet weg, maar denkt plannen uit zodat de verstotene niet van Hem verstoten blijft.
(2 Samuël 14:14b)

Hoewel God toestaat dat ons lichaam sterft, voorziet Hij in Zijn liefde ook in een manier waarop wij aan de eeuwige aspecten van de doodstraf kunnen ontkomen. Tegelijkertijd maakt God het ons mogelijk om weer in Zijn tegenwoordigheid te leven. Hoe doet God dat nu: de zonde oordelen en ons tegelijkertijd redden? Hoe kan God de zonde straffen zonder ons te straffen? Dat gaan we in de volgende hoofdstukken onderzoeken.

TROTS

Nog één ding voordat we verder gaan. De Bijbel zegt dat trots, hoogmoed de oorzaak van de rebellie van satan was. Wij beschouwen trots nogal eens als iets goeds, maar de Bijbel zegt dat trots ons belet om onze hulp bij God te zoeken. Wij zijn dikwijls te trots om onszelf te vernederen en te zeggen dat we de HEERE nodig hebben.

God keert Zich tegen de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade.
(1 Petrus 5:5)

2 VERZOENING

Na het eten van de verboden vrucht was het eerste wat Adam en Eva deden, schorten van vijgenbladeren maken om zich daarmee te kleden. En hoewel Adam deze kleding aan had vertelde hij God dat hij zich naakt voelde, open en bloot. Daar was een reden voor. De Bijbel zegt ons:

Het is namelijk niet wat de mens ziet, want de mens ziet aan wat voor ogen is, maar de HEERE ziet het hart aan. (1 Samuël 16:7)

God keek dwars door hun zwakke pogingen om zich te bekleden heen. Hij kon hun hart zien.

De Bijbel vertelt ons dat God de poging van Adam en Eva om zichzelf te verbeteren afwees. Die vijgenbladeren bedekten hun naaktheid wel, maar hun hart was vol zonde. Hij wilde hen leren dat de mens zelf op geen enkele wijze, noch van buiten noch van binnen, van het zondeprobleem af kon komen. Daarom weigerde Hij hun kleding van *vijgenbladeren* te accepteren. Alleen God kon hen van kleding voorzien die voor Hem aanvaardbaar was.

God nam dieren, doodde hen en...

De HEERE God maakte voor Adam en voor zijn vrouw kleren van huiden en kleetde hen daarmee. (Genesis 3:21)

Het was een aanschouwelijke illustratie van het feit dat *de zonde de dood met zich meebrengt*. Adam en Eva hadden de dood nog nooit gezien. Als ze hebben toegekeken, moet het een shockerende ervaring zijn geweest – het bloed dat op de grond vloeiende, het hijgen naar het leven, het licht dat uit de ogen van het dier verdween, het besef dat het voorgoed over was. Hoe dan ook, God maakte hun de verschrikkelijke realiteit van de dood onmiddellijk duidelijk. Dieren moesten sterven, zodat zij bekleed konden worden.

VERBANNEN

Hoewel de mens had gezondigd leefde hij nog steeds in de hof en had hij nog toegang tot de boom des levens. En als de mens van deze boom at zou hij voor altijd blijven leven. Daarom verwijderde God de mens uit de hof.

Toen zei de HEERE God: Zie, de mens is geworden als één van Ons, omdat hij goed en kwaad kent. Nu dan, laat hij zijn hand niet uitsteken en ook van de boom des levens nemen en eten, zodat hij eeuwig zou leven!

Daarom zond de HEERE God hem weg uit de hof van Eden, om de aardbodem te bewerken, waaruit hij genomen was.

Hij verdreef de mens, en plaatste ten oosten van de hof van Eden de cherubs met een vlammend zwaard, dat heen en weer bewoog, om de weg naar de boom des levens te bewaken.

(Genesis 3:22-24)

Dat was een daad van barmhartigheid. God wilde niet dat mensen als zondaars eeuwig zouden leven. Kunt u zich voorstellen hoe de wereld er uit zou zien als alle slechte mannen en vrouwen van alle eeuwen nu nog steeds zouden leven? Door de mens de hof uit te zetten liet God het gevolg van de zonde zijn uiteindelijke tol eisen, namelijk de fysieke dood. Maar God dacht verder dan het graf. Hij dacht aan Zijn plan om de mens van de tweede dood te verlossen, aan een manier om aan de poel van vuur te ontkomen.

KAÏN EN ABEL

En Adam had gemeenschap met Eva, zijn vrouw, en zij werd zwanger en baarde Kaïn... En zij baarde opnieuw: zijn broer Abel.
(Genesis 4:1-2)

Zowel Kaïn als Abel zijn buiten de hof geboren. Omdat zij verwekt waren doordat Adam met Eva gemeenschap had gehad, hadden zij de zondige toestand van Adam en waren zij van God gescheiden. Als God *rechtvaardig* wil zijn moet Hij Zijn wetten uitvoeren. Kaïn en Abel moesten ook om hun zonden sterven.

Maar God had hen lief en daarom zorgde Hij in Zijn genade voor een manier om aan het oordeel te ontkomen. Die manier had twee dimensies:

INNERLIJK – GELOOF IN GOD

Kaïn en Abel moesten God gewoon vertrouwen. Geloven dat wat de HEERE zei waar was. Zo had God Adam en Eva beloofd dat DE VERLOSSER satans kop zou vermorzelen en hen van de gevolgen van de zonde zou redden. *Was dat mogelijk? Was het waar? Bedoelde God dat echt zo?* Kaïn en Abel moesten ieder voor zich beslissen of zij God al of niet geloofden.

UITERLIJK – EEN ZICHTBAAR HULPMIDDEL

God wilde hun ook laten zien *wat er voor nodig was* om de zonde weg te doen. En daar had een nogal levendig aanschouwelijk hulpmiddel mee te maken.

Een grondige studie van de Schrift doet ons verstaan dat God Kaïn en Abel specifi ek heeft gezegd dat zij een dier moesten nemen, het doden en dan het bloed ervan op een altaar* moesten laten vloeien. Waar was dit voor nodig? Voor de meesten van ons is de gedachte aan dierenoffers weerzinwekkend.

Welke denkbare reden zou God voor zo'n expliciete instructie kunnen hebben gehad?

De Bijbel zegt:

...zonder het vergieten van bloed vindt er geen vergeving plaats.

(Hebreeën 9:22b)

Daarmee bedoelde God dat de zondeschild van de mens alleen betaald of vergeven kon worden als er iemand stierf. Maar waarom nu dat bloed?

Want het leven van het vlees is in het bloed, en Ik heb dat Zelf voor u op het altaar gegeven om voor uw leven verzoening te doen. Want het is het bloed dat door middel van het leven verzoening bewerkt.

(Leviticus 17:11)

* Een altaar is een stenen platform waarop men offers bracht.

Aan dit concept van een bloedig offer zitten twee aspecten.

- ❖ **Plaatsvervanging:** Normaal gesproken zou een mens voor zijn eigen zonden moeten sterven. Maar nu zei God, op grond van bepaalde gebeurtenissen in de toekomst, dat Hij in plaats van de dood van een mens ook de dood van een onschuldige dier – als plaatsvervanger – zou accepteren. Het was het ene leven voor het andere, de onschuldige die stierf in de plaats van de schuldige. Het offer beeldde uit dat *de wet van zonde en dood* werd toegepast en dat het recht werd voltrokken. Maar kon een offerdier niet zonder bloedvergieten gedood worden, bijvoorbeeld door het te wurgen?
- ❖ **Verzoening:** God zei dat het bloed *verzoening* zou doen voor de zonde. Het woord *verzoening* betekent *bedekking*. Het vergoten bloed bedekte de zonde van de mens, dus als God naar de mens keek zou Hij de zonde niet meer zien. De mens zou als *rechtvaardig* gezien worden en daarom weer door God geaccepteerd kunnen worden. De relatie zou dan hersteld zijn. De mens zou nog wel de fysieke dood moeten sterven, maar de eeuwige gevolgen (voor eeuwig gescheiden van God in de poel van vuur) zouden niet langer van toepassing zijn.

Door het geloof in God, zoals geïllustreerd door de plaatsvervangende dood en het verzoenende bloed op het altaar, zou de mens vergeving van zonden ontvangen en in een nieuwe relatie met God kunnen treden.

VERZOENING – EEN BEDEKKING VOOR DE ZONDE

Het woord 'verzoening' bergt de gedachte in zich dat aan de *rechtvaardige, heilige en gerechte* kant van Gods natuur genoegdoening wordt verschaft. Gods wet vereiste de dood als straf voor de zonde. Toen God de dood van het onschuldige offerdier zag was Hij tevreden dat er aan de eisen van Zijn wet voldaan was.

Het offeren van een dier op een altaar nam de zonde niet weg. De mens was nog steeds zondig. Het offer beeldde slechts uit wat er voor zondenvergeving nodig was: de dood en het storten van bloed. Het bloed zorgde voor een *verzoening* ofwel een *bedekking* van de zonde. In feite werd de zonde van de mens door het bloed bedekt (net zoals God de naaktheid van Adam en Eva met aanvaardbare kleding had bedekt) en kon de mens weer door God worden aangenomen. We zouden met recht kunnen zeggen dat de HEERE de zonde van de mens tijdelijk heeft genegeerd alsof hij volkomen was weggedaan.

Met deze instructies van God in ons achterhoofd gaan we nu weer terug naar de geschiedenis van Kaïn en Abel om te zien wat er gebeurde.

TWEE OFFERS

Abel werd herder van kleinvee en Kaïn werd bewerker van de aardbodem. En het gebeurde na verloop van dagen dat Kaïn van de opbrengst van de aardbodem aan de HEERE een offer bracht. Ook Abel bracht een offer, van de eerstgeborenen van zijn kleinvee en van hun vet. (Genesis 4:2-4)

Kaïn en Abel brachten de HEERE een offer. Het ene bestond uit een dier, het andere uit landbouwproducten. Kaïn en Abel brachten deze offers niet omdat God honger had, maar omdat God hun specifieke instructies had gegeven. Op dit punt in het verhaal wordt er slechts op deze instructies gezinspeeld, maar later worden ze in detail gegeven.

Abel bracht een dier, dat gedood kon worden en waarvan het bloed vergoten kon worden. Dat was goed. Maar Kaïn bracht producten van het land. Groenten kunnen geen bloed vergieten. Kaïn bracht wel een offer, maar het was het verkeerde offer.¹ Hij was met een eigen versie van de *vijgenbladeren* gekomen.

AFWIJZING

De HEERE nu sloeg acht op Abel en op zijn offer, maar op Kaïn en op zijn offer sloeg Hij geen acht. (Genesis 4:4-5)

God wees het offer van Kaïn af. Kaïn maakte namelijk twee fouten. Ten eerste bleek uit zijn daden dat hij God niet echt vertrouwde. En de tweede fout die hij maakte was dat hij de dingen op zijn eigen manier deed. Maar God accepteert geen persoonlijke ideeën over hoe je met Hem in het reine kunt komen. Iemand mag de beste

bedoelingen van de wereld hebben, maar oprechtheid alleen is niet voldoende. Daarmee wordt de kloof niet overbrugd.

Wij vinden onafhankelijk denken over het algemeen wel iets goeds en daar valt ook best iets voor te zeggen. Maar we moeten wel voorzichtig zijn. Een onafhankelijke geest kan ook erg egocentrisch zijn. Als die *ik-doe-het-op-mijn-manier* mentaliteit ook in relaties een rol gaat spelen – in de zin van wie heeft er gelijk en wie niet, wie trekt er aan het langste eind en wie niet, of hoe regeren we een heel land – kan het iets heel lelijks worden.

Kaïn deed het allemaal op zijn manier. Hij vond dat hij beter dan God wist wat juist was.

AANVAARDING

Aan de andere kant bracht Abel een offer zoals God het had opgedragen: een onschuldig dier dat moest sterven en zijn bloed storten.

Abel verdiende vanwege zijn zonden de dood. Maar in Zijn genade liet God het dier als plaatsvervanger voor hem sterven. Toen Abel zijn offer voor de HEERE bracht vertrouwde hij er op dat God Zich aan Zijn woord zou houden – om een VERLOSSER te sturen – om hem op de een of andere manier voor de verschrikkelijke straf voor de zonde te bewaren. Het valt te betwijfelen of Abel wist hoe DE VERLOSSER Zijn werk zou volbrengen, maar het is wel duidelijk dat Abel op God vertrouwde voor de oplossing van het zondeprobleem.

Door het geloof heeft Abel God een beter offer gebracht dan Kaïn. Daardoor kreeg hij getuigenis dat hij rechtvaardig was; dit heeft God met het oog op zijn gaven getuigd.

(Hebreeën 11:4)

Toen Abel in geloof tot God naderde, vormde zijn offer een verzoening-bedekking voor de zonde. Toen God naar Abel keek zag Hij zijn zonde niet. God negeerde die in zekere zin. In Gods ogen was Abel rechtvaardig of volmaakt en kon hij in Zijn tegenwoordigheid aanvaard worden.

GODS VRIENDELIJKHEID

Kaïn was niet zo blij met God.

Toen ontstak Kaïn in grote woede en liet hij zijn hoofd zakken. En de HEERE zei tegen Kaïn: Waarom bent u in woede ontstoken en waarom heeft u uw hoofd laten zakken? Is het niet zo dat u, als u het goede doet, uw hoofd kunt opheffen? Maar als u niet het goede doet, ligt de zonde aan de deur. Naar u gaat zijn begeerte uit, maar u moet over hem heersen.

(Genesis 4:5-7)

God probeerde Kaïn op een vriendelijke manier te laten zien dat hij bezig was zich in de nesten te werken, dat zijn zondige natuur hem kapot zou maken. Hij wees Kaïn er op dat ook hij geaccepteerd zou worden als hij op dezelfde manier als Abel kwam. We lezen echter niets over een antwoord van Kaïn. Hij was chagrijnig.

En Kaïn sprak met zijn broer Abel. En het gebeurde, toen zij op het veld waren, dat Kaïn zijn broer Abel aanviel en hem doodde. En de HEERE zei tegen Kaïn: Waar is Abel, uw broer?

(Genesis 4:8-9)

Zoals God Adam en Eva vragen had gesteld, zien we het de HEERE nu ook bij Kaïn doen. God hoefde Kaïn helemaal niet te vragen wat er was gebeurd. God weet alles; Hij wist precies wat er voorgevallen was. Hij bood Kaïn een kans om zich ervan te reinigen. Maar net als bij Adam en Eva onthulden Kaïns woorden wat er in zijn hart was.

Kaïn: *Ik weet het niet; ben ik de hoeder van mijn broer?*

God: *Wat hebt u gedaan! Er is een stem van het bloed van uw broer, dat van de aardbodem tot Mij roept.* *(Genesis 4:9-10)*

Zonde kan niet verborgen blijven. Kaïn had zijn broer vermoord en probeerde zich daarna onder een bekentenis uit te wurmen. God wees met Zijn vinger naar Kaïn: Jij hebt het gedaan! Er wordt niet vermeld of Kaïn ooit spijt van zijn daden heeft betuigd. God had hem teniet kunnen doen, maar in Zijn barmhartigheid stuurde Hij hem naar een andere streek. Het menselijk ras had een schandalige start gemaakt.

SETH

En Adam had opnieuw gemeenschap met zijn vrouw en zij baarde een zoon, en zij gaf hem de naam Seth. Want, zei ze, God heeft mij ander nageslacht gegeven in de plaats van Abel; Kaïn heeft hem immers gedood. En ook bij Seth werd een zoon geboren, en hij gaf hem de naam Enos.

(Genesis 4:25-26)

Hoewel Seth met een zondige natuur was geboren, vertrouwde hij God, net als Abel. Het was door Seth en diens nakomelingen dat God DE VERLOSSER zou zenden. God hield Zich aan Zijn belofte.

DE DOOD

Goed, het wordt nu tijd om Adam vaarwel te zeggen. De Bijbel zegt dat hij een groot gezin had en uitzonderlijk oud is geworden. Sommige geleerden suggereren dat een broeikas effect in de oorspronkelijke schepping de mens bewaard kan hebben voor schadelijke kosmische straling, waardoor hij ongelooflijk oud kon worden, zoals we in de vroege geschiedenis van de mensheid lezen. Anderen merken op dat de opeenhoping van degeneratieve mutaties nog maar net was begonnen, waardoor mensen langer konden leven dan nu. Hoewel beide theorieën een kern van waarheid kunnen bevatten, geloven wetenschappers steeds meer dat de duur van iemands leven genetisch bepaald is. En die genetische grens kan vroeger veel hoger hebben gelegen. We zullen later nog zien wat die verandering mogelijk veroorzaakt heeft. Hoe dan ook, de Bijbel zegt dat wat God tegen Adam had gezegd eindelijk waar werd.

Adams dagen waren, nadat hij Seth verwekt had, achthonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters. Al de dagen die Adam leefde, waren negenhonderddertig jaar; en hij stierf.

(Genesis 5:4-5)

MET WIE TROUWDEN SETH EN KAÏN?

De Bijbel zegt dat Adam en Eva nog andere zonen en dochters hadden. Er wordt geïmpliceerd dat op dit punt in de geschiedenis broers en zussen met elkaar trouwden. Omdat er nog niet voldoende tijd was verstreken voor het ontstaan van een beduidend aantal mutante genen in het door de kinderen gedeelde genetische reservoir, zullen deze huwelijken er geen schadelijke gevolgen van hebben ondervonden. Later in de bijbelse geschiedenis zien we dat dit soort huwelijken verboden werd.

WAT GEBEURDE ER MET ABEL TOEN HIJ STIERF?

De Bijbel vertelt ons niet expliciet waar Abels geest heen ging nadat hij was vermoord. Maar uit andere Schriftplaatsen weten we dat degenen die stierven naar een plaats gingen die God voor gelovige mannen en vrouwen had bereid en die het *paradijs* werd genoemd. Sommige bijbelgeleerden maken onderscheid tussen het paradijs en de hemel in deze periode van de geschiedenis, maar men is het er over eens dat die twee nu samen zijn gegaan.

De Bijbel vertelt ons niet veel over de hemel, misschien wel omdat het voor onze in mist gehulde sterfelijke hersenen zo moeilijk te begrijpen is. Een bijbelse auteur die er een glimp van te zien kreeg kon het niet met concrete woorden weergeven; hij moest zich met woordbeelden behelpen om duidelijk te maken wat hij bedoelde. Als je kijkt naar de wereld die God in zes dagen tijd heeft geschapen, duizelt het je bij de gedachte wat Hij niet allemaal kan maken als Hij eeuwenlang de tijd heeft om te sleutelen. De Bijbel zegt dat de hemel een reële plek is en dat daar reële mensen leven. Het moet iets als Eden zijn, maar dan onvergelijkelijk veel beter.

De zondige natuur van de mens is er verdwenen.

Al wat onrein is, zal er niet inkomen, en ook niemand die zich bezighoudt met gruwelen en leugens, maar alleen zij die geschreven zijn in het boek des levens van het Lam. (Openbaring 21:27)

De mens bezit er een gerechtigheid die voor God volkomen acceptabel is. Bij de gedachte aan het zien van de Heere schreef een bijbelse auteur:

Ik echter zal in gerechtigheid Uw aangezicht aanschouwen; ik zal... verzadigd worden met Uw beeld. (Psalm 17:15)

De unieke relatie van de mens met God is er hersteld.

Zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen zijn en hun God zijn. (Openbaring 21:3)

Alles wat met het leven te maken heeft is er volmaakt.

En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan. En Hij Die op de troon zit, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw. (Openbaring 21:4-5)

Er zijn daar geen begrafenissen of gebroken relaties, geen graven, geen "vaarwel" vanuit een gebroken hart, geen ziekenhuizen, geen daklozen, geen kreupelen of een kwakkelende gezondheid, geen

krukken en stokken. De hemel is juist een plaats van eindeloze vreugde en fijne dingen.

Overvloed van blijdschap is bij Uw aangezicht, lieflijkheden zijn in Uw rechterhand, voor altijd.
(Psalm 16:11)

Ons lichaam is er niet meer aan tijd of ruimte gebonden. Het schijnt dat we ons meteen kunnen rond bewegen. En het is duidelijk dat we er ook mensen zullen kunnen herkennen die we op aarde hebben gekend of van wie we hebben gehoord.

Tenminste een gedeelte van de hemel wordt in beslag genomen door een grote stad. Men heeft wel eens uitgerekend dat als slechts 25 % van de stad gebruikt werd, men er 20 miljard mensen in zou kunnen onderbrengen en dan was er nog volop ruimte over. Deze stad heet het Nieuwe Jeruzalem.

En hij... liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem... Zij had de heerlijkheid van God en haar uitstraling was als een zeer kostbare edelsteen, als een kristalheldere steen jaspis. Zij had een grote en hoge muur met twaalf poorten, en bij die poorten twaalf engelen. ...en de straat van de stad was zuiver goud, als doorzichtig glas. ...En haar poorten zullen overdag nooit gesloten worden, want daar zal geen nacht zijn.
(Openbaring 21:10-12,21,25)

En hij [de engel] liet mij een zuivere rivier zien, van het water des levens, helder als kristal, die uit de troon van God en van het Lam kwam.

(Openbaring 22:1)

EEUWIG
LEVEN

Dit is een stad zoals we nog nooit hebben gezien: geen vervuiling, geen roest, geen vervallen gebouwen, geen dieven, geen misdaad, geen angst, maar alles tot in elk detail volmaakt. Alle hemelbewoners leven daar tot in eeuwigheid.

Zij hebben geen lamp en ook geen zonlicht nodig, want de Heere God verlicht hen. En zij zullen als koningen regeren in alle eeuwigheid.
(Openbaring 22:5)

Ik zal in het huis van de HEERE blijven tot in lengte van dagen.

(Psalm 23:6)

Misschien kunnen we dit gedeelte eindigen met een vers dat weliswaar niet tot de sfeer van de hemel beperkt is, maar wel degelijk weergeeft wat God in petto heeft.

Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen, dat is wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben.
(1 Korinthe 2:9)

3 TWEE AAN TWEE

Veel mensen beschouwen de Bijbel als een constante opeenvolging van verbazingwekkende wonderen. In werkelijkheid waren die wonderen juist eerder uitzondering dan regel. Er gingen soms eeuwen voorbij voordat er weer iets wereldschokkends gebeurde. Op dit punt in ons verhaal vertelt de Bijbel dat er niet minder dan tien generaties voorbijgingen voordat het volgende grote gebeuren in de wereldgeschiedenis zich ontvouwde. En elk van die generaties staat voor een lange levensduur, tijdens welke de bevolking van de wereld enorm snel toenam.

Er gingen honderden jaren voorbij, maar God vergat Zijn belofte om DE BELOOFDE VERLOSSER te zenden niet. In elke generatie waren er mensen die God geloofden. Hoewel de wereldbevolking toenam, nam het aantal mensen dat God vertrouwde niet evenredig toe. De Bijbel vertelt ons dat op een handjevol mensen na iedereen Hem de rug toekeerde.

GEWELD

De mensheid had niet alleen God verlaten, maar was bezig satan te volgen met alle kracht die de mens maar kon opbrengen. De Bijbel zegt:

En de HEERE zag dat de slechtheid van de mens op de aarde groot was, en dat al de gedachtespinstels van zijn hart elke dag alleen maar slecht waren.

Maar de aarde was verdorven voor Gods aangezicht en de aarde was vol met geweld. Toen zag God de aarde, en zie, zij was verdorven; want alle vlees had een verdorven levenswandel op de aarde.

(Genesis 6:5, 11-12)

Als u naar sommige landen van de wereld kijkt waarover het nieuws ons tv-scherm elke dag vult met berichten over anarchie, oorlog, geweld en verkrachtingen, dan krijgt u een idee van hoe het vroeger geweest moet zijn. De Schrift zegt dat de gedachten van de mens zich voortdurend met kwaad bezighielden. Perversie en chaos waren aan de orde van de dag. De wereld was een levensgevaarlijke plek geworden om te leven.

VOOR ZICHZELF LEVEN

Daarnaast verklaart de Bijbel dat de maatschappij van die dagen gefocust was op het leven voor zichzelf.² Wat God zei was niet

meer belangrijk. Zij hadden Gods plan verworpen en een levensvisie ontwikkeld die geen plaats bood aan ook maar enig verlangen om Hem te zoeken. De mens probeerde niet eens om de kloof te overbruggen. Terwijl de gerechtigheid voor de mens ver van zijn bed stond, was het met de zonde heel anders gesteld.

Want zij hebben, hoewel zij God kennen, Hem niet als God verheerlijkt of gedankt, maar zij zijn verdwaasd in hun overwegingen en hun onverstandig hart is verduisterd. Terwijl zij zich uitgaven voor wijzen, zijn zij dwaas geworden, en hebben zij de heerlijkheid van de onvergankelijke God vervangen door een beeld dat lijkt op een vergankelijk mens, op vogels en op viervoetige en kruipende dieren.

Daarom ook heeft God hen in de begeerten van hun hart overgegeven aan de onreinheid om hun lichamen onder elkaar te onteren. Zij hebben de waarheid van God vervangen door de leugen, en het schepsel vereerd en gediend boven de Schepper, Die te prijzen is tot in eeuwigheid. Amen.

Daarom heeft God hen overgegeven aan oneervolle hartstochten, want ook hun vrouwen hebben de natuurlijke omgang vervangen door de tegennatuurlijke. En evenzo hebben ook de mannen de natuurlijke omgang met de vrouw opgegeven, en zijn in wellust voor elkaar ontbrand: mannen doen schandelijke dingen met mannen en ontvangen het gepaste loon voor hun dwaling in zichzelf.

*En omdat het hun niet goeddacht God te erkennen, heeft God hen overgegeven aan verwerpelijk denken, om dingen te doen die niet passen. Ze zijn vervuld van allerlei ongerechtigheid, hoererij, boosaardigheid, hebzucht, slechtheid. Ze zijn vol afgunst, moord, ruzie, bedrog, kwaadaardigheid. Kwaadsprekers zijn het, lasteraars, haters van God, smaders, hoogmoedigen, grootsprekers, bedenkers van slechte dingen, ongehoorzaam aan hun ouders, onverstandigen, trouwelozen, mensen zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijk, onbarmhartig. Zij kennen het recht van God, namelijk dat zij die zulke dingen doen de dood verdienen, en toch doen zij niet alleen zelf deze dingen, maar stemmen ook in met hen die ze doen.*³ (Romeinen 1:21-32)

We hebben al gezien dat zonde gevolgen heeft. Dat heeft het altijd. Zoals het trotseren van de wet van de zwaartekracht blauwe plekken en gebroken botten oplevert, heeft ook het negeren van Gods Woord gevolgen. God kon de zonde niet door de vingers zien. De Bijbel zegt dat dit alles God bedroefde en pijn deed.

En de HEERE zei: Ik zal de mens, die Ik geschapen heb, van de aardbodem verdelen. (Genesis 6:7)

De mens mag dan een levensvisie hebben waarin er voor God geen plaats is, God houdt de mens nog wel steeds verantwoordelijk voor zijn gedrag.

NOACH

Toch was er nog één man die anders was, samen met zijn gezin.

Maar Noach vond genade in de ogen van de HEERE. ...Noach was een rechtvaardig, oprecht man onder zijn tijdgenoten. Noach wandelde met God. (Genesis 6:8-9)

Hoewel Noach iemand was die goed en netjes leefde, maakt de Bijbel ons duidelijk dat hij toch een zondaar was. En volgens de wet van de zonde en de dood moest Noach om die zonden sterven. Maar de Bijbel geeft ook aan dat Noach een dierenoffer aan God bracht, waaruit bleek dat hij begreep dat een onschuldige plaatsvervanger die doodstraf voor hem moest betalen. Noach geloofde dat de HEERE hem op de een of andere manier van de gevolgen van de zonde zou redden. De Schrift zegt dat de HEERE Noach als rechtvaardig beschouwde omdat hij God vertrouwde. Noach had een juiste relatie met de HEERE, wat wordt aangeduid met de woorden dat hij *wandelde met God*.

Daarom zei God tegen Noach: Het einde van alle vlees is voor Mijn aangezicht gekomen, want de aarde is door hen vervuld met geweld; en zie, Ik ga hen met de aarde te gronde richten. Maak voor uzelf een ark van goferhout. In vakken ingedeeld moet u deze ark maken en hem van binnen en van buiten met pek bestrijken. (Genesis 6:13-14)

DE UITWEG

God zei tegen Noach dat hij een ark, een boot moest bouwen. Geen roeiboot, maar een groot schip, vergelijkbaar met onze moderne vrachtschepen die de oceanen bevaren. Het had meerdere dekken, een ingebouwd ventilatiesysteem en een deur – één deur maar. Het vaartuig was van hout gemaakt en bedekt met een laag boomhars. Dat was in lang vervlogen eeuwen een gebruikelijke manier om een schip waterdicht te maken.⁴ De ark bleef het grootste schip dat ooit is gebouwd totdat in 1844 de bijna twee keer zo grote Great

Britain met ongeveer dezelfde verhoudingen werd gebouwd. Nog steeds beschouwt men de afmetingen van de ark ideaal voor een groot en stabiel schip. Hij was niet voor snelheid gemaakt, alleen om levens te redden. God zei tegen Noach:

Ik ga een watervloed over de aarde brengen om alle vlees waarin een levensgeest is, van onder de hemel te gronde te richten; alles wat op de aarde is, zal de geest geven. ...en u moet in de ark gaan, u, uw zonen, uw vrouw en de vrouwen van uw zonen met u. En u moet van al wat leeft, van alle vlees, twee van elk in de ark laten komen om ze met u in leven te houden: een mannetje en een vrouwtje moeten het zijn.

En Noach deed het; overeenkomstig alles wat God hem geboden had, zo deed hij. *(Genesis 6:17-19,22)*

GEHOORZAAMHEID

Noach gehoorzaamde God omdat hij Hem geloofde. Dat maakte het opvolgen van Gods aanwijzingen er echter niet gemakkelijker op. Noach had nooit eerder een boot gebouwd en zeker geen schip van dit formaat. En hoe moest hij de idee van een wereldwijde zondvloed aan zijn burens uitleggen?

God had gezegd dat het nog 120 jaar zou duren voordat de zondvloed kwam.⁵ In deze tijd moest Noach niet alleen toezien op de bouw van het schip,⁶ maar de mensen ook voor het komende oordeel waarschuwen.

De Bijbel vertelt ons dat de mensen voor de zondvloed vele honderden jaren oud werden. Er zijn allerlei theorieën geopperd om dit te verklaren, maar de Bijbel geeft er geen reden voor. Het wordt gewoon als feit genoemd. Gezien de lange tijd dat mensen toen leefden, viel 120 jaar om de ark te bouwen dus ruimschoots binnen de normale levensduur van een mens. Na de zondvloed werd de levensduur aanmerkelijk ingekort, zodat iemand van 90 jaar al als oud werd beschouwd.

Over de zondvloed en de invloed die hij op het klimaat en de geografie van de wereld heeft gehad zijn veel uitstekende boeken geschreven. Deze boeken bevatten met argumenten onderbouwde theorieën op basis van het bijbelverhaal en wetenschappelijke waarnemingen. Met zoveel gedetailleerde bronnen tot mijn beschikking vond ik het niet nodig om het allemaal nog eens dunnetjes over te doen. Toch wil ik op de volgende pagina's naar een aantal van deze theorieën verwijzen, in de hoop dat zij u zullen helpen de dingen te verstaan zonder dat u het gevoel krijgt overstelpt te worden.

Daarna zei de HEERE tegen Noach: Ga in de ark, u en heel uw gezin, want Ik heb gezien dat u temidden van uw tijdgenoten voor Mijn aangezicht rechtvaardig bent.

En Noach deed overeenkomstig alles wat de HEERE hem geboden had.

Op diezelfde dag gingen Noach en Sem, Cham en Jafeth, de zonen van Noach, en ook Noachs vrouw en de drie vrouwen van zijn zonen met hen in de ark, zij, en al de wilde dieren naar hun soort, al het vee naar zijn soort, alle kruipende dieren, die over de aarde kruipen, naar hun soort, en alle vogels naar hun soort, al wat gevleugeld is. En van alle vlees waar een levensgeest in was, kwamen ze naar Noach in de ark, twee aan twee. En die kwamen, kwamen als mannelijk en vrouwelijk, van alle vlees, zoals God hem geboden had.

En de HEERE sloot de deur achter hem toe. (Genesis 7:1,5,13-16)

Op enkele uitzonderingen na nam Noach van elke soort een paartje aan boord. Zelfs de nu uitgestorven dieren meegerekend, was er op het schip voldoende ruimte om hen allemaal onder te brengen. De dieren hebben naar schatting slechts 60% van het schip in beslag genomen.⁷ De resterende ruimte zal met voedsel gevuld zijn geweest. Jonge dieren meenemen in plaats van hun grote of reusachtige ouders kan ook veel ruimte bespaard hebben. Om op voedsel te bezuinigen kunnen sommige dieren in winterslaap zijn gegaan. En natuurlijk was God volledig bij machte om voor hen te zorgen zoals Hij dat maar wilde.

ÉÉN DEUR

Toen iedereen die mee moest aan boord was, deed God de deur dicht. Toen het oordeel kwam en het water begon te stijgen, kon geen enkel gebonk op de ark, hoe luid ook, Noach nog bewegen om de deur te openen. Noach en zijn gezin hoefden ook niet bang te zijn dat de deur er door de beukende golven van de overstroming uitgeslagen zou worden. Zij waren volkomen veilig omdat God de deur had gesloten – de enige deur naar de veiligheid. Hij had die deur gesloten achter degenen die geloofden en daarmee de opstandige mensen buitengesloten.

God is genadig. Hij had de mensen 120 jaar de tijd gegeven om zich van hun zondige wegen te bekeren en van Zijn genade gebruik te maken. Nu was die tijd om en kwam het oordeel, precies zoals God het had gezegd. Mensen dreigen wel eens maar voeren hun dreigementen dan niet uit. God echter houdt Zich altijd aan Zijn woorden.

In het zeshonderdste levensjaar van Noach, in de tweede maand, op de zeventiende dag van de maand, op die dag zijn alle bronnen van de grote watervloed opengebarsten en de sluizen van de hemel opengezet. En er was regen op de aarde, veertig dagen en veertig nachten. (Genesis 7:11-12)

DE BRONNEN EN SLUIZEN

Er bestaan cartoons van een oud mannetje op een woonboot die helemaal volstaat met dieren die allemaal drijfnat zijn van een regenbui. Zulke pogingen om het verhaal te illustreren deugen niet. Je zou wel gek zijn – en je zou het ook niet overleven – om buiten te blijven in de storm die over de aarde losbarstte.

Allereerst barstte de aardkorst open, waardoor er geweldige hoeveelheden ondergronds water vrijkwamen. De Bijbel zegt dat *de bronnen van de grote watervloed* (in andere vertalingen ook: afgrond of waterdiepte) *openbarstten*. Er is wel eens geopperd dat water onder extreme druk hoog de lucht in moet hebben gespoten. Daarna kwam het samen met het andere water in de atmosfeer weer naar beneden toen *de sluizen van de hemel werden geopend*. Zo'n openbreken van de korst van de planeet moet met een enorme vulkanische activiteit gepaard zijn gegaan. Mogelijk heeft toen ook het hele proces dat als *continentverschuiving* bekend is plaatsgevonden. Een van 's werelds vooraanstaande onderzoekers op het gebied van platentektoniek heeft het gehele proces van de continentverschuiving met behulp van een supercomputer een keer in 3D in een paar maanden tijd nagebootst.⁸ Toen de aardkorst openscheurde, werden enorme stukken oppervlak diep naar het binnenste van de aarde geduwd, waardoor nieuwe oceaانبassins en continentaal land ontstonden.

Het Hebreeuwse woord waarmee dit gebeuren wordt beschreven betekent *catastrofale overstroming*. In de Bijbel wordt dit woord alleen gebruikt om deze zondvloed te beschrijven. Geen enkele andere overstroming heeft hier ooit in de verste verte zelfs maar op geleken. Veel dingen die tijdens die geweldige ramp zijn gebeurd zijn natuurwetenschappelijk te verklaren, maar we mogen niet vergeten dat een almachtig God de omstandigheden van de zondvloed en de bijbehorende catastrofale gevolgen zonder enige beperking kon creëren.

De *regen* duurde veertig dagen, maar uit de tekst lijkt naar voren te komen dat er 150 dagen lang water uit de ondergrondse *bronnen* bleef stromen.

En de vloed was veertig dagen op de aarde, en het water nam toe en hief de ark omhoog, zodat hij van de aarde oprees.

En het water steeg en nam sterk toe op de aarde, en de ark dreef op het water. Het water steeg meer en meer op de aarde, zodat alle hoge bergen die onder heel de hemel zijn, bedekt werden.

Alles met levensadem in zijn neusgaten van alles wat op het droge leefde, stierf. ...Alleen Noach bleef over, en wat met hem in de ark was. (Genesis 7:17-19,22-23)

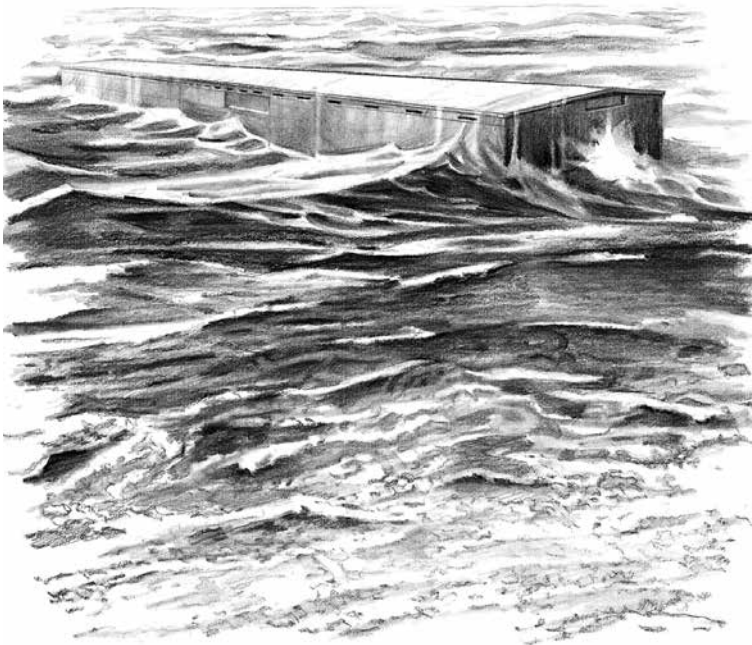
En God dacht aan Noach en... het water bedaarde. (Genesis 8:1)

Men neemt aan dat de bergen vóór de zondvloed minder hoog waren dan tegenwoordig. Als men thans de oppervlakte van de aardbol zou kunnen uitsmeren, zou het water de aarde ongeveer drie kilometer hoog bedekken. De Bijbel zegt dat na de zondvloed de bergen die we vandaag de dag zien zijn *opgerezen* en dat de *valleien zijn neergedaald*, waardoor mogelijk de oceanobassins zijn gevormd.

Het water stond tot boven de bergen. Door Uw bestraffing vluchtten ze... De bergen rezen op, de dalen daalden neer op de plaats die U ervoor bestemd had. U hebt een grens gesteld, die ze niet zullen overgaan, ze zullen de aarde nooit meer bedekken. (Psalm 104:6-9)

EEN ANDERE PLANEET

Noach en zijn gezin hebben 371 dagen in het schip geleefd. Toen opende God de deur weer om hen naar buiten te laten. Lang voor

die dag was het water al gezakt en was de ark in een berggebied aan de grond gelopen. Toen zij de ark verlieten was de grond niet alleen droog maar ook alweer productief. Het was een totaal andere planeet dan daarvoor. Het was de aarde waarop wij nu leven.

Toen sprak God tot Noach: Ga de ark uit, u, uw vrouw, uw zonen en de vrouwen van uw zonen met u. Laat al de dieren die bij u zijn van alle vlees... met u naar buiten gaan, zodat zij... talrijk worden op de aarde.

Toen ging Noach naar buiten, en zijn zonen, zijn vrouw en de vrouwen van zijn zonen met hem. En Noach bouwde een altaar voor de HEERE... en bracht brandoffers op dat altaar.

(Genesis 8:15-18,20)

EEN BELOFTE

Het eerste wat Noach deed toen hij uit de ark was gekomen was een altaar bouwen en een onschuldig dier als een bloedig offer aan God offeren. Het offer ruimde de zonde wel niet uit de weg, maar het beeldde uit wat er nodig was om de straf te betalen: bloed dat in de dood vergoten werd. Het toonde aan dat Noach op God vertrouwde en geloofde dat de HEERE Zich aan Zijn woord zou houden en hem en zijn gezin op de een of andere manier zou redden van de gevolgen van de zonde. God was er blij mee.

Toen zegende God Noach en zijn zonen en Hij zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk en vervul de aarde! (Genesis 9:1)

En Ik, zie, Ik maak Mijn verbond met u, met uw nageslacht na u... dat niet meer alle vlees door het water van een vloed zal worden uitgeroeid, en dat er geen vloed meer zal zijn om de aarde te gronde te richten.

En God zei: Dit is het teken van het verbond dat Ik geef tussen Mij en u... Mijn boog heb Ik in de wolken gegeven; die zal dienen als teken van het verbond tussen Mij en de aarde.

(Genesis 9:9,11-13)

God beloofde dat Hij de aarde nooit meer met een vloed zou verwoesten. Elke keer als het regende, zou de regenboog de mens aan die belofte herinneren. Er zijn nu al duizenden jaren voorbij sinds de zondvloed en God heeft Zijn woord gehouden.

En de zonen van Noach, die uit de ark gingen, waren Sem, Cham en Jafeth... Deze drie waren de zonen van Noach; en uit hen is heel de aarde bevolkt.

(Genesis 9:18-19)

Nu kon de mens een nieuwe start maken.

Zo waren al de dagen van Noach negenhonderdvijftig jaar; en hij stierf.

(Genesis 9:29)

OVER DINO'S, FOSSIELEN, STEENKOOL EN OLIE

Het woord *dinosaurus* komen we in de Bijbel niet tegen. Het is namelijk een vrij nieuw woord, dat in 1841 door een Engelse anatoom is bedacht. De oudste bijbelboeken bevatten echter wel verwijzingen naar dieren die tegenwoordig niet meer bestaan. Twee grote dieren die genoemd worden, lijken intrigerend veel op wat de fossielen ons te vertellen hebben.

Uit wat de Bijbel zegt, kunnen we opmaken dat de dinosaurussen door God zijn geschapen en vanaf het begin met de mens op aarde hebben geleefd. Dinosaurussen lijken reptielen te zijn geweest, dieren die over het algemeen hun leven lang door blijven groeien. Als zij net zo lang geleefd hebben als de mensen vóór de zondvloed*, kan dat de enorme afmetingen van sommige verklaren.

* Veel mensen leefden ruim 900 jaar.

De Bijbel geeft aan dat er van elke soort landdier twee naar de ark werden gestuurd. Het zit er in dat slechts jonge dieren werden meegenomen, niet alleen om ruimte te besparen, maar ook om in de jaren na de zondvloed nog zoveel mogelijk jongen te kunnen voortbrengen. Omdat een dinosaurus gemiddeld ongeveer zo groot was als een kleine pony en zelfs de grootste dinosaurussen bij hun geboorte niet groter waren dan een voetbal, was er in de ark meer dan genoeg ruimte voor hen, zo wijzen berekeningen uit.

Naar de oorzaak van hun verdwijnen kunnen we slechts gissen. De afgelopen tientallen jaren zijn er heel wat dieren uitgestorven. Maar zelfs bij die recente gevallen is het moeilijk om de precieze oorzaak vast te stellen. Bij gevallen van duizenden jaren geleden is dat nog moeilijker. Omdat het klimaat na de zondvloed radicaal veranderd schijnt te zijn, heeft men wel geopperd dat zulke dieren maar moeilijk konden overleven.

De omstandigheden die de zondvloed met zich meebracht geven op veel vragen die we in de natuur om ons heen zien een antwoord. Zo kunnen de geweldige hoeveelheden sediment die de zondvloed losmaakte, het extreme gewicht van het water en de enorme erosie een verklaring zijn voor de lagen steenkool, olie en fossielen die we tegenwoordig vinden. Veel fossielen geven er blijk van dat ze heel snel en onder invloed van een ramp zijn begraven, dikwijls in enorme fossielenkerkhoven. Het bestaan van een goed bewaard fossiel, zoals bijvoorbeeld een vis, betekent dat het dier snel begraven is en dat het sediment eromheen snel hard werd, zodat aaseters, bacteriën en bederf de vormen ervan niet meer konden vernietigen.

Over de zondvloed vanuit creationistisch oogpunt zijn veel boeken geschreven.

4 BABEL

Het tiende hoofdstuk van het boek Genesis noemt men wel de *volkerenlijst*. Het vertelt ons waar de belangrijkste etnische groepen vandaan zijn gekomen, te beginnen met de drie zonen van Noach. Het hoofdstuk eindigt met het volgende vers:

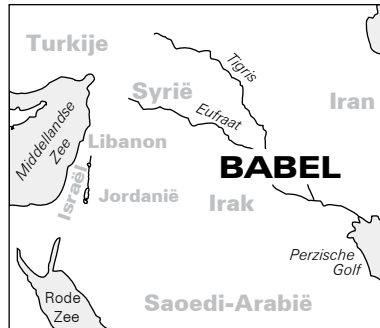
Dit waren de geslachten van de zonen van Noach, ingedeeld naar hun afstamming, met hun volken; van hen stammen de volken af die zich na de vloed over de aarde hebben verspreid.
(Genesis 10:32)

Weer gingen er eeuwen voorbij en nam de wereldbevolking opnieuw toe. Ons verhaal brengt ons nu naar wat historici wel de wieg van de beschaving noemen: het oude Mesopotamië, het huidige Irak.

Heel de aarde had één taal en eendere woorden. En het gebeurde, toen zij naar het oosten trokken, dat zij een vlakte in het land Sinear vonden. Daar gingen zij wonen.

En zij zeiden allen tegen elkaar: Kom, laten wij kleiblokken maken en die goed bakken! En de kleiblokken dienden hun tot

steen en het asfalt diende hun tot leem. En zij zeiden: Kom, laten wij voor ons een stad bouwen, en een toren waarvan de top in de hemel reikt, en laten we voor ons een naam maken, anders worden wij over heel de aarde verspreid!
(Genesis 11:1-4)

DE AGENDA VAN DE MENS

Na de zondvloed had God tegen de mens gezegd:

Wees vruchtbaar, word talrijk en vervul de aarde. (Genesis 9:1)

Maar nu was de mens niet alleen bezig om die agenda te veranderen, hij probeerde er ook iets van zichzelf aan toe te voegen.

Ten eerste vond de mens dat iedereen bij elkaar moest blijven en dat men een grote stad moest bouwen. Dit was een regelrechte ongehoorzaamheid aan Gods opdracht. Weer vond de mens dat hij *beter dan God* wist wat juist was.

Zoals u ziet heeft de mens een probleem met gehoorzaamheid. Heeft u zich wel eens afgevraagd waarom je kleine kinderen niet hoeft te leren om papa en mama ongehoorzaam te zijn? Dat zijn

ze vanzelf omdat trotseren, negeren voor het menselijk hart heel natuurlijk is. Wij mensen willen in principe niet dat een ander ons zegt wat we moeten doen. We maken dat liever zelf uit. Dat was ook het probleem bij de mensen van Babel.

Ten tweede wilde de mens naast de stad ook een toren bouwen om zichzelf te eren. De mensen zeiden:

Laten we voor ons een naam maken. (Genesis 11:4)

Onwillekeurig hoor je het boosaardige gefluister van satan. Dat was ook zijn ambitie geweest.

Het valt op dat God niet in deze plannen paste. Als de mens hard aan het proberen is om *iemand* te zijn, om een *naam* voor zichzelf te maken, kun je er zeker van zijn dat er trots in het spel is. En dan moet God wel buiten beeld blijven. Het is immers dwaas te proberen jezelf te verheffen als je naast een God staat die zo luisterrijk, zo hoog verheven, zo majestueus en zo machtig is dat elke andere naammaker zichzelf gewoon belachelijk maakt. We hebben al gezien dat de Bijbel zegt dat *God* de enige is Die het waard is dat Zijn naam verheven en grootgemaakt wordt.

De plannen van de mens vielen dus totaal niet samen met de instructies van de HEERE. Weer trad de mens onafhankelijk van de allerhoogste God op.

Babel is het eerste geval van een georganiseerde religie waar we in de Bijbel van lezen. Babel, ook wel bekend geworden als Babylon, wordt in de Schrift vaak gebruikt als voorbeeld van religieuze inspanningen van de mens. Door te proberen een toren tot in de hemel te bouwen hadden de mensen een eigen manier ontwikkeld om bij God te komen. Men kan zich voorstellen hoe zij zich daar in de tropische hitte hebben afgebeeld met modder verzamelen, stenen bakken en die met asfalt aan elkaar vastmaken. Het moet verschrikkelijk zwaar werk zijn geweest, en dat allemaal om de hemel te kunnen bereiken. Maar het werkte niet. Er is maar één weg tot God – en dat is Gods weg.

Een goede definitie voor het woord 'religie' is: **het pogen van de mens om God te bereiken**. De mens is van nature sterk tot religiositeit geneigd. Hij is voortdurend op zoek naar of bezig met het creëren van nieuwe wegen om God te vinden. Het is echter een hopeloze zaak. We zullen nog zien dat de Bijbel zegt dat de mensheid zich in een geestelijke woestijn bevindt – de mens is VERLOREN – en niet op eigen houtje de weg terug naar God kan vinden. De mens kan niet van zijn zonde afkomen en ook geen adequate gerechtigheid vinden om zich bij de HEERE acceptabel te maken.

Heel anders dan religie leert de Bijbel dat de enige ware weg tot God door de HEERE Zelf is gegeven toen Hij Zich in Zijn genade neerboog naar de mens en hem een manier bood om aan de straf voor de zonde te ontsnappen. Het is God die ons redt. Hij is de Redder. De Bijbel maakt duidelijk dat het de HEERE is, die...

...plannen uitdenkt zodat de verstotene niet van Hem verstoten blijft.

(2 Samuël 14:14)

De mensen van Babel negeerden dit feit. Natuurlijk ontsnapte geen van hun indrukwekkende bouwactiviteiten aan Gods aandacht. God was volledig op de hoogte van wat er gaande was.

Toen daalde de HEERE neer¹⁰ om de stad en de toren te zien die de mensenkinderen aan het bouwen waren, en de HEERE zei: Zie, zij vormen één volk en hebben allen één taal. Dit is het begin van wat zij gaan doen, en nu zal niets van wat zij zich voornemen te doen, voor hen onmogelijk zijn. (Genesis 11:5-6)

God wist wat de geschiedenis inmiddels heeft aangetoond: de mens boekt op technologisch gebied veel sneller vooruitgang als hij met slechts één gemeenschappelijke taal te maken heeft. Het

lijkt wel een patroon. Hoe meer geavanceerd en gemakkelijk alles is, des te minder vindt de mens dat hij God nodig heeft. God had de mens dan wel een vrije wil gegeven, maar Hij wilde niet dat de mens in onafhankelijkheid van Hem zou leven.

VERSPREID

Het verhaal spreekt voor zich. God ondernam actie om de ongehoorzaamheid van de mens aan te pakken. God zei:

Kom, laten Wij neerdalen en laten Wij hun taal daar verwarren, zodat zij geen van allen elkaars taal zullen begrijpen. Zo verspreidde de HEERE hen vandaar over heel de aarde, en zij hielden op met het bouwen van de stad.* (Genesis 11:7-8)

*Nogmaals, let op het woord 'Wij'. De Bijbel zegt duidelijk dat er slechts één God is. Tegen wie heeft de HEERE het dan als Hij zegt: "Wij"? Dat gaan we later nog onderzoeken.

Men zegt wel dat de oorspronkelijke stammen van Noord- en Zuid-Amerika via de Aleoetische landbrug het continent zijn binnengekomen. Deze theorie is echter nooit goed onderbouwd. Er zijn wel wat taalassociaties gelegd, maar taalkundig gezien is het onmogelijk te bewijzen. Waarom kleine, taalkundig geïsoleerde groepjes mensen in zulke verre oorden als Noord-Groenland en de binnenlanden van de jungle in het Amazonebekken terecht zijn gekomen is redelijkerwijs niet te verklaren. De Bijbel zegt dat God hen heeft verspreid. En het lijkt er op dat dit ook inderdaad gebeurd is. En Hij zal hen ongetwijfeld hebben voorzien van de nodige kennis om in hun nieuwe leefomgeving te overleven.

Hoe het ook gebeurd is, via een landbrug of letterlijk, toen God hen verspreidde gaf Hij hun nieuwe talen. En Hij heeft grondig werk verricht. Iedereen die begint aan de geweldige klus van het leren van een andere taal weet dat je een nieuwe taal niet zomaar eventjes in elkaar zet. Sommige door God geschapen talen zijn zo gecompliceerd dat getrainde taalkundigen er jaren voor nodig hebben om ze te leren. En zelfs dan verstaan zij nog niet alles.

De stad waar de mensen aan bouwden is niet verdwenen, maar kreeg wel een naam. Deze naam betekent *verwarring*.

Daarom gaf men haar de naam Babel; want daar verwarde de HEERE de taal van heel de aarde, en vandaar verspreidde de HEERE hen over heel de aarde. (Genesis 11:9)

WAAR KOMEN ALLE RASSEN VANDAAN?¹¹

In zekere zin is er slechts één ras – het menselijk ras. De Bijbel onderscheidt mensen wel naar nationale of etnische groeperingen, maar niet naar huidskleur of uiterlijk voorkomen. Toch bestaan deze verschillen wel. Hoe kunnen ze zijn ontstaan?

Om dit uit te leggen gaan we even uit van huidskleur, maar hetzelfde geldt voor de vorm van het oog of de neus, de haarstructuur, de lichaamsbouw enz.

Meestal denken we dat er allerlei huidskleuren zijn, maar eigenlijk heeft de huid maar één kleur: melanine, pigment. Als we weinig melanine hebben, is onze huid licht; produceren we veel melanine, dan is onze huid donker. Er zijn nog enkele minder belangrijke factoren die aan de huidskleur bijdragen, maar zij zijn niet uniek voor een bepaald ras en daarom is de volgende uitleg ook daarop van toepassing.

Het is al langer bekend dat als een zwarte met een blanke trouwt, het uiteindelijke resultaat een bruine huidskleur is. De kinderen daarvan kunnen zwart, blank of van welke kleur ertussenin dan ook zijn. Waarom? Omdat beide ouders de reeks genen bezitten die nodig zijn om het gehele kleurenspectrum te produceren.

Neemt men nu kinderen met een zuiver zwarte huid (uit bovenstaand huwelijk) en laat men hen met andere kinderen van dezelfde huidskleur trouwen en dan naar een gebied verhuizen waar hun kinderen niet meer kunnen trouwen met kinderen met een andere huidskleur, dan worden hun nakomelingen consistent zwart. Dan verliezen zij de genen die nodig zijn om een witte huidskleur te produceren. Onder dezelfde omstandigheden zou hetzelfde gebeuren met mensen met een blanke huidskleur. Zij verliezen dan de genen die nodig zijn om een zwarte huidskleur te produceren. Zo'n diversificatie binnen twee verschillende huidskleurgroepen, waarbij er geen nieuwe genen worden toegevoegd aan de al bestaande, kan al na enkele generaties plaatsvinden. Dit is weliswaar een zeer beknopte verklaring, maar het zal duidelijk zijn dat het probleem niet zo groot is als men op het eerste gezicht zou denken.

De Bijbel zegt dat alle volken van de aarde van Noach, zijn drie zonen en hun vrouwen afstammen. Zij zijn vermoedelijk bruin geweest, zodat zij de genen bezaten die bij hun nakomelingen zowel een witte als donkere huidskleur mogelijk maakten.

HOOFDSTUK 6

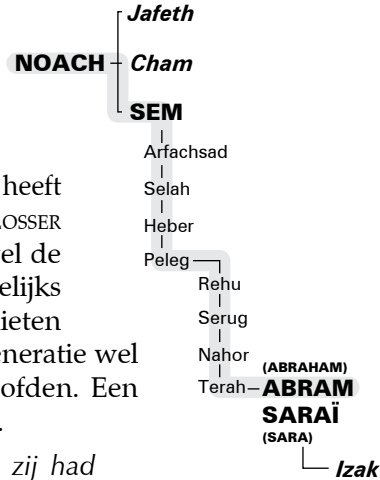
1 ABRAHAM

2 GELOOF

3 IZAK

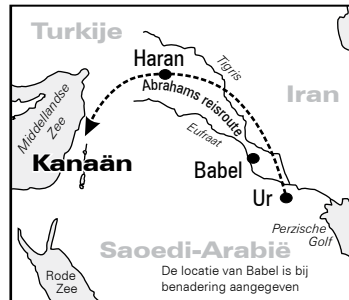
1 ABRAHAM

Na de spraakverwarring in Babel gingen er heel wat generaties voorbij voordat God, zo verhaalt de Bijbel, opnieuw in de geschiedenis ingreep. Gedurende al deze jaren heeft de HEERE Zijn belofte om een VERLOSSER te zenden niet vergeten. Hoewel de meeste mensen zich in het dagelijks leven weinig aan God gelegen lieten liggen, waren er toch in elke generatie wel mensen die Zijn beloften geloofden. Een zo'n stel waren Abram en Sarai.

Sarai nu was onvruchtbaar; zij had geen kind. (Genesis 11:30)

Abram was geboren en getogen in de stad Ur, even ten zuiden van Babel. In navolging van de instructies van de HEERE verliet hij zijn huis echter en trok hij naar Haran. Daar sprak God een tweede keer tot hem.

De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land... naar het land dat Ik u wijzen zal. Toen ging Abram op weg, zoals de HEERE tot hem gesproken had... Abram was vijfenzeventig jaar oud¹, toen hij uit Haran vertrok. (Genesis 12:1,4)

Voor Abram was dit een grote stap. Hij kon geen atlas raadplegen, geen informatie over het nieuwe land inwinnen op het internet of eens bij een reisbureau gaan praten. Hij wist niet eens waar hij heen moest! Dat had God hem niet verteld. Tijdens de reis zou hij er op moeten vertrouwen dat God hem dag voor dag zou leiden. De voor hem onbekende bestemming was Kanaän, het tegenwoordige Israël.

...en zij kwamen in het land Kanaän. Toen bouwde hij daar een altaar voor de HEERE, Die hem verschenen was. (Genesis 12:5,7)

Omdat Abram geloofde dat God hem kon redden van de gevolgen van de zonde bracht hij een bloedig offer op een altaar als een *verzoening-bedekking* voor zijn zonde. Hoewel de dierenoffers slechts een beeld waren van wat er nodig was om zonde weg te doen, was Abrams offer een duidelijk bewijs dat hij erkende

dat hij een vervanger nodig had om de doodstraf voor hem te voldoen. Hij vertrouwde op God, zoals ook Abel, Noach en alle andere rechtvaardige mensen de eeuwen door hadden gedaan.

Abram leidde een halfnomadisch leven, waardoor de plaatselijke bevolking hem een *Hebreeër* noemde. In deze naam zit de bijbetekenis van een *zwerfer, iemand van ver weg*. Vanaf dat moment werden Abram en zijn nakomelingen *Hebreeën* genoemd.

VIER BELOFTEN

God deed Abram ook vier specifieke beloften:

1. *Ik zal u tot een groot volk maken...*²
2. *Ik zal uw naam groot maken...*³
3. *Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken...*⁴
4. *In u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.*

(Genesis 12:2-3)

Als God *zegt*, schenkt Hij gunst en welzijn. Als God *vervloekt*, brengt Hij onheil.

Gods eerste belofte was goed nieuws voor Abram. Om een groot volk te kunnen worden moest hij kinderen krijgen. Hij had echter geen nakomelingen en Sarai was al te oud om nog kinderen te kunnen krijgen. Dus hij was zeer benieuwd hoe dit allemaal in zijn werk zou gaan. Maar God had het beloofd, dus het moest waar zijn.

De laatste belofte had met de eerste te maken en was een directe verwijzing naar DE VERLOSSER. God vertelde Abram dat een van zijn nakomelingen DE GEZALFDE zou zijn en dat deze een zegen voor alle mensen zou zijn. De Bijbel zegt dat Abram God geloofde en zich verheugde om de dag van de komst van DE VERLOSSER "te zien".⁵

Na deze dingen kwam het woord van de HEERE tot Abram in een visioen: Wees niet bevreesd, Abram, Ik ben voor u een schild, uw loon zeer groot.

Toen zei Abram: Heere, HEERE, wat zult U mij dan geven, aangezien ik kinderloos heenga...?

Toen leidde Hij hem naar buiten en zei: Kijk toch naar de hemel en tel de sterren, als u ze kunt tellen. En Hij zei tegen hem: Zo talrijk zal uw nageslacht zijn.

En hij geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dat tot gerechtigheid.

(Genesis 15:1-2,5-6)

Deze laatste zin heeft een diepe betekenis. We gaan eens naar drie woorden kijken die verregaande implicaties hebben. Dat zijn de woorden *gerechtigheid*, *rekende* en *geloofde*. Het laatste woord is zo belangrijk dat ik daar een hele sectie aan zal wijden.

GERECHTIGHEID

We hebben al gezien dat het woord *gerechtigheid* gebruikt wordt om Gods volmaaktheid aan te geven, dat Hij geen fouten maakt, heilig, zuiver en rein is en zonder enige smet of zonde.

REKENDE

Het woord *rekende* heeft ook iets met financiële transacties te maken in de zin van: een bedrag toekennen, bijschrijven, crediteren. Met name de laatste twee woorden zijn in onze financiële wereld heel gebruikelijk. Wij vinden het fijn als er geld op onze bankrekening wordt *bijgeschreven* omdat wij er dan de ontvangers van zijn! Maar wat bedoelt de Bijbel als er staat:

En hij geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dat tot gerechtigheid. (Genesis 15:6)

Herinnert u zich het *schuldbewijs* nog, waar ieder mens als gevolg van de zonde mee rondloopt? Abram had er ook een. Maar omdat Abram Gods belofte geloofde, schreef God iets bij op zijn rekening. Hij schonk Abram *gerechtigheid*.

SCHULDENAAR

Het was net alsof God zei: "Abram, omdat je Mij vertrouwt, betaal ik een voorschot op je zonderekening. Ik ga *Mijn* gerechtigheid in jouw grootboek zetten. En nu moet je begrijpen dat *Mijn* gerechtigheid jouw zondigheid ver overtreft. Wat Ik je ga geven weegt ruimschoots op tegen al je zonden. Je mag je zondeschuld als betaald beschouwen. En omdat het *Mijn gerechtigheid* is die Ik je ga geven, neemt zij niet alleen jouw zondeschuld weg, maar voorziet zij jou ook volkomen van alle volmaaktheid die je nodig hebt om bij Mij in de hemel te leven."

De Bijbel zegt dat Abram er zo op vertrouwde dat God Zijn woord zou houden dat...

...hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, waarvan
God de Bouwer en Ontwerper is. (Hebreeën 11:10)

Abrams lichaam zou uiteindelijk sterven, maar Abram zou de verschrikkelijke straf die met de tweede dood is verbonden niet hoeven te ondergaan. Hij wist dat hij voor eeuwig bij God in de hemel zou leven.

We hebben die vraag over de twee zijden van de medaille al een keer gesteld. "Hoe kunnen we onze zonde kwijtraken en *een gerechtigheid verwerven die gelijk is aan die van God*, zodat we in Zijn tegenwoordigheid acceptabel zullen worden?" Voor Abram was het antwoord eenvoudig: vertrouw de HEERE, geloof in Zijn beloften en dan zal God voorzien.

2 GELOOF

Dit derde woord kan gemakkelijk verkeerd begrepen worden. Mensen hebben soms rare ideeën over geloof en maken de bijbelse puzzel dan alleen maar moeilijker. Maar de Schrift gebruikt het leven van Abram om nauwkeurig te definiëren wat de HEERE precies met 'geloof' bedoelt. Hier zijn wat richtlijnen.

- ❖ De woorden of begrippen *geloof* en *vertrouwen* worden nogal eens door elkaar gebruikt.

Abram geloofde de HEERE.	Hij geloofde wat God zei.
Abram had geloof in de HEERE.	Hij had geloof in Zijn woord.
Abram vertrouwde de HEERE.	Hij wist dat God te vertrouwen was.
Abram had vertrouwen in de HEERE.	Zijn vertrouwen was op God alleen.

- ❖ Een waarachtig geloof is gebaseerd op feiten, niet op gevoelens. Als u op een stoel gaat zitten vertrouwt u er op dat hij u zal dragen. U gaat er niet op zitten omdat u zo'n heerlijk gevoel of een overweldigende passie voor stoelen hebt. Welnee, u ziet dat de stoel er stevig uitziet en op grond van dat feit gaat u erop zitten. Abrams geloof berustte op feiten – op Gods belofte. Het was gewoon een rekensommetje:

God heeft gezegd: "Je krijgt een zoon."

+ God de Schepper is almachtig en spreekt de waarheid.

= Abram krijgt een zoon.

- ❖ Het gaat niet om de *hoeveelheid* geloof⁶ die men heeft, maar op *wie* men zijn vertrouwen vestigt. Abrams geloof wankelde wel eens, maar zijn vertrouwen rustte vast op God.

Het oude gezegde *“vertrouw nooit vreemden”* is vooral op het gebied van het geloof heel toepasselijk. Het is riskant om iemand te vertrouwen die je niet kent. In de Bijbel zien we dat Adam en Eva een vreemde (satan) vertrouwden en dat het verschrikkelijke gevolgen heeft gehad. Zeker als het gaat om zaken van leven en dood is geloof dat *“een sprong in het duister”* behelst niet wenselijk.

In tegenstelling tot blind geloof, moedigt de Bijbel ons aan God te onderzoeken. De HEERE wil namelijk geen vreemde zijn, Hij wil een vriend zijn. Hij heeft een speciale belofte voor mensen die Hem zoeken. Er staat dat als we geloven dat *Hij* bestaat en we *Hem* willen leren kennen, Hij ons zal belonen met extra informatie over *ZICHZELF*.

*Zonder geloof is het echter onmogelijk God te behagen.
Want wie tot God komt, moet geloven dat Hij is, en dat Hij
beloont wie Hem zoeken.*
(Hebreeën 11:6)

In de Bijbel worden Abram en Sarai gebruikt als voorbeelden van geloof. Hun hele leven werd gekenmerkt door geloof, maar dat was geen sprong in het duister. Zij wisten dat de HEERE een geschiedenis van betrouwbaarheid had.

...omdat zij Hem getrouw heeft geacht Die het beloofd had.
(Hebreeën 11:11)

Sommige mensen praten over het geloof alsof het een gave is die God je geeft, net als een cadeautje. Maar als we het leven van Abram en Sarai bestuderen, zien we dat hun geloof in God net als elke andere dagelijkse uiting van vertrouwen functioneerde. Zij geloofden dat de HEERE de waarheid sprak en op basis van dat geloof handelden zij.

*Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd,
gehoorzaam geweest om weg te gaan naar de plaats die hij
tot een erfdeel ontvangen zou. En hij is weggegaan zonder
te weten waar hij komen zou.*
(Hebreeën 11:8)

Abrams geloof ging verder dan een akkoordje met iemand. Hij baseerde er zijn leven, zijn reputatie en zijn daden op. Omdat hij geloofde, was hij God gehoorzaam en trok hij naar een vreemd land. Omdat hij geloofde bracht hij offers in het vertrouwen dat God hem zou redden van de gevolgen van de zonde.

Het is belangrijk te begrijpen dat Abrams gehoorzaamheid geen poging was om God of anderen de echtheid van zijn geloof te bewijzen. Maar omdat hij God vertrouwde, was het natuurlijke resultaat dat hij deed wat God wilde dat hij zou doen. Dus als we de woorden lezen: *“Abram geloofde de HEERE”*, dienen we daarbij te denken aan alles wat het impliceert.

Vanwege Abrams geloof veranderde God zijn naam in Abraham, wat *vader van velen* betekent. En Sarai werd Sara, wat *prinses* betekent. Dit was Gods manier om te zeggen dat Hij Zijn belofte zou houden, ook al waren zij al te oud geworden om nog kinderen te krijgen.

3 IZAK

De HEERE nu zag om naar Sara zoals Hij gezegd had; de HEERE deed bij Sara zoals Hij gesproken had. Sara werd zwanger en baarde Abraham een zoon in zijn ouderdom, op de vastgestelde tijd die God hem genoemd had. Abraham gaf zijn zoon die hem geboren was, die Sara hem geboord had, de naam Izak.

(Genesis 21:1-3)

God had Zijn belofte aan Abraham en Sara gehouden, ook al waren zij op hoge leeftijd gekomen. Hij houdt Zich altijd aan Zijn woord en vindt het heerlijk om het onmogelijke te doen.

En het gebeurde na deze dingen dat God Abraham op de proef stelde. Hij zei tegen hem: Abraham!

Hij zei: Zie, hier ben ik.

Hij zei: Neem toch uw zoon, uw enige, die u liefhebt, Izak, ga naar het land Moria, en offer hem daar als brandoffer op een van de bergen die Ik u noemen zal.

Toen stond Abraham's morgens vroeg op, zadelde zijn ezel, nam twee van zijn knechten met zich mee, en Izak, zijn zoon. Hij kloofde hout voor het brandoffer, stond op en ging naar de plaats die God hem genoemd had. Op de derde dag sloeg Abraham zijn ogen op, en hij zag die plaats in de verte. Abraham zei tegen zijn knechten: Blijven jullie hier met de ezel, dan zullen ik en de jongen daarheen gaan. Als wij ons neergebogen hebben, zullen wij bij jullie terugkeren.

Daarop nam Abraham het hout voor het brandoffer en legde dat op zijn zoon Izak. Hijzelf nam het vuur en het mes in zijn hand. Zo gingen zij beiden samen. Toen sprak Izak tot zijn vader Abraham en zei: Mijn vader!

Hij zei: Zie, hier ben ik, mijn zoon.

Hij zei: Zie, hier is het vuur en het hout, maar waar is het lam voor het brandoffer?

Abraham zei: God zal Zichzelf voorzien van het lam voor het brandoffer, mijn zoon. Zo gingen zij beiden samen.

En zij kwamen op de plaats die God hem genoemd had. Abraham bouwde daar het altaar, schikte het hout erop, bond zijn zoon Izak en legde hem op het altaar, boven op het hout. Toen strekte Abraham zijn hand uit en nam het mes om zijn zoon te slachten. Maar de Engel van de HEERE riep tot hem vanuit de hemel en zei: Abraham, Abraham!*

*De Engel van de HEERE — in dit geval een synoniem voor God. Vergelijk Genesis 22:15-16.

Hij zei: Zie, hier ben ik.

Toen zei Hij: Steek uw hand niet uit naar de jongen en doe hem niets, want nu weet Ik dat u godvrezend bent en uw zoon, uw enige, Mij niet onthouden hebt.

Toen sloeg Abraham zijn ogen op en keek om, en zie, achter hem zat een ram met zijn horens verstrikt in het struikgewas. Abraham ging erheen, nam die ram en offerde hem als brandoffer in de plaats van zijn zoon. En Abraham gaf die plaats de naam: de HEERE zal erin voorzien. Daarom wordt heden ten dage gezegd: Op de berg van de HEERE zal erin voorzien worden.

Daarna riep de Engel van de HEERE tot Abraham voor de tweede keer vanuit de hemel. Hij zei: Ik zweer bij Mijzelf, spreekt de HEERE: Omdat u dit gedaan hebt en Mij uw zoon, uw enige, niet onthouden hebt, zal Ik u zeker rijk zegenen en uw nageslacht zeer talrijk maken, als de sterren aan de hemel en als het zand dat aan de oever van de zee is. Uw nageslacht zal de poort van zijn vijanden in bezit hebben. En in uw Nageslacht zullen alle volken van de aarde gezegend worden, omdat u Mijn stem gehoorzaam geweest bent.

(Genesis 22:1-18)

Dit verhaal gaat heel diep. Op het eerste gezicht lijkt het wel alsof God kinderoffers goed vindt! Maar kijk even verder.

UW ENIGE ZOON

De setting is eenvoudig. God vroeg Abraham om zijn zoon te nemen en hem op een altaar te offeren, hem dus ter dood te brengen. Dit was geen verzoek dat verder niets te betekenen had. De HEERE herinnerde Abraham er aan dat dit zijn enige zoon was, een geheugensteuntje dat hij nauwelijks nodig had. Jarenlang had hij op dit kind gewacht. Izak was de zoon van wie God had beloofd dat hij de vader van talloze nakomelingen zou worden. De HEERE was daar heel specifiek over geweest en het was toch logisch dat een dode zoon geen nakomelingen kon hebben!

Gods verzoek moet Abraham verbijsterd hebben. Naar alle waarschijnlijkheid had hij de mensenoffers gezien die andere volken in zijn tijd brachten en wist hij dat dit een gebruikelijke

manier van doen was om hun goden tevreden te stellen. Toch druiste Gods opdracht om Izak te offeren dwars tegen alles in wat Abraham over de Schepper wist. In Zijn liefde had God hem Izak beloofd als een nakomeling die veel kinderen zou krijgen. Menselijkerwijs gesproken was het onmogelijk om Gods eerdere belofte op één lijn te brengen met deze nieuwe opdracht. Hoe kon God zo inconsistent zijn? Toch had Abraham geleerd dat de HEERE volkomen betrouwbaar was en daarom deed hij wat God van hem vroeg. Hij riep zijn zoon, zadelde de ezel van het gezin, nam de spullen mee die hij nodig had om een offer te brengen en ging op weg om te doen wat de HEERE had gezegd. Zijn hart moet door pijn verscheurd zijn! Het was voor Abraham een enorme stap om gehoorzaam te zijn, maar deze stap toonde wel zijn absolute geloof in Gods goedheid.

DE PROEF OP DE SOM

De Bijbel laat ons niet in het ongewisse over wat Abraham allemaal dacht. We lezen dat Abraham zich aan Gods belofte vastklampte in de overtuiging dat zelfs als hij Izak offerde, de HEERE hem weer uit de doden zou opwekken.

Door het geloof heeft Abraham, toen hij door God op de proef gesteld werd, Izak geofferd. ...Hij overlegde bij zichzelf dat God bij machte was hem zelfs uit de doden op te wekken. En hij kreeg hem als het ware daaruit ook terug. (Hebreeën 11:17-19)

De Bijbel zegt dat God Abrahams geloof op de proef stelde. De reden waarom zullen we enkele pagina's verder begrijpen. Deze ultieme proef op de som om zijn eigen zoon te offeren onthulde aan Abraham, en ook aan ons, zijn waarachtige vertrouwen op de HEERE.

HET OFFER

Abraham en Izak gingen met twee andere jonge mannen op weg naar de bergen van Moria. Toen zij in de buurt waren gekomen, gingen Abraham en Izak alleen verder. Izak droeg het hout. Ergens onderweg stelde Izak zijn vader een vraag. Hij had ongetwijfeld al heel wat offers gezien en hij had geen middelbare schooldiploma nodig om zich te realiseren dat een van de essentiële zaken voor een offer ontbrak: het offerdier. Waar was het lam?

Hij zei: Zie, hier is het vuur en het hout, maar waar is het lam voor het brandoffer?

(Genesis 22:7)

Onwillekeurig vraag je je af of Izak misschien aan de voorkeur voor kinderooffers bij de godsdiensten in de buurlanden dacht. Hij vertrouwde eveneens op de HEERE en niet zo'n klein beetje ook! Toen zijn vader antwoordde dat God Zelf in een lam zou

voorzien, ging Izak gewillig verder. Er staat dat zij beiden samen verder gingen.

God toonde hun de precieze plek waar het altaar op de berg Moria gebouwd moest worden. Vele jaren later zou op de berg Moria de Joodse tempel worden gebouwd, misschien wel op de plek waar Izak werd geofferd.

VASTGEBONDEN

En zij kwamen op de plaats die God hem genoemd had. Abraham bouwde daar het altaar, schikte het hout erop, bond zijn zoon Izak en legde hem op het altaar, boven op het hout.

(Genesis 22:9)

Izak was geen klein kind meer. Het Hebreeuwse woord dat met 'jongen' is vertaald wordt gebruikt voor tieners en jonge mannen die oud genoeg waren om in het leger te dienen. Hij was zeker oud genoeg voor een vechtpartij. Maar ondanks het feit dat Abraham geen jonge man meer was, lezen we niets over een worsteling. Het is duidelijk dat Izak zich bereidwillig aan zijn vader onderwierp, waardoor hij impliciet vertrouwen in zijn vader toonde. Hij wist immers dat Abraham altijd Gods woord opvolgde.

Eenmaal vastgebonden op het altaar, was Izak hulpeloos. Hij stond onder directe en specifieke orders van God: hij moest geslacht worden. Hij kon er zich op geen enkele wijze meer uitredden. De Bijbel zegt dat Abraham zijn arm uitstreckte en het mes pakte. Je kunt de hand van de oude man zien trillen. Zijn mond valt langzaam open. Zijn hart staat op breken. Dit is zijn enige zoon!

De spanning van het moment is ongelooflijk groot. Langzaam gaat de trillende hand omhoog. Het koude metaal van het mes glinstert in het sombere daglicht. De geest dwingt zichzelf bewust om toe te slaan en dan... en dan komt God tussenbeide. De Engel van de HEERE riep Abraham vanuit de hemel toe en zei:

Steek uw hand niet uit naar de jongen en doe hem niets, want nu weet Ik dat u godvrezend bent en uw zoon, uw enige, Mij niet onthouden hebt. (Genesis 22:12)

Wat zullen er een tranen gevloeid hebben. Je ziet vader en zoon gewoon voor je, huilend van gigantische opluchting. God was tussenbeide gekomen. Het doodvonnis was weg! Althans, voor Izak. Maar er moest nog wel iemand sterven.

EEN PLAATSERVANGER

De Bijbel zegt dat God voor een dier zorgde.

Toen sloeg Abraham zijn ogen op en keek om, en zie, achter hem zat een ram met zijn horens verstrikt in het struikgewas.

(Genesis 22:13)

Het schaap zat op zo'n manier vast dat het zich niet kon verwonden als het probeerde los te komen.

Abraham ging erheen, nam die ram en offerde hem als brandoffer in de plaats van zijn zoon. (Genesis 22:13)

Er was dus wel degelijk sprake van een dode, maar het was de ram in plaats van Izak. Omdat een ram stierf, ging Izak vrijuit.

God had voor een plaatsvervanger gezorgd. Deze gebeurtenis heeft zoveel indruk op Abraham gemaakt dat hij de berg een naam gaf als herinnering aan wie God is.

En Abraham gaf die plaats de naam: De HEERE zal erin voorzien. Daarom wordt heden ten dage gezegd: Op de berg van de HEERE zal erin voorzien worden. (Genesis 22:14)

Abraham ontdekte: God is werkelijk een...

...Verlosser in tijd van benauwdheid... (Jeremia 14:8)

Het verhaal eindigt met Gods bekrachtiging van Zijn belofte aan Abraham. Deze zou veel nakomelingen krijgen – het gehele volk Israël. En tot Gods belofte behoorde ook dat DE GEZALFDE een nakomeling van Abraham en Izak zou zijn. Er werd gezegd dat Hij een zegen voor alle mensen zou zijn.

Ik zweer bij Mijzelf, spreekt de HEERE... in uw Nageslacht zullen alle volken van de aarde gezegend worden, omdat u Mijn stem gehoorzaam geweest bent. (Genesis 22:16,18)

Gods vraag aan Abraham om Izak te offeren was een zeer uitzonderlijke vraag, een vraag die maar één keer in de geschiedenis van de mensheid is voorgekomen. God wilde bepaalde waarheden doorgeven, niet alleen aan Abraham, maar ook aan ons. Waarheden die te maken hebben met oordeel, geloof en verlossing door een plaatsvervanger.

Zoals Izak op rechtstreeks bevel van God moest sterven, zo ligt de gehele mensheid onder het doodvonnis.⁷ Izak kon zichzelf niet redden. Maar Abraham vertrouwde de HEERE en geloofde dat zijn liefhebbende God op de een of andere manier het verschil zou maken. En God kwam ook tussenbeide. Hij zorgde via een plaatsvervanger voor een ontsnappingsroute. Het was het ene leven voor het andere leven – de onschuldige die stierf voor de schuldige.

Zoals Abel een offerdier had geofferd om in zijn plaats te sterven, was de ram in Izaks plaats gestorven. En zoals God het offer van Abel acceptabel had gevonden, vond God het gepast om voor een ram te zorgen als acceptabel offer in de plaats van Izak. Het was Gods idee. Hier was een mens die op Gods manier tot God kwam, in het geloof dat Zijn woord waar was.

HOOFDSTUK 7

1 ISRAËL EN JUDA

2 MOZES

3 FARAO EN HET PASCHA

1 ISRAËL EN JUDA

God had aan zowel Abraham als Izak beloofd dat De VERLOSSER een nakomeling van hen zou zijn. Beide mannen stierven na een heel lang leven.

JAKOB (ISRAËL)

Izak had twee zonen: Ezau en Jakob, Ezau was net als Kaïn; hij organiseerde zijn leven naar zijn eigen ideeën en deed waar hij zin in had. Aan de andere kant vertrouwde Jakob op God en daarom beschouwde de HEERE hem als rechtvaardig. Jakob kwam dikwijls met een bloedig offer op een altaar tot God.

Zo kwam Jakob... hij bouwde daar een altaar... want God had Zich daar aan hem geopenbaard.
(Genesis 35:6-7)

Jakob geloofde in de principes die we in Gods Woord vinden.

Zonder het vergieten van bloed vindt er geen vergeving plaats.
(Hebreeën 9:22)

Want het leven van het vlees is in het bloed, en ik heb dat Zelf voor u op het altaar gegeven om voor uw leven verzoening te doen. Want het is het bloed dat door middel van het leven verzoening bewerkt.
(Leviticus 17:11)

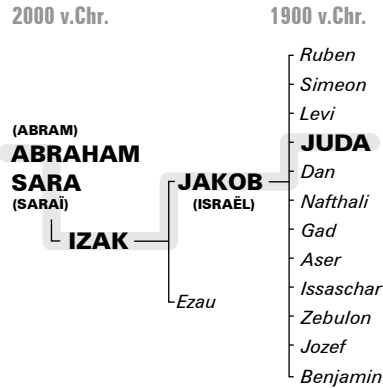
Hoewel Jakob nogal eens faalde in zijn leven, was God toch altijd het voorwerp van zijn vertrouwen. Later werd zijn naam in *Israël* veranderd, wat *God overwint* betekent. Het huidige volk Israël, dat rechtstreeks van Jakob afstamt, heeft zich naar deze man genoemd.

God hernieuwde eveneens Zijn belofte met Jakob, dezelfde belofte die Hij ook aan Abraham en Izak had gedaan. De HEERE zei tegen Jakob:

Ik ben de HEERE, de God van uw vader Abraham en de God van Izak... In u en uw nageslacht zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.
(Genesis 28:13-14)

God zei dat een van Jakobs nakomelingen een zegen voor elk volk zou worden – een verwijzing naar De BELOOFDE VERLOSSER.

Jakob (of Israël) had twaalf zonen, van wie twaalf stammen afstamden.¹ Voordat Jakob stierf vertelde hij zijn zoon Juda dat De VERLOSSER uit zijn stam zou voortkomen.

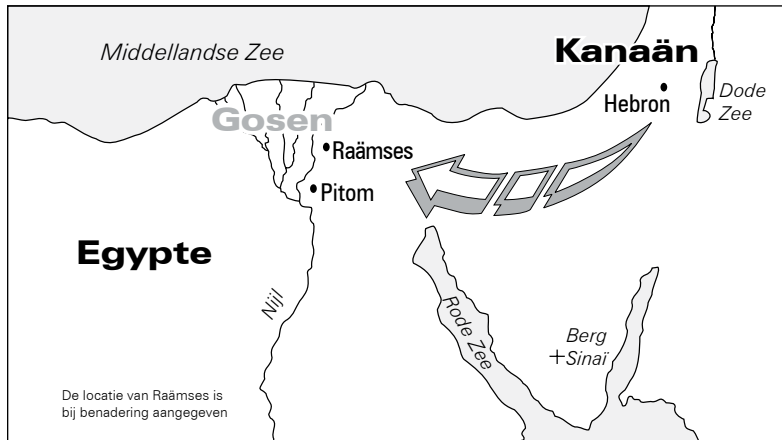
EGYPTE

Abraham, Izak en Jakob leefden als halfnomaden in Kanaän (dat we tegenwoordig kennen als Israël). In de laatste jaren van Jakobs leven werd het land door een hongersnood getroffen en trok hij met zijn zonen en hun gezinnen naar Egypte. Op dat moment telde dit eenvoudige volksgroepje slechts zeventig zielen. Egypte nam hen op en behandelde hen goed.

Een 350 jaar later waren zij nog steeds in Egypte, maar men schat dat er toen zo'n 2,5 miljoen Israëlieten waren. De afstammelingen van Abraham, Izak en Jakob waren inderdaad een groot volk geworden. Zij hadden echter wel een probleem: zij bevonden zich in het verkeerde land. Het land Kanaän was hun beloofd, niet Egypte. De HEERE had Jakob echter lang voordat de zeventig de hongersnood in Kanaän ontvluchtten al eens verteld:

En zie, Ik ben met u, Ik zal u beschermen overal waar u heen zult gaan, en Ik zal u terugbrengen in dit land, want Ik zal u niet verlaten, totdat Ik gedaan heb wat Ik tot u gesproken heb!

(Genesis 28:15)

2 MOZES

Tweeëneenhalf miljoen Israëlieten in Egypte vielen nauwelijks meer te negeren. De Egyptische koning (ook wel farao genoemd) kreeg een idee.

Hij zei tegen zijn volk: Zie, het volk van de Israëlieten is talrijker en machtiger dan wij. Kom, laten wij er verstandig tegen optreden, anders zal het talrijk worden en, mocht het zijn dat

er een oorlog uitbreekt, dan zal het zich ook bij onze vijanden aansluiten, tegen ons strijden en uit het land wegtrekken. En zij stelden daarom opzichters van herendiensten over het volk aan om het door zijn dwangarbeid te onderdrukken. Het bouwde voor de farao voorraadsteden: Pitom en Raämses.

(Exodus 1:9-11)

De Israëlieten werden niet alleen tot slaaf gemaakt, zij werden slaven die tot hard werken waren veroordeeld.

Hoe meer zij het echter onderdrukten, hoe talrijker het werd en hoe meer het zich uitbreidde, zodat zij in angst verkeerden vanwege de Israëlieten. De Egyptenaren lieten de Israëlieten met harde hand voor zich werken. Zij maakten het leven bitter voor hen door hen zwaar werk te laten verrichten met leem en bakstenen, en door allerlei werk op het veld.

(Exodus 1:12-14)

Maar God had Zijn beloften niet vergeten. De Bijbel zegt:

Toen hoorde God hun gekerm, en God dacht aan Zijn verbond met Abraham, met Izak en met Jakob. En God zag naar de Israëlieten om en ontfermde Zich over hen.

(Exodus 2:24-25)

Het was tijd dat ze gingen vertrekken. En de HEERE had Zijn mannetje op de juiste plaats, een Israëliet met de naam Mozes.

Mozes was in Egypte uit Israëlitische ouders geboren. Bij zijn geboorte was hij gedoemd te sterven. Maar door Gods voorzienigheid werd hij gered en als lid van farao's gezin grootgebracht, waardoor hij toegang had tot de beste opleiding van het land. Als volwassene vermoordde hij bij de verdediging van een Israëliet een Egyptenaar, waarop hij de woestijn invluchtte om zijn leven te redden. Daar werd hij een herder en leerde hij de volgende veertig jaar schapen te hoeden. Het was een door God bedachte opleiding.

Mozes... dreef het kleinvee tot voorbij de woestijn, en hij kwam bij de berg van God, de Horeb. En de Engel van de HEERE verscheen hem in een vuurvlam uit het midden van een doornstruik. Hij keek toe, en zie, de doornstruik brandde in het vuur, maar de doornstruik werd niet verteerd.

(Exodus 3:1-2)

Je stelt je onwillekeurig voor hoe Mozes een tijdje naar die doornstruik heeft staan staren. Hij moet perplex geweest zijn. Wat was dat nu toch?! Zijn vrouw zou dolblij zijn als ze dit hoorde, hout dat wel brandde maar niet verteerd werd. Dat was nog eens brandstof voor haar haardvuur!

Mozes zei: Laat ik nu naar dat indrukwekkende verschijnsel gaan kijken, waarom de doornstruik niet verbrandt. Toen de HEERE zag dat hij ging kijken, riep God tot hem uit het midden van de doornstruik en zei: Mozes, Mozes! (Exodus 3:3-4)

Nog een sprekende struik ook! Je kunt je voorstellen dat Mozes met het zweet in zijn handen om zich heen keek in de hoop dat er niemand stond te luisteren. Hij moest er toch niet aan denken dat iemand hem daar met een struik zag praten!

Hij [Mozes] zei: Zie, hier ben ik!

En Hij zei: Kom hier niet dichterbij. Doe uw schoenen van uw voeten, want de plaats waarop u staat, is heilige grond.

Hij zei verder: Ik ben de God van uw vader, de God van Abraham, de God van Izak en de God van Jakob. (Exodus 3:4-6)

Wat moet Mozes een kippenvel hebben gehad. Hij wist van de eeuwige Allerhoogste God. Hij wist dat God de Schepper en Eigenaar was van al wat leefde. Hij wist dat de HEERE een heilig God was die Zich van de mensheid had afgezonderd vanwege hun zonden. Mozes zelf was ook een zondaar, een moordenaar.

En Mozes bedekte zijn gezicht, want hij was bevreesd God aan te kijken.

De HEERE zei: Ik heb duidelijk de onderdrukking van Mijn volk, dat in Egypte is, gezien en heb hun geschreeuw om hulp vanwege hun slavendrijvers gehoord. Voorzeker, Ik ken hun leed.

Nu dan, ga op weg. Ik zal u naar de farao zenden, en u zult Mijn volk, de Israëlieten, uit Egypte leiden. (Exodus 3:6-7,10)

Wat zal Mozes opgelucht adem hebben gehaald. God was niet gekomen om zijn zonde te oordelen, maar om hem een opdracht te geven. Alleen was er wel een probleem. Mozes was een herder en de taak waar God het over had leek hem onnoemelijk groot. Wie was hij nu helemaal? De mensen zouden heus niet overlopen van vertrouwen in een kerel die zei dat hij met een brandende struik had staan praten. Mozes zei tegen God:

Zie, wanneer ik bij de Israëlieten kom en tegen hen zeg: De God van uw vaders heeft mij naar u toe gezonden, en zij mij zeggen: Wat is Zijn naam? Wat moet ik dan tegen hen zeggen?

En God zei tegen Mozes: IK BEN DIE IK BEN. Ook zei Hij: Dit moet u tegen de Israëlieten zeggen: ik ben heeft mij naar u toe gezonden. (Exodus 3:13-14)

IK BEN betekent de van zichzelf bestaande, de God die bestaat door Zijn eigen kracht.

Dit is voor eeuwig Mijn Naam, dit is Mijn Naam ter gedachtenis, van generatie op generatie. Ga, verzamel de oudsten van Israël en zeg tegen hen: De HEERE, de God van uw vaders, is aan mij verschenen, de God van Abraham, Izak en Jakob. Hij zei: Ik heb zeker naar u omgezien en naar wat u in Egypte wordt aangedaan. Daarom heb ik gezegd: Ik zal u uit de onderdrukking van Egypte leiden... naar het land dat overvloedig van melk en honing. Dan zullen zij naar uw stem luisteren.

(Exodus 3:15-18)

Hoewel Mozes zo zijn bedenkingen had en daarmee worstelde, wist hij ook dat als God een belofte deed, Hij altijd Zijn woord hield. En dus pakte Mozes zijn spullen bij elkaar en reisde hij terug naar Egypte, terug naar de farao en de Israëlitische slaven. Onderweg ontmoette hij zijn broer Aäron, die God hem had gestuurd om voor hem het woord te voeren.

Toen ging Mozes op weg, met Aäron, en zij verzamelden alle oudsten van de Israëlieten. Aäron sprak al de woorden die de HEERE tot Mozes gesproken had.

...Het volk nu geloofde. Toen zij hoorden dat de HEERE naar de Israëlieten omgezien had en dat Hij hun onderdrukking gezien had, knielden zij en bogen zij zich neer. (Exodus 4:29-31)

Het ging precies zoals God het gezegd had. Het volk geloofde en aanbad de HEERE. God hield Zijn belofte.

3 FARAO EN HET PASCHA

De leiders van Israël er van overtuigen dat God had gesproken, was één ding. Maar toen Mozes en Aäron die gedachte aan de farao probeerden te verkopen, leverde dit een heel moeras van nachtmerrieachtige problemen op.

Daarna kwamen Mozes en Aäron en zeiden tegen de farao: Zo zeg de HEERE, de God van Israël: Laat Mijn volk gaan...

Maar de farao zei: Wie is de HEERE, naar Wiens stem ik zou moeten luisteren door Israël te laten gaan? Ik ken de HEERE niet en ik zal Israël ook niet laten gaan. (Exodus 5:1-2)

Wel, op één punt had de farao gelijk: hij kende de HEERE niet. Egypte vereerde een scala van goden: de zonnegod, de god van de stormen, de Nijl. En zelfs de farao was een god. Iedere god werd door een bepaald symbool vertegenwoordigd: de gier, de

kikker, de schorpioen, enzovoort. De Egyptenaren aanbaden het schepsel in plaats van de Schepper. Niet alleen kende de farao de ware God niet, hij stond al evenmin open voor de gedachte om Hem te leren kennen. Het aanbidden van de Schepper zou voor hem een aanzienlijk verlies van macht en status betekenen. En het laten gaan van de Israëlieten zou – als verlies van gratis arbeidskrachten – de economie hard treffen. Dit waren zaken waar de farao fel op tegen was.

Toen zei de HEERE tegen Mozes: Nu zult u zien wat Ik de farao zal aandoen. ...Ik zal u uitleiden vanonder de dwangarbeid van de Egyptenaren. Ik zal u redden uit hun slavernij... door zware strafgerichten.
(Exodus 5:24; 6:5)

God zei tegen Mozes dat Hij oordelen over Egypte zou brengen in de vorm van plagen. Alleen onder die omstandigheden zou de farao de Israëlieten laten gaan. Dat was nogal verontrustend nieuws. Als God plagen over Egypte bracht, hoe zou de farao dan terugslaan? Maar de HEERE bemoedigde de Israëlieten door hen aan Zijn belofte aan hun voorvaders te herinneren.

Ik zal u tot Mijn volk aannemen en Ik zal u tot een God zijn. ...Ik zal u brengen in het land waarvoor Ik Mijn hand opgeheven heb, dat Ik het aan Abraham, Izak en Jakob geven zou. Ik zal het u in erfelijk bezit geven, Ik, de HEERE!
(Exodus 6:6-7)

GODS VOLK

God zei dat de Israëlieten *Zijn* volk zouden zijn. Dit betekende niet dat alleen het volk Israël de ware God kon volgen; het betekende dat de HEERE het voor de verschillende volken op aarde gemakkelijker maakte om te weten hoe God was en hoe Hij met de mens wilde omgaan. Het enige wat de wereld hoefde te doen was naar Israël kijken. Dan zouden zij een veelkleurige, levendige les met alle geluiden erop en eraan zien van hoe God met de mensheid wilde omgaan!

God zei dat Hij plagen over Egypte zou brengen om Israël te bevrijden. En daarin zou Hij beide volken iets over Hemzelf leren.

De les die de Israëlieten moesten leren was:

*Dan **zult u weten dat ik de HEERE, uw God, ben**, Die u uitleidt vanonder de dwangarbeid van de Egyptenaren.* (Exodus 6:6)

De les die de Egyptenaren moesten leren was:

*Dan **zullen de Egyptenaren weten dat Ik de HEERE ben**, als Ik Mijn hand over Egypte uitstrek en de Israëlieten uit hun midden wegleid.* (Exodus 7:5)

God ging beide volken hetzelfde leren: dat Hij alleen God is. De farao wilde echter niets met Mozes en Aäron te maken hebben. En daarom zei God tegen hen:

Ga in de ochtend naar de farao, zie, hij zal naar het water toe gaan. Ga dan aan de oever van de Nijl staan om hem te ontmoeten... U moet dan tegen hem zeggen: De HEERE, de God van de Hebreëen, heeft mij tot u gezonden om te zeggen: Laat Mijn volk gaan... Zie, u hebt echter tot nu toe niet willen luisteren.

Zo zegt de HEERE: Hieraan zult u weten dat Ik de HEERE ben. ...Ik zal... op het water slaan dat in de Nijl is, en het zal in bloed veranderd worden. En de vissen die in de Nijl zijn, zullen sterven, zodat de Nijl zal stinken. De Egyptenaren zullen moeite moeten doen om het water uit de Nijl te kunnen drinken.

(Exodus 7:15-18)

En dat was ook precies wat er gebeurde. God sloeg midden in het hart van de Egyptische godsdienst toe door een van hun goden, de rivier de Nijl, in bloed te veranderen. God deed hun god stinken. Hij maakte de rivier tot iets afschuwelijks voor hen! Maar...

...het hart van de farao verhardde zich. Hij luisterde niet naar hen... en nam ook dit niet ter harte. *(Exodus 7:22-23)*

GOD TEGEN GODEN

En zo begon er een cyclus: God waarschuwde de farao dat hij de Israëlieten moest laten vertrekken; de farao zei NEE en dan bracht God een plaag over Egypte, waarbij Hij het telkens op een andere Egyptische godheid gemunt had.

Eerst veranderde Hij de Nijl in *bloed*.

Toen zond God hun een *kikkerplaag*. Ze zaten in alle hoeken en gaten, in het eten, in de bedden, overal.

Dit werd gevolgd door hele zwermen agressieve *muggen*.²

Daarna kwamen er *vliegen* in plaats van muggen.

Toen werd het *vee* getroffen door een epidemie en alle dieren stierven.

Daarna werden de mensen gekweld door etterende *zweren*.

Toen ruïneerde een geweldige *hagelstorm* hun oogst.

Wat de hagel nog had overgelaten werd verteerd door hordes *sprinkhanen*.

En tenslotte sloeg de enige ware God de valse god, de zon, met een vloek van *duisternis*, die zo dik was dat je hem gewoon kon voelen.

DE TIENDE PLAAG

Alles bij elkaar zond God tien plagen. Toen de laatste en meest verschrikkelijke er aankwam, sprak God tot Mozes en Aäron:

*De HEERE had tegen Mozes gezegd: Nog één plaag zal Ik over de farao en Egypte brengen en daarna zal hij u vanhier laten gaan. Als hij u allemaal laat gaan, zal hij u vanhier haastig verdrijven. En Mozes zei: Zo zegt de HEERE: Omstreeks middernacht zal Ik uittrekken door het midden van Egypte en **alle eerstgeborenen in het land Egypte zullen sterven**, van de eerstgeborene van de farao af, die op zijn troon zitten zou, tot de eerstgeborene van de slavin die achter de handmolen zit...*
(Exodus 11:1,4-5)

De laatste plaag was inderdaad de ergste. En hij kwam over zowel de Egyptenaren als de Israëlieten als zij Gods instructies niet opvolgden. God bracht als een rechtvaardig God het oordeel over de zonde. Maar als een God van liefde bood Hij in Zijn *barmhartigheid* ook een *uitweg*.

Neem een lam...

De HEERE zei tegen Mozes en tegen Aäron in het land Egypte... Op de tiende dag van deze maand moet ieder voor zich een lam per familie nemen, een lam per gezin. (Exodus 12:1,3)

Een mannelijk, gaaf lam. Het mocht niet misvormd zijn of ook maar enig gebrek hebben. God vroeg om een volmaakt lam.

U moet een lam zonder enig gebrek hebben, een mannetje van een jaar oud. U moet het van de schapen of van de geiten nemen. (Exodus 12:5)

Slacht het lam op het aangegeven tijdstip.

U moet het in bewaring houden tot de veertiende dag van deze maand, en heel de verzamelde gemeenschap van Israël zal het slachten tegen het vallen van de avond. (Exodus 12:6)

Breng het bloed op de deurposten en de bovendorpel aan.

En zij zullen van het bloed nemen en het aan de beide deurposten strijken en aan de bovendorpel, aan de huizen waarin zij het eten zullen. (Exodus 12:7)

Blijf tot de ochtend binnen.

Maar wat u betreft, niemand mag de deur van zijn huis uitgaan, tot de volgende morgen. (Exodus 12:22)

Breek geen van de botten.

In één huis moet het gegeten worden. U mag van het vlees niets uit het huis naar buiten brengen, en u mag er geen been van breken. (Exodus 12:46)

Ik zal voorbijgaan.

Want Ik zal in deze nacht door het land Egypte trekken en alle eerstgeborenen in het land Egypte treffen, van de mensen tot het vee. En Ik zal aan al de goden van de Egyptenaren strafgerichten voltrekken, Ik, de HEERE. En het bloed zal u tot een teken zijn aan de huizen waarin u verblijft. Als Ik het bloed zie, zal Ik u voorbijgaan en er zal geen plaag onder u zijn die verderf teweegbrengt, als Ik het land Egypte zal treffen.

(Exodus 12:12-13)

Toen God in oordeel kwam om de eerstgeborenen te doden, zou Hij elk huis waarop het bloed was aangebracht *voorbijgaan*.

De Israëlieten gingen weg en deden zoals de HEERE Mozes en Aäron geboden had, zo deden zij. (Exodus 12:28)

Hun gehoorzaamheid was een uiterlijk blijk van het feit dat zij God vertrouwden, dat zij geloofden dat Hij de waarheid sprak.

STEL JE EENS VOOR

Je kunt je wel voorstellen wat er was gebeurd als iemand bij zichzelf had gedacht: "Dit is toch belachelijk, het beste lam slachten. Ik heb nog een oud, kreupel schaap; dat is ook goed genoeg."

Of als iemand tegen zijn vrienden had gezegd: “Hee luitjes, het is een mooie avond. Laten we buiten een feestje bouwen.”

Of als nog weer een ander had gezegd: “Ik ga mijn deurposten toch niet met bloed besmeuren, zeg! Kom nou! Ik gooi het wel voor de achterdeur op de grond.”

Zou God dan ook voorbijgegaan zijn? Heus niet. Al hadden zij het met de allerbeste bedoelingen gedaan, het zou niet volgens Gods instructies zijn geweest. Zij zouden dan *eigenmachtig* hebben gehandeld, net als Kaïn en de mensen uit de tijd van Noach. En dan had de HEERE hen samen met de Egyptenaren geoordeeld omdat zij hadden geweigerd Hem te vertrouwen. Zij hadden dan hun verdiende loon gekregen.

Aan de andere kant, wat zou er gebeurd zijn als er een Egyptenaar langs was gekomen en had gehoord dat God een laatste plaag zou zenden? En als die Egyptenaar had gedacht: “Die goden van ons, die kloppen niet. De Israëlieten aanbidden de enige ware God en ik wil dat die God ook mijn God wordt. Wat wil Hij van me?” En als die Egyptenaar zijn vertrouwen alleen op God had gesteld en de instructies voor het Pascha had opgevolgd, zou God in die nacht zijn huis *voorbijgegaan* zijn? Zou hij de straf dan ontlopen zijn? Ja dus, omdat hij de HEERE zou hebben geloofd en op Gods manier tot God zou zijn gekomen. Zijn geloof zou dan door God met genade en barmhartigheid gehonoreerd zijn.

En het gebeurde te middernacht, dat de HEERE alle eerstgeborenen in het land Egypte trof, vanaf de eerstgeborene van de farao, die op zijn troon zou zitten, tot aan de eerstgeborene van de gevangene, die zich in de gevangenis bevond, en alle eerstgeborenen van het vee. Toen stond de farao 's nachts op, hij en al zijn dienaren en alle Egyptenaren. En er was een luid geschreeuw in Egypte, want er was geen huis waarin geen dode was.

En hij riep Mozes en Aäron in de nacht, en zei: Sta op, ga weg uit het midden van mijn volk, zowel u als de Israëlieten, en ga weg, dien de HEERE, zoals u gesproken hebt. Neem zowel uw kleinvee als uw runderen mee, zoals u gesproken hebt, en ga heen. Maar zegen ook mij! De Egyptenaren drongen sterk aan bij het volk, om het snel uit het land te laten gaan, want zij zeiden: Wij gaan anders allemaal sterven!

En het gebeurde op deze zelfde dag dat de HEERE de Israëlieten uit het land Egypte leidde...

(Exodus 12:29-33,51)

GOD HOUDT WOORD

God was genadig geweest voor de farao. Hij had hem heel wat kansen geboden om de Israëlieten te laten gaan, maar de farao had steeds geweigerd. Toen zei God dat Hij de Egyptenaren zou oordelen. En dat deed Hij ook. God is anders dan wij. Wij dreigen onze kinderen wel eens met straf, maar doen het dan niet. Maar God houdt Zich altijd aan Zijn woord. De Egyptenaren werden wel degelijk geoordeeld.

Aan de andere kant ervoeren de Israëlieten de goedheid van de HEERE omdat zij Hem geloofden. Toen Hij met het oordeel kwam ging Hij alle deuren voorbij waar bloed op was gestreken. De eerstgeborenen bleven in leven – maar alleen omdat er een lam was gestorven. Zo was het vanaf het prille begin geweest. God had Abels offer geaccepteerd als een betaling voor de dood in de plaats van Abel. Toen Abraham Izak moest offeren, stierf de ram in plaats van Izak. En nu was met het Pascha in plaats van de eerstgeborene het lam gestorven.

Deze plaatsvervangende offers waren zichtbare uitingen van het vertrouwen in God als Verlosser van iedere persoon afzonderlijk. Omdat zij de HEERE geloofden, gehoorzaamden zij Hem.

Dit feest moest voor de Israëlieten een traditie worden. Ieder jaar moesten zij het *Pascha* eten ter herinnering aan de manier waarop God hen van de slavernij had verlost.

Deze dag moet voor u een gedenkdag worden. U moet hem vieren als een feest voor de HEERE. U moet hem vieren als een eeuwige verordening, al uw generaties door. (Exodus 12:14)

En zo werden de Israëlieten van de slavernij bevrijd en door hun vroegere meesters het land uitgezet. God had Zijn belofte gehouden. Het gebeurde allemaal precies zoals Hij het had voorzgd.

HOOFDSTUK 8

1 BROOD, KWARTELS EN WATER

2 TIEN LEEFREGELS

3 DE RECHTBANK

1 BROOD, KWARTELS EN WATER

Bij het vertrek voor hun lange reis vormden de Israëlieten een stelletje ongeregeld. De Egyptenaren bespoedigden hun vertrek nog door hen te overladen met waardevolle spullen. Zij hadden geen tijd om alles netjes in te pakken en vertrokken met grote haast, terwijl zij hun vee voor zich uit dreven. Vermenigvuldig dit allemaal met hun totale aantal – naar schatting 2,5 miljoen – en je hebt een complete verwarring! Mozes was hun leider, maar hoe kun je zo'n grote menigte "Deze kant op!" toeroepen? God loste het dilemma op.

De HEERE ging voor hen uit, overdag in een wolkkolom om hen de weg te wijzen, en 's nachts in een vuurkolom om hun licht te geven, zodat zij dag en nacht verder konden trekken.

(Exodus 13:21)

Met een baken voor zich dat de weg wees hoefde niemand meer in het wilde weg rond te lopen. Men hoefde alleen maar naar voren te kijken en de bijzondere wolk te volgen in het vertrouwen dat de HEERE hun de weg wees. En dankzij Gods vuurkolom konden zij zelfs in het donker nog doorreizen. Dit was nog eens massabeheersing op een enorme schaal!

God leidde hen niet langs de weg door het land van de Filistijnen, hoewel dat korter was. Want God zei: Anders zal het het volk berouwen bij het zien van oorlog en wil het naar Egypte terugkeren. Daarom leidde God het volk om, langs de weg door de woestijn naar de Schelfzee. (Exodus 13:17-18)

God paste goed op de Israëlieten. Hij leidde hen het land uit, naar de Sinai woestijn, waar vrijwel niemand woonde. In deze verlaten woestijnen waren geen vijanden, maar er was heel weinig voedsel. En dus begon het volk massaal te morren.

En heel de gemeenschap van de Israëlieten morde tegen Mozes en tegen Aäron in de woestijn. De Israëlieten zeiden tegen hen: Och, waren wij maar door de hand van de HEERE gestorven in het land Egypte, toen wij bij de vleespotten zaten en brood aten tot verzadiging toe! Want u hebt ons uitgeleid naar deze woestijn om heel deze gemeente van honger te laten sterven.

(Exodus 16:2-3)

De mensen begonnen te klagen en wilden zelfs weer terug naar de slavernij. Hun cynische houding ten opzichte van Gods voorzienigheid was treurig, want de HEERE had laten zien dat Hij over hen waakte en voor hen zorgde en niet van plan was om hen in de steek te laten. Zij hadden God om voedsel moeten vragen, want Hij wilde graag voor hen zorgen. Maar nee, zij morden!

BROOD EN KWARTELS

En de HEERE sprak tot Mozes: Ik heb het gemor van de Israëlieten gehoord. Spreek tot hen en zeg: Tegen het vallen van de avond zult u vlees eten, en in de morgen zult u met brood verzadigd worden. Dan zult u erkennen, dat Ik de HEERE, uw God, ben.

En tegen de avond gebeurde het dat er kwartels kwamen aanvliegen, die het kamp overdekten, en in de ochtend was er een laag dauw rondom het kamp. Toen de laag dauw opgetrokken was, zie, over de woestijn lag iets fijns, iets vlokkigs, fijn als de rijp op de aarde.

*Toen de Israëlieten dat zagen, zeiden zij tegen elkaar: Wat is dat?** Want zij wisten niet wat het was. Mozes zei tegen hen: *Dit is het brood dat de HEERE u te eten gegeven heeft.*

(Exodus 16:11-15)

* Wat is dat is de letterlijke vertaling van het woord manna. Sommige vertalingen gebruiken het woord manna.

God verzorgde hen met vlees en brood en zij hoefden er niet eens voor te werken. Elke dag lag het brood klaar om te worden ingezameld en iedere dag herinnerde dit hen eraan: *Het is God Die voor ons zorgt.* Zij zullen zich best een beetje gegeneerd hebben dat zij zo hadden gemopperd. God leerde de Israëlieten de zoveelste les.

EEN EENVOUDIGE LES

De bedoeling van het brood was niet alleen hen te voeden. God zei:

...zodat Ik het [volk] op de proef kan stellen of het naar Mijn wet wandelt of niet.

(Exodus 16:4)

God droeg Mozes op tegen het volk te zeggen dat ze slechts zoveel brood moesten verzamelen als zij in één dag konden eten. Dat was een eenvoudige instructie.

Maar zij luisterden niet naar Mozes en sommige mannen lieten ervan over tot de volgende morgen. Toen zat het vol wormen en stonk het. Daarom was Mozes erg kwaad op hen.

(Exodus 16:20)

Het was een eenvoudige les en niemand raakte erbij gewond. Maar op die manier leerde het volk dat de HEERE meende wat

Hij zei en dat zij Hem moesten vertrouwen. Ongehoorzaamheid bracht risico's met zich mee.

GEMOR

Daarna brak heel de gemeenschap van de Israëlieten uit de woestijn Sin op en trok van rustplaats tot rustplaats, op bevel van de HEERE, en zij sloegen hun kamp op in Rafidim. Daar was echter geen water voor het volk om te drinken. En het volk kreeg onenigheid met Mozes en zei: Geeft u ons water, zodat wij kunnen drinken! ...Waarom hebt u ons toch uit Egypte laten vertrekken? Om mij, mijn kinderen en mijn vee van dorst te laten omkomen?

Toen riep Mozes tot de HEERE: Wat moet ik met dit volk doen? Het scheelt niet veel of zij zullen mij stenigen. (Exodus 17:1-4)

Over het leren van fouten in het verleden gesproken... Het volk was opnieuw aan het morren en mopperen, alleen had het dit keer met water te maken.

De HEERE zei tegen Mozes: Trek vóór het volk uit, en neem enkelen van de oudsten van Israël met u mee. Neem uw staf... Zie, Ik zal daar vóór u op de rots bij de Horeb staan. Dan moet u op de rots slaan, en er zal water uitkomen, zodat het volk kan drinken. En Mozes deed dit voor de ogen van de oudsten van Israël. (Exodus 17:5-6)

WATER

Soms zie je wel eens een artistieke weergave van dit wonder. Op de afbeelding staat Mozes dan met zijn staf bij de rots en is er een stroompje water zichtbaar dat op de grond valt, niet veel groter dan de hoeveelheid water die er bij ons thuis uit de kraan komt. De waarheid is dat het een behoorlijke stroom moet zijn geweest. Er stond daar een geweldige massa dorstige mensen, plus al hun vee. Dit was geen stroompje, maar een machtige stroom! De Bijbel zegt:

Hij opende een rots en er vloeide water uit, dat als een rivier door de dorre plaatsen stroomde. (Psalm 105:41)

Weer voorzag de HEERE in de behoeften van het volk, ook al verdienden zij het echt niet. Als hun Schepper en Eigenaar had God ook de zweep kunnen laten knallen en hun kunnen vertellen dat zij zich nu eindelijk eens moesten gaan gedragen. Per slot van rekening heeft zonde gevolgen. Maar God was geduldig en zachtmoedig. Hij betoonde hun genade, onverdiende goedheid. Als zondaar verdient de mens Gods genadige liefde niet, maar ondanks de zonde zorgt God toch voor de mens.

2 TIEN LEEFREGELS

De HEERE had gezegd dat de Israëlieten *Zijn* volk waren. En als zodanig moesten zij voor de rest van de wereld een voorbeeld zijn van de relatie die God met de mens wil hebben en de mens met God kan hebben. De Israëlieten hadden echter nog een heleboel over de HEERE te leren. Gods proces van zelfopenbaring was nog volop aan de gang en nu kwam de volgende grote openbaring van Zijn karakter.

In de derde maand, op dezelfde dag dat de Israëlieten uit het land Egypte waren vertrokken, kwamen zij in de woestijn Sinai. ...Israël sloeg daar zijn kamp op tegenover de berg.

Toen klom Mozes omhoog, naar God. De HEERE riep tot hem vanaf de berg: Zo moet u tegen het huis van Jakob zeggen en de Israëlieten verkondigen: U hebt zelf gezien wat Ik met de Egyptenaren gedaan heb en hoe Ik u op arendsvleugels gedragen en u bij Mij gebracht heb. Nu dan, als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt en Mijn verbond in acht neemt, dan zult u uit alle volken Mijn persoonlijk eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij. U dan, u zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn. Dit zijn de woorden die u tot de Israëlieten moet spreken. *(Exodus 19:1-6)*

ALS... DAN

Wat God zei kwam eenvoudig gezegd neer op: "Als jullie Mij gehoorzamen, zullen jullie door Mij worden aangenomen en dan zullen jullie voor alle andere volken een getuigenis zijn van hoe Ik ben." De enige voorwaarde, de zinsnede waar alles om draaide, was: "Als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt, dan..."

Tot op dat moment hadden de Israëlieten een miserabele staat van dienst. Zij hadden meer manna verzameld dan zij nodig hadden, ook al had de HEERE hun duidelijk gezegd dat dit niet mocht. Zij morden eerder dan dat zij vertrouwden. Als zij eerlijk op Gods woorden hadden gereageerd, hadden zij ongeveer het volgende gezegd: "Heere God, van het volgen van Uw woorden brengen wij niets terecht. U bent heilig en wij zijn zondig. Als U van ons verwacht dat wij heilige priesters zullen zijn, als U ons wilt aannemen op basis van onze gehoorzaamheid aan U, dan hebben we een probleem!"

GEEN PROBLEEM

Maar toen Mozes het gehele volk bijeenriep en hen vroeg wat zij van Gods verklaring vonden, gaven zij hem enthousiast groen licht.

Toen antwoordde heel het volk gezamenlijk en zei: Alles wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen! En Mozes bracht de woorden van het volk weer over aan de HEERE. (Exodus 19:8)

Zij reageerden allemaal met een hartelijk: "Natuurlijk, Heere God, vraagt U maar gerust. Wij worden prima priesters. Heilig zijn is ook geen probleem. Wij worden het beste heilige volk dat U ooit gezien hebt. Wij kunnen het!" Het is misschien ietwat overdreven, maar dat is slechts om u een idee te geven. Waar het om gaat is dat de mens op dat moment niet volledig begreep wat heiligheid of rechtvaardigheid was. En daarom ging God het tot in de finesses duidelijk maken.

VISUELE HULPMIDDELEN

De les begon met een aantal visuele hulpmiddelen.

En de HEERE zei tegen Mozes: Ga naar het volk toe, en heiligen vandaag en morgen, en laten zij hun kleren wassen en over drie dagen gereed zijn. Op de derde dag zal de HEERE namelijk voor de ogen van heel het volk neerdalen op de berg Sinai. (Exodus 19:10-11)

God zei tegen Mozes dat zij zich moesten *heiligen*, of afzonderen. Dit visuele middel hielp Israël zich te realiseren dat het *vrij* moest zijn van zonde. Het wassen van hun kleren wees op de reinheid voor het aangezicht van de HEERE. Op zich had deze handeling geen intrinsieke waarde, maar het hielp de mensen te begrijpen dat geestelijke reinheid een belangrijk deel van de gerechtigheid is.

God had nog meer visuele hulpmiddelen. Hij zei tegen Mozes:

U moet voor het volk een grens stellen rondom de berg door te zeggen: Wees op uw hoede dat u de berg niet beklimt of ook maar de voet ervan aanraakt. Ieder die de berg aanraakt, zal zeker gedood worden. (Exodus 19:12)

Die grenslijn was een aanschouwelijk voorbeeld van de scheiding die er vanwege de zonde tussen God en de mens bestaat. De mens werd gewaarschuwd om niet tot God te naderen, want Hij is heilig en de zondige mens kan in Zijn tegenwoordigheid niet in leven blijven. Het herinnerde aan het feit dat de dood het gevolg van de zonde is.

En het gebeurde op de derde dag, toen het morgen werd, dat er op de berg donderslagen, bliksemflitsen en een zware wolk waren, en zeer sterk bazuingeschal, zodat al het volk dat in het kamp was, beefde. Mozes leidde het volk uit het kamp, God tegemoet. Zij stonden onder aan de berg.

De berg Sināi was geheel in rook gehuld, omdat de HEERE er in vuur neerdaalde. ...Mozes sprak en God antwoordde hem met een stem.
(Exodus 19:16-19)

Gods laatste visuele hulpmiddelen waren angstaanjagend indrukwekkend: donderslagen, bliksems, een zware wolk, luid bazuingschal, rook en vuur. Het hele volk stond te trillen op zijn benen! Als zondige mensen hadden zij redenen genoeg om in de tegenwoordigheid van een heilig God te trillen. De HEERE maakte hun duidelijk wat Hij bedoelde.

In de volgende paar minuten zou de mens een enorme sprong maken in de beschikbare kennis van wie God was. God stond op het punt om te definiëren wat Hij met de woorden *heilig* en *rechtvaardig* bedoelde. Het was net alsof de HEERE zei: "Jullie hebben met eigen ogen gezien dat Ik een God ben die voor jullie zorgt. Nu heb Ik dit nog nooit eerder gedaan – Ik heb de zaken nog nooit zo duidelijk voorgesteld – maar als jullie de tien leefregels die Ik jullie ga geven willen gehoorzamen, dan zullen jullie een heilig volk zijn, een bijzonder volk met een bijzondere relatie, dat alleen Mij toebehoort. Dan zullen jullie weten hoe je op een fijne en ordelijke manier kunt samenleven. En alle andere volken zullen dat dan kunnen zien."¹

Toen sprak God:

LEEFREGEL #1

Ik ben de HEERE, uw God... U zult geen andere goden voor Mij aangezicht hebben.
(Exodus 20:2-3)

De HEERE zei tegen de mens dat hij niemand of niets anders mocht aanbidden. En de reden waarom was duidelijk:

Ik ben de HEERE, en niemand anders, buiten Mij is er geen God.
(Jesaja 45:5)

Er was slechts één God om te eren. Het was geen zaak van vertrouwen op de *een of andere* god, nee, het moest *de* God zijn, de enige ware God. Degenen die rechtvaardig wilden zijn moesten alleen de HEERE aanbidden.

Veel mensen stellen zich tevreden met de gedachte dat zij zich aan deze leefregel houden omdat zij geen *afgod* aanbidden. Maar de implicatie van dit gebod is: als gezin, status, werk, uiterlijk, geld, recreatie, pensionering of andere zaken belangrijker voor je zijn dan God, dan heb je dit gebod overtreden.

LEEFREGEL #2

U zult voor uzelf geen beeld maken, geen enkele afbeelding van wat boven in de hemel, of beneden op de aarde, of in het water onder de aarde is. U zult zich daarvoor niet neerbuigen, en die niet dienen... (Exodus 20:4-5)

De eerste leefregel zegt dat we geen andere god mogen aanbidden. In het tweede gebod wordt de mens gezegd dat hij geen beeld of afbeelding van welke god dan ook mag aanbidden, of het nu een valse god of de ware God is. God wilde zelfs niet dat de mensheid zich neerboog voor beelden, iconen of afbeeldingen die Hemzelf voorstelden. Omdat de HEERE geest is, hoeft de mens zich geen fysiek beeld van hem te maken. Geen enkele door mensen gemaakte afbeelding is aanbedding waardig, alleen de ware God.

Ik ben de HEERE – dat is Mijn Naam; Mijn eer zal Ik aan geen ander geven, evenmin Mijn lof aan de afgodsbeelden. (Jesaja 42:8)

Een van Gods eisen voor heiligheid – om door God de Schepper geaccepteerd te kunnen worden – was dus dat men geen beeld of afbeelding van Hem of van iets uit Zijn schepping mocht aanbidden.

LEEFREGEL #3

U zult de Naam van de HEERE, uw God, niet ijdel gebruiken, want de HEERE zal niet voor onschuldig houden wie Zijn Naam ijdel gebruikt. (Exodus 20:7)

God zei tegen de mens dat Hij altijd gerespecteerd diende te worden. Omdat Hij de soevereine God is, mag zelfs Zijn Naam niet ondoordacht gebruikt worden. Als Rechter van de gehele aarde verdient Hij eerbied. Als Koning is Hij de hoogste eer waard. Leefregel #3 was duidelijk. Om rechtvaardig te zijn moet je God de Allerhoogste ook hoog achten.

Onze cultuur is doordrongen van een gebrek aan respect voor God. Hij wordt aan alle kanten oneerbiedig behandeld en Zijn Naam wordt als stopwoord gebruikt. Als je Gods naam ooit als een vloek hebt gebruikt, heb je dit gebod overtreden.

LEEFREGEL #4

Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt. Zes dagen zult u arbeiden en al uw werk doen, maar de zevende dag is de sabbat van de HEERE, uw God. Dan zult u geen enkel werk doen. (Exodus 20:8-10)

God zei tegen de Israëlieten dat zij de zevende dag, de zaterdag, als rustdag moesten houden. Deze bijzondere dag zou aan de

rest van de wereld laten zien dat God een heel speciale relatie met hen had opgebouwd. De Bijbel zegt:

Spreek tot de Israëlieten en zeg: U moet zeker Mijn sabbatten in acht nemen, want dat is een teken tussen Mij en u, al uw generaties door, zodat men weet dat Ik de HEERE ben, Die u heiligt.

(Exodus 31:13)

God wilde de Israëlieten laten weten dat zij om heilig te kunnen zijn de sabbat als een bijzonder onderscheidingsteken moesten eren.

LEEFREGEL #5

Eer uw vader en uw moeder.

(Exodus 20:12)

In dit gebod zei God dat kinderen hun ouders hoog behoorden te achten. God zegt dat een normaal gezin een plek van vrede behoort te zijn en niet van vijandigheid. Kinderen dienen respect te tonen en gehoorzaam te zijn. In dit verband worden ouders verondersteld op het allerbeste voor het gezin uit te zijn.

God zei tegen alle kinderen dat heiligheid vereiste dat zij een eervolle relatie met hun ouders hadden. De HEERE wilde dat gezinnen plaatsen van orde en respect waren en niet van chaos en boosheid.

Een grote mond geven, negeren, redeneren, pruilen, niets zeggen, kritiek, het zijn allemaal manieren waarop we geen respect tonen.

LEEFREGEL #6

U zult niet doodslaan.

(Exodus 20:13)

God had de mens het leven geschonken en het was verkeerd als iemand een ander van het leven beroofde. Maar de HEERE had meer op het oog dan alleen de handeling van het doden. Hij doelde ook op de intentie achter de daad.

De Bijbel zegt ons:

God... oordeelt de overleggingen en gedachten van het hart. En er is geen schepsel onzichtbaar voor Hem, maar alles ligt naakt en ontbloot voor de ogen van Hem aan wie wij rekenschap hebben af te leggen.

(Hebreeën 4:12-13)

Omdat God het hart aanziet, interpreteert Hij moord heel wat breder dan wij. De HEERE beschouwt bepaalde soorten toorn als moord.

U hebt gehoord dat tegen de ouden gezegd is: U zult niet doden; en: Wie doodt, zal door de rechtbank schuldig bevonden worden. Maar Ik zeg u: Al wie ten onrechte boos

is op zijn broeder, zal schuldig bevonden worden door de rechtbank. ...Al wie zegt: Dwaas! die zal schuldig bevonden worden tot het helse vuur.
(Mattheüs 5:21-22)

Om aan Gods norm van gerechtigheid te voldoen mag men zijn geduld niet verliezen en ook niet onterecht boos zijn op iemand.

LEEFREGEL #7

U zult niet echtbreken.

(Exodus 20:14)

God bedoelde hiermee te zeggen dat het pas na het huwelijk aanvaardbaar is om seks te hebben en dat de enige wettige persoon met wie je die intimiteit mag delen je huwelijkspartner is.

Maar dan gaat de HEERE nog een stap verder. Omdat Hij naar het hart kijkt, weet Hij wanneer iemand zondige gedachten koestert.

U hebt gehoord dat tegen het voorgeslacht gezegd is: U zult geen overspel plegen. Maar Ik zeg u dat al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, in zijn hart al overspel met haar pleegd heeft.
(Mattheüs 5:27-28)

Als je naar iemand met wie je niet getrouwd bent kijkt met het verlangen om met die persoon seks te hebben, heb je deze wet overtreden. Heilig zijn betekent dat niet alleen je daden zuiver moeten zijn, je moet ook rein zijn in je denken.

LEEFREGEL #8

U zult niet stelen.

(Exodus 20:15)

God wil niet dat iemand iets neemt wat van een ander is. God is degene die iedereen het recht geeft om bezittingen te hebben. Stelen is ongehoorzaamheid aan de HEERE. Iemand die iets heeft gestolen kan niet als rechtvaardig beschouwd worden.

Ook bedrog kan diefstal zijn, bijvoorbeeld bij een examen of bij de belastingaangifte.

LEEFREGEL #9

U zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste.

(Exodus 20:16)

Een mens behoort altijd eerlijk te zijn, want God wil niets met bedrieglijkheid te maken hebben. We hebben al gezien dat satan een leugenaar is, dat hij van nature liegt en bedriegt. Maar God is precies het tegenovergestelde. De waarheid komt uit de natuur van God voort. Het is Zijn wezen. Hij is de...

...God, Die niet liegen kan.

(Titus 1:2)

Als de HEERE ons iets vertelt, kunnen we er zeker van zijn dat het waar is, omdat...

...het onmogelijk is dat God zou liegen. (Hebreeën 6:18)

Omdat God de waarheid is, is voor Hem elke leugen een rebelse klap in Zijn gezicht. Satan is de vader van de leugen, en wie liegt speelt hem in de kaart. Valse beschuldigingen, lasterpraatjes, geruchten, roddel, volgens deze wet zijn het allemaal zonden.

LEEFREGEL #10

*U zult niet begeren het huis van uw naaste. U zult niet begeren de vrouw van uw naaste, noch zijn slaaf, noch zijn slavin, noch zijn rund, noch zijn ezel, noch **iets wat van uw naaste is.***

(Exodus 20:17)

We mogen niet jaloers zijn op de bezittingen van anderen, op hun capaciteiten, hun uiterlijk of wat zij ook mogen hebben.

Satan had gezegd: "Ik zal de Allerhoogste gelijk worden." Hij begeerde Gods positie. Begeren, hebzuchtig of jaloers zijn, het is allemaal zonde en voor de HEERE volkomen onaanvaardbaar. Dat is de weg die satan volgde.

In onze maatschappij worden de kaders van deze wet voortdurend met voeten getreden. En het gaat heel subtiel. Veel mensen willen hoger op komen, willen hebben wat de buurman ook heeft. En dan wordt er ook nog gezegd dat we dit verdienen, wat een beroep op onze trots is – weer een zonde.

NU WEET IK HET

Daarmee waren de Tien Geboden gegeven. God had hen op steen geschreven, waarschijnlijk om aan te geven dat Zijn wetten niet veranderen. In de loop der jaren zou de mens zichzelf wijs kunnen maken dat liegen en bedriegen niets abnormaals was, maar de Wet zou dan nog steeds zeggen dat het verkeerd was.

Nu wist de mens wat God als zonde beschouwde. Een van de auteurs van de Bijbel heeft over deze waarheid nagedacht en schreef:

*Ik zou de zonde niet hebben leren kennen dan door de wet.
Ik zou immers ook niet geweten hebben dat begeerte zonde was, als de wet niet zei: U zult niet begeren.* (Romeinen 7:7)

Toch bleven er nog vragen. Hoe strikt was God over de naleving van deze regels? Zou het aanvaardbaar zijn als je er af en toe eentje overtrad? Wat verwachtte God nu precies?

3 DE RECHTBANK

Men kan de Tien Geboden vaag vinden. Totdat men weet *hoe* en *wanneer* men deze regels dient te gehoorzamen. Bestaan er uitzonderingen? Stel dat iemand lang geleden een keer overspeld heeft gepleegd. Zou God hem dat dan voor altijd voorhouden? Wat zou een volmaakte wetgever verwachten?

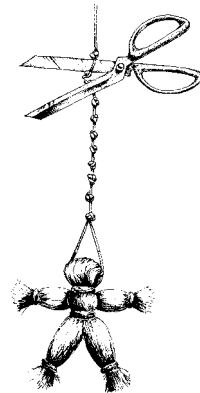
Om te beginnen zegt God ons dat als we door Hem geaccepteerd willen worden, we alle tien de geboden moeten houden – elk gebod dus!

*En nogmaals betuig ik aan ieder mens... dat **hij verplicht is de hele wet te onderhouden.***² (Galaten 5:3)

We kunnen er niet vier uitpikken en de rest maar negeren. God is heel specifiek. Hij vraagt van ons dat we ons aan alle geboden houden. En dat is nog niet alles...

Want wie de hele wet in acht neemt, maar op één punt struikelt, die is schuldig geworden aan alle geboden. (Jakobus 2:10)

Als we ook maar één gebod overtreden – EENTJE maar – is het alsof we

Het overtreden van de wet is vergelijkbaar met het doorknippen van een touwtje met tien knopen erin. Je hoeft maar één knoop door te knippen en het hele touwtje is stuk. Zo hoeft je maar één wet te overtreden om schuldig te zijn aan het schenden van Gods norm van goed en kwaad.

ze allemaal hebben overtreden. We zijn dan namelijk niet langer volmaakt. En God kan ons dan niet meer in Zijn heilige tegenwoordigheid accepteren.

De HEERE is volkomen volmaakt in Zijn heiligheid en Hij kan slechts mensen accepteren die volmaakt zijn in hun gerechtigheid. *De gerechtigheid van de mens moet gelijk zijn aan Gods gerechtigheid, anders kan de relatie niet worden hersteld.*

We moeten niet alleen de hele wet houden, God houdt ons verantwoordelijk voor alle zonden, ook die zonden die we niet beseffen.

En wanneer een persoon zondigt en één van alle geboden van de HEERE overtreedt, wat niet gedaan mag worden, ook al wist hij het niet, dan is hij toch schuldig en moet hij zijn ongerechtigheid dragen.
(Leviticus 5:17)

Ik gaf een jong stel een keer onderwijs over dit onderwerp. Toen ik op dit punt in de les was aangekomen, sloeg hij met zijn vuist op tafel en vloekte. (Zijn vriendin wees hem er op dat hij zojuist een van Gods wetten had overtreden door Gods naam te misbruiken. Hoe slecht getimed!) Hij zei: *“God is niet eerlijk! Als dit de enige manier is waarop ik door God geaccepteerd kan worden, dan heeft Hij het onmogelijk gemaakt. Het is toch onmogelijk om deze lijst leefregels volkomen te houden!”* Zijn frustratie spatte er gewoon van af.

KENNIS VAN ZONDE

God wist wel dat de mens deze lijst leefregels niet kon houden zonder ook maar één keer in de fout te gaan. Dat was voor Hem geen verrassing. Zijn bedoeling met het geven van de Tien Geboden is duidelijk.

*Wij weten nu dat alles wat de wet zegt, zij dat spreekt tot hen die onder de wet zijn, **opdat elke mond gestopt wordt en de hele wereld doemwaardig wordt** voor God.*

(Romeinen 3:19)

Dit vers zegt twee dingen:

1. De wet stopt iedereen de mond die beweert dat hij of zij goed genoeg leeft om voor God acceptabel te zijn. Niemand kan deze regels openhartig bestuderen zonder een gevoel van eigen zondigheid te krijgen.
2. De Tien Geboden laten ons zien dat we gewoon wetsovertreders zijn. In het begin was de mens een vriend van God geweest en was hij *onschuldig* aan alle kwaad. Maar toen Adam en Eva Gods instructies overtraden, legde God de mantel van vriendschap terzijde en deed Hij het gewaad van de rechter aan. En in

plaats van een vriend van de mens te zijn was God nu een rechter geworden, die de mens naar de beklagdenbank riep. Geen enkele advocaat stond op om de zaak van de mens te bepleiten. Dat kon trouwens niemand. Geen enkele advocaat, hoe intelligent en schrander ook, kon de rechtbank doen denken dat de veroordeelde iets anders was dan wat hij was. De stemmen van de jury zouden niet staken. Omkopen hielp ook al niet. De volmaakte Rechter sprak. En het vonnis luidde dat de mens SCHULDIG was aan het overtreden van Gods wet.

Daarom zal uit werken van de wet geen vlees voor Hem gerechtvaardigd worden. Door de wet is immers kennis van zonde.

(Romeinen 3:20)

De bedoeling van de tien wetten is ons bewust maken, ons doen beseffen dat we zondaars zijn. Ze laten Gods heiligheid en onze zondigheid zien. Ze vormen een eenvoudige maatstaf van wat goed is en wat kwaad. De Tien Geboden zijn net een thermometer – die laat ons wel zien dat we ziek zijn, maar draagt er niet aan bij om ons beter te maken.

EEN SPIEGEL

De Tien Geboden zijn voor ons in veel opzichten wat een spiegel voor een vuil gezicht is. Als je alleen bent weet je niet of je gezicht wel schoon is. Iemand kan met zijn vinger naar je wijzen en zeggen: “Je gezicht is vuil.” Maar dat kun je dan domweg ontkennen en zeggen: “Mijn gezicht is niet vuil, ik zie er niets van!” en er heilig in geloven. Maar als je een spiegel in handen krijgt, kun je zien dat je gezicht inderdaad vies is. En dan kun je het niet langer ontkennen. Dan zou je mond *gestopt* zijn. Dan zou je beseffen dat je *schuldig* bent aan een vuil gezicht.

Met zonde is het precies hetzelfde. Wij wisten pas echt wat zonde was toen God ons de wet gaf. Zoals de spiegel het vuil laat zien, maken de tien leefregels ons bewust van zonde.

De Tien Geboden zijn **niet** gegeven als een lijstje leefregels die we moeten houden om met God in het reine te kunnen komen. Dat was niet de bedoeling van de wet. Dat zou vergelijkbaar zijn met het proberen je gezicht met een spiegel schoon te vegen! Spiegels zijn er om te weerspiegelen, niet om schoon te maken. Er is zelfs een goede kans dat je bij het schoonmaken van je gezicht met een spiegel het glas ervan besmeurt, waardoor de spiegel geen zuiver beeld meer kan geven. Mensen die proberen zich bij God acceptabel te maken door de Tien Geboden te houden veranderen of bagatelliseren meestal wel iets aan die geboden, zodat zij tenminste niet zo slecht lijken.

GODS GEZICHTSPUNT

Je kunt er ook nog anders tegenaan kijken. Weet u nog dat we onze mening over de dode rat vol met maden vergeleken hebben met wat God van de zonde vindt? Welnu, proberen God te behagen door je aan de Tien Geboden te houden is net zoiets als parfum op de rottende rat spuiten. Daarmee wordt het beestje echt niet aantrekkelijker. *Het blijft een rottende rat.* En zo maakt het houden van de Tien Geboden ons echt niet acceptabeler voor God. *We blijven zondaars.*

Dat brengt ons weer bij de reden voor de Tien Geboden. God gaf de wet...

...opdat door het gebod de zonde uitermate zondig zou blijken te zijn.

(Romeinen 7:13)

God wil dat wij elke zonde, groot of klein, zien zoals Hij het ziet: uitermate zondig, totaal destructief, grof beledigend, door en door weerzinwekkend, walgelijk, kwaadaardig en smerig. Hij wil dat wij begrijpen dat Zijn reinheid de gerechtigheid die wij op eigen kracht kunnen behalen heel ver te boven gaat. Hij wil dat wij begrijpen dat zelfs wanneer wij op ons best zijn, *het goede van ons het niet haalt bij Zijn heiligheid.* We komen er zelfs niet in de buurt.

Tot op dat moment had iemand nog kunnen opscheppen dat God hem meer liefhad dan een ander, omdat hij zichzelf een beter mens vond dan die ander. Maar toen God de wet gaf bracht Hij daarmee iedereen tot het besef:

...ik ben in ongerechtigheid geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen.

(Psalm 51:7)

Nu kon de mens niet alleen zijn ware zondigheid leren kennen, hij kon ook een glimp van de volmaaktheid van de HEERE opvangen.

Gods heiligheid, Zijn gerechtigheid, het lag allemaal buiten het bereik van de mens. Hij kon er onmogelijk bij. De door de zonde veroorzaakte kloof was breder dan de mens had verwacht. En omdat niemand de wet volmaakt kon houden, kon de wet die kloof al evenmin overbruggen.

TWEE GROEPEN

De reactie van de Israëlieten op de eerste lezing van de Tien Geboden weerspiegelt ongetwijfeld het denken van veel mensen in onze tijd. De Bijbel zegt dat alle Israëlieten beefden van angst. Maar de grote meerderheid van hen was waarschijnlijk doodsbenauwd voor de donderslagen en de bliksems. Zij waren gegrepen door het uiterlijke en schrokken alleen van het enorme machtsvertoon. Wat de leefregels betreft misten zij de boodschap: zij dachten dat zij er zich prima aan konden houden. Vandaag de dag doen veel mensen precies hetzelfde. Zij concentreren zich op het naleven van de geboden en missen het doel ervan.

Aan de andere kant waren er ook Israëlieten die wel een diep besef van Gods gerechtigheid hadden gekregen. Zij wisten nu wat God bedoelde toen Hij zei dat *heiligheid gelijk stond aan zondeloosheid*. Ook zij waren bang, maar om een heel andere reden. Zij wisten dat zij nooit in staat zouden zijn om zo'n reeks wetten volmaakt na te leven.

Wat de reden ook was, de Bijbel zegt dat de Israëlieten beefden.

Zij zeiden tegen Mozes: Spreekt ú met ons, dan zullen wij luisteren, maar laat God niet met ons spreken, anders sterven wij.
(Exodus 20:19)

De HEERE zei tegen Mozes: Klim naar boven, naar Mij toe, de berg op, en blijf daar. Dan zal Ik u de stenen tafelen geven, de wet en de geboden, die Ik opgeschreven heb om hen te onderwijzen.
(Exodus 24:12)

De Tien Geboden waren nu van kracht en het was de verantwoordelijkheid van de Israëlieten om er zich als een morele standaard aan te houden. Maar wie eerlijk over zichzelf was, wist nu ook dat als hij *door God geaccepteerd* wilde worden, hij op een andere manier zou moeten komen.

DE TIEN SUGGESTIES?

De Tien Geboden worden ook wel de morele wet genoemd, omdat zij over ethisch en moreel gedrag gaan.

Dat de morele wet niet in staat is om de kapotte relatie met God te herstellen betekent nog niet dat hij van nul en gener waarde is. Zoals natuurwetten orde scheppen in het heelal, scheppen geestelijke wetten orde binnen een volk.

Veel landen hebben de bijbelse gedragslijn verworpen met het risico terecht te komen in een moreel neutrale maatschappij. Maar zo'n maatschappij bestaat niet echt. Een dergelijke beschaving heeft nog nooit overleefd. Geen positie innemen betekent in feite ook een positie innemen.

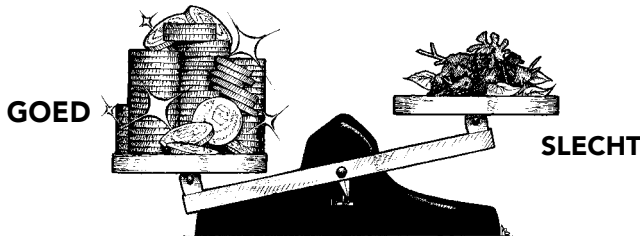
Het verwerpen van bijbelse absolute waarheden heeft geleid tot een ongevoeligheid voor wat verkeerd is, waarbij elke nieuwe generatie zonde gemakkelijker accepteert. De Bijbel leert dat dit uiteindelijk tot chaos zal leiden.

WAT VOOR IEMAND BENT U?

De meeste mensen zullen toegeven dat zij *zondaars* zijn. Maar er zijn slechts weinig mensen die bereidwillig zullen toegeven dat zij *hulpeloze zondaars* zijn. Er bestaat een groot verschil tussen die twee.

❖ *Zondaars* geloven dat zij er iets aan kunnen doen om zich voor God acceptabel te maken. Zij geloven bijvoorbeeld dat God wil dat zij zich aan de Tien Geboden houden, of aan de Gulden Regel, dat zij naar de kerk gaan, bidden, zich laten dopen, aan goede doelen geven of aardig zijn voor hun naaste. Zij denken dat het doen van een of meer van dit soort dingen hen voor God acceptabel maakt.

De gedachte dat iemands *goede dingen* kunnen opwegen tegen de *slechte*, zodat men Gods acceptatie kan verdienen, is de Bijbel totaal vreemd. Goed doen is aanbevelenswaardig, maar de Bijbel leert dat geen van deze daden onze gebroken relatie met God kan herstellen. We hebben een geweldig probleem waar we niet los van komen: onze *zondige staat*.

NIET IN DE BIJBEL VOORKOMENDE GEDACHTE

❖ Anderzijds weet een *hulpeloze zondaar* dat hij niets kan doen om zich voor God acceptabel te maken. Hij kan die dode rat van de zonde die zijn leven vergiftigt maar niet kwijtraken. De Bijbel zegt dat we volkomen hulpeloos zijn.

*Wij zijn allen als een onreine, **al onze rechtvaardige daden zijn als een bezoedeld kleed**, wij allen vallen af als een blad en onze misdaden voeren ons weg als de wind.*

(Jesaja 64:6)

Zelfs het goede van ons blijft ver achter bij Gods heiligheid. Ter illustratie kan men zeggen dat *al onze rechtvaardige daden op smerige ratten lijken*. En zoals wij een rottende rat walgelijk vinden, walgt een reine, heilige God van alle zonde.

HOOFDSTUK 9

1 DE TABERNAKEL

2 ONGELOOF

3 RICHTEREN, KONINGEN EN PROFETEN

1 DE TABERNAKEL

Bij de berg Sinaï openbaarde de HEERE dat het onmogelijk is om door het opvolgen van bepaalde regels de verbroken vriendschap met God weer te herstellen. Nu was het volk er klaar voor om te leren wat Gods weg was om door Hem aangenomen te worden.

Toen sprak de HEERE tot Mozes: ...En zij moeten voor Mij een heiligdom maken, zodat Ik in hun midden kan wonen.

(Exodus 25:1,8)

De Israëlieten moesten een heiligdom* bouwen, een heilige plaats die zij *tabernakel* of *tent van ontmoeting* noemden. God vroeg dit niet omdat Hij een huis nodig had.

* Niet te verwarren met een kerk. De twee hebben niets met elkaar te maken.

De God die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is, Deze, Die een HEERE van de hemel en van de aarde is, woont niet in tempels die met handen gemaakt zijn. (Handelingen 17:24)

Wat de HEERE liet maken was juist een goed uitgewerkt visueel hulpmiddel om de mensen duidelijk te maken wat er voor nodig was om de zondestraf weg te doen.

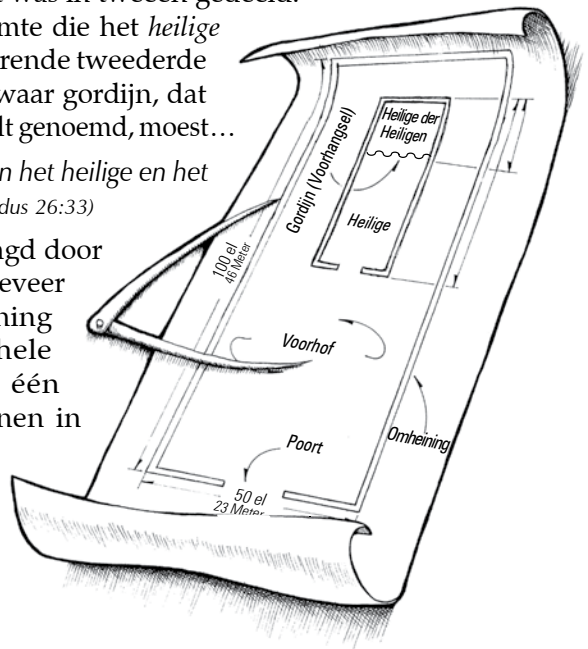
Volgens alles wat Ik u zal tonen, een ontwerp van de tabernakel en een ontwerp van al zijn voorwerpen, zó moet u het maken.

(Exodus 25:9)

De tabernakel kon gedemonteerd en vervoerd worden. Het tentachtige gedeelte had harde wanden en een dakbedekking van een soort tapijten. Het was in tweeën gedeeld: eenderde vormde een ruimte die het *heilige der heiligen* heette, het resterende tweederde vormde het heilige. Een zwaar gordijn, dat ook wel het *voorhangsel* wordt genoemd, moest...

...scheiding maken tussen het heilige en het heilige der heiligen. (Exodus 26:33)

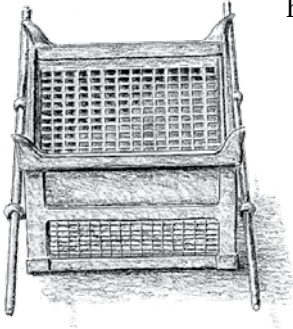
De tabernakel werd omringd door een voorhof, waar een ongeveer twee meter hoge omheining omheen stond. Het gehele terrein was via slechts één ingang toegankelijk. Binnen in de tent en buiten in de voorhof stonden zeven voorwerpen.¹

DE VOORHOF

❶ HET KOPEREN ALTAAR

Vlak achter de poort van de voorhof stond het eerste voorwerp. Het was vrij groot, gemaakt van hout en overdekt met koper, met vier horens op de hoeken en aan elke kant lange stokken, zodat het gedragen kon worden.

❷ HET WASVAT

Deze grote koperen schaal stond halverwege tussen het koperen brandofferaltaar en het heilige. Hij was gevuld met water en werd voor ceremoniële wassingen gebruikt, waarmee werd aangeduid dat een mens rein moet zijn als hij tot God nadert.

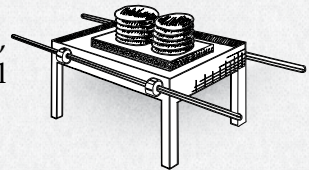
❸ DE KANDELAAR

God had de grootte van de kandelaar niet voorgeschreven, maar we weten wel hoe hij er uitzag. Hij had een hoofdschacht, die in zeven armen uitliep. Omdat hij van zuiver goud was gemaakt zal de grootte ervan ongetwijfeld beperkt zijn geweest.

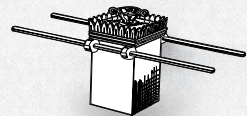
❹ DE TAFEL MET DE TOONBRODEN

Op deze speciale tafel lagen twaalf broden, waarvan elk een stam van het volk Israël vertegenwoordigde.

❺ HET REUKOFFERALTAAR

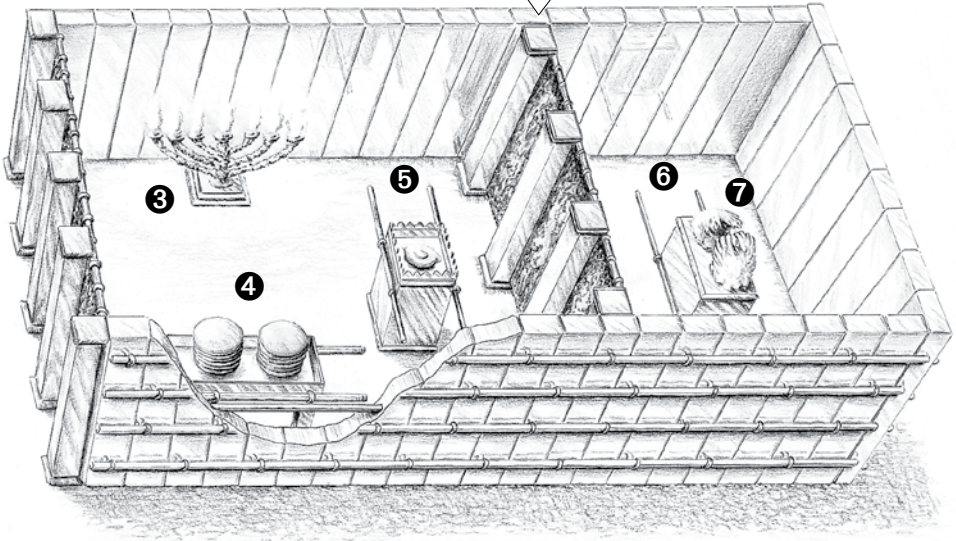
Dit altaar stond dwars voor het voorhangsel, het gordijn dat het *heilige der heiligen* van het *heilige* scheidde. Als de Israëlieten buiten bij elkaar kwamen om te bidden, werd er reukwerk op geofferd. De naar boven trekkende geur symboliseerde de tot God opstijgende gebeden.

HEILIGE

**HEILIGE DER
HEILIGEN**

Gordijn (Voorhangsel)

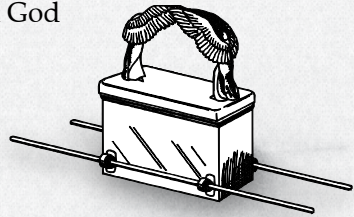

6 DE ARK VAN HET VERBOND

Deze kleine met zuiver goud overtrokken houten doos was deels bedoeld om als kist te dienen. Een aantal voorwerpen die erin lagen kennen we al: de stenen met de Tien Geboden erop en een kruikje met manna, het brood waarvan God hen in de woestijn voorzag.

7 HET VERZOENDEKSEL

De ark van het verbond bezat een kunstig gemaakt gouden deksel of bedekking die uit twee engelen met uitgespreide vleugels bestond.

De ark en het verzoendeksel waren de enige voorwerpen die in het heilige der heiligen stonden. God had gezegd:

Dan zal Ik u daar ontmoeten en van boven het verzoendeksel, van tussen de twee cherubs, die zich op de ark van de getuigenis zullen bevinden, zal Ik met u spreken over alles wat Ik u voor de Israëlieten gebieden zal.

(Exodus 25:22)

DE PRIESTERS

Wat u betreft, laat uw broer Aäron en zijn zonen die bij hem zijn, bij u komen uit het midden van de Israëlieten om Mij als priester te dienen.
 (Exodus 28:1)

God vroeg Mozes om Aäron en zijn zonen als *priesters* in de tabernakel aan te stellen, waarbij Aäron de *hogepriester* moest zijn. God sonderde deze mannen van de anderen af, niet omdat zij van zichzelf zo bijzonder waren, maar omdat de HEERE wilde dat het volk eerbied had voor Zijn heiligheid. God wilde niet dat een ongeorganiseerd clubje mensen voor de tabernakel zou gaan zorgen. De priesters werden speciaal opgeleid om Gods instructies op te volgen en zij fungeerden als bewakers die voor de tabernakel zorgden als de nomadische Israëlieten van de ene plek naar de andere trokken.

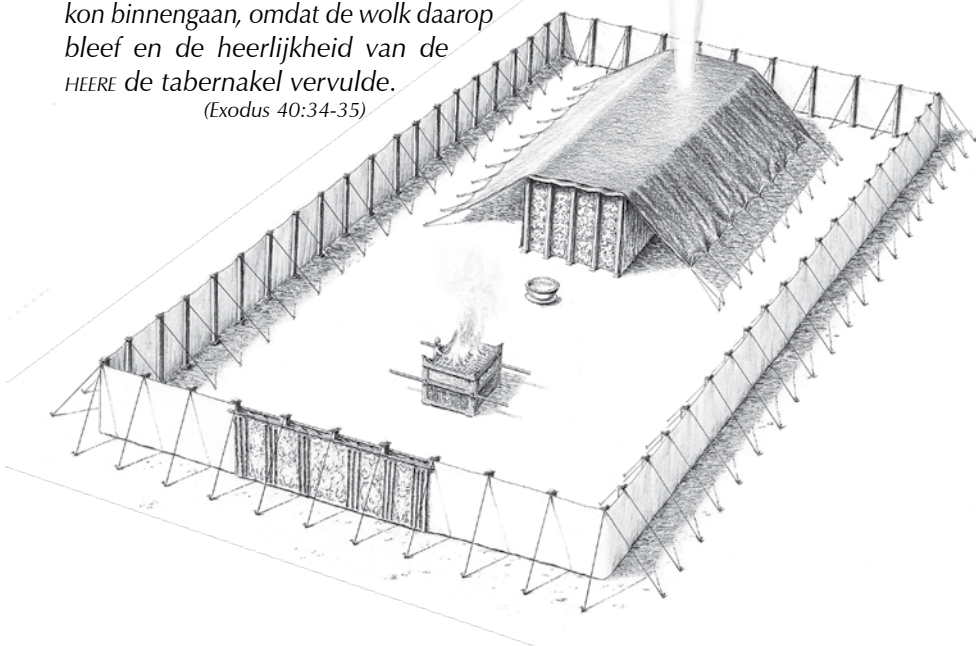
DE TABERNAKEL VOLTOOID

Negen maanden nadat de Israëlieten bij de berg Sinai waren aangekomen, was het bouwwerk klaar.

En Mozes zag heel het werk, en zie, zij hadden het gemaakt, zoals de HEERE geboden had.
 (Exodus 39:43)

Toen de tabernakel klaar was, bewoog de wolkkolom die de Israëlieten leidde zich tot boven het heilige der heiligen en bleef daar rusten. Het was een teken van Gods tegenwoordigheid temidden van Zijn volk.

Toen overdekte de wolk de tent van ontmoeting... zodat Mozes de tent van ontmoeting niet kon binnengaan, omdat de wolk daarop bleef en de heerlijkheid van de HEERE de tabernakel vulde.
 (Exodus 40:34-35)

TOEPASSING VAN HET VISUELE HULPMIDDEL

Toen de tabernakel er eenmaal stond, was het tijd om dit grote visuele hulpmiddel te gaan toepassen. God zei tegen Mozes:

Spreek tot de Israëlieten en zeg tegen hen: Wanneer iemand van u de HEERE een offergave wil aanbieden, moet u uw offergave aanbieden van het vee, van de runderen en van het kleinvee.
(Leviticus 1:2)

God zei tegen de mens dat hij een offergave naar de tabernakel moest brengen.

Het moest zijn: ...van het vee... (Leviticus 1:2)

Het mocht een schaap, een geit of een jonge stier zijn, maar geen ander dier, zoals bijvoorbeeld een varken, een paard of een kameel.

Het moest zijn: ...een mannetje... (Leviticus 1:3)

En ook: ...zonder enig gebrek... (Leviticus 1:3)

Het dier mocht niet ziek of kreupel zijn.

Hij moet dat bij de ingang van de tent van ontmoeting aanbieden om een welgevallen voor zich te vinden voor het aangezicht van de HEERE.
(Leviticus 1:3)

Het offer moest vlak achter de ingang van de voorhof op het koperen altaar gebracht worden. Behalve dat men erkende dat men een hulpeloze zondaar was, was dit ook de eerste stap in de toenadering tot God. De persoon die het offerdier bracht, moest...

...zijn hand op de kop van het brandoffer leggen, zodat het hem ten goede zal komen door verzoening voor hem te bewerken.
(Leviticus 1:4)

Door zijn hand op de kop van het offerdier te leggen identificeerde de persoon zich met het offerdier. De hand op de kop symboliseerde de overgang van de persoonlijke zonde en schuld van die persoon op het dier. En omdat het dier nu de zonde van die persoon droeg moest het sterven. *Het loon van de zonde is de dood*. Degene die het offer kwam brengen sneed de keel van het dier door, een laatste erkenning dat het *zijn zonde* was die de dood van het dier veroorzaakte. Het was een geval van een *onschuldige die stierf in plaats van de schuldige*, als plaatsvervanger dus. De Bijbel zegt dat God het offer dan ten gunste van die persoon accepteerde.

De Israëlieten moet dit heel bekend in de oren hebben geklonken. Waren hun voorvaders niet ook met offers tot God genaderd? Inderdaad.

EEN RECHTVAARDIGE VERLOSSER

De HEERE herinnerde Zijn volk er nogmaals aan dat de enige manier om geaccepteerd te worden was te geloven dat Hij...

...een rechtvaardig God, een Heiland [is]... (Jesaja 45:21)

Door een dier te offeren lieten de mensen zichtbaar blijken dat zij innerlijk op God vertrouwden. Het toonde aan dat zij de HEERE geloofden. Omdat de dood het loon van de zonde is, beeldde het offer uit wat er nodig was om zonde te kunnen vergeven.

Zonder het vergieten van bloed vindt er geen vergeving plaats. (Hebreeën 9:22)

Want het leven van het vlees is in het bloed, en Ik heb dat Zelf voor u op het altaar gegeven om voor uw leven verzoening te doen. Want het is het bloed dat door middel van het leven verzoening bewerkt. (Leviticus 17:11)

Wanneer God zag dat het dier stierf, was Hij tevreden dat er aan de eis van *de wet van zonde en dood* op rechtvaardige wijze was voldaan – de zonde was *betaald met de dood*. God zou de mens niet langer zijn zondeschuld voorhouden; de mens zou niet veroordeeld worden; de eeuwige gevolgen waren niet langer van toepassing. In plaats daarvan zou de HEERE het vertrouwen dat die persoon in Hem had honoreren en gerechtigheid op diens rekening bijschrijven, net zoals Hij dat bij Abraham had gedaan.

Abraham geloofde God, en het is hem tot gerechtigheid gerekend. (Romeinen 4:3)

En omdat die gerechtigheid van God kwam voorzag zij de mens volledig van de volmaaktheid die nodig is om in Gods tegenwoordigheid te kunnen leven.

Dit was allemaal niets nieuws. Op diezelfde manier waren ook

Abel, Noach, Abraham, Izak, Jakob en alle andere rechtvaardigen door de eeuwen heen tot God gekomen.

DE GROTE VERZOENDAG

Bij het vervullen van hun plichten hadden de priesters op het terrein van de tabernakel alle vrijheid. Met één uitzondering: het was hun absoluut verboden het heilige der heiligen binnen te gaan.

Het heilige der heiligen was de plek waar Gods tegenwoordigheid symbolisch bij de mens woonde. De zondige mens mocht er zelfs geen blik in werpen. Het gordijn dat tussen de twee ruimten hing was dik en verborg alles voor nieuwsgierige ogen. Het beschermde de allerheiligste plaats. Zelfs Aäron mocht als hogepriester niet in het heilige der heiligen komen dan alleen op de grote verzoendag.²

In het tweede deel echter ging alleen de hogepriester eenmaal per jaar binnen, niet zonder bloed, dat hij voor zichzelf offerde en voor de afdwalingen van het volk. (Hebreeën 9:7)

Elke overtreding van dit verbod zou tot zijn dood leiden.

De HEERE zei toen tegen Mozes: Spreek tot uw broer Aäron en zeg dat hij niet te allen tijde in het heiligdom binnen het voorhangsel mag komen, vóór het verzoendeksel dat op de ark ligt, opdat hij niet sterft, want Ik verschijn in de wolk op het verzoendeksel. (Leviticus 16:2)

Het offer op de grote verzoendag was een elk jaar terugkerende plichtigheid, een voortdurende herinnering aan de noodzaak voor de mens om zijn zonden voor de ogen van een heilig God bedekt te hebben. De plichtigheid werd ieder jaar herhaald, want hoewel God de mens zijn zonde niet meer voorhield, deed het bloed van dieren de zondesschuld niet weg. Het bloed was slechts een tijdelijke bedekking.

De tabernakel, de uitrusting ervan, de priesters, de offers, de grote verzoendag, ze maakten allemaal deel uit van Gods tot in de finesses uitgewerkte zichtbare hulpmiddel. Deze *zichtbare hulpmiddelen* hielpen bij het duidelijk maken van wat de HEERE van plan was voor de mensheid te doen.

2 ONGELOOF

De Israëlieten leerden meer en meer over de HEERE. God voorzag hen trouw van voedsel en water. De Bijbel vertelt ons dat God zelfs hun schoenen extra duurzaam maakte: ze versleten niet. De Israëlieten hadden nu een zedelijk wetboek om naar te leven. En hoewel het leven volgens de Tien Geboden hen niet voor

God acceptabel maakte, zorgde het wel voor een rechtvaardige levensnorm die het volk verenigde. Zij wisten nu wat goed was en wat verkeerd. God had Zijn liefde ook laten blijken door te voorzien in een manier om – door het geloof – geaccepteerd te worden, zoals zichtbaar was in de bloedige offers. Men zou denken dat de Israëlieten de HEERE toch wel eeuwig dankbaar waren voor alles wat Hij voor hen deed. Wel, als zij al dankbaar waren, dan gaven hun daden daar geen blijk van. Zij begonnen – alweer – te morren.

Voor het geval wij ons op dit punt zouden willen rechtvaardigen met de gedachte dat alleen de Israëlieten zulke stijfkoppen waren, mogen we niet vergeten dat wij uit hetzelfde hout gesneden zijn. Ook wij zijn van hetzelfde vlees en bloed.

De Israëlieten functioneerden heel reëel als vertegenwoordigers van het gehele menselijk ras. Als zodanig leerden zij God elk jaar beter kennen. Maar de kennis die zij vergaarden bracht ook extra verantwoordelijkheid met zich mee. De Bijbel zegt:

En van ieder aan wie veel gegeven is, zal veel teruggevraagd worden en van hem aan wie men veel toevertrouwd heeft, zal men des te meer eisen. (Lukas 12:48)

Met elkaar wisten de Israëlieten nu meer over God dan elk ander volk op aarde.

Toen trokken zij van de berg Hor in de richting van de Schelfzee. Ze moesten namelijk om het land van Edom heen trekken, maar onderweg kon de ziel van het volk het niet langer verdragen. Het volk sprak tot God en tot Mozes: Waarom hebt u ons uit Egypte laten vertrekken om te sterven in de woestijn? Want hier is geen brood, ook geen water, en onze ziel heeft een afkeer van dit waardeloze brood. (Numeri 21:4-5)

Hun beschuldigingen waren niet waar. God, de grote Voorziener, voorzag wel degelijk in hun behoeften. Maar in plaats van de HEERE voor Zijn dagelijkse zorg voor hen te danken, beschuldigden zij Hem van verwaarlozing. Zij negeerden Gods wetten, vertelden leugens en ontetden Zijn naam.

We hebben al eerder gezien dat het overtreden van een wet gevolgen heeft. Zoals het negeren van Gods wet van de zwaartekracht in gebroken botten kan resulteren, heeft ook het schenden van Gods zedelijke wetten gevolgen.

In het verleden was God herhaaldelijk aan hun zonde voorbijgegaan*; Hij was genadig geweest. Maar de Israëlieten waren in hun relatie met hun Schepper en Eigenaar geen beginnelingen meer. Zij hadden heel veel over God geleerd. Zij

kenden nu de Tien Geboden en die kennis maakte hen verantwoordelijk. God kon de zonde van het volk niet door de vingers zien en zeggen: *“Ach, vergeet het, laten we maar doen alsof het nooit gebeurd is.”* Nee, zonde heeft gevolgen. Altijd.

* God gaat slechts voor een periode aan de zonde voorbij. Hij oordeelt elke zonde. Vergelijk Handelingen 17:30.

Toen zond de HEERE gifslangen onder het volk; die beten het volk, en er stierf veel volk uit Israël. (Numeri 21:6)

God had vanaf het allereerste begin gezegd dat zonde tot de dood zou leiden – fysiek, relationeel en eeuwig. En nu werd die waarheid op aanschouwelijke wijze geïllustreerd doordat velen stierven.

De Israëlieten waren wanhopig en realiseerden zich dat alleen God hen van deze straf kon redden. Zij waren hulpeloos.

En het volk kwam naar Mozes toe. Zij zeiden: Wij hebben gezondigd, want wij hebben tegen de HEERE en tegen u gesproken. Bid tot de HEERE dat Hij de slangen van ons wegneemt. (Numeri 21:7)

Gods doel met een oordeel is een verandering van iemands houding te bewerkstelligen, een verandering in het denken. In de Bijbel wordt deze verandering omschreven met de woorden *berouw* en *bekering*. Een mens kan alleen tijdens zijn leven hier op aarde berouw hebben, zich bekeren en door God verhoord worden. Na de fysieke dood, als de zondaar wordt geconfronteerd met het oordeel in de poel van vuur, is het te laat voor een *verandering in het denken*.

De Israëlieten zagen in dat zij gezondigd hadden. Dus toonden zij berouw en vroegen zij God om hen te bevrijden. Zij vertrouwden weer op God.

Toen bad Mozes voor het volk.

En de HEERE zei tegen Mozes: Maak u een gifslang en zet hem op een staak. Het zal gebeuren dat ieder die gebeten is, in leven zal blijven, als hij daarnaar kijkt.

Toen maakte Mozes een koperen slang en zette hem op de staak. En het gebeurde als de slang iemand beet dat hij naar de koperen slang keek en in leven bleef. (Numeri 21:7-9)

De slang op de staak was geen soort *de-geest-is-sterker-dan-de-materie* truc. God gaf de Israëlieten gewoon een kans om te laten zien dat zij Hem geloofden. Wanneer een Israëliet gebeten werd hoefde hij zich alleen maar om te draaien en naar de koperen slang te kijken; dan was hij weer genezen. Door te kijken gaf iemand blijk van zijn geloof in de HEERE, dat hij er op vertrouwde dat Hij Zich aan Zijn woord zou houden.

Stel dat een man was gebeten en niet naar de koperen slang keek, maar in plaats daarvan tegen zijn vrienden zei: "Die ouwe Mozes is echt aan het dementeren. Als hij denkt dat je door naar die

belachelijke slang te kijken van een giftige beet genezen wordt, dan moet hij toch gek zijn geworden.

Ik geloof er niets van." Zo iemand zou zijn gestorven, niet alleen vanwege die slangenbeet, maar ook omdat hij God niet geloofde. God honoreert geloof, maar oordeelt ongeloof.

Het is belangrijk goed te begrijpen dat God ons verantwoordelijk houdt voor alles wat we van Hem hebben begrepen. We zijn aansprakelijk voor wat we weten.

Jaren later is de originele slang die Mozes had gemaakt door koning Hizkia vernietigd omdat het volk hem was gaan aanbidden en daarmee een van de Tien Geboden overtrad. (Zie 2 Koningen 18:4)

OVERZICHT: DE DOOD

De Bijbel spreekt op drie verschillende manieren over de dood:

1. **De dood van het lichaam:** scheiding van de geest van de mens van zijn lichaam
2. **De dood van een relatie:** scheiding van de geest van de mens van God
3. **De dood van een toekomstige blijdschap:** eeuwige scheiding van de geest van de mens van God

...het loon van de zonde is de dood... (Romeinen 6:23)

3 RICHTEREN, KONINGEN EN PROFETEN

We zijn nu bij een les aangekomen die een reeks eeuwen van gebeurtenissen op slechts enkele pagina's samenvat. Degenen van u die allergisch zijn voor geschiedenis kan ik verzekeren dat het een pijnloze studie is en dat u, zelfs als u niet alles begrijpt, toch de nodige stukjes achtergrondinformatie zult oppikken. Het is wellicht handig om de titels van elk volgende stukje te vergelijken met de tijdlijn op de pagina's aan het einde van dit hoofdstuk.

Veertig jaar verstreken er vanaf het moment dat de Israëlieten Egypte verlieten tot de dag dat zij Kanaän binnentrokken. Mozes stierf voordat zij het beloofde land binnengingen, en hij werd opgevolgd door een bekwaam generaal genaamd Jozua.

Na hun intocht in het land duurde het nog jaren voordat de Israëlieten in staat waren het volledig te bewonen. Het land werd onder de *stammen* verdeeld, waarbij elke stam in grote lijnen overeenkwam met een van Jakobs (of Israëls) twaalf zonen.

DE RICHTERENTIJD

Een tijdlang vertrouwden de Israëlieten op God, maar toen begonnen zij van de waarheid af te wijken en het eind van het liedje was dat zij in afgoden gingen geloven. De HEERE strafte Israël voor het aanbidden van valse goden door toe te staan dat zij door vreemde mogendheden onder de voet werden gelopen en gedwongen werden hen te dienen en hun schatting te betalen. Na een tijdje kregen de Israëlieten berouw en riepen zij tot de HEERE om verlossing van hun onderdrukkers. Dan deed God een leider opstaan, een zogenaamde *richter*, en joegen de Israëlieten de vreemde overheersers het land uit. Zo begon er een cyclus die ongeveer 300 jaar zou duren. Het geheel bleef zich maar herhalen. In deze periode zijn er vijftien richters opgetreden.

Sommige mensen geloven dat als je maar *op God vertrouwt*, alles goed komt met je. Maar in hun achterhoofd leeft de gedachte dat alle wegen – alle geloven – uiteindelijk naar dezelfde God leiden. Dit is niet wat de Bijbel leert. De Schrift vertelt ons dat er vele valse goden zijn, maar slechts één ware God. De Israëlieten kwamen onder een oordeel zodra zij op een valse god gingen vertrouwen.

DE TIJD VAN DE KONINGEN

Israël was het gelukkigste van alle volken op aarde omdat God Zelf hun Leider en Koning was. Maar in de loop der jaren gingen de Israëlieten ook naar andere volken kijken en verwierpen zij God omdat zij een menselijke koning wilden. God gaf hun wat zij wilden, maar het veranderde niets aan hun neiging om af te dwalen en op valse goden te vertrouwen.

Israël zou heel wat koningen krijgen, maar slechts enkelen van hen geloofden de HEERE en gehoorzaamden Hem. Daarom ging die cyclus van eerdere jaren gewoon door, alleen hadden zij nu in plaats van een *richter* een *koning*.

Sommige koningen waren bijzonder opmerkelijk. De grootste en bekendste koning van Israël is waarschijnlijk David geweest. Anders dan veel andere koningen die over Israël hebben geregeerd vertrouwde David werkelijk op God. Hij geloofde dat alleen God hem van de gevolgen van de zonde kon redden. David noemde de HEERE "*mijn Redder*".

Koning David was ook een groot profeet, die door God is geïnspireerd om delen van de Schrift op papier te zetten. Hij is bekend om de liederen die hij heeft geschreven, waarin hij God prijst voor Zijn liefde en genade. David schreef speciaal over DE BELOOFDE VERLOSSER en God beloofde hem dat DE GEZALFDE een van zijn nakomelingen zou zijn.³ Koning David had een groot verlangen om de draagbare tabernakel te vervangen door een permanent gebouw dat er ongeveer net eender uitzag. Dat zou de *tempel* genoemd worden. Hij wilde hem graag in Jeruzalem bouwen, dat tijdens zijn regering de hoofdstad van het land was geworden. Hoewel David al het bouw materiaal bijeenbracht, was het zijn zoon Salomo die de taak ten uitvoer heeft gebracht. Koning Salomo staat om twee dingen bekend: zijn grote wijsheid en de door hem gebouwde tempel. Dit schitterende gebouw werd op de berg Moria in Jeruzalem gebouwd, mogelijk op dezelfde plaats waar Abraham ooit bereid was om zijn zoon Izak te offeren. Na de dood van Salomo viel het land in tweeën uiteen. De noordelijke tien stammen behielden de naam *Israël*, de zuidelijke twee stammen werden het land *Juda*. Dit uiteenvallen scheen de eerste stap van de Israëlieten te zijn naar een semi-permanente afstand van God. De noordelijke stammen namen daarin het voortouw. De mensen deden zogenaamd wel wat de HEERE zei, maar hun hart stond ver van God af.

DE PROFETEN

God zond profeten, mannen die niet alleen tegen de morele dwalingen van het volk predikten, maar ook voor komend oordeel waarschuwden.

Veel van deze profeten heeft God er ook toe aangezet om delen van de Schrift te schrijven. Sommigen van hen gaven specifieke informatie over de komende BELOOFDE VERLOSSER.

Over het algemeen vielen de profeten bij de Israëlieten en hun respectievelijke koningen niet in de smaak. En daar was ook wel een reden voor. De profeten gaven boodschappen aan hen door die zij niet wilden horen. Zo vertelde de profeet Jesaja het volk op een keer:

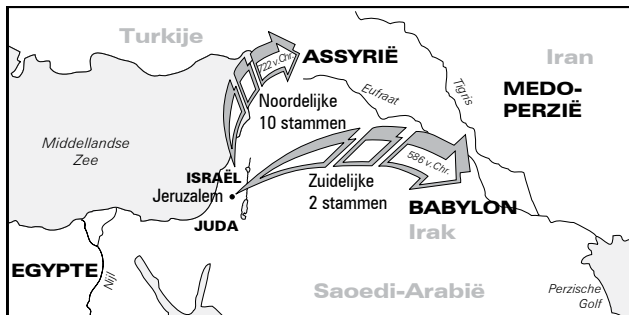
De HEERE zei: Omdat dit volk tot Mij nadert met zijn mond en zij Mij eren met hun lippen, maar hun hart ver van Mij houden, en hun vrees voor Mij slechts een aangeleerd gebod van mensen is...

(Jesaja 29:13)

De meeste mensen verachtten de boodschappen van de profeten en weigerden op God te vertrouwen. Zij vervolgden en vermoordden de profeten. En om het allemaal nog ingewikkelder te maken brachten door satan geïnspireerde valse profeten het geestelijk leven ook nog eens in beroering. Ook al had God duidelijke instructies gegeven om het Zijn volk mogelijk te maken waarheid van dwaling te onderscheiden, toch waren de valse profeten veel populairder omdat zij de mensen wel vertelden wat ze graag wilden horen.

DE BALLINGSCHAP VAN ISRAËL

Tenslotte zond de HEERE het oordeel. In 722 v.Chr. vielen de Assyriërs het noordelijke rijk van de tien stammen binnen en voerden het volk in ballingschap weg. De Bijbel vertelt ons niet van een georganiseerde terugkeer van deze mensen naar het land Israël.

JUDA IN GEVANGENSCHAP

De twee zuidelijke stammen bleven nog tot 586 v.Chr. een aparte politieke entiteit. Toen vielen de Babyloniërs* Jeruzalem binnen, vernielden de grote tempel van Salomo en namen de mensen mee in ballingschap.

* Een volk uit het gebied waar de toren van Babel was gebouwd.

In ballingschap kreeg het volk de naam *Joden*, een naam die van de stam Juda was afgeleid, omdat de meesten van hen tot die

stam behoorden. Nu de tempel er niet langer was als centrum van de eredienst, introduceerden de Joden de synagoge* als een plaats voor sociale contacten, onderwijs en het bestuderen van de Schrift.

* Grieks voor vergadering.

De ballingschap duurde 70 jaar. Maar in 536 v.Chr. begonnen de twee zuidelijke stammen alweer in hun vaderland binnen te druppelen om zich in en rond Jeruzalem te vestigen, in het gebied waar vroeger de stam Juda had gewoond. De tempel werd herbouwd, al kreeg deze de grandeur van Salomo's tijd nooit meer terug, en ook de offerdienst werd hersteld.

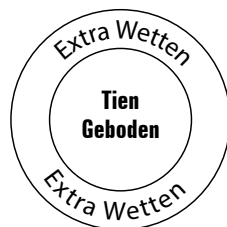
DE INVLOED VAN DE GRIEKEN

Rond 400 v.Chr. houdt het bijbelverhaal op en zwijgt dan voor een periode van ongeveer vier eeuwen. De geschiedenis stond in die tijd echter niet stil. Alexander de Grote, de briljante generaal van de Grieken, stormde door het Midden-Oosten en liep daarbij ook de Joden onder de voet. Zijn afgezanten voerden het Grieks als handelstaal in en de hellenistische cultuur werd een statussymbool en zou dat nog eeuwenlang blijven.

Sommige Joden namen de Griekse cultuur rustig over en combineerden die met hun geloofsopvattingen over God. Deze mensen werden *Sadduceeën* genoemd. Hoewel hun aantal klein was, waren zij rijk en hadden zij veel invloed. Zij bepaalden meestal wie de hogepriester was, een functie die inmiddels gekocht en verkocht kon worden. Helaas ontkenden zij ook delen van de Bijbel als waarheid. **De Sadduceeën deden af aan Gods Woord.**

Ongeveer tweehonderd jaar lang moesten de Joden het hoofd buigen voor een hele reeks Griekse bezetters. Maar in 166 v.Chr. kwamen zij in opstand. Judas de Makkabeeër gaf het volk een periode van autonomie.

In deze periode kwam er een partij van joodse religieuze leiders genaamd de *Farizeeën* naar voren. De Farizeeën streden tegen de invloed van de Griekse cultuur en klampten zich vast aan de *wet* van Mozes. In hun ijver maakten zij een beschermende ring van andere wetten om de wet van Mozes heen, zodat er geen enkele *echte wet* overtreden kon worden. Deze extra wetten werden ook gezaghebbend en kwamen op één lijn met de *wet van Mozes* te staan. **De Farizeeën voegden toe aan Gods Woord.**

Een andere belangrijke sociale machtsfactor in het Joodse leven vormden de *schriftgeleerden*, een menselijke equivalent van de

kopieermachine. Lang voor de komst van de drukpers kopieerden deze mannen het Woord van God keer op keer extreem zorgvuldig. Het woord *schriftgeleerde* impliceerde opleiding en religieuze ijver. Het was meer een werkomschrijving dan een religieuze of politieke partij.

DE ROMEINEN

De vrijheid van de Joden onder het leiderschap van de Makkabeëen duurde nauwelijks 100 jaar. In het jaar 67 v.Chr. verpletterde de ijzeren voet van Rome de vrijheid

van de Joden toen generaal Pompeius Jeruzalem binnentrok.

Rome was behoorlijk toegeeflijk tegenover de Joodse godsdienst zolang de Joden maar hun belasting betaalden en geen rebellie aanwakkerden. De beschaafde wereld van alledag was in een ongemakkelijke vrede terecht gekomen.

Het Romeinse rijk was veel te groot om effectief vanuit Rome te besturen en daarom koos men lokale leiders voor het bestuur van de verschillende regio's. In Judea, dat nu een provincie van Rome was geworden, werd ene Herodes tot marionettenkoning benoemd. Hij zou bekend worden als *Herodes de Grote*. De ongelooflijk wrede Herodes was slechts in naam een volgeling van de Joodse godsdienst. Onder het gezag van Rome zouden hij en zijn nakomelingen de volgende honderd jaar over de van wrok vervulde Joodse wereld regeren. Het volk snakte naar redding, naar iemand die hen kon bevrijden.

Er waren ruim tweeduizend jaar voorbij gegaan sinds God voor het eerst aan Abraham had beloofd dat een van zijn nakomelingen DE BELOOFDE VERLOSSER zou zijn. Al de eeuwen door had God mensen, soms maar een handjevol, die Zijn woord geloofden en met Hem in het reine waren. Zij hadden in vurige verwachting op de komst van DE GEZALFDE gewacht. In deze eerste jaren van de Romeinse bezetting wachtten degenen die stug vasthielden aan Gods beloften nog steeds op de vervulling ervan. En die tijd was gekomen, maar dat beseften zij nog niet. Alles was nu in gereedheid gebracht. De engelen van de hemel moesten er stil van zijn geweest. Satan moet gebeeft hebben. Wie zou deze BELOOFDE VERLOSSER zijn?

**ADAM
EVA**

Kain
~~**ABEL**~~
SETH

Enos
Kenan
Mahalaleël
Jared
Henoch
Methusalach
Lamech

Jafeth
NOACH — **Cham**

SEM

Arfachsad
Selah
Heber
Peleg

Nahor
Rehu
Serug
Nahor
Terah

Ismaël
Hagar
(ABRAM)
ABRAHAM
SARA
(SARAÏ)

IZAK

Haram
Lot

JAKOB
(ISRAËL)

Ezau

Ruben
Simeon
Levi
JUDA
Dan
Nafthali
Gad
Aser
Issaschar
Zebulon
Jozef
Benjamin

Nahesson
Aminadab
Aram
Esrom
Perez

Aäron
Mozes
Jozua

EEN STAMBOOM: VAN ADAM TOT JEZUS

De gearceerde lijn geeft de afstammingslijn aan
Vetgedrukte namen zijn gedetailleerd behandeld

Hoofdstuk 4

Hoofdstuk 5

Hoofdstuk 6

Hoofdstuk 7,8

Hoofdstuk 9

DATA ONZEKER⁴

2100 v.Chr.

1900 v.Chr. 1550 v.Chr.

Israël (noordelijke 10 stammen) door Assyrië in ballingschap weggevoerd 722 v.Chr.

KONINGEN van ISRAËL

- Hosea
- Pekah
- Menahem
- Pekahia
- Sallum
- Zacharia
- Jerobeam II
- Joas
- Joahaz
- Jehu
- Joram
- Ahazia
- Ahab
- Tibni & Omri
- Zimri
- Ela
- Baësa
- Nadab
- Jerobeam

PROFETEN

Pijltjes geven tijd aan waarin profeten leefden

Johannes de Doper
12 Discipelen

Salmon
Rachab

Boaz
Ruth

Obed
Isai

DAVID – SALOMO

- Rehabeam
- Abia
- Asa
- Josafat
- Joram
- Ahazia*
- Koningin Athalia*
- Joas*
- Amazia*
- Uzzia
- Jotham
- Achaz
- Hizkia
- Manasse
- Amon
- Josia
- Joahaz
- Jojakim
- Jojachin
- Sealthiël
- Zedekia**

MARIA – JOZEF – JEZUS

- Jakob
- Matthan
- Eleazar
- Eliud
- Achim
- Zadok
- Azor
- Eljakim
- Abihud
- Zerubbabel

Stippellijn geeft lijn van heersers aan

Saul

Jozua (vervolg)

- Otniël
- Ehud
- Shamgar
- Debora en Barak
- Gideon
- Tola
- Jair
- Jefta
- Ebzan
- Elon
- Abdon
- Simson
- Eli
- Samuel

RICHTEREN

Saulus (Paulus)

Juda (de stammen Juda en Benjamin)
In ballingschap weggevoerd naar Babylon 586 v.Chr.
**Tempel verwoest
70 jaar ballingschap voor de terugkeer naar Jeruzalem

Tempel herbouwd

BABYLONISCHE RIJK MEDO-PERZISCHE RIJK GRIEKSE RIJK ROMEINSE RIJK

1400 v.Chr.

1000 v.Chr.

500 v.Chr.

4 v.Chr.

30 AD

50 AD

Hoofdstuk 10-14

Hoofdstuk 15

*Heersers die niet in Mattheüs' geslachtsregister van Jezus voorkomen.

HOOFDSTUK 10

1 ELIZABET, MARIA EN JOHANNES

2 JEZUS

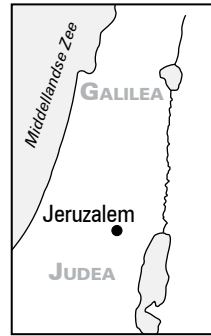
3 TUSSEN DE SCHRIFTGELEERDEN

4 GEDOOPT

1 ELIZABET, MARIA EN JOHANNES

Voordat DE BELOOFDE VERLOSSER op het wereldtoneel verscheen, begon God het Joodse volk erop voor te bereiden door een speciale boodschapper te sturen om het op handen zijnde gebeuren aan te kondigen. Onwillekeurig vraag je je dan af of de engelen er niet diepgaand over gepraat hebben wie deze uitgelezen drager van die blijde boodschap zou worden. *Zou het één van hen zijn?* Maar toen sijpelde er nieuws van een heel andere aard binnen, nieuws dat met de identiteit van DE VERLOSSER te maken had. De gehele hemel moet even de adem hebben ingehouden.

In de dagen van Herodes, de koning van Judea, was er een priester van de afdeling van Abia, van wie de naam Zacharias was. En zijn vrouw behoorde tot de dochters van Aäron en haar naam was Elizabet. Zij waren beiden rechtvaardig voor God en wandelden onberispelijk volgens alle geboden en verordeningen van de Heere. En zij hadden geen kind, omdat Elizabet onvruchtbaar was en zij beiden op hoge leeftijd gekomen waren.

Terwijl hij het priesterambt bediende voor God, toen het de beurt van zijn afdeling was, gebeurde het dat hij, volgens de gewoonte van de priesterdienst, door loting werd aangewezen om de tempel van de Heere binnen te gaan en het reukoffer te brengen. En heel de menigte van het volk was buiten aan het bidden op het uur van het reukoffer. En er verscheen aan hem een engel van de Heere, die aan de rechterzijde van het reukofferaltaar stond. En toen Zacharias hem zag, raakte hij in verwarring en vrees overviel hem. Maar de engel zei tegen hem: Wees niet bevreesd, Zacharias, want uw gebed is verhoord en uw vrouw Elizabet zal u een zoon baren en u zult hem de naam Johannes geven. En er zal blijdschap en vreugde voor u zijn en velen zullen zich over zijn geboorte verblijden, want hij zal groot zijn voor de Heere. ...hij zal velen van de Israëlieten bekeren tot de Heere, hun God. En hij zal voor Hem uit gaan... om het hart van de vaderen te bekeren tot de kinderen en de ongehoorzamen tot de bedachtzaamheid van de rechtvaardigen, om voor de Heere een toegerust volk gereed te maken.

(Lukas 1:5-17)

De engel vertelde Zacharias dus dat zijn zoon, Johannes, de boodschapper zou zijn die de weg voor de komst van de HEERE moest bereiden. Dat op zich was al groot nieuws, maar het was

het laatste stukje informatie dat de hemel in rep en roer bracht. *God Zelf – de HEERE – zou naar de aarde komen.* HIJ zou DE BELOOFDE VERLOSSER zijn. Dit nieuws moet satan versted hebben doen staan.

Het zal Zacharias geduizeld hebben toen hij probeerde dit allemaal in zich op te nemen. Een engel zien was in zijn tijd iets ongekends. En het nieuws dat Elizabet op haar leeftijd nog een zoon zou krijgen was voldoende om een oude man sprakeloos te maken. Maar om dan ook nog te horen te krijgen dat God de Schepper als DE BELOOFDE VERLOSSER zou komen, dat was gewoonweg ongelooflijk! Maar Zacharias kende de geschriften van de profeten.

Vierhonderd jaar voor zijn tijd had de profeet Maleachi over deze gebeurtenis geschreven.

*Zie, **(Ik)** zend Mijn engel, die voor **(Mij)** de weg bereiden zal. Plotseling zal naar Zijn tempel komen die Heere Die u aan het zoeken bent, de Engel van het verbond, in Wie u uw vreugde vindt. Zie, Hij komt, zegt **de HEERE van de legermachten.***

(Maleachi 3:1)

Daar stond het in eenvoudige bewoordingen. Zacharias moet verbaasd zijn geweest dat hij het nooit eerder had gezien. Het was toch zo duidelijk! De almachtige HEERE had gezegd: *Ik zend Mijn engel, die voor **Mij** de weg bereiden zal.* God Zelf zou als DE GEZALFDE komen. Bovendien had de engel gezegd dat de boodschapper die Zijn weg zou bereiden de zoon van de priester zou zijn – Johannes.

ELIZABET

Zacharias ging volkomen verbijsterd naar huis. En God hield Zijn woord; het gebeurde precies zoals de engel het had voorzegd.

En na die dagen werd zijn vrouw Elizabet zwanger. En zij verborg zich vijf maanden en zei: Zo heeft de Heere voor mij gedaan in de dagen waarin Hij acht op mij geslagen heeft om mijn smaad onder de mensen weg te nemen. (Lukas 1:24-25)

In het achterhoofd van Zacharias moet echter één vraag rond zijn blijven spoken. Hoe zou de Schepper naar de aarde komen? Zou Hij op een gouden wagen komen, getrokken door zeven witte hengsten en omringd door legioenen van engelen die allemaal in schitterend licht gekleed waren? Zou Hij de Romeinse heersers uit het zadel wippen en Herodes van zijn troon gooien? Daar had de engel niets over gezegd.

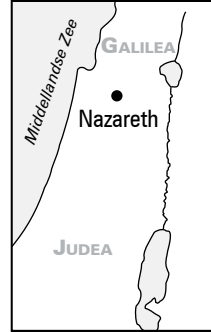
MARIA

Dan verandert de plaats van handeling. De engel ging nog ergens op bezoek, dit keer bij een jonge vrouw genaamd Maria.

In de zesde maand werd de engel Gabriël door God gezonden naar een stad in Galilea, waarvan de naam Nazareth was, naar een maagd die ondertrouwd was met een man, van wie de naam Jozef was, uit het huis van David; en de naam van de maagd was Maria.

(Lukas 1:26-27)

Jozef en Maria waren naar Joods gebruik verloofd. De Bijbel zegt dat zowel Jozef als Maria directe afstammelingen van koning David waren, die 1000 jaar eerder had geleefd.

En toen de engel bij haar binnengekomen was, zei hij: Wees gegroet, begunadigde. De Heere is met u....

Toen zij hem zag, raakte zij in verwarring door zijn woorden, en zij vroeg zich af wat de betekenis van deze groet kon zijn. En de engel zei tegen haar: Wees niet bevreesd, Maria, want u hebt genade gevonden bij God. En zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de naam Jezus geven.

(Lukas 1:28-31)

Wat?! Nu was het Maria's beurt om sprakeloos te zijn. Toen Maria eindelijk haar tong weer terugvond stelde zij een heel logische vraag.

Maria zei tegen de engel: Hoe zal dat mogelijk zijn, aangezien ik geen gemeenschap heb met een man?

En de engel antwoordde en zei tegen haar: De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwten. Daarom ook zal het Heilige Dat uit u geboren zal worden, Gods Zoon genoemd worden.

(Lukas 1:34-35)

Dus Maria zou de moeder van DE BELOOFDE VERLOSSER worden!

Nu begon zij alles te begrijpen. Maria kende de verhalen heel goed. Al heel vroeger, in de Hof van Eden, had God aan Eva beloofd dat DE BELOOFDE VERLOSSER van haar nageslacht zou zijn. Er stond niet *jullie nageslacht*, waarmee zowel de man als de vrouw bedoeld zouden zijn. En nu zou die belofte binnenkort in vervulling gaan en het kind zou uit een maagd geboren worden. Het zou alleen haar nageslacht zijn. *De baby zou geen menselijke vader hebben*. Wat altijd een onbelangrijke formulering had geleken, bleek nu enorm belangrijk te zijn.

Maar deze paar woordjes in de voetstappen van de geschiedenis hadden nog veel grotere implicaties. Omdat de baby niet uit het zaad van de man verwekt zou worden, zou de baby geen deel uitmaken van de bloedlijn van Adam. Alle nakomelingen van Adam hadden zijn natuur geërfd – de zondige natuur.¹ Maar Jezus zou

geen *zoon van Adam* zijn. Hij was juist de *Zoon van God*. Hij zou de natuur van God de Allerhoogste hebben. Geen wonder dat de engel de baby *het Heilige* noemde. Het kind zou net zo zondeloos zijn als God. Jezus zou vanaf Zijn conceptie volmaakt zijn.

Dus God zou niet met alle pracht en praal van de hemel naar de aarde komen. In plaats daarvan zou Hij op de planeet arriveren zoals alle mensen dat altijd hebben gedaan en zullen blijven doen – als een baby! De engel zei:

En zie, uw nicht Elizabeth is eveneens zwanger van een zoon, in haar ouderdom. Dit is de zesde maand voor haar, die onvruchtbaar genoemd werd. Want geen ding zal bij God onmogelijk zijn. Maria zei: Zie, de dienaress van de Heere, laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord. En de engel ging van haar weg.

(Lukas 1:36-38)

Maria wist dat Elizabeth al te oud was om nog een kind te krijgen. Maar als er bij Elizabeth nog een kind verwekt kon worden, was het toch zeker net zo geloofwaardig dat een maagd een kind kon baren. En Maria koos er voor om God te vertrouwen.

JOHANNES

De tijd van Elizabeth werd vervuld dat zij baren zou, en zij baarde een zoon.

(Lukas 1:57)

Johannes werd geboren zoals God had beloofd. De Bijbel zegt dat het heel wat was, en dat zal ook wel, want in die tijd kreeg je een stempel opgedrukt als je geen kinderen kon krijgen. Zacharias was zo opgetogen dat hij in een lofzang tot God uitbarstte. Wat hij te zeggen had was een minitour door de wereldgeschiedenis, doorspekt met de herhaalde beloften die God door de eeuwen heen had gegeven, de belofte dat Hij een VERLOSSER zou zenden. Je ziet de oude Zacharias gewoon voor je terwijl hij het kind omhoog houdt en met zijn ogen op het gezicht van baby Johannes gericht zegt:

En jij, kind, zult een profeet van de Allerhoogste genoemd worden, want je zult voor het aangezicht van de Heere uit gaan om Zijn wegen gereed te maken.

(Lukas 1:76)

Johannes zou de boodschapper worden die de wereld de komst van de BELOOFDE VERLOSSER zou aankondigen.

2 JEZUS

De geboorte van Jezus Christus was nu als volgt. Terwijl Maria, Zijn moeder, met Jozef in ondertrouw was, bleek zij, nog voordat zij samengekomen waren, zwanger te zijn uit

de Heilige Geest. Jozef, haar man, wilde haar onopgemerkt verlaten, omdat hij rechtvaardig was en haar niet in het openbaar te schande wilde maken. (Mattheüs 1:18-19)

Een Joodse belofte om met iemand te trouwen ging veel verder dan een moderne westerse verloving. Het paar werd in bijna alle opzichten al als getrouwd beschouwd. Jozef wordt Maria's man genoemd, en andersom. Het enige was dat zij nog niet hadden samengewoond en geslachtsgemeenschap hadden gehad.

Probeer u zich eens voor te stellen hoe Jozef zich gevoeld moet hebben. Het moet verschrikkelijk pijnlijk voor hem zijn geweest. Maria was zwanger en het kind was niet van hem. De waarheid aan het licht brengen zou op Maria een stempel drukken van wat zij dan wel moest zijn, namelijk een overspeelster, tenzij Maria's absurde verklaring over een engel die aan haar verschenen zou zijn waar was. Maar nee, dat was te absurd. Het arme kind was vast haar verstand kwijt. Jozef hield van haar, maar hij kon niet met een meisje trouwen dat hem had bedrogen en het dan ook nog met een bizar verhaal probeerde goed te praten. Wat Jozef er allemaal van vond weten we niet, maar we weten wel dat hij met pijn in zijn hart besloot de verloving te verbreken.

Terwijl hij deze dingen overwoog, zie, een engel van de Heere verscheen hem in een droom en zei: Jozef, zoon van David, wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, bij u te nemen, want wat in haar ontvangen is, is uit de Heilige Geest; en zij zal een Zoon baren, en u zult Hem de naam Jezus geven, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.

Dit alles is geschied opdat vervuld werd wat door de Heere gesproken is door de profeet, toen hij zei: Zie, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren, en u zult Hem de naam Immanuel geven; vertaald betekent dat: God met ons.

(Mattheüs 1:20-23)

Jozef had het niet duidelijker te horen kunnen krijgen. Maria was nog een maagd en zij zou een kind krijgen! Het kind zou Jezus moeten heten, wat *Verlosser* of *Redder* betekent. Hij zou de mensen *verlossen*, of *redden*, van de gevolgen van hun zonde. De engel zei dat een andere naam van Jezus *Immanuel* was, wat *God met ons* betekent. Jezus zou God zijn die in menselijk vlees onder mensen woonde.

De profeet Jesaja had al 700 jaar eerder over deze gebeurtenis geschreven.

Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel geven.

(Jesaja 7:14)

Jozef moet meteen recht overeind in bed hebben gezeten. Jesaja had dus gelijk gehad! Wat God had gezegd ging dus ook gebeuren! Maar wat zouden de mensen er wel niet van denken? Dat maakte niets uit! Er stond hem slechts één ding te doen: hij zou God geloven en doen wat Hij had gezegd.

Toen Jozef uit de slaap ontwaakt was, deed hij zoals de engel van de Heere hem bevolen had, en hij nam zijn vrouw bij zich; en hij had geen gemeenschap met haar totdat zij haar eerstgeboren Zoon gebaard had; en hij gaf Hem de naam Jezus.

(Mattheüs 1:24-25)

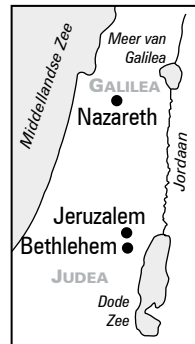
DE VOLKSTELLING

En het geschiedde in die dagen dat er een gebod uitging van keizer Augustus dat heel de wereld ingeschreven moest worden.

(Lukas 2:1)

De keizer had geld nodig en als de Romeinen een nauwkeurige volkstelling hielden, moesten meer mensen belasting gaan betalen. Het valt te betwijfelen of Jozef er wel gelukkig mee was. Zijn vrouw stond op het punt te bevallen. Omdat hij timmerman was, had hij waarschijnlijk aan een wiegje gewerkt en een afspraak gemaakt met de plaatselijke vroedvrouw, zodat de baby op een schone, veilige plek ter wereld kon komen. En nu moest hij met zijn vrouw naar Bethlehem, omdat hun voorvader koning David daar 1000 jaar eerder had gewoond. Een reis van 120 kilometer met een vrouw die elk moment kon bevallen was geen prettig vooruitzicht als je met een ezel of te voet moest reizen. Waarom kwamen de Romeinen uitgerekend nu met dat idee? Waarom konden zij voor de volkstelling niet gewoon in Jozefs woonplaats Nazareth blijven? Dit was heel lastig. Maar de Romeinen waren onverbiddeijk. Hij moest met Maria naar Bethlehem.

En ze gingen allen op weg om ingeschreven te worden, ieder naar zijn eigen stad. Ook Jozef ging op weg, van Galilea uit de stad Nazareth naar Judea, naar de stad van David, die Bethlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, om ingeschreven te worden met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, die zwanger was. En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden dat zij baren zou, en zij baarde haar eerstgeboren Zoon, wikkelde Hem in doeken en legde Hem in de kribbe, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg.

(Lukas 2:3-7)

Zo werd Jezus in Bethlehem geboren, ver van het huis van Jozef en Maria. De stad was zo overvol dat de enige plek waar zij nog

konden overnachten een stal was. Jezus' eerste wieg was een kribbe, een voederbak voor het vee. Kijkend naar zijn vrouw heeft Jozef misschien gedacht dat al zijn zorgvuldig beraamde plannetjes op niets waren uitgelopen. *Bethlehem!* Uitgerekend daar! En dan nog wel in zo'n muf ruikende stal! Maar als hij naar het kind keek, moet hij toch ook het gevoel hebben gehad dat alles in orde was. Heel erg in orde.

*En hij gaf Hem de naam Jezus.
(Mattheüs 1:25)*

DE HERDERS

*En er waren herders in diezelfde streek, die zich ophielden in het open veld en 's nachts de wacht hielden over hun kudde. En zie, een engel van de Heere stond bij hen en de heerlijkheid van de Heere omscheen hen en zij werden zeer bevreesd. En de engel zei tegen hen: Wees niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die voor heel het volk wezen zal, namelijk dat heden voor u in de stad van David **de Zaligmaker geboren is; Hij is Christus, de Heere.** En dit zal voor u het teken zijn: u zult het Kindje vinden in doeken gewikkeld en liggend in de kribbe.*

En plotseling was er bij de engel een menigte van de hemelse legermacht, die God loofde en zei: Eer zij aan God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in mensen een welbehagen.

(Lukas 2:8-14)

De herders waren met hun werk bezig. Zij hoedden hun schapen, zoals ze dat altijd al gedaan hadden. Vaak werden schapen van hun kudden bij de tempeloffers in Jeruzalem gebruikt, een paar

kilometer ten noorden van Bethlehem. Het leven ging zijn gewone gangetje. Maar nu waren er engelen gekomen en stond hun hele wereld ineens op zijn kop. De herders moeten opgewonden tegen elkaar hebben gezegd: “Heb jij ook gehoord wat ik gehoord heb? De Christus is de HEERE!”

CHRISTUS / MESSIAS

Het Griekse woord *Christos* is hetzelfde als het Hebreeuwse *Masjiach* (*Messias*). Het woord betekent *gezalfd*. De naam *Messias* is eeuwenlang toegepast op DE BELOOFDE VERLOSSER.

En nu zeiden de engelen dat DE GEZALFDE – Christus/de Messias – de HEERE was.² Hij was God Zelf.

En het geschiedde, toen de engelen van hen weggegaan waren naar de hemel, dat de herders tegen elkaar zeiden: Laten wij nu naar Bethlehem gaan en dat woord zien dat er geschied is, dat de Heere ons bekendgemaakt heeft.

En zij gingen met haast en vonden Maria en Jozef, en het Kindje liggend in de kribbe. Toen zij Het gezien hadden, maakten zij overal het woord bekend dat hun over dit Kind verteld was.

(Lukas 2:15-17)

De herders waren arme mensen, niet het slag mensen van wie je normaal gesproken zou verwachten dat ze bij de geboorte van een Koning uitgenodigd werden. Maar er waren ook nog anderen onderweg om Jezus op te zoeken.

DE WIJZEN

Toen nu Jezus geboren was in Bethlehem, in Judea, in de dagen van koning Herodes, zie, wijzen uit het oosten kwamen in Jeruzalem aan, en zeiden: Waar is de pasgeboren Koning van de Joden? Want wij hebben Zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem te aanbidden.* *(Mattheüs 2:1-2)*

* Op kerstafbeeldingen staan altijd drie wijzen, maar de Bijbel zegt niet hoeveel het er waren. Het waren waarschijnlijk niet-joodse experts in de astronomie, die uit Perzië kwamen.

De wijzen waren rijke mannen van stand. Van zulke mannen kon je verwachten dat ze bij een koning op bezoek gingen. De koning die op dat moment in Judea op de troon zat was Herodes de Grote, die ongetwijfeld al op de hoogte was gebracht van dit nogal illustere gezelschap. Zij zullen de wachtposten aan de grenzen van Judea nauwelijks ontgaan zijn. Hun bezoek zal niet als een bedreiging zijn gezien, want zij kwamen niet aan het hoofd van een leger. Zij hadden alleen maar een vraag: Waar is de pasgeboren Koning?

Toen koning Herodes dit hoorde, raakte hij in verwarring en heel Jeruzalem met hem.

(Mattheüs 2:3)

Die ene vraag was een hele schok voor Herodes. Hij hield met een ijzeren vuist vast aan zijn gezag als koning. Iedereen die een poging waagde om hem het koningschap afhandig te maken, verpletterde hij. Ongetwijfeld was ook de hele stad enigszins geschokt. Herodes stond er om bekend dat hij voor zijn burgers wreed kon zijn, vooral als hij boos was. Wie weet wat hij nu ging doen. Herodes riep zijn religieuze adviseurs bij elkaar.

En nadat hij alle overpriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen had laten komen, wilde hij van hen weten waar de Christus geboren zou worden.

(Mattheüs 2:4)

DE PROFETIE

Je kunt je voorstellen dat een opgewonden schriftgeleerde stof van een kleine boekrol blaast. Zijn collega's buigen zich over het papyrus en onderzoeken met vochtige ogen de tekst. Ze zijn een beetje van streek. Ze willen dat Herodes begrijpt dat zij niet degenen zijn die deze dingen gezegd hebben. Een profeet genaamd Micha heeft de rol ruim 700 jaar eerder geschreven. Een bevende vinger wijst naar een versleten gedeelte van het document. Herodes acht zichzelf te goed om ernaar te kijken. Een schriftgeleerde schraapt zijn droge keel en leest voor.

En u, Bethlehem-Efratha,³ al bent u klein onder de duizenden van Juda, uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël. Zijn oorsprongen zijn van oudsher, van eeuwige dagen af.

(Micha 5:1)

Dus de baby *moet* wel in Bethlehem zijn geboren! Herodes wilde weten of de profeet Micha nog meer had opgeschreven. Ja, dat had hij. Er stond duidelijk dat *Degene* die geboren zou worden al *van eeuwigheid* leefde. Herodes moet krijtwit zijn geweest. Dit kon helemaal niet. Alleen God was eeuwig. En God zou nooit als een kind naar de aarde komen, en al helemaal niet om in het achterland van Bethlehem geboren te worden. Hij zou met trompetten en wagens komen, en wel naar Jeruzalem. Aha! Misschien probeerden de schriftgeleerden hem wel met opzet bang te maken en te manipuleren. Het zou geen kwaad kunnen om hen tegemoet te komen. Hij zou hun wel eens laten zien wat voor soort verering nieuwe koningen konden verwachten. Hij stuurde zijn priesters weg...

Toen riep Herodes de wijzen onopgemerkt bij zich en vroeg hun nauwkeurig naar de tijd dat de ster verschenen was; en

hij stuurde hen naar Bethlehem en zei: Ga erheen en doe nauwkeurig onderzoek naar dat Kind, en als u Het gevonden hebt, bericht het mij, zodat ook ik kom om Het te aanbidden.

En nadat zij de koning aangehoord hadden, gingen zij op weg. En zie, de ster die zij in het oosten gezien hadden, ging hun voor, totdat hij boven de plaats kwam te staan waar het Kind was. Toen zij de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde. En toen zij in het huis kwamen, vonden zij het Kind met Maria, Zijn moeder, en zij vielen neer en aanbaden Het. Zij openden hun schatkisten en brachten Hem geschenken: goud en wierook en mirre.⁴

(Mattheüs 2:7-11)

AANBIDDING

Deze rijke mannen van stand aanbaden Jezus. De wet was heel specifiek: alleen God de Allerhoogste mocht aanbeden worden. Jozef en Maria kenden de Tien Geboden goed en kwamen toch niet tussenbeide. Diep van binnen moeten zij geweten hebben dat de wijzen God aanbaden, God die in menselijk vlees was gekomen.

En nadat zij door een aanwijzing van God in een droom gewaarschuwd waren om niet terug te keren naar Herodes, keerden zij langs een andere weg terug naar hun land.

Nadat zij vertrokken waren, zie, een engel van de Heere verschijnt Jozef in een droom en zegt: Sta op, en neem het Kind en Zijn moeder met u mee, en vlucht naar Egypte, en blijf daar totdat ik het u zal zeggen, want Herodes zal het Kind zoeken om Het om te brengen.

Hij stond dan op, nam het Kind en Zijn moeder in de nacht met zich mee en vertrok naar Egypte. En hij bleef daar tot de dood van Herodes.

(Mattheüs 2:12-16)

Zoals ook de seculiere geschiedschrijving van Herodes bericht, deed hij een alles of niets poging om Jezus te doden, maar het kind verbleef veilig in Egypte. Tenslotte stierf Herodes en trokken Jozef, Maria en Jezus weer terug naar Nazareth, waar Jozef als timmerman werkte.

En het Kind groeide op en Het werd gesterkt in de geest en vervuld met wijsheid, en de genade van God was op Hem.

(Lukas 2:40)

DE BETEKENIS VAN EEN NAAM

De Bijbel bevat heel wat vermeldingen van profeten die lang voor de geboorte van Jezus leefden en met feilloze nauwkeurigheid over Zijn komst schreven. Jesaja schreef 700 jaar voor de geboorte van Jezus het volgende neer:

Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst. (Jesaja 9:5)

Let op de naam *Sterke God* van het *Kind*. Er zijn nog veel andere namen die aspecten van het karakter van de HEERE beschrijven.

Zoon van God: Deze naam is een metafoor zonder fysieke implicaties. Het betekent gewoon dat Jezus de natuur van God had, in tegenstelling tot een *zoon van Adam*, die een zondige natuur had.

Hij [de Zoon], Die de afstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn zelfstandigheid... (Hebreeën 1:3)

Zoon des mensen: Deze naam werd gebruikt om de mensheid van Jezus te benadrukken en Zijn identiteit duidelijk te maken. Geleerden hebben deze term eeuwenlang verbonden met de uitdrukking 'DE GEZALFDE'.⁵

Als men de twee bovengenoemde namen combineert, vinden zij hun volledige uitdrukking in het feit dat:

God is geopenbaard in het vlees... (1 Timotheüs 3:16)

Het Woord: God *vertelde* ons niet alleen over Zichzelf, Hij *vertoonde* Zich ook aan ons. Het gesproken Woord werd het levende *Woord*.

In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. ...En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond. (Johannes 1:1,14)

God kwam naar de aarde om persoonlijk uit te leggen hoe de mens van de eeuwige dood gered kon worden. Je kunt het vergelijken met het volgende: Je ziet een bulldozer een weg banen, en voor hem ligt een grote mierenhoop. Je weet dat de mieren zo meteen vernietigd zullen worden, maar wat kun je eraan doen? Het enige antwoord is: zelf een mier worden en de mieren waarschuwen op de manier waarop mieren elkaar voor dreigend gevaar waarschuwen.

Christus Jezus is in de wereld gekomen om zondaars zalig te maken. (1 Timotheüs 1:15)

3 TUSSEN DE SCHRIFTGELEERDEN

Hoewel Jezus God Zelf was, koos Hij er voor om als een baby bij ons mensen te komen. Het moet voor Jozef en Maria een hele ervaring zijn geweest om dit Kind op te voeden. Jezus was zondeloos. Zelfs als jongen werd hij nooit ongeduldig, gaf Hij nooit een grote mond terug en had Hij nooit slechte buien. Er wordt ons over de jonge jaren van Jezus slechts weinig verteld, maar we hebben wel een verhaal over Hem van toen Hij twaalf jaar oud was.

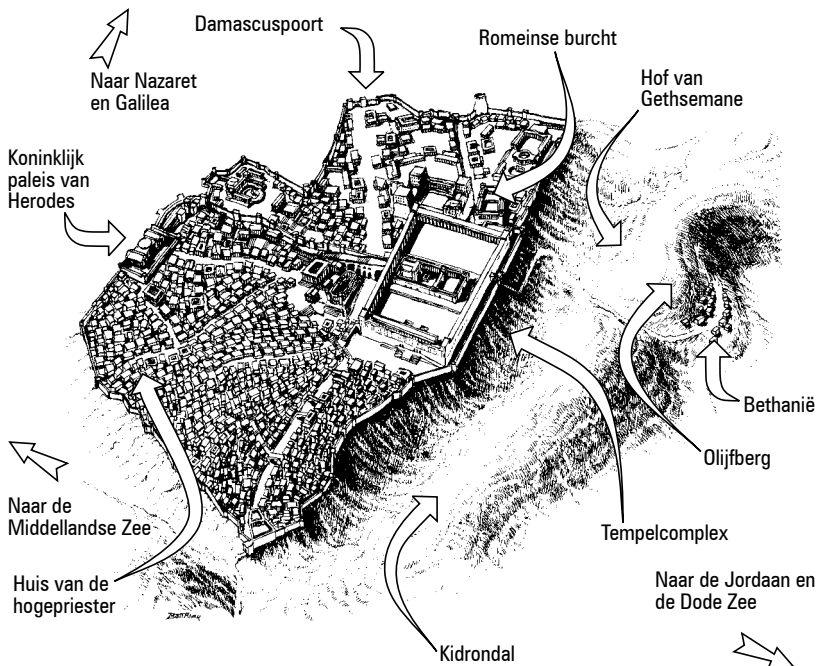
*En Zijn ouders reisden elk jaar voor het **feest van het Pascha** naar Jeruzalem. En toen Hij twaalf jaar was en zij naar de gewoonte van het feest naar Jeruzalem gegaan waren...*

(Lukas 2:41-42)

Volgens de Joodse cultuur werd een jongen met zijn puberteit een volwaardig lid* van de religieuze gemeenschap. Als zodanig bezat hij dan alle voorrechten en verantwoordelijkheden van een jongeman. Toen Jozef en Maria hun gebruikelijke reis naar Jeruzalem maakten, zullen zij ook wel aan het *meerderjarig* worden van Jezus hebben gedacht.⁶

* Een jongen werd een zoon van het verbond, een gewoonte die nog steeds doorgaat in de moderne bar mitsvah ceremonie.

JERUZALEM EN HET GEBIED EROMHEEN

TERUG NAAR HUIS

Toen het feest voorbij was, ging iedereen weer naar huis terug. We weten niet alle details van de reis, maar we kunnen ons wel voorstellen hoe het ongeveer gegaan is. De mensen uit Nazareth reisden waarschijnlijk allemaal met elkaar; dan hadden zij gezelschap en het was veiliger. Omdat de kinderen langzamer liepen vertrokken zij met de vrouwen en een aantal mannen al vroeg in de ochtend om zo een voorsprong te nemen. De overige mannen bleven achter om nog wat na te praten en trokken er daarna ook op uit om bij het vallen van de avond de rest van de groep te bereiken.

[Toen zij] ...die dagen tot het einde doorgebracht hadden, bleef het Kind Jezus, terwijl zij terugkeerden, in Jeruzalem achter zonder dat Jozef en Zijn moeder het wisten. Maar omdat zij dachten dat Hij bij het reisgezelschap was, gingen zij een dagreis ver.

(Lukas 2:43-44)

Men kan zich voorstellen hoe Maria bij zonsopgang op weg ging. Jezus was nergens te bekennen, maar dat was geen reden tot zorg. Jezus was nu op een leeftijd waarop Hij verwacht werd een man te zijn. Hij zou wel ergens bij de anderen rondhangen die nog op het tempelcomplex waren. Hij was ongetwijfeld bij Jozef. Bij die gedachte glimlachte Maria tevreden. Wat een prachtige jongeman was Hij toch! Zij was blij dat Hij nog wat extra tijd had om naar de wijze mannen in de tempel te luisteren.

De avond viel toen Jozef samen met de andere mannen de van tevoren afgesproken plek bereikte. Ook zij hadden een goede dag gehad; zij hadden veel geleerd. Zij hadden extra tijd besteed aan het luisteren naar de geleerde mannen van de tempel, die Gods Woord onderwezen. Daarna hadden zij het geleerde onderweg besproken terwijl zij zich hadden gehaast om de vrouwen in te halen. Hij vond het alleen wel jammer dat Jezus niet bij hen was gebleven. Per slot van rekening was Hij nu op een leeftijd dat er van Hem verwacht werd dat Hij de verantwoordelijkheden van een jongeman op Zich nam. Hij had daar zoveel kunnen leren. Maar kennelijk was Hij met Maria en de rest van de kinderen vooruit gereisd. Hij moest Jezus er nog maar eens aan herinneren dat Hij geen kind meer was. Het gebeurde niet vaak dat hij Hem iets moest voorhouden. Sterker nog, hij kon zich niet eens herinneren dat hij Jezus ooit ergens op had moeten wijzen. Maar daar was Maria! Beiden waren één en al glimlach.

“Heb je een fijne dag gehad?”

“Ja, fantastisch!”

“Heeft Jezus ook genoten?”

“Jezus?”

De glimlach verdween. “Maar ik dacht...”

“Ja, en ik dacht...”

*Zij zochten Hem onder de familieleden en onder de bekenden.
En toen zij Hem niet vonden, keerden zij terug naar Jeruzalem
en zochten Hem daar.* (Lukas 2:44-45)

DE ZOEKTOCHT

Ze moeten wanhopig gezocht hebben. “O nee! We zijn de Zoon van God kwijtgeraakt!” Ze zochten overal waar een normale jongen te vinden zou zijn. De snoepafdeling van de markt werd grondig nagelopen en alle bouwplaatsen in de stad werden van binnen en buiten gecontroleerd om te zien of Hij niet ergens was blijven kijken. In zijn wanhoop ging Jozef terug naar de plekken waar hij was geweest. Hij had Jezus voor het laatst in de tempel gezien.

En het gebeurde dat zij Hem na drie dagen in de tempel vonden, terwijl Hij te midden van de leraars zat, naar hen luisterde en vragen aan hen stelde. Allen die Hem hoorden, stonden versteld van Zijn verstand en antwoorden. (Lukas 2:46-47)

Jezus was precies op de plek waar Hij verondersteld werd te zijn en deed daar wat zowel Jozef en Maria graag van Hem hadden gewild. Met één verschil. In plaats van door de wijze mannen van de tempel onderwezen te worden, gaf Jezus Zelf onderwijs. Niet dat Hij college gaf of iets dergelijks, maar de indringende vragen, de diepte van Zijn verstand en de diepgang van Zijn antwoorden bleven niet onopgemerkt. De wijze mannen van de tempel hingen gewoon aan Zijn lippen. De Bijbel zegt dat de geleerde mannen *versteld* stonden! Geen wonder, ze luisterden naar God Zelf. Wie zou er in een gesprek met de Schepper van het heelal nu niet versteld staan?

De geleerde mannen waren niet de enigen die sprakeloos waren. Jozef en Maria waren verbijsterd en ongetwijfeld ook heel erg opgelucht. Al snel vonden zij hun stem weer terug.

En toen zij Hem zagen, stonden zij versteld, en Zijn moeder zei tegen Hem: Kind, waarom hebt U ons dit aangedaan? Zie, Uw vader en ik hebben U met angst gezocht. (Lukas 2:48)

Daarop stelde Jezus hun een vraag (zo eentje die je van God kunt verwachten).

Waarom hebt u Mij gezocht? Wist u niet dat Ik moet zijn in de dingen van Mijn Vader? (Lukas 2:49)

EEN VRIENDELIJKE HERINNERING

Dit was geen brutale reactie. Jezus zei gewoon dat Hij daar was waar een kind hoort te zijn – thuis in het huis van Zijn Vader. *Maar wat bedoelde Hij met Vader? Wie was die Vader over wie Hij het had?* Dat gaan we in het volgende gedeelte onderzoeken. Voorlopig is het voldoende te weten dat Jezus deze woorden tegenover Zijn aardse ouders gebruikte als een vriendelijke herinnering aan wie Hij werkelijk was.

En zij begrepen het woord niet dat Hij tot hen sprak. En Hij ging met hen mee en kwam in Nazareth en was hun onderdanig. En Zijn moeder bewaarde al deze dingen in haar hart. En Jezus nam toe in wijsheid en in grootte en in genade bij God en de mensen. (Lukas 2:50-52)

4 GEDOOPT

Jezus begon Zijn levenswerk officieel toen Hij ongeveer dertig jaar oud was. Johannes, de zoon van Zacharias, was al begonnen de weg voor Hem te bereiden door aan iedereen die maar wilde luisteren te vertellen dat DE GEZALFDE was gekomen. En dat zorgde voor nogal wat opschudding.

In die dagen trad Johannes de Doper op en hij predikte in de woestijn van Judea, en zei: Bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen. (Mattheüs 3:1-2)

Johannes werd *de Doper* genoemd omdat hij mensen *doopte*. Het doopritueel was de mensen in het Midden-Oosten in die tijd niet onbekend. Het had een grote betekenis. Tegenwoordig bestaat er echter veel verwarring over dit woord.

Deze onzekerheid is het gevolg van het ontbreken van een woord dat een nauwkeurige weergave is van het Griekse woord *baptizoo*. In het Engels losten de vertalers het op door het woord *baptism* te maken, in het Nederlands spreken we van *doop*. Dat is allemaal prima, maar het helpt de gemiddelde burger niet om de oorspronkelijke betekenis te begrijpen.

VEREENZELVIGING

De doop impliceert *vereenzelviging*. Deze heel gebruikelijke betekenis van het woord *baptizoo* komt uit de vroege Griekse textielindustrie. Bij het verfproces stopte men een stuk weefsel in een vat met kleurstof, waardoor het weefsel de kleur van de verfstof aannam. Het weefsel had zich helemaal met de kleurstof vereenzelvigd.

Johannes leerde dat de Joden van de Schrift waren afgeweken en menselijke ideeën waren gaan navolgen. Hij zei dat zij *anders* over hun dwaalwegen moesten gaan *denken* en tot God terug moesten keren, kortom, zich moesten bekeren. De Joden die gedoopt werden lieten daarmee zien dat zij zich vereenzelvigden (of het persoonlijk eens waren) met zijn boodschap van bekering.

Toen liep Jeruzalem, heel Judea en heel het land rondom de Jordaan naar hem uit, en zij werden door hem gedoopt in de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden.

Toen hij velen van de Farizeeën en Sadduceeën op zijn doop zag afkomen, zei hij tegen hen: Addereengebroid! Wie heeft u laten weten dat u moet vluchten voor de komende toorn? Breng dan vruchten voort in overeenstemming met de bekering.
(Mattheüs 3:5-8)

BEKEER U

Johannes de Doper zag dat sommigen van zijn luisteraars Farizeeën en Sadduceeën waren. Weet u nog, dat waren degenen die *toevoegden* aan de Bijbel of ervan *afdeden*. Deze twee stromingen hadden niet veel met elkaar op, maar zij hadden wel één ding gemeen: zij vonden beide dat zij *een stuk boven* het gewone volk stonden. Zij waren trots. Johannes noemde hen een *bende slangen* omdat zij anderen ondraaglijk strenge regels oplegden, maar zelf niet in praktijk brachten wat zij predikten. Hij zei tegen hen dat zij zich moesten bekeren, dat zij anders moesten gaan denken.

DE DOOP VAN JEZUS

Toen kwam Jezus van Galilea naar de Jordaan, naar Johannes, om door hem gedoopt te worden. Maar Johannes wilde Hem hiervan weerhouden en zei: Ik heb het nodig door U gedoopt te worden, en komt U naar mij?
(Mattheüs 3:13-14)

Johannes erkende wie Jezus was, dat Hij God was. Jezus hoefde Zich nergens van te bekeren, want Hij was volmaakt. Johannes wist dat *hijzelf* degene was die gedoopt moest worden, niet Jezus.

Maar Jezus antwoordde hem en zei: Laat het nu gebeuren, want op deze wijze past het ons alle gerechtigheid te vervullen. Toen liet hij het Hem toe.
(Mattheüs 3:15)

Jezus stond er op gedoopt te worden omdat Hij Zich wilde vereenzelvigen met Johannes' boodschap over rechtvaardig leven. Hij wilde zo bevestigen dat de boodschap van Johannes waar was.

En nadat Jezus gedoopt was, kwam Hij meteen op uit het water; en zie, de hemelen werden voor Hem geopend, en

Hij zag de Geest van God als een duif neerdalen en op Zich komen. En zie, een stem uit de hemelen zei: Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb! (Mattheüs 3:16-17)

Zo meteen gaan we iets dieper op dit vers in. We maken eerst het verhaal af.

HET LAM VAN GOD

De volgende dag zag Johannes Jezus naar zich toe komen en hij zei: Zie het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt! Hij is het van Wie ik gezegd heb: Na mij komt een Man Die voor mij geworden is, want Hij was er eerder dan ik. (Johannes 1:29-30)

Johannes identificeerde Jezus als DE BELOOFDE VERLOSSER, degene die de zonde van de wereld zou wegnemen. Hij zei dat Jezus al vóór hem had geleefd – eeuwig. Johannes zei:

En ik heb gezien en getuigd dat Hij de Zoon van God is. (Johannes 1:34)

Ik gaf een keer onderwijs aan een jong stel en we gingen stap voor stap de Bijbel door. Toen de vrouw dit vers las: “Zie het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt!”, werd zij ineens opgewonden en zei heel geanimeerd: “Het Lam, het Lam! Heeft dit iets te maken met al die lammeren waar we in het oude gedeelte van de Bijbel over gelezen hebben!?”

Ik zei: “Jazeker, en mettertijd gaat het allemaal in elkaar passen en dan wordt het heel begrijpelijk”.

Ik kreeg een keer de kans om een land te bezoeken waar de plaatselijke bevolking met stukjes bijbels gedachtegoed in contact was gekomen. Zij hadden de doop overgenomen en geloofden dat hun zonden waren afgewassen. Zij waren zo overtuigd van de letterlijke betekenis ervan dat zij na een doop niet meer de rivier ingingen uit angst dat zij door de zonde besmet zouden worden.

De Bijbel zegt duidelijk dat de doop ons niet acceptabel maakt voor God. Het is slechts een uiterlijk beeld van wat er van binnen is gebeurd. In dit geval liet het zien dat deze Joden de boodschap van Johannes geloofden en zich ermee vereenzelvigden.

Tegenwoordig kennen veel ‘theologen’ heel wat meer betekenis aan de doop toe dan de Bijbel toelaat.

PRAAT GOD MET ZICHZELF?

Al op de eerste pagina's van de Bijbel hebben we een ongebruikelijke manier van spreken van God gezien. Het was alsof Hij met Zichzelf praatte, bijvoorbeeld, toen Hij de mens schiep.

*En God zei: Laten **Wij** mensen maken naar **Ons** beeld, naar **Onze** gelijkenis...* (Genesis 1:26)

Nadat Adam heeft gezondigd horen we God weer praten...

*Toen zei de **HEERE** God: Zie, de mens is geworden als één van **Ons**, omdat hij goed en kwaad kent.* (Genesis 3:22)

Toen God de mensen van Babel verstrooide zei Hij:

*Kom, laten **Wij** neerdalen en laten **Wij** hun taal daar verwarren, zodat zij geen van allen elkaars taal zullen begrijpen. Zo verspreidde de **HEERE** hen...* (Genesis 11:7-8)

Tegen wie heeft God het? Wie zijn die Wij en Ons? Toen de engel tot Maria sprak zei hij:

*De **Heilige Geest** zal over u komen en de kracht van de **Allerhoogste** zal u overschaduwen. Daarom ook zal het Heilige Dat uit u geboren zal worden, **Gods Zoon** genoemd worden.* (Lukas 1:35)

Hier hebben we de *Heilige Geest*, de *Allerhoogste* en de *Zoon van God* allemaal in één vers genoemd. We weten dat de *Allerhoogste* God is. En we hebben inmiddels een heel aantal verzen gelezen die vertellen dat *Jezus* God is, in het vlees gekomen. Zijn Zij een en dezelfde? En de *Heilige Geest* dan? Wat zegt de Bijbel over Hem? Nu gaan we even terug naar een vers dat we zojuist hebben gelezen.

*En nadat Jezus gedoopt was, kwam Hij meteen op uit het water; en zie, de hemelen werden voor Hem geopend, en Hij zag de **Geest van God** als een duif neerdalen en op Zich komen. En zie, een **stem uit de hemelen** zei: Dit is Mijn geliefde **Zoon**, in Wie Ik Mijn welbehagen heb!* (Mattheüs 3:16-17)

We hebben hier drie entiteiten: *Jezus*, de *Geest van God* en een *stem uit de hemelen*. Verwarrend? Misschien wel als u bepaalde fundamentele bijbelse concepten niet begrijpt. Hier volgen nog wat stukjes van de puzzel.

Ten eerste weten we dat er maar één God is. Dat benadrukt de Bijbel herhaaldelijk.

*En Jezus antwoordde hem: ...Hoor, Israël! De Heere,
onze God, de Heere is één.* (Markus 12:29)

Dat is behoorlijk duidelijk. Er zijn echter ook dingen over God die we met ons verstand niet meer kunnen begrijpen, ongelooflijk ingewikkelde zaken, waar we maar nauwelijks bij kunnen. Zo is de idee van een *eeuwige* God niet zo gemakkelijk te verteren. En je wordt er al evenzeer helemaal stil van als je probeert je een God voor te stellen die *overal tegelijk aanwezig* is. Om goed grip te krijgen op alleen deze twee waarheden, is voor onze beperkte geest al onmogelijk. En nu krijgen we te maken met een openbaring over God die al net zo moeilijk te bevatten is, maar desondanks duidelijk in de Bijbel wordt geleerd. De Schrift openbaart ons een God die *tegelijktijd* Vader, Zoon en Heilige Geest is, drie eeuwige en onderling gelijke Personen die het wezen van God vormen. Deze drie Personen vormen een *drie-eenheid*, maar zijn samen de enige ware God.

Door de jaren heen zijn er verscheidene pogingen gedaan om de Drie-eenheid uit te leggen:

1. Het ei: Elk ei heeft een schaal, eiwit en een eierdooier; drie verschillende delen, maar één ei.
2. Dimensies: Een doos bezit hoogte, lengte en breedte; hoewel zij niet hetzelfde zijn, kunnen zij toch niet van elkaar losgemaakt worden.
3. Vermenigvuldiging: $1 \times 1 \times 1 = 1$

Deze illustraties kunnen weliswaar nuttig zijn, maar zijn toch onvoldoende om het ons volledig te doen verstaan. We dienen voorzichtig te zijn dat we niet proberen God naar ons eigen niveau naar beneden te halen en Hem als één van ons gaan beschouwen. God zegt dat we Hem niet kunnen begrijpen, onder andere omdat...

...u denkt dat Ik net zo ben als u. (Psalm 50:21)

Toen wij nog kinderen waren, waren er een heleboel dingen die we niet begrepen maar wel accepteerden voor wat ze waard waren. "Wat is elektriciteit? Waarom loopt het niet op de grond als ik de stekker uit het stopcontact trek? Hoe bedoelt u dat het pijn doet als ik een pincet in de gaatjes van het stopcontact steek?" Omdat wij niet begrepen wat elektriciteit was, was het daarom nog niet minder reëel.

Als volwassenen zijn we een beetje zelfvoldaan over ons vermogen om de wereld om ons heen te begrijpen. Door de

eeuwen heen zijn zaken waar men in de Oudheid niets van begreep voor ons gemeengoed geworden. Toch mogen we best nederig zijn. Het ons bekende heelal bevat nog steeds grote geheimen. Over honderd jaar kijken de mensen misschien wel op ons neer omdat wij blind waren voor dingen die voor hen zo duidelijk zijn. Er kan een tijd komen dat we het concept van een *drie-eenheid* volledig zullen begrijpen.

Maar ook als die dag komt, moeten we erkennen dat onze beperkte verstandelijke vermogens geen oneindige God in ons eindige denken kunnen passen. Als we het goed begrijpen is God, zoals Hij Zich in de Bijbel openbaart, een God die ons versted doet staan.

Denk er eens over na: een eeuwig God, die alles weet en overal tegelijk aanwezig is, die de Schepper van het gehele heelal is, *een Drie-eenheid, één en toch uit drie Personen bestaand – Vader, Zoon en Heilige Geest, die allemaal in karakter en vermogen gelijk zijn*. Daar kun je toch niet bij! Hoewel deze dingen moeilijk te bevatten zijn, zegt de Bijbel dat ze waar zijn.

De verborgen dingen zijn voor de HEERE, onze God, maar de geopenbaarde dingen zijn voor ons...

(Deuteronomium 29:29)

Het woord God alleen al is een verklaring over de Drie-eenheid. Naamwoorden in het Hebreeuws kennen een *enkelvoud* (een), een *dualis* (slechts twee) en een *meervoud* (drie of meer). Het woord *God*, in het Hebreeuws *Elohim*, is een grammaticaal meervoud voor drie, maar heeft een enkelvoudige betekenis.

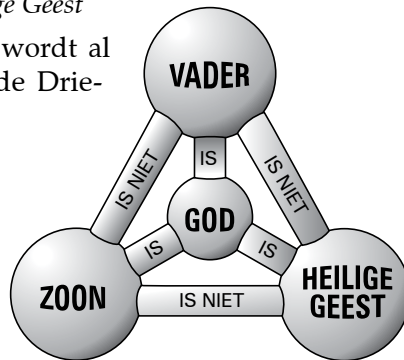
Het is juist om elk lid van de Godheid als God te beschouwen. Maar we kunnen het volgende onderscheid maken:

de Allerhoogste = de Vader

Jezus Christus = de Zoon

de Geest = de Heilige Geest

De tekening hiernaast wordt al eeuwen gebruikt om de Drie-eenheid uit te leggen.

HOOFDSTUK 11

1 DE VERZOEKING

2 MACHT EN ROEM

3 NICODEMUS

4 VERWORPEN

5 HET BROOD DES LEVENS

1 DE VERZOEKING

Bij het begin van de schepping was Lucifer in zijn trots tegen God in opstand gekomen en had hij geprobeerd Gods positie in te nemen. En nu had God de Zoon, hoewel nog altijd volkomen God, al Zijn zichtbare heerlijkheid en majesteit afgelegd om de hemel te verlaten en als mens naar de aarde te komen. Jezus moet in de ogen van satan heel erg kwetsbaar hebben geleken. Als hij Jezus nu kon verleiden om hem zijn zin te geven, zou dat een enorme overwinning zijn. Vanuit Gods oogpunt was het tijd om nog iets meer over Zichzelf te openbaren.

Toen werd Jezus door de Geest weggeleid naar de woestijn om verzocht te worden door de duivel. En nadat Hij veertig dagen en veertig nachten had gevast, kreeg Hij tenslotte honger.* (Mattheüs 4:1-2) | * Duivel betekent valse aanklager, lasteraar.

Jezus had zojuist een lange periode afgesloten waarin Hij geen voedsel tot Zich had genomen. Hoewel Hij God was, was Hij ook een echt mens met echte lichamelijke behoeften.

En de verzoeker kwam bij Hem en zei: Als U Gods Zoon bent, zeg dan dat deze stenen broden worden. (Mattheüs 4:3)

Satan stelde Jezus voor om iets te doen wat iedereen zou begrijpen, namelijk even voor Zijn lichamelijke welzijn zorgen. Het leek ook een prima gelegenheid voor Jezus om te bewijzen wie Hij werkelijk was. Als Hij God was, had Hij de wereld geschapen door gewoon te spreken en alles was er. Stenen in brood veranderen was dan iets heel eenvoudigs. Maar er zat wel een addertje onder het gras. Hij zou daarmee doen wat satan tegen Hem zei.

Maar Hij [Jezus] antwoordde en zei: Er staat geschreven: De mens zal niet van brood alleen leven, maar van elk woord dat uit de mond van God komt. (Mattheüs 4:4)

Christus antwoordde satan door de Bijbel, Gods geschreven Woord, te citeren. Hij zei dat het belangrijker was om God te volgen dan om voor lichamelijke behoeften te zorgen. Dat is een veelzeggende uitspraak, want veel mensen maken zich zo druk om de fysieke kant van hun leven dat zij hun geestelijke welzijn negeren.

Want wat zal het een mens baten als hij heel de wereld wint en aan zijn ziel schade lijdt? (Markus 8:36)

SATAN 'CITEERT'

Toen nam de duivel Hem mee naar de heilige stad en zette Hem op het hoogste gedeelte van de tempel, en hij zei tegen

Hem: Als U de Zoon van God bent, werp Uzelf dan naar beneden, want er staat geschreven dat Hij Zijn engelen voor U bevel zal geven, en dat zij U op de handen zullen dragen, opdat U Uw voet niet misschien aan een steen stoot.

(Mattheüs 4:5-6)

Dat was een onbeschaamde uitdaging. “Bewijs het eens! Bewijs het maar eens dat U Gods Zoon bent! Als God werkelijk Uw Vader is, dan redt Hij U wel!”

Satan citeerde een vers dat we in het boek van de Psalmen vinden. Satan houdt van religie en het citeren van de Bijbel is een geliefde truc van hem. Het probleem was echter dat satan de Schrift niet nauwkeurig citeerde. Hij koos slechts dat gedeelte uit dat in zijn straatje paste. Hij had het in de Hof van Eden al met Adam en Eva gedaan en nu probeerde hij het met Jezus.

Weer antwoordde Jezus op de verzoeking van satan door de Bijbel te citeren. Maar Hij citeerde hem wel nauwkeurig. Hij hoefde Zichzelf niet te bewijzen.

Jezus zei tegen hem: Er staat eveneens geschreven: U zult de Heere, uw God, niet verzoeken.

(Mattheüs 4:7)

EEN AFGESLAGEN AANBOD

Opnieuw nam de duivel Hem mee, nu naar een zeer hoge berg, en hij liet Hem al de koninkrijken van de wereld zien, met hun heerlijkheid, en zei tegen Hem: Dit alles zal ik U geven, als U knielt en mij aanbidt.

(Mattheüs 4:8-9)

Satan bood Jezus alle landen van de wereld aan als Jezus hem maar zou aanbidden. Per slot van rekening was dit toch wat Jezus wilde – dat alle mensen Hem volgden? Wat satan er niet bijvertelde was dat als Jezus hem aanbad, Hij hem ook zou dienen. Aanbidding en dienen gaan altijd hand in hand. Je kunt die twee niet van elkaar scheiden. Maar satans vlieger | Satan betekent tegen-
ging niet op. Weer citeerde Jezus de Schrift. | stander of vijand.

Toen zei Jezus tegen hem: Ga weg, satan, want er staat geschreven: De Heere, uw God, zult u aanbidden en Hem alleen dienen. Toen liet de duivel Hem gaan; en zie, engelen kwamen en dienden Hem.

(Mattheüs 4:10-11)

Satan was er niet in geslaagd om Jezus in zijn verraderlijke web van bedrog te vangen. Er kon Jezus niets verweten worden, Hij was in Zijn verzet tegen de verleiding compromisloos gebleven. De duivel trok zich voor een tijdje van Hem terug, maar bleef vastbesloten om Jezus teniet te doen.

Toch had satan, vanuit zijn oogpunt, wel degelijk enig succes geboekt. Johannes de Doper was in de gevangenis gegooid.¹

Toen Jezus gehoord had dat Johannes overgeleverd was, keerde Hij terug naar Galilea. Hij verliet Nazareth en ging wonen in Kapernaüm, dat aan de zee lag.

(Mattheüs 4:12-13)

ZONDELOOS

De strijd tussen goed en kwaad is geen evenwichtige strijd. Jezus, God de Schepper, is veel machtiger dan satan, die een geschapen wezen is. Jezus werd wel verzocht, maar gaf niet aan die verzoeking toe. Hij was volmaakt.

Er zijn ware en valse profeten gekomen en gegaan, maar niemand van hen heeft ooit beweerd zonder zonde te zijn. De Bijbel verhaalt van het leven van veel mensen die ofwel zondaars bleken te zijn, of die hun zondigheid beleden. Maar niet van Jezus. Tevergeefs zul je in de Schrift naar ook maar één vers zoeken waar Jezus zondigde of om vergeving vroeg. Zelfs degenen die het dichtst bij Hem stonden en die weet hadden kunnen hebben van zwakke karaktereigenschappen, schreven over Jezus:

Die geen zonde gedaan heeft en in Wiens mond geen bedrog gevonden is.

(1 Petrus 2:22)

De verzoeking van Jezus was gewoon de zoveelste manier waarop Hij Zich met de mensheid vereenzelvigde. Wanneer God straks de gehele mensheid gaat oordelen, kan er niemand voor Hem gaan staan en zeggen: *“God, U begrijpt het niet! U bent in een paleis geboren en ik in de modder. U bent nooit in verzoeking gekomen; ik wel. Hoe kunt U mij nu oordelen als U nooit hebt meegemaakt wat ik heb meegemaakt?”* De Bijbel zegt dat we geen God hebben...

...Die geen medelijden kan hebben met onze zwakheden, maar Een Die in alles op dezelfde wijze als wij is verzocht, maar zonder zonde.

(Hebreeën 4:15)

Jezus' gerechtigheid werd geopenbaard en iedereen kon het zien.

2 MACHT EN ROEM

En nadat Johannes overgeleverd was, ging Jezus naar Galilea en predikte het Evangelie van het Koninkrijk van God, en Hij zei: De tijd is vervuld en het Koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeer u en geloof het Evangelie. (Markus 1:14-15)

Jezus kwam het Joodse volk een nieuwe identiteit bieden, een door God geleid koninkrijk. Aanvankelijk moeten de mensen een beetje verlegen zijn geweest met dit aanbod. Hier was Jezus, gekleed in alledaagse kleding. *“Komt zijn familie niet uit Nazareth? Zijn vader is geloof ik timmerman.”* En Hij kwam ook nog eens te voet. Koningen lopen niet! Een echte koning zou op een paard komen – op een hengst, met wagens en een leger – en recht naar het paleis van Herodes rijden. Een echte koning zou hem met een koninklijke onafhankelijkheidsverklaring uitdagen. Maar zelfs in de beste boodschap van Jezus viel dat niet te lezen. Hij zei: *“Bekeer je.”* Welke koning zegt nu zoiets? Het plaatselijke roddelcircuit draaide op volle toeren. Zelfs de meest serieuze mensen lagen dubbel van het lachen.

Maar niet iedereen gaf op Hem af. Bekering was iets wat van binnen gebeurde, en het hart was de plek waar Jezus Zijn heerschappij graag wilde beginnen. Voor degenen die echt een ontmoeting met Jezus hadden was Hij, nou ja, anders. Zijn woorden zetten je aan het denken.

En toen Hij bij de zee van Galilea wandelde, zag Hij Simon en Andreas, zijn broer, het net in de zee werpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tegen hen: Kom achter Mij, en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En zij lieten meteen hun netten achter en volgden Hem.

En toen Hij vandaar wat verdergegaan was, zag Hij Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes, zijn broer, die in het schip de netten aan het herstellen waren. En meteen riep Hij hen, en zij lieten hun vader Zebedeüs in het schip achter met de loonarbeiders en gingen weg, Hem achterna. (Markus 1:16-20)

GEZAG

En zij kwamen in Kapernaüm; en op de sabbat ging Hij meteen naar de synagoge en gaf Hij onderwijs. En ze stonden versteld van Zijn onderricht, want Hij onderwees hen als gezaghebbende en niet zoals de schriftgeleerden. (Markus 1:21-22)

Degenen die Jezus hoorden wisten dat er iets heel ongewoons met Hem aan de hand was. Zijn manier van leren eiste de aandacht op en dat was ook geen wonder: zij luisterden naar God Zelf. Jezus sprak echter niet alleen met gezag, Hij oefende het ook uit.

Nu was er in hun synagoge een man met een onreine geest, en die schreeuwde: Ga weg! Wat hebben wij met U te maken, Jezus de Nazarener? Bent U gekomen om ons te gronde te richten? Ik weet Wie U bent, namelijk de Heilige van God.

(Markus 1:23-24)

Dit was een geval van demonische bezetenheid. Een van satans engelen leefde in deze man, met diens goedvinden. De boze geest wist wie Jezus was en noemde Hem de *Heilige van God!*

En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg! Ga uit hem weg!

(Markus 1:25)

Omdat demonen de waarheid altijd voor hun eigen doeleinden verdraaien, wilde Jezus niet dat hij anderen vertelde wie Hij was. Christus maakte Zelf waar dat Hij God was door de boze geest uit te drijven.

En de onreine geest deed hem stuiptrekken en ging, roepend met luide stem, uit hem weg.

En zij waren allen verbaasd, zodat zij elkaar vroegen: Wat is dit? Wat voor een nieuwe leer is dit, dat Hij ook de onreine geesten met gezag bevel geeft en zij Hem gehoorzaam zijn? En het gerucht over hem verspreidde zich meteen in heel de omgeving van Galilea.

(Markus 1:26-28)

Nu kwamen de tongen over iets heel anders los. De ongelooflijke macht van Jezus moet in het plaatselijke roddelcircuit voorpaginanieuws geweest zijn. En dit was nog maar het begin!

En er kwam een melaatse naar Hem toe, die Hem smeekte en voor Hem op de knieën viel en tegen hem zei: Als U wilt, kunt U mij reinigen.

En Jezus, innerlijk met ontferming bewogen, stak Zijn hand uit, raakte hem aan en zei tegen hem: Ik wil het, word gereinigd! En toen Hij dit gezegd had, week de melaatsheid meteen van hem, en hij werd gereinigd.

(Markus 1:40-42)

In vroeger tijden was melaatsheid een gevreesde ziekte. Het stond gelijk aan een vreselijk verminkende, langzame dood. De Bijbel zegt dat Jezus allerlei akelige ziekten, waardoor mensen zwaar ziek of ernstig gehandicapt waren, genas. Hij stuurde nooit iemand weg omdat diens ziekte ongeneeslijk was. Hij maakte zelfs doden weer levend!

Het is belangrijk te begrijpen dat Jezus niet bezig was met een show om de plaatselijke bevolking te vermaken. Jezus voelde niet alleen een ware beweging met de mensen die Hij hielp, Hij liet ook duidelijk blijken dat Hij en Zijn boodschap van hemelse oorsprong waren. Nee, Hij had geen paard, wagen of een leger nodig. Hij hoefde alleen maar te spreken. Hij was God.

3 NICODEMUS

En er was een mens uit de Farizeeën; zijn naam was Nicodemus, een leider van de Joden. Deze kwam 's nachts naar Jezus en zei tegen Hem: Rabbi, wij weten dat U van God gekomen bent als leraar, want niemand kan deze tekenen doen die U doet, als God niet met hem is.*

* Rabbi is de naam voor een Joodse religieuze leraar. Iemand rabbi noemen impliceerde respect.

Jezus antwoordde en zei tegen hem: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand niet opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien.

(Johannes 3:1-3)

Nicodemus was een man van status. Hij was lid van het Sanhedrin, de Joodse bestuursraad die de Romeinen adviseerde. Als Farizeeër hield hij zich stipt aan de wet van Mozes. Als Jood en afstammeling van Abraham behoorde Nicodemus tot het volk dat God voor Zich had uitverkoren. Nicodemus was van bevoorrechte afkomst; wat betreft zijn geboorte was alles *in orde*. Maar Jezus vond er een mankement in en zei dat hij *opnieuw geboren* moest worden. Jezus werd geacht met goed nieuws te komen, maar dit was toch wel even slecht nieuws. Bovendien, hoe kon je nu opnieuw geboren worden?

Nicodemus zei tegen Hem: Hoe kan een mens geboren worden als hij oud is? Hij kan toch niet voor de tweede keer in de schoot van zijn moeder ingaan en geboren worden?

Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand niet geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan. Wat uit het vlees geboren is, is vlees; en wat uit de Geest geboren is, is geest. Verwonder u niet dat Ik tegen u gezegd heb: U moet opnieuw geboren worden.

(Johannes 3:4-7)

Dat was het dus. Jezus had het niet over Nicodemus' geboorte als kind, toen hij *uit water* of *uit het vlees* geboren was. De tweede geboorte ging over een geestelijke geboorte, een geestelijk begin. Nu, dat was duidelijk genoeg. Om naar de hemel te kunnen gaan had je niet alleen een fysieke geboorte nodig, maar je moest nog een tweede keer geboren worden, door een geestelijke geboorte. Maar hoe kon je nu geestelijk geboren worden? Jezus ging verder:

En zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

(Johannes 3:14-15)

Jezus bedoelde dat Nicodemus, om opnieuw geboren te worden, *heel anders moest gaan denken*. Hij moest niet langer denken dat zijn afkomst, zijn status en zijn goede manier van leven hem voor God acceptabel maakten. In plaats daarvan moest hij er op vertrouwen dat Jezus een manier bood om geaccepteerd te worden. Als hij in Jezus zou geloven, zou de HEERE Nicodemus eeuwig leven schenken.

Het woord *geloven* in dit verband impliceert meer dan een intellectueel instemmen met iets. Een Israëliet had kunnen erkennen dat het kijken naar de koperen slang van Mozes hem zou genezen. Maar als hij zijn geloof in God niet demonstreerde door ook werkelijk naar die staak te *kijken*, zou hij toch sterven. De bijbelse betekenis van het woord omvat een daad van onze wil en is synoniem met erkennen en vertrouwen.

Het *voorwerp* van iemands geloof is ook belangrijk, zelfs essentieel! Jaren geleden stopte iemand met een zieke geest een keer dodelijk vergif in capsules van een pijnstiller. Meerdere mensen, die oprecht geloofden dat het medicijn was wat er op de verpakking stond, namen het en stierven eraan. Hun vertrouwen was echt, maar zonder het te weten vertrouwden zij op het verkeerde. Oprechtheid gebaseerd op geloof in het verkeerde heeft geen enkele betekenis. Maar als God het voorwerp van iemands geloof is, heeft dat vertrouwen een heel ander effect. We hebben immers gezien dat God Zich aan Zijn woord houdt.

Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

(Johannes 3:16)

Jezus beloofde eeuwig leven, niet alleen aan Nicodemus, maar aan *ieder die in Hem gelooft!* De engel had Maria en Jozef opgedragen hun zoon Jezus te noemen omdat die naam betekent *de HEERE is onze REDDER*. En nu zei Jezus dat Hij de mens van de gevolgen van de zonde zou bevrijden, van de eeuwige straf in de poel van vuur.

EEUWIG
LEVEN

Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden.

(Johannes 3:17)

Jezus was niet naar de aarde gekomen om die te veroordelen. Hij was juist gekomen om de wereld te verlossen van alle tragedies die de zonde, satan en de dood hadden gebracht.

Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God.

(Johannes 3:18)

GEEN MIDDENWEG

Jezus zei dat degenen die hun geloof op Hem vestigden niet als zondaars veroordeeld zouden worden. Maar degenen die *niet* op Hem vertrouwden lagen al onder het oordeel. Er was geen middenweg en je kon er niet omheen. Je kon niet zeggen: “Ik zal er nog eens over nadenken”, en dan comfortabel in een grijsgebied blijven zitten. Je moest er voor kiezen om te geloven, anders bleef je een ongelovige. Geen keus maken was in feite ook een keus maken.

Je hoefde ook niet tot je dood te wachten om er achter te komen wat je eeuwige bestemming was. Jezus zei het heel zwartwit. Een mens lag onder het oordeel, was op weg naar de poel van vuur, zolang hij zijn vertrouwen niet op Jezus had gesteld. Pas dan zou hij eeuwig leven ontvangen.

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie Mijn woord hoort en Hem gelooft Die Mij gezonden heeft, die heeft eeuwig leven en komt niet in de verdoemenis, maar is uit de dood overgegaan in het leven.

(Johannes 5:24)

Jezus negeerde het oordeel over de zonde niet. Hij wist dat niet iedereen op Hem zou vertrouwen. Velen zouden er – ieder om eigen redenen – voor kiezen om dit niet te doen.

En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de mensen hebben de duisternis liefgehad, meer dan het licht, want hun werken waren slecht. Want ieder die kwaad doet, haat het licht en komt niet tot het licht, opdat zijn werken niet ontmaskerd worden.

(Johannes 3:19-20)

Jezus had het over geestelijk licht versus geestelijke duisternis. Hij zei dat veel mensen het licht haten omdat het licht hun eigengerechtigheid ontmaskert. Mensen houden er niet van om als zondaars te kijk te worden gezet. Zij verbergen hun zonde liever of geven er een ander de schuld van, net als Adam en Eva. De Bijbel zegt dat zulke mensen de duisternis liever hebben. Maar wat is dat *licht*?

*Jezus dan sprak opnieuw tot hen en zei: **Ik ben het Licht der wereld.***

(Johannes 8:12)

Bij de schepping had God het licht gemaakt, zodat wij op een letterlijk pad kunnen zien waar we lopen. En nu was Hij naar de aarde gekomen om het licht voor ons geestelijk pad te zijn.

Wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben.

(Johannes 8:12)

4 VERWORPEN

En na enkele dagen kwam Hij opnieuw in Kapernaüm; en men hoorde dat Hij thuis was. En meteen verzamelden zich daar velen, zodat zelfs de ruimte bij de deur hen niet meer kon bevatten; en Hij sprak het Woord tot hen. Er kwamen ook enigen naar Hem toe die een verlamde brachten, door vier mannen gedragen. (Markus 2:1-3)

Dit was een bekend scenario overal waar Jezus kwam. Zodra Hij ergens verscheen, begonnen de zieken en verlamden te komen. In dit geval kwamen vier mannen een verlamde vriend brengen.

En omdat zij niet bij Hem konden komen vanwege de menigte, verwijderden zij de dakbedekking boven de plaats waar Hij was; en nadat zij het dak opengebroken hadden, lieten zij de ligmat waarop de verlamde lag, neer. (Markus 2:4)

De huizen hadden in die tijd normaal gesproken een plat dak. Er leidde een trap naar boven, waar men 's avonds in de koelte kon uitrusten. Toen de vier mannen niet dichtbij Jezus konden komen, gingen zij gewoon het dak op, braken het open en lieten de verlamde man vlak voor Jezus zakken. Ik zeg wel 'gewoon', maar dat geldt slechts voor het naar het dak van het huis lopen. Het openbreken van het dak moet een zwaar karwei zijn geweest. Je kunt je voorstellen dat er stof en brokken vastgestampte aarde op de mensen daar binnen neerregenden. Natuurlijk werd de les van Jezus onderbroken. Iedereen stond naar het plafond te staren en zich af te vragen wat er gaande was. Toen de gezichten van de vastberaden mannen zichtbaar werden, zijn de luisteraars rond Jezus waarschijnlijk gaan roepen en schreeuwen: "Hé, zijn jullie helemaal gek geworden? Waar is jullie respect gebleven? We zitten helemaal onder het stof! Jullie breken het hele huis af!" Maar Jezus zag iets anders.

En toen Jezus hun geloof zag, zei Hij tegen de verlamde: Zoon, uw zonden zijn u vergeven. (Markus 2:5)

Het eerste waar het Jezus om ging was de innerlijke mens, het hart. Het was voor Hem geen probleem om zonden te vergeven. Hij is immers God. Maar voor sommigen van Zijn luisteraars was dit moeilijk te verteren. Zij zeiden wel niets hardop, maar in gedachten stelden zij zich vijandig op.

En er zaten daar enigen van de schriftgeleerden, en die overlegden in hun hart: Waarom spreekt Deze op die manier godslasteringen? Wie kan zonden vergeven dan God alleen? (Markus 2:6-7)

Zij hadden groot gelijk: alleen God kan zonden vergeven!

En Jezus, Die meteen in Zijn geest onderkende dat zij zo bij zichzelf overlegden, zei tegen hen: Waarom overlegt u deze dingen in uw hart?
(Markus 2:8)

Jezus wist wat zij aan het overleggen waren en zei dat ook tegen hen. Je kunt je voorstellen dat de schriftgeleerden verbijsterd waren. Zij probeerden waarschijnlijk in gedachten na te gaan wat ze de laatste tien minuten hadden gedacht. Maar één ding was wel zeker: Jezus kon hun gedachten lezen! Maar het was Jezus er niet om te doen indruk op hen te maken. Hij had een vraag.

Wat is gemakkelijker, tegen de verlamde te zeggen: De zonden zijn u vergeven, of te zeggen: Sta op, neem uw ligmat op en ga lopen?
(Markus 2:9)

VRAGEN, VRAGEN

Een advocaat had geen moeilijker vraag kunnen bedenken. Je ziet de schriftgeleerden zich gewoon het hoofd breken. “Die man was duidelijk verlamd. Verlamde ledematen herstellen zodat ze weer bruikbaar werden was onmogelijk. Alleen God kon zo’n ziekte genezen. Maar als Jezus afgestorven ledematen weer tot leven kon wekken, dan betekende dit dat hij... nee, dat was ondenkbaar. God zou nooit naar de aarde komen en een leven zoals Jezus leiden. Hij was gewoon ‘een niemand’ en leefde ergens in een stoffige uithoek van het rijk. Wat een brutaliteit om zo’n beladen vraag te stellen! Wie dacht Hij wel niet dat Hij was? God!?” Jezus antwoordde op hun gepieker zonder dat ze erom gevraagd hadden.

Maar opdat u zult weten dat de Zoon des mensen macht heeft op de aarde zonden te vergeven (zei Hij tegen de verlamde): Ik zeg u: Sta op, neem uw ligmat op en ga naar uw huis. En hij stond meteen op, en nadat hij de ligmat opgenomen had, ging hij voor het oog van allen naar buiten, zodat zij allen buiten zichzelf waren en God verheerlijkten en zeiden: Wij hebben nog nooit zoiets gezien!
(Markus 2:10-12)

Het doel van de wonderen was niet om er een soort variététheater of een circusshow van te maken. De wonderen bevestigden dat Jezus was wie Hij beweerde te zijn – dat Hij God was.

En Hij vertrok weer naar de zee...

En Hij ging verder en zag Levi, de zoon van Alfeüs, in het tolhuis zitten en zei tegen hem: Volg Mij! En hij stond op en volgde Hem.
(Markus 2:13-14)

Hoewel Levi een Jood was, werkte hij als belastinginnehmer voor de Romeinen. Deze geldhaaien verdienden hun sjekels met een stiekeme opslag op de belasting en eisten dikwijls veel meer geld van de mensen dan nodig, gewoon om lekker hun eigen zakken te vullen. Men haatte hen om hun corrupte machtswellust en hun bereidheid om als bloedzuigers voor de Romeinen te werken. Niettemin nodigde Jezus, toen Hij langs het belastingkantoor kwam, Levi uit om Hem te volgen.

En het gebeurde, toen Hij in diens huis aanlag, dat ook veel tollenaars en zondaars met Jezus en Zijn discipelen aanlagen...

En toen de schriftgeleerden en de Farizeeën Hem zagen eten met de tollenaars en zondaars, zeiden zij tegen Zijn discipelen: Waarom eet en drinkt Hij met de tollenaars en zondaars?

En toen Jezus dat hoorde, zei Hij tegen hen: Wie gezond zijn, hebben geen dokter nodig, maar wie ziek zijn. Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen tot bekering te roepen, maar zondaars.

(Markus 2:15-17)

Jezus bevestigde dat Hij alleen diegenen kon helpen die hun eigen zondigheid inzagen.

WERKEN OP SABBAT

Jezus' voortdurende verwijten moeten de Farizeeën het leven vergald hebben. Zij waren bezig hun gezicht te verliezen. In de hoop Jezus een keer op een klinkklare zonde te kunnen betrappen begonnen zij Hem scherp in de gaten te houden.

En Hij kwam opnieuw in de synagoge; en er was daar iemand die een verschrompelde hand had. En ze letten scherp op Hem om te zien of Hij hem op de sabbat genezen zou, opdat zij Hem zouden kunnen beschuldigen.

(Markus 3:1-2)

Volgens de Wet mocht er op sabbat niemand werken. Wie dan werkte overtrad Gods Wet en dat was een zonde. In het denken van de Farizeeën vielen de diensten van een arts ook onder werken. De Wet zei niet dat het verkeerd was om op deze dag te genezen, maar de Farizeeën hadden de Tien Geboden met een eigen lijst regels omgeven en die voorschriften hadden schriftuurlijk gezag gekregen. En dus letten zij goed op of Jezus de man zou genezen, of Hij op sabbat zou 'werken'. Maar Jezus besepte heel goed met welk doel God de Wet had gegeven. Omdat Christus wist dat het de Farizeeën er om te doen was Hem ergens op te betrappen, had Hij een confrontatie kunnen vermijden. Maar dat deed Hij niet.

*En Hij zei tegen de man die de verschrompelde hand had:
Sta op en ga in het midden staan.* (Markus 3:3)

Je kunt je voorstellen hoe Jezus Zich langzaam omdraaide en degenen die met elkaar hadden afgesproken een beschuldiging tegen Hem te zoeken strak aankeek. IJzige stilte...

En Hij zei tegen hen: Is het goorloofd op sabbatdagen goed te doen of kwaad te doen, een mens te behouden of te doden? (Markus 3:4)

Daar kwam Hij weer hoor, met Zijn beladen vragen! De Farizeeën waren gepikeerd, woedend en hevig verontwaardigd. Hun geloofwaardigheid als religieuze verantwoordelijken werd aangetast.

En zij zwegen.

En nadat Hij hen rondom toornig aangekeken had, tegelijk bedroefd over de verharding van hun hart, zei Hij tegen de man: Steek uw hand uit. En hij stak hem uit, en zijn hand werd hersteld, gezond als de andere. (Markus 3:4-5)

Jezus had het gedaan. Hij had op sabbat 'gewerkt'! De Farizeeën hadden Hem op heterdaad betrappt.

En toen de Farizeeën weggegaan waren, beraadslaagden zij meteen met de Herodianen tegen Hem hoe zij Hem om zouden kunnen brengen. (Markus 3:6)

Normaal gesproken was zo'n bondgenootschap ondenkbaar. De Herodianen waren een politieke partij die Herodes en de Romeinen steunde. Aan de andere kant verachtten de Farizeeën de Romeinen, maar Jezus haatten zij nog meer. Als zij Hem wilden doden, hadden ze de hulp van Rome nodig. Wat hen betreft kon Hij DE BELOOFDE VERLOSSER niet zijn.

DE TWAALF DISCIPELEN

En Hij klom de berg op en riep bij Zich wie Hij wilde; en zij kwamen naar Hem toe. En Hij stelde er twaalf aan om bij Hem te zijn, en om hen uit te zenden...

En Simon gaf Hij de naam Petrus, en verder Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes, de broer van Jakobus – aan hen gaf Hij de naam Boanerges, wat 'zonen van de donder' betekent – en Andreas en Filippus en Bartholomeüs en Mattheüs en Thomas en Jakobus, de zoon van Alfeüs, en Thaddeüs en Simon Kananites, en Judas Iskariot, die Hem ook verraden heeft. (Markus 3:13-14,16-19)

Uit degenen die Hem volgden selecteerde Jezus twaalf discipelen, met wie Hij extra tijd zou gaan doorbrengen. Het was een heel

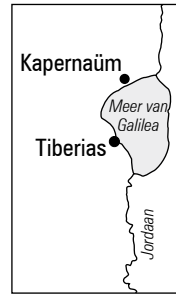
gemengd gezelschap met aan de ene kant van het sociale spectrum een door Rome aangestelde tollenaar en aan de andere kant een zeloot die had gezworen de Romeinen weg te jagen. Onder de overigen was een heel aantal vissers. Alleen God kon de vrede tussen deze ruwe mannen bewaren! Ongeacht hun achtergrond waren ze allemaal bereid om Jezus door dik en dun te volgen. Althans, op één na dan.

5 HET BROOD DES LEVENS

Hierna vertrok Jezus naar de overkant van de zee van Galilea...

En een grote menigte volgde Hem, omdat zij Zijn tekenen zagen, die Hij deed aan de zieken. En Jezus ging de berg op en ging daar zitten met Zijn discipelen.

Toen Jezus dan de ogen opsloeg en zag dat een grote menigte naar Hem toe kwam, zei Hij tegen Filippus: Waar zullen wij broden kopen, opdat deze mensen kunnen eten? (Johannes 6:1-5)

Jezus was weer vragen aan het stellen.

(Maar dit zei Hij om hem op de proef te stellen, want Hij wist Zelf wat Hij zou gaan doen.)

Filippus antwoordde Hem: Voor tweehonderd penningen brood is voor hen niet genoeg, zodat ieder van hen een beetje zou kunnen krijgen.

Een van Zijn discipelen, Andreas, de broer van Simon Petrus, zei tegen Hem: Hier is een jongetje dat vijf gerstebroden en twee visjes heeft, maar wat betekenen die voor zovelen?

(Johannes 6:6-9)

Je vraagt je onwillekeurig af of Andreas niet, net als een kleine jongen bij zijn vader, een hint gaf in de hoop dat Jezus iets aan de situatie kon doen.

En Jezus zei: Laat de mensen gaan zitten. En er was veel gras op die plaats. Dus gingen de mannen zitten, ongeveer vijfduizend in getal. En Jezus nam de broden, en nadat Hij gedankt had, deelde Hij ze uit aan de discipelen, en de discipelen aan hen die daar zaten; op dezelfde manier werden ook de visjes uitgedeeld, zoveel zij wilden. (Johannes 6:10-11)

Het bijbelverhaal is zo nuchter dat je bijna mist wat er werkelijk gebeurde. Jezus had zojuist met de lunch van een jongetje

een hele menigte te eten gegeven. Hij had de broden en de visjes onder Zijn twaalf discipelen uitgedeeld, die ze weer naar vijfduizend mannen brachten. Bij dat aantal moeten de vrouwen en kinderen dan nog worden opgeteld. Dit was een reproductie op een ongehoorde schaal.

Toen de mensen dan het teken dat Jezus gedaan had, gezien hadden, zeiden zij: Hij is werkelijk de Profeet, Die in de wereld komen zou.

(Johannes 6:14)

De mannen die bij dit wonder baat hadden gehad waren er zo van onder de indruk dat zij Jezus met alle geweld als hun koning wilden installeren. Maar Jezus was niet geïnteresseerd in het opzetten van een aards koninkrijk. Later, in de toekomst zou die tijd nog komen. Voorlopig wilde Hij graag in mensenharten regeren.

Omdat Jezus nu wist dat zij zouden komen en Hem met geweld mee zouden nemen om Hem koning te maken, trok Hij Zich opnieuw terug op de berg, Hij Zelf alleen.

En toen zij Hem gevonden hadden... zeiden zij tegen Hem: Rabbi, wanneer bent U hier gekomen? Jezus antwoordde hun en zei: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: U zoekt Mij, niet omdat u tekenen gezien hebt, maar omdat u van de broden gegeten hebt en verzadigd bent.

(Johannes 6:15,25-26)

Jezus zag dat de mensen Hem alleen maar koning wilden maken om voortaan gratis te eten te krijgen. Het interesseerde hen niet dat deze wonderen onthulden dat Hij DE BELOOFDE VERLOSSER was. Jezus zei:

Werk niet om het voedsel dat vergaat, maar om het voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven, dat de Zoon des mensen u geven zal; want Hem heeft God de Vader verzegeld.

(Johannes 6:27)

Het voedsel dat zij aten kon hen slechts voor een korte tijd in leven houden. Vroeg of laat zouden zij allemaal sterven. Daarom zei Jezus dat het verkrijgen van eeuwig leven het grote doel in hun leven moest zijn waaraan zij al hun energie moesten besteden.

Zij zeiden dan tegen Hem: Wat moeten wij doen, opdat wij de werken van God mogen verrichten? Jezus antwoordde en zei tegen hen: Dit is het werk van God: dat u gelooft in Hem Die Hij gezonden heeft.

(Johannes 6:28-29)

De mensen wilden weten wat voor *werk* zij moesten doen om het eeuwige leven te verdienen. Jezus zei dat zij alleen maar hoefden te *geloven*; zij hoefden alleen maar op Hem te vertrouwen als hun Verlosser. Meer niet. Het leek zo eenvoudig.

Zij zeiden dan tegen Hem: Welk teken doet U dan, opdat wij het zien en U geloven? (Johannes 6:30)

Wat was dat? Zij vroegen Jezus om een teken om te bewijzen dat Hij God was, alsof het voeden van vijfduizend man met de lunch van een jongen niet genoeg was?! Wat zij werkelijk vroegen was nog een gratis maaltijd, nog een brood.

Jezus dan zei tegen hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u... Mijn Vader geeft u het ware brood uit de hemel. Want het brood van God is Hij Die uit de hemel neerdaalt en aan de wereld het leven geeft.

Zij zeiden dan tegen Hem: Heere, geef ons altijd dat brood.

*En Jezus zei tegen hen: **Ik ben het Brood des levens**; wie tot Mij komt, zal beslist geen honger hebben, en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben.* (Johannes 6:32-35)

HOOFDSTUK 12

1 EEN BEZOEDELD KLEED

2 DE WEG

3 LAZARUS

4 DE HEL

5 ACCEPTATIE EN VERRAAD

1 EEN BEZOEDELD KLEED

Jezus was een meester in het vertellen van verhalen. Dikwijls maakte Hij gebruik van gelijkenissen om iets duidelijk te maken. Een gelijkenis is een verhaal met één simpele boodschap erin. In dit geval vertelde Hij het verhaal voor degenen die dachten dat zij met God *in het reine* waren omdat zij op zichzelf vertrouwden.

En Hij sprak ook met het oog op sommigen die van zichzelf overtuigd waren dat zij rechtvaardig waren en alle anderen minachtten, deze gelijkenis: Twee mensen gingen naar de tempel om te bidden. De één was een Farizeeër en de ander een tollenaar.

(Lukas 18:9-10)

In de Joodse cultuur van die tijd beschouwde men de Farizeeën als minutieuze houders van de wet van Mozes. Daarentegen werden de tollenaars als schurken gezien. En nu waren hier twee mensen van tegenovergestelde uitersten van het zedelijke spectrum op dezelfde plaats aan het bidden.

DE FARIZEEËR

De Farizeeër stond daar en bad dit bij zichzelf: O God, ik dank U dat ik niet ben zoals de andere mensen: rovers, onrechtvaardigen, overspelers of ook als deze tollenaar. Ik vast tweemaal per week. Ik geef tienden van alles wat ik bezit.*

(Lukas 18:11-12)

* Zijn vasten, of zijn perioden van niet eten, dienden waarschijnlijk om tijd te hebben om te bidden. Hij gaf ook een tiende van zijn inkomen aan goede doelen weg.

De Farizeeër stond zichzelf op de schouder te kloppen en noemde maar een paar dingen die hij deed of niet deed. Hij had ook met een hele waslijst kunnen komen. Maar dat deed er niet toe. De *manier* waarop hij bad verraadde de instelling van zijn hart. Hij vertrouwde er op dat zijn juiste manier van leven (of goede werken) hem voor God rechtvaardig maakte.

DE TOLLENAAR

En de tollenaar bleef op een afstand staan en wilde ook zelfs zijn ogen niet naar de hemel opheffen, maar sloeg op zijn borst en zei: O God, wees mij, de zondaar, genadig.

(Lukas 18:13)

De tollenaar was overweldigd door het besef dat hij een zondaar was en dat hij Gods hulp zeer dringend nodig had. Hij smeekte God om genade en vroeg Hem om een manier om te ontkomen aan de terechte straf voor zijn zonde. Jezus vervolgde:

Ik zeg u: Deze man ging gerechtvaardigd terug naar zijn huis, in tegenstelling tot die andere. Want ieder die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden en wie zichzelf vernedert, zal verhoogd worden.*

(Lukas 18:14)

* Gerechtvaardigd betekent rechtvaardig verklaard.

Het is interessant dat Jezus berouw met nederigheid in verband bracht. De Bijbel maakt heel duidelijk dat trots de oorzaak van de val van satan is geweest. En het is trots die de mens er van weerhoudt om toe te geven dat hij een zondaar is die geloofsvertrouwen op God nodig heeft. De Farizeeër was er van overtuigd dat als hij zich nauwkeurig aan de hele Wet hield en goede werken deed, God tevreden met hem zou zijn. Hij was zo trots dat hij blind was voor zijn eigen nood. Jezus zei:

Terecht heeft Jesaja over u, huichelaars, geprofeteerd zoals er geschreven staat: Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich ver bij Mij vandaan. Maar tevergeefs eren zij Mij door leringen te onderwijzen die geboden van mensen zijn. Want terwijl u het gebod van God nalaat, houdt u zich aan de overlevering van de mensen.

(Markus 7:6-8)

BLIND

Naar buiten toe hielden de Farizeeën de schijn op dat zij rechtvaardig waren, maar van binnen waren zij zondig. Zij ondermijnden ook de bedoeling van de Tien Geboden door er hun eigen menselijke regels aan toe te voegen. Jezus zei:

En zo maakt u Gods woord krachteloos door uw overlevering die u overgeleverd hebt.

(Markus 7:13)

De Farizeeën geloofden dat hun godsdienstige praktijken, hun goede werken en hun Joodse afkomst hen met God in het reine

brachten. Jezus zei dat al deze dingen er niets toe bijdragen om iemand acceptabel te maken, want slechte dingen...

...komen van binnenuit en verontreinigen de mens.

(Markus 7:23)

De Bijbel is duidelijk op dit punt: met goede werken kunnen we geen juiste positie voor God verdienen. Er staat zelfs:

...al onze rechtvaardige daden zijn als een bezoedeld kleeed...

(Jesaja 64:6)

Soms zien mensen zichzelf als voorbeelden van volmaaktheid, maar de Bijbel zegt precies het tegenovergestelde. Daarin staat dat alle mensen slaven zijn...

...van de zonde, tot de dood...

(Romeinen 6:16)

De zonde heeft zijn ketenen om het leven van elk mens geslagen.

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ieder die de zonde doet, is een slaaf van de zonde.

(Johannes 8:34)

We raken dikwijls gefrustreerd, want hoe meer we proberen om het goede te doen, des te meer lijken we wel te falen. Juist als we een terrein van ons leven onder controle hebben merken we dat we op een ander terrein tekort schieten. De zondige natuur werkt op alle manieren onze pogingen om juist te leven tegen.

Bovendien zegt de Bijbel dat satan de mens tot zijn SLAAF maakt. Dit hoeft niet perse te betekenen dat iemand zich met het occulte heeft ingelaten. De duivel manipuleert de mens juist door middel van verleidingen en trots, zodat hij doet wat de boze wil. Zo werkt satan er heel hard aan om de mens er van te overtuigen dat hij goed is. De Schrift zegt dat wat mensen nodig hebben is dat zij...

...weer mogen ontwaken uit de strik van de duivel, door wie zij levend gevangen waren om zijn wil te doen.

(2 Timotheüs 2:26)

Dat iemand een slaaf van de zonde en van satan is, rechtvaardigt nog geen duivelse levensstijl. God houdt nog steeds iedereen verantwoordelijk voor de keuzes die hij of zij maakt. Maar als je een slaaf bent zit je wel met een dilemma. De volmaaktheid die een mens nodig heeft om in de tegenwoordigheid van een volmaakt God te kunnen komen gaat het vermogen van de mens verre te boven. En zo blijft de eeuwenoude vraag bestaan: Hoe kunnen we onze *zonde* kwijtraken en een *gerechtigheid verkrijgen die gelijk is aan Gods gerechtigheid*, zodat we in Zijn tegenwoordigheid aanvaard kunnen worden?

SLAAF

IK BEN ALS CHRISTEN GEBOREN...

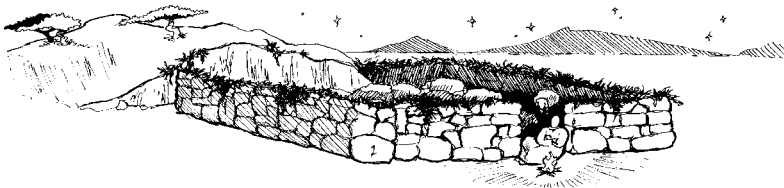
Het woord *christen* impliceert *Christus-een of behoren tot het huisgezin van Christus*. De bijbelse betekenis is ongelooflijk verdraaid en verward geraakt. Maar zelfs in de oorspronkelijke betekenis van het woord is het onjuist om te zeggen dat je *als christen bent geboren*. In een *christelijk gezin* geboren worden maakt je net zo min een christen als geboren worden in een ziekenhuis je een arts maakt. De fysieke geboorte heeft niets met onze relatie met God of onze toekomstige bestemming te maken.

Hoewel het woord voor hele volken wordt gebruikt, kan het op de keper beschouwd alleen op individuele personen worden toegepast. Sommige zogenaamde *christelijke landen* hebben in de naam van Christus verschrikkelijke misdaden gepleegd. Andere zijn moreel verdorven.

2 DE WEG

Jezus gebruikte dikwijls dingen uit het dagelijks leven om geestelijke waarheden te illustreren. In dit verhaal herinnerde Jezus Zijn luisteraars eerst aan een schaapskooi, waar men schapen hield. De schaapskooi bestond uit een omheining van stenen, waarop men doornstruiken liet groeien. De bedoeling van deze struiken was wilde dieren of dieven te ontmoedigen om over de muur te klimmen. De schaapskooi had slechts één ingang.

Overdag leidde de schaapherder zijn kudde naar de weiden om te grazen. 's Avonds kwam de herder met de kudde terug naar de schaapskooi en dan ging hij in de ingang slapen. Niemand kon dan naar binnen en de schapen konden er niet uit zonder de wachtpost wakker te maken. Het lichaam van de herder werd letterlijk de deur van de schaapskooi.

Jezus dan zei opnieuw tegen hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ik ben de Deur voor de schapen. (Johannes 10:7)

Jezus vergeleek de mensen die Hem vertrouwden met schapen die zich veilig binnen de schaapskooi bevonden.

Ik ben de Deur; als iemand door Mij naar binnen gaat, zal hij behouden worden.
(Johannes 10:9)

Jezus zei dat *Hij* alleen de deur was, dat er geen andere deuren waren. Alleen door *Hem* kon men *gered* worden van de verschrikkelijke gevolgen van de zonde. En alleen door Hem kon men eeuwig leven krijgen.

De dief komt alleen maar om te stelen, te slachten en verloren te laten gaan; Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en overvloed hebben.
(Johannes 10:10)

Dieven bekommeren zich niet om het welzijn van de schapen. De Bijbel noemt hen dwaalleraars. Vaak gebruiken zij de Bijbel om zichzelf macht toe te kennen of om hun portemonnee te spekken. Deze *dieven* fabriceren een manier om eeuwig leven te verdienen, een manier die best goed lijkt, maar wel altijd met de geestelijke dood eindigt.

Er is soms een weg die iemand recht schijnt, maar het einde ervan zijn wegen van de dood.
(Spreuken 14:12)

Aan de andere kant is Jezus gekomen om degenen die op Hem vertrouwen een vervuld leven te schenken, een leven vol blijdschap. Jezus zei:

Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij.
(Johannes 14:6)

Daarmee zei Jezus:

...dat Hij de *enige* **weg** tot God is;
...dat Zijn Woord de *enige* **waarheid** is;
...dat eeuwig **leven** *alleen* in Hem te vinden is.

Jezus benadrukte dat geen mens op een andere manier tot God kan komen. Zoals de schaapherder de enige deur van de schaapskooi was, zo is Jezus de enige weg tot God.

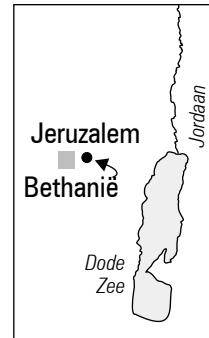
3 LAZARUS

En er was iemand ziek, Lazarus van Bethanië, uit het dorp van Maria en haar zuster Martha....

Zijn zusters dan stuurden Hem de boodschap: Heere, zie, hij die U liefhebt, is ziek.
(Johannes 11:1,3)

Lazarus, Maria en Martha waren goede vrienden van Jezus. Zij leefden een paar kilometer van Jeruzalem. Toen dit gebeurde, was Jezus aan de andere kant van de Jordaan, een volle dagreis van Bethanië verwijderd.

Jezus nu had Martha en haar zuster en Lazarus lief. Toen Hij dan gehoord had dat hij ziek was, bleef Hij nog twee dagen in de plaats waar Hij was.

(Johannes 11:5-6)

Dat slaat toch nergens op. In onze tijd van snel reagerende reddingsteams weet iedereen dat als er iemand ernstig ziek is, elke vertraging fataal kan zijn. En dan blijft Jezus nog twee dagen waar Hij is! Wat ging er in Hem om?

Daarna zei Hij tegen de discipelen: Laten wij weer naar Judea gaan.

De discipelen zeiden tegen Hem: Rabbi, de Joden hebben U onlangs nog geprobeerd te stenigen, en gaat U daar weer heen? ... Toen zei Jezus dan openlijk tegen hen: Lazarus is gestorven. En Ik ben blij voor u dat Ik daar niet was, opdat u gelooft; maar laten wij naar hem toe gaan.
(Johannes 11:7-8,14-15)

VIER DAGEN DOOD

Toen Jezus dan gekomen was, bleek dat hij al vier dagen in het graf lag. (Bethanië nu lag dicht bij Jeruzalem, ongeveer vijftien stadiën daarvandaan.) En velen van de Joden waren naar Martha en Maria gekomen om hen te troosten over hun broer. Zodra Martha dan hoorde dat Jezus kwam, ging zij Hem tegemoet, maar Maria bleef in huis zitten.

Martha nu zei tegen Jezus: Heere, als U hier geweest was, zou mijn broer niet gestorven zijn, maar ook nu weet ik dat God U alles wat U van God vraagt, geven zal. (Johannes 11:17-22)

We lezen niet waaraan Martha dacht, wat Jezus aan God zou kunnen vragen. Maar één ding is overduidelijk: zij had geloof in Hem, zij vertrouwde op Hem.

Jezus zei tegen haar: Uw broer zal weer opstaan.

Martha zei tegen Hem: Ik weet dat hij zal opstaan bij de opstanding op de laatste dag. (Johannes 11:23-24)

Martha was niet verbaasd over de woorden van Jezus. Zij wist dat de Bijbel zegt dat alle mensen weer levend zullen worden, maar dat dit pas aan het einde van de wereld gebeurt als iedereen door God geoordeeld wordt. Tot op dat moment sterft elk mens maar één keer.

Jezus zei tegen haar: Ik ben de Opstanding en het Leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al was hij gestorven, en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Geloof u dat? (Johannes 11:25-26)

Dat waren krachtige woorden. Jezus zei tegen Martha dat Lazarus niet tot de oordeelsdag hoefde te wachten om weer tot leven gewekt te worden. Jezus was degene die het leven gaf en daarom bezat Hij de macht om Lazarus op elk willekeurig moment het leven weer te schenken. Geloofde zij Hem?

Zij zei tegen Hem: Ja, Heere, ik geloof dat U de Christus bent, de Zoon van God, Die in de wereld komen zou. (Johannes 11:27)

Martha geloofde Jezus niet alleen, zij bevestigde ook dat Hij de Christus was, de Messias, God Zelf.

En Hij zei: Waar hebt u hem gelegd? Zij zeiden tegen Hem: Heere, kom het zien.

Jezus weende. (Johannes 11:34-35)

Er is veel gespeculeerd over de reden waarom Jezus huilde. Sommige mensen vermoeden dat Jezus verdriet had bij de gedachte dat Hij Lazarus weer tot leven ging wekken en hem dus weg zou halen uit alle blijdschap en volmaaktheid van het paradijs, terug

naar de aarde met al haar zonde en verdriet. De Bijbel zegt ons niets over het waarom, maar het feit dat Hij huilde laat ons zien dat Jezus menselijke gevoelens ervoer, ook al was Hij zondeloos.

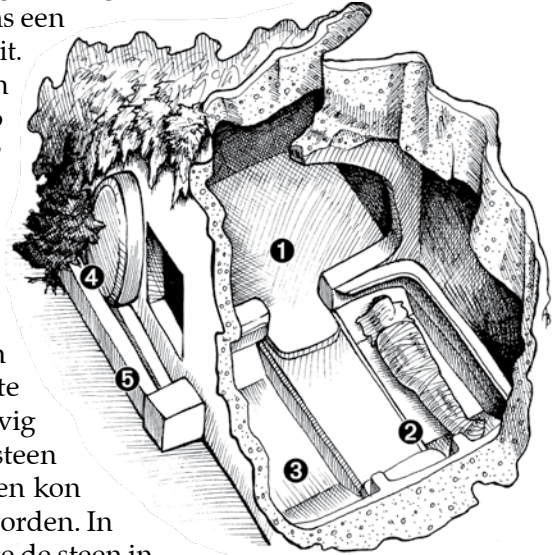
De Joden dan zeiden: Zie, hoe lief Hij hem had! En sommigen van hen zeiden: Kon Hij Die de ogen van de blinde geopend heeft, ook niet maken dat deze niet gestorven was?

Jezus dan, opnieuw heftig bewogen in Zichzelf, kwam bij het graf. Het was een grot, en er was een steen op gelegd.

(Johannes 11:36-38)

Bij de traditionele Joodse begrafenis van die tijd plaatste men een lichaam meestal in een graf dat mettertijd de laatste rustplaats van opeenvolgende generaties werd. Het was gebruikelijk om een natuurlijke grot te gebruiken, al hakte men ook wel eens een grafkamer in de rotsen uit.

Deze grafkamers waren groot; je kon rechtop in de ① rouwkamer staan; er waren ② ligplaatsen uitgehakt om de ③ lichamen op neer te leggen. Een ④ wielvormige steen met een gewicht van een paar ton gebruikte men om de ingang stevig af te grendelen. Deze steen rustte in een ⑤ gleuf en kon heen en weer gerold worden. In gesloten toestand rustte de steen in een kleine holte voor de ingang, zodat hij niet zomaar weg kon rollen.

Jezus zei: Neem de steen weg.

Martha, de zuster van de gestorvene, zei tegen Hem: Heere, hij ruikt al, want hij ligt hier al voor de vierde dag.

Jezus zei tegen haar: Heb Ik u niet gezegd dat u, als u gelooft, de heerlijkheid van God zult zien? Zij namen dan de steen weg waar de gestorvene lag. En Jezus hief de ogen omhoog en zei: Vader, Ik dank U dat U Mij verhoord hebt. En Ik wist dat U Mij altijd verhoort, maar ter wille van de menigte die om Mij heen staat, heb Ik dit gezegd, opdat zij geloven dat U Mij gezonden hebt. En toen Hij dit gezegd had, riep Hij met

een luide stem: Lazarus, kom naar buiten! En de gestorvene kwam naar buiten, gebonden aan handen en voeten met grafdoeken, en zijn gezicht was omwonden met een zweetdoek.

Jezus zei tegen hen: Maak hem los en laat hem weggaan.

(Johannes 11:39-44)

Het was maar goed dat Jezus zei: "Lazarus..." Als Hij alleen maar had gezegd: "Kom naar buiten!", was de hele begraafplaats meteen leeg geweest! Lazarus leefde weer! Zijn vrienden moesten eerst de lange stroken van de grafdoeken afwikkelen, pas toen kon Lazarus weggaan. Er was geen twijfel mogelijk: Jezus had een geweldig wonder verricht.

Velen dan van de Joden die naar Maria toe gekomen waren en gezien hadden wat Jezus gedaan had, geloofden in Hem. Maar sommigen van hen gingen naar de Farizeeën en zeiden tegen hen wat Jezus gedaan had. De overpriesters dan en de Farizeeën riepen de Raad bijeen en zeiden: Wat doen we? Want deze Mens doet vele tekenen. Als wij Hem zo laten begaan, zullen allen in Hem geloven, en de Romeinen zullen komen en onze plaats en onze natie van ons wegnemen.*

* De Raad, het Sanhedrin, was het Joodse bestuursorgaan.

Vanaf die dag dan waren zij vastbesloten om Hem te doden.

(Johannes 11:45-48,53)

Sommigen geloofden, maar anderen spanden tegen Hem samen. Zelfs een opstanding kon de overpriesters en de Farizeeën niet overtuigen. Er stond voor hen te veel op het spel – hun macht en hun trots. Het klinkt bijna zoals bij Lucifer. En ongetwijfeld was het ook zo!

REÏNCARNATIE

Reïncarnatie is het geloof dat een na de dood vertrokken geest naar de aarde terugkeert om in de vorm van een ander mens of dier verder te leven.

Het is niet alleen zo dat dit concept in de Bijbel niet wordt geleerd, de Bijbel leert ook duidelijk het tegenovergestelde. Ieder mens heeft maar één leven.

...zoals het voor de mensen beschikt is dat zij eenmaal moeten sterven en dat daarna het oordeel volgt...

(Hebreeën 9:27)

Een wolk vergaat en verdwijnt; zo komt degene die in het graf neerdaalt, er niet weer uit omhoog. Hij keert niet meer terug naar zijn huis, en zijn woonplaats kent hem niet meer.

(Job 7:9-10)

4 DE HEL

Drie jaar lang gaf Jezus onderwijs aan iedereen die maar wilde luisteren. Als je nagaat wat er in die paar jaar allemaal gebeurd is, lijkt het een ongelooflijk korte tijd. Zijn onderwijs varieerde van troosten tot uitdagen, van gelijkenissen tot verhalen over echte mensen, en was altijd toegesneden op de behoefte van de luisteraar. Bij deze gelegenheid vertelde Jezus het volgende verhaal.

Nu was er een zeker rijk mens, die gekleed ging in purper en zeer fijn linnen en die elke dag vrolijk en overdadig leefde. En er was een zekere bedelaar, van wie de naam Lazarus was, die voor zijn poort neergelegd was, en die onder de zweren zat. En hij verlangde ernaar verzadigd te worden met de kruimeltjes die van de tafel van de rijke man vielen; maar ook de honden kwamen en likten zijn zweren. (Lukas 16:19-21)

DE BEDELAAR STERFT

Het gebeurde nu dat de bedelaar stierf en door de engelen in de schoot van Abraham gedragen werd. (Lukas 16:22)

EEUWIG
LEVEN

Voor een juist begrip, de *schoot van Abraham* is een equivalent voor de hemel en wordt soms ook wel het *paradijs* genoemd. De man in kwestie hier was iemand anders dan de Lazarus uit het vorige verhaal. Deze Lazarus ging niet naar het *paradijs* omdat hij arm was, maar omdat hij de HEERE vertrouwde.

DE RIJKE MAN STERFT

En ook de rijke man stierf en werd begraven. En toen hij in de hel zijn ogen opsloeg, waar hij in pijn verkeerde, zag hij Abraham van ver en Lazarus in zijn schoot. En hij riep en zei: Vader Abraham, ontferm u over mij en stuur Lazarus naar mij toe en laat hem de top van zijn vinger in het water dopen en mijn tong verkoelen, want ik lijd vreselijk pijn in deze vlam. (Lukas 16:23-24)

EEUWIG
OORDEEL

De rijke man was in de hel terecht gekomen. Niet omdat hij rijk was geweest, maar omdat hij God had genegeerd en op aarde alleen voor zichzelf had geleefd. En nu smeekte hij Abraham om hulp.

Abraham echter zei: Kind, herinner u dat u het goede deel ontvangen hebt in uw leven en Lazarus evenzo het kwade. En nu wordt hij vertroost en u lijdt pijn. En bovendien is er tussen ons en u een grote kloof aangebracht, zodat zij die van hier naar u zouden willen gaan, dat niet kunnen en ook zij niet die vandaar naar ons zouden willen gaan. (Lukas 16:25-26)

De Bijbel maakt duidelijk dat men slechts tot bekering kan komen – *heel anders gaan denken* – zolang men op aarde is. Zodra iemand gestorven is, is er geen tweede kans meer, geen mogelijkheid meer om aan de hel te ontsnappen en alsnog naar de hemel te gaan. Degenen die bij hun sterven geen juiste relatie met God hebben, blijven voor eeuwig van Hem gescheiden. En de Schrift wekt nergens de suggestie dat men nog aan deze plaats van lijden zou kunnen ontkomen. Ook al riep de rijke man om maar een klein beetje verlichting van zijn kwelling, zelfs die was er niet. Genade kan men alleen tijdens het leven hier op aarde verkrijgen. De rijke man ging verder:

Ik vraag u dan, vader, dat u hem naar het huis van mijn vader stuurt, want ik heb vijf broers. Laat hij dan tegenover hen getuigenis afl eggen, opdat ook zij niet komen in deze plaats van pijniging.
(Lukas 16:27-28)

Hoewel deze man geweldige pijnen leed, kon hij zich zijn leven op aarde nog wel herinneren. Hij wist dat zijn vijf broers niet met God in het reine waren en wilde dat zij gewaarschuwd werden.

Met je vrienden feestvieren in de hel is een gedachte die de Bijbel vreemd is. Degenen die in de hel zijn wensen dit zelfs hun ergste vijanden nog niet toe.

Abraham zei tegen hem: Zij hebben Mozes en de profeten. Laten zij naar hen luisteren.

Hij echter zei: Nee, vader Abraham, maar als iemand van de doden naar hen toe zou gaan, zouden zij zich bekeren.

Maar Abraham zei tegen hem: Als zij niet naar Mozes en de profeten luisteren, zullen zij zich ook niet laten overtuigen, als iemand uit de doden zou opstaan.
(Lukas 16:29-31)

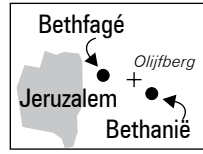
We hebben al eerder gelezen dat Jezus iemand uit de dood opwekte. Ondanks deze geweldige demonstratie van Zijn macht wilden veel mensen Jezus toch niet accepteren. In plaats daarvan overlegden zij hoe zij Hem konden doden. De Bijbel zegt dat als mensen weigeren Gods geschreven Woord te geloven, dan...

...zullen zij zich ook niet laten overtuigen, als iemand uit de doden zou opstaan.
(Lukas 16:31)

De beschrijving van de hel is bijna synoniem met die van de poel van vuur. De Bijbel zegt dat voor degenen die in de hel komen hun eeuwige straf al is ingegaan.

5 ACCEPTATIE EN VERRAAD

En toen zij Jeruzalem naderden, bij Bethfagé en Bethanië, dicht bij de Olijfberg, zond Hij twee van Zijn discipelen uit, en zei tegen hen: Ga naar het dorp dat voor u ligt, en zodra u er binnenkomt, zult u een veulen vinden dat vastgebonden is, waarop geen mens gezeten heeft; maak het los en breng het hier.

(Markus 11:1-2)

En zij brachten het veulen bij Jezus en wierpen hun kleren erop; en Hij ging erop zitten. Ook spreidden velen hun kleren op de weg uit en anderen hakten twijgen van de bomen en spreidden ze op de weg uit. En zij die vooropliepen en zij die volgden, riepen: Hosanna! Gezegend Hij die komt in de Naam van de Heere!

(Markus 11:7-10)

RED NU

Het woord *hosanna* betekent *red nu*. De menigte gaf Jezus een geïmproviseerde versie van een Romeinse parade die men normaal hield om een triomferende overwinnaar te verwelkomen. Zij applaudisseerden voor Hem en loofden Hem in de hoop dat Hij hun Romeinse onderdrukkers zou verjagen.

Zonder dat zij het wisten vervulden zij een 500 jaar oude profetie. De profeet Zacharia had geschreven dat Jezus precies zo'n welkom zou ontvangen.

Verheug u zeer, dochter van Sion! Juich, dochter van Jeruzalem! Zie, uw Koning zal tot u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland, arm, en rijdend op een ezel, op een ezelsveulen, het jong van een ezelin.

(Zacharia 9:9)

Dit is de enige keer dat Jezus zo'n gedenkwaardige ontvangst van Hemzelf toestond. En Hij had er een reden voor. Jezus dwong degenen die op Zijn dood uit waren om in te grijpen. En Hij wilde dat zij onmiddellijk, zonder verder uitstel, in actie kwamen.

En na twee dagen was het Pascha en het feest van de ongezuurde broden. En de overpriesters en de schriftgeleerden zochten naar een manier om Hem door een list te grijpen en te doden. Maar zij zeiden: Niet tijdens het feest, opdat er niet misschien opschudding onder het volk ontstaat. (Markus 14:1-2)

Vanuit het oogpunt van de roepende menigte was het tijd dat Jezus aankondigde dat Hij de ware Koning van Israël was. Maar voor de religieuze leiders die Zijn dood beraamden was het een ietwat hachelijke situatie. Als zij Jezus wilden uitschakelen, was

dit het geëigende moment. Maar zij waren bang voor de reactie van het publiek. Jezus was duidelijk zeer populair.

De stad was tjokvol met mensen die voor het Pascha waren gekomen. En velen van hen zagen vol verwachting naar Jezus uit in de hoop dat Hij de Romeinen zou verdrijven. Maar toen de uren verstreken en er geen officiële proclamatie van Zijn koningschap kwam, vervaagde Zijn heldenstatus snel.

DE PAASMAALTIJD

Jezus gaf twee discipelen instructies om een ruimte voor het Pascha te regelen.

En toen het avond geworden was, kwam Hij met de twaalf. En toen zij aanlagen en aten, zei Jezus: Voorwaar, Ik zeg u dat een van u, die met Mij eet, Mij verraden zal. En zij begonnen bedroefd te worden en de een na de ander tegen Hem te zeggen: Ik ben het toch niet? En weer een ander: Ik ben het toch niet?

Maar Hij antwoordde hun: Het is een uit de twaalf, die met Mij in de schotel indoopt. (Markus 14:17-20)

Toen Jezus drie jaar eerder Zijn discipelen had uitgekozen wist Hij dat een van hen een verrader was.

Al duizend jaar eerder had koning David het over dit verraad gehad en vanuit het oogpunt van De VERLOSSER geschreven:

Zelfs de man met wie ik in vrede leefde, op wie ik vertrouwde, die mijn brood at, heeft mij hard nagetrapt. (Psalm 41:10)

VERRADEN

De verrader was Judas Iskariot. Hij beheerde de beurs voor de discipelen, maar was ook een dief. Kennelijk 'smeerde' hij zijn ambities en vulde hij zijn zakken zonder dat de discipelen iets in de gaten hadden. Jezus wist het echter wel en satan klaarblijkelijk ook. Deze zocht al een tijdje naar een zwakke plek in de wapenrusting van Jezus en naar een tijdstip en een plaats om De Beloofde Verlosser voor altijd te verpletteren. En nu zag satan zijn kans schoon. Judas was er klaar voor. Toen het paasbrood werd opgediend, kwam de duivel in actie.

En met het nemen van het stuk brood voer de satan in hem [Judas].

Jezus dan zei tegen hem: Wat u wilt doen, doe het snel. En niemand van hen die aanlagen, begreep met welke bedoeling Hij dat tegen hem zei. (Johannes 13:27-28)

En hij [Judas] ging weg en sprak met de overpriesters en bevelhebbers van de tempelwacht hoe hij Hem aan hen zou overleveren. En zij verblijdden zich en kwamen overeen hem geld te geven.

(Lukas 22:4-5)

HET GEBROKEN BROOD EN DE BEKER

Deze scène met Judas vond midden onder de maaltijd plaats. Terwijl de verrader op pad ging om zijn duivelse missie uit te voeren, ging Jezus door met de maaltijd. Deze is van enorm belang.

En terwijl zij aten, nam Jezus brood en toen Hij het gezegend had, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neem, eet, dit is Mijn lichaam.

(Markus 14:22)

Natuurlijk waren zij niet Jezus' vlees aan het eten, maar toch zei Jezus dat het gebroken Paasbrood Zijn lichaam vertegenwoordigde. De discipelen moeten behoorlijk perplex geweest zijn. Had dit soms te maken met het Brood des levens, zoals Hij Zichzelf eerder had genoemd?

En Hij nam de drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken er allen uit.

En Hij zei tegen hen: Dit is Mijn bloed, het bloed van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt.

(Markus 14:23-24)

Ook hier hebben we eenzelfde symboliek: Het bloed van Jezus zou niet lang daarna voor veel mensen vergoten worden. De betekenis hiervan zullen we later nog zien.

En toen zij de lofzang gezongen hadden, vertrokken zij naar de Olijfberg.

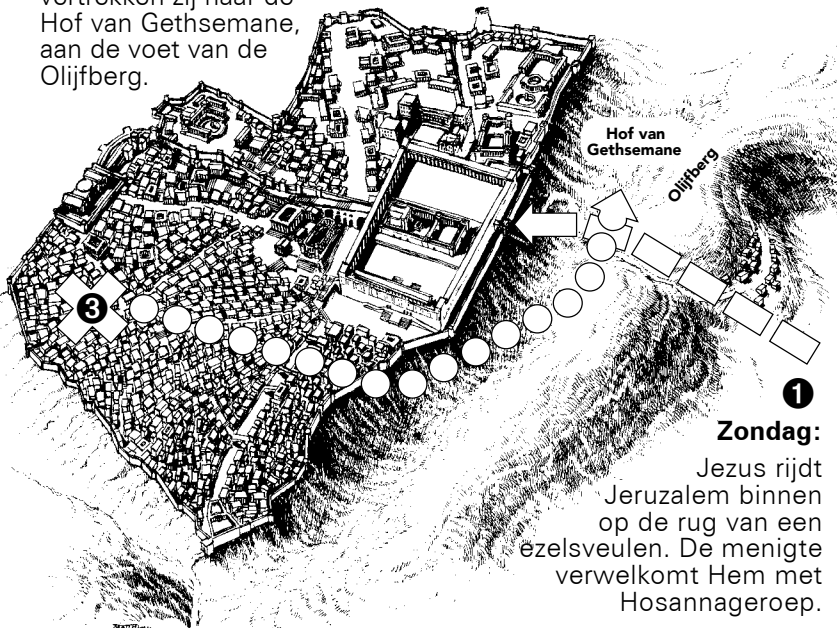
(Markus 14:26)

3 Donderdagavond:

Jezus en Zijn discipelen vieren het Pascha. Na het zingen van de lofzang vertrekken zij naar de Hof van Gethsemane, aan de voet van de Olijfberg.

2 Maandag tot woensdag:

Jezus en Zijn twaalf discipelen verblijven in en rond Jeruzalem en Bethanië.

1 Zondag:

Jezus rijdt Jeruzalem binnen op de rug van een ezelsveulen. De menigte verwelkomt Hem met Hosannageroep.

HOOFDSTUK 13

1 DE ARRESTATIE

2 DE KRUISIGING

3 DE BEGRAFENIS EN DE OPSTANDING

1 DE ARRESTATIE

En zij kwamen op een plaats waarvan de naam Gethsémané was, en Hij zei tegen Zijn discipelen: Ga hier zitten totdat Ik gebeden zal hebben. En Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met Zich mee en begon ontdaan en zeer angstig te worden; en Hij zei tegen hen: Mijn ziel is zeer bedroefd, tot de dood toe; blijf hier en waak. En toen Hij iets verder gegaan was, wierp Hij Zich ter aarde en bad dat, als het mogelijk was, dat uur aan Hem voorbij zou gaan. En Hij zei: Abba, Vader, alle dingen zijn mogelijk voor U; neem deze drinkbeker van Mij weg, maar niet wat Ik wil, maar wat U wilt.*

(Markus 14:32-36)

* Abba is een koosnaam, zoiets als pappie.

ZIJN MENSELIJKHEID

Wanneer we benadrukken dat Jezus waarachtig God was, kunnen we gemakkelijk over het hoofd zien dat Hij ook mens was. Lijden was Jezus niet vreemd – Hij kende en voelde pijn. Als God wist Hij wat een martelende lijdensweg er voor Hem lag. En dat vooruitzicht overweldigde Hem. In de intieme bewoordingen die een zoon bij zijn geliefde vader gebruikt riep Jezus het uit: *Abba – Papa – kunt U geen andere manier vinden?* Maar toen maakte Hij Zijn menselijke wil ondergeschikt aan Zijn hemelse Vader en bad: *Maar wat U wilt.*

En meteen, terwijl Hij nog sprak, kwam Judas eraan, die een van de twaalf was, en met hem een grote menigte met zwaarden en stokken, gestuurd door de overpriesters, de schriftgeleerden en de oudsten.

En hij die Hem verraadde, had met hen een teken afgesproken en gezegd: Die ik kussen zal, Die is het; grijp Hem, en leid Hem zorgvuldig bewaakt weg.

(Markus 14:43-44)

Jezus dan, Die alles wist wat er over Hem komen zou, trad naar voren en zei tegen hen: Wie zoekt u?

Zij antwoordden Hem: Jezus de Nazarener.

(Johannes 18:4-5)

HIJ SPRAK

*Jezus zei tegen hen: **Ik ben** het. En Judas, die Hem verraadde, stond ook bij hen.*

(Johannes 18:5)

Het woordje ‘het’ staat niet in de Griekse grondtekst. Het wordt toegevoegd om het Nederlands beter te laten klinken, maar in dit geval leidt het de aandacht wel af van het belang van wat Jezus zei. Jezus beantwoordde de vraag met een nadrukkelijk IK BEN! Letterlijk zou het vertaald¹ kunnen worden met: “Ik

ben, op dit moment, GOD!" We hebben al gezien dat *IK BEN* de naam van God is die betekent *Degene die bestaat door eigen kracht*. En het werd niet door zomaar iemand gezegd, het was God Zelf. Het is de moeite waard om eens naar het effect ervan te kijken.

*Toen Hij dan tegen hen zei: **Ik ben** het, deinsden zij terug en vielen op de grond.* (Johannes 18:6)

Zij vielen niet gewoon op de grond, zij deinsden terug en vielen. Jezus *blies hen van de sokken* door een mini-uitbarsting van Zijn majesteit. De stomverbaasde groep mannen krabbelde weer overeind en sloeg het stof van zich af.

Hij vroeg hun dan opnieuw: Wie zoekt u? En zij zeiden: Jezus de Nazarener. (Johannes 18:7)

Je voelt bijna de eerbied en de angst van de menigte. Jezus had hen volkomen van hun stuk gebracht. Dit ging geen gewone arrestatie worden. En hun muur van vertrouwen scheurde nog verder toen Jezus onthulde dat Hij wist met welk teken er was afgesproken Hem te verraden.

En Jezus zei tegen hem: Judas, verraadt u de Zoon des mensen met een kus? (Lukas 22:48)

En toen hij [Judas] daar gekomen was, ging hij meteen naar Hem toe en zei: Rabbi, Rabbi, en hij kuste Hem. (Markus 14:45)

Dit prikkelde de andere elf discipelen om in actie te komen. Simon Petrus had een zwaard.

En zie, een van hen die bij Jezus waren, stak zijn hand uit, trok zijn zwaard, trof de slaaf van de hogepriester en sloeg hem het oor af. (Mattheüs 26:51)

Maar Jezus antwoordde en zei: Laat hen tot hiertoe begaan. En Hij raakte zijn oor aan en genas hem. (Lukas 22:51)

Wat moet je hiervan zeggen? Zelfs temidden van alle spanningen dacht Jezus nog aan anderen en genas Hij de knecht van de hogepriester. Het was wel een heel kortzichtige poging van de kant van Petrus, en nog zonder kennis van zaken ook. Menselijk gesproken waren de discipelen ver in de minderheid. Onwillekeurig voel je wel bewondering voor de poging van Petrus. Hij probeerde tenminste iets! Maar kennelijk kon Petrus beter omgaan met netten dan met zwaarden. Als je op een hoofd mikt en een oor te pakken krijgt, dan zegt dat wel iets.

VRAGEN, VRAGEN

Toen stelde Jezus een vraag – een lastige vraag.

En Jezus antwoordde en zei tegen hen: Bent u er met zwaarden en stokken opuit gegaan, als tegen een misdadiger, om Mij gevangen te nemen? Dagelijks was Ik bij u in de tempel onderwijs aan het geven en u hebt Mij niet gegrepen, maar dit gebeurt opdat de Schriften vervuld worden. (Markus 14:48-49)

Gods vragen leggen altijd iemands ware gedachten bloot. Als die bende een ogenblik had nagedacht zouden ze hebben beseft hoe inconsequent hun gedrag was. Maar ze waren zo gefixeerd op hun besluit om Christus uit de weg te ruimen dat zelfs een extra confrontatie met de miraculeuze macht van deze Man hen daar niet in het minst van af kon brengen.

De discipelen vluchtten uit angst voor hun leven de nacht in.

En Zijn discipelen verlieten Hem en vluchtten allen.

(Markus 14:50)

De afdeling soldaten dan en de overste over duizend en de dienaars van de Joden namen Jezus gevangen en boeiden Hem.

(Johannes 18:12)

Je kunt dit nauwelijks lezen zonder een gevoel van ongerijmdheid te krijgen. Jezus was in Zijn eentje. De afdeling die er op uit werd gestuurd om Hem te arresteren moet tussen de 300 en de 600 soldaten hebben geteld. En dan waren er nog Joodse functionarissen, priesters en dienaars. Zeker, het was een geweldige overmacht. En toch vraag je je onwillekeurig af of zij niet diep van binnen gevoeld hebben hoe weinig macht zij in feite bezaten. Zij vlogen op Jezus af en boeiden Hem. Satan moet zich verkneukeld hebben van de pret.

VOOR HET GERECHT

En ze leidden Jezus weg naar de hogepriester; en bij hem kwamen al de overpriesters, de oudsten en de schriftgeleerden bijeen.

(Markus 14:53)

De tempelrechtbank kwam niet 's nachts bijeen. Dat het Sanhedrin, dat uit 71 mannen bestond, zo snel opgetrommeld kon worden, zegt iets over de samenzwering. En hun bereidheid om midden in de nacht bijeen te komen zegt nog veel meer. Wat zij daar deden was volgens hun eigen wetten volkomen illegaal. Zelfs voor wie niet zo vertrouwd is met het juridische systeem van die tijd zijn de onregelmatigheden van het proces pijnlijk duidelijk. Maar dat deed er niet toe. Vergeet de spelregels. Jezus moest dood.

En de overpriesters en heel de Raad zochten een getuigenverklaring tegen Jezus om Hem te kunnen doden,

maar vonden die niet. Want velen legden een vals getuigenis tegen Hem af, maar de getuigenissen waren niet eensluidend.

En de hogepriester, die in het midden opstond, vroeg Jezus: Antwoordt U niets? Wat getuigen deze mensen tegen U? Maar Hij zweeg en antwoordde niets. (Markus 14:55-56,60-61)

BENT U GOD?

Opnieuw stelde de hogepriester Hem een vraag, en zei tegen Hem: Bent U de Christus, de Zoon van de Gezegende?
(Markus 14:61)

Deze vraag was zwart-wit: "Bent U God of niet?"

En Jezus zei: Ik ben het. En u zult de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van de kracht van God en zien komen met de wolken van de hemel.

Toen scheurde de hogepriester zijn kleren en zei: Waar hebben wij nog getuigen voor nodig? U hebt de godslastering gehoord. Wat is uw mening?

En zij allen oordeelden over Hem dat Hij schuldig was en de dood verdiende.
(Markus 14:62-64)

De hogepriester Kajafas begreep exact wat Jezus had gezegd. Jezus beweerde dat Hij God Zelf was. Godslastering was iets wat men als kwetsend voor Gods karakter beschouwde, en als een gewoon mens zich zomaar *God* noemde, was dit heiligschennis. Maar Jezus was niet zomaar iemand, Hij was God! Alleen, noch Kajafas, noch de andere Joodse leiders geloofden Hem. En dus veroordeelden zij Hem ter dood. Ze zaten echter wel met een probleem: het Sanhedrin had geen bevoegdheid om een doodstraf uit te spreken. Dat mochten alleen de Romeinen.

2 DE KRUISIGING

Omdat nachtelijke processen illegaal waren, kwam het Sanhedrin vlak na zonsopgang nog een keer bijeen om Jezus nog eens op wettige wijze te berechten. Hij moet uitgeput geweest zijn. Hij had de hele nacht niet geslapen en ze hadden Hem zwaar afgeranseld om Hem eens goed te laten zien wie er de baas was.

En de hele menigte van hen stond op en leidde Hem naar Pilatus.
(Lukas 23:1)

PONTIUS PILATUS

Pontius Pilatus, de gouverneur van Judea, had alle gezag van het keizerlijke Rome achter zich staan. Omdat de Joodse rechtbanken

in de meeste gevallen geen doodstraf op konden leggen, hadden zij daarvoor de goedkeuring van de Romeinen nodig. En dan was Pilatus hun man. De tempelleiders wisten dat hij niet zo vast in zijn schoenen stond, dus een beetje pushen was geen probleem.

En zij begonnen Hem te beschuldigen en zeiden: Wij hebben ontdekt dat Deze het volk afvallig maakt, en dat Hij verbiedt belasting te betalen aan de keizer en dat Hij van Zichzelf zegt dat Hij Christus, de Koning, is. (Lukas 23:2)

Jezus had Zijn volgelingen nooit verboden belasting te betalen. Jezus had juist het tegenovergestelde gezegd. Dit was een bewuste leugen. Maar er waren al zoveel wetsregels genegeerd, wie kon het nog bijhouden? Aan de andere kant was het wel waar dat Jezus had beweerd dat Hij de Messias was!

Toen vroeg Pilatus Hem: U bent de Koning van de Joden? (Lukas 23:3)

Jezus antwoordde: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Als Mijn Koninkrijk van deze wereld was, zouden Mijn dienaars gestreden hebben, opdat Ik niet aan de Joden overgeleverd zou worden, maar nu is Mijn Koninkrijk niet van hier. (Johannes 18:36)

De regering van Jezus begon in het hart. Hij had geen politieke ambities.

Pilatus dan zei tegen Hem: U bent dus toch een koning? Jezus antwoordde: U zegt dat Ik een Koning ben. Hiervoor ben Ik geboren en hiervoor ben Ik in de wereld gekomen: om voor de waarheid te getuigen. Iedereen die uit de waarheid is, geeft aan Mijn stem gehoor.

Pilatus zei tegen Hem: Wat is waarheid? (Johannes 18:37-38)

Diezelfde vraag stellen de mensen vandaag de dag ook nog. Maar Pilatus had geen zin om te luisteren; hij wachtte niet eens op het antwoord.

En nadat hij dat gezegd had, ging hij opnieuw naar buiten naar de Joden, en zei tegen hen: Ik vind geen schuld in Hem. (Johannes 18:38)

Pilatus wantrouwde de priesters. Als Romeins gouverneur wist hij dat de Joden hem haatten en had hij redenen om aan te nemen dat de priesters niet de belangen van de keizer op het oog hadden. Het Sanhedrin moest een ander motief hebben om Jezus dood te willen hebben.

Pilatus zei tegen de overpriesters en de menigten: Ik vind geen schuld in deze Mens.

Maar zij drongen des te sterker aan en zeiden: Hij hitst het volk op door in heel Judea onderwijs te geven, van toen Hij begon in Galilea tot hiertoe.

Toen Pilatus nu van Galilea hoorde, vroeg hij of die Mens een Galileeër was. En toen hij te weten kwam dat Hij uit het machtsgebied van Herodes afkomstig was, stuurde hij Hem naar Herodes toe, die zelf ook in die dagen in Jeruzalem was.

(Lukas 23:4-7)

Pilatus had de bevoegdheid om Jezus' zaak aan te horen, maar de hele situatie begon onaangenaam te worden. Jezus werd er van beschuldigd dat Hij het volk tot rebellie had aangezet. Wat moest hij zijn superieuren in Rome uitleggen als Jezus inderdaad rellen uitlokte? Het was makkelijker om de hele jammerlijke rommel maar op Herodes' bordje te dumpen. Herodes was geen vriend van hem, dus Pilatus zadelde hem met de zaak op.

HERODES ANTIPAS

Herodes Antipas was een zoon van Herodes de Grote. Als marionet van Rome had hij de jurisdictie over de provincie Galilea ontvangen, waar Jezus gewoond had. Hij was voor de jaarlijkse festiviteiten rond het Pascha naar Jeruzalem gekomen.

En toen Herodes Jezus zag, werd hij erg blij, want hij had al lange tijd gewenst Hem te zien, omdat hij veel over Hem gehoord had; en hij hoopte een of ander teken te zien dat door Hem gedaan zou worden. En hij ondervroeg Hem met veel woorden, maar Hij antwoordde hem niets. *(Lukas 23:8-9)*

Jezus wist dat Herodes er geen belang bij had om achter de waarheid te komen. Hij wilde slechts vermaakt worden met een wonder, waarmee hij zijn flagrante gebrek aan respect toonde voor wie Jezus was. Jezus gaf Herodes dan ook niet zijn zin. Hij bleef zwijgen.

En de overpriesters en de schriftgeleerden stonden Hem heftig te beschuldigen. En toen Herodes, samen met zijn soldaten, Hem gehoond en bespot had, deed hij Hem een sierlijk gewaad om en stuurde Hem terug naar Pilatus. En op diezelfde dag werden Pilatus en Herodes vrienden van elkaar; voor die tijd leefden zij namelijk in vijandschap met elkaar.

(Lukas 23:10-12)

KRUISIG HEM!

Sinds Zijn arrestatie had Jezus vijf processen doorgemaakt: drie Joodse en twee Romeinse. Dit zesde proces zou Zijn laatste worden. Inmiddels had het gerucht zich door de gehele stad verspreid. En de hogepriester en het Sanhedrin waren niet langer de enigen die

Jesus beschuldigden. Er was een wispelturige menigte bijgekomen die nog maar een paar dagen eerder *Hosanna!* had geroepen, maar nu uit volle borst schreeuwde: *Kruisig Hem!* Pilatus stond voor een dilemma. Hoe meer hij zich met Jezus bezighield, des te sterker werd zijn overtuiging dat er iets heel ongewoons met deze Man aan de hand was!

Nadat Pilatus de overpriesters en de leiders en het volk bijeengeroepen had, zei hij tegen hen: U hebt deze Mens naar mij toe gebracht als iemand Die het volk afvallig maakt. En zie, ik heb Hem in uw aanwezigheid ondervraagd, maar ik heb in deze Mens niets gevonden dat Hem schuldig maakt aan die dingen waarvan u Hem beschuldigt. Ja, ook Herodes niet, want ik heb u naar hem toegestuurd en zie, er is door Hem niets gedaan wat de dood verdient. Ik zal Hem dan straffen en loslaten.

(Lukas 23:13-16)

3 Vrijdagmorgen vroeg:

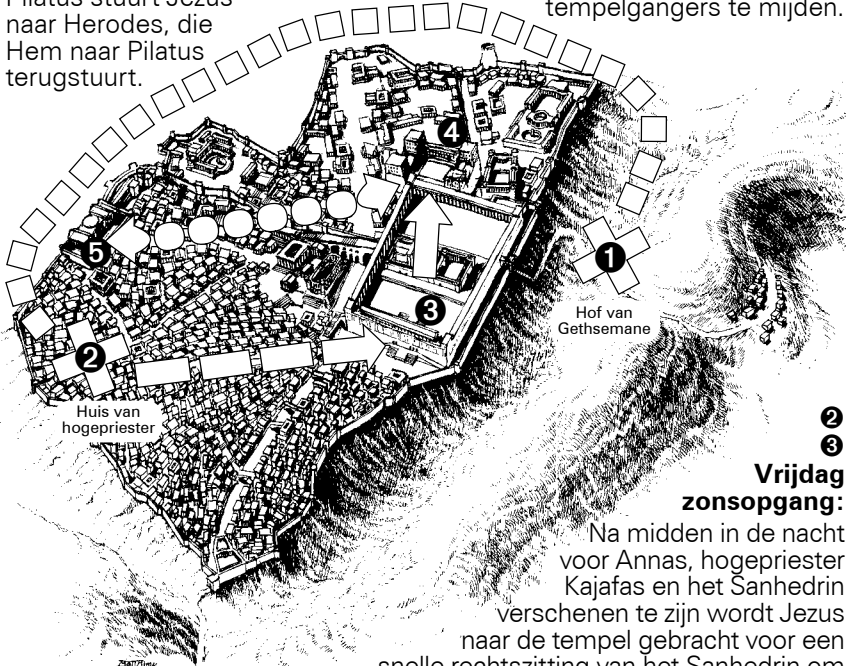
4 Jezus naar de Romeinse burcht gebracht om voor Pontius Pilatus te verschijnen.

4 Vrijdagochtend:

5 Pilatus stuurt Jezus
4 naar Herodes, die Hem naar Pilatus terugstuurt.

1 Donderdagnacht laat:

2 Jezus in de Hof van Gethsemane gearresteerd en naar het huis van de hogepriester gebracht. Men neemt aan dat zij buitenom de noordelijke muur zijn gegaan om tempelgangers te mijden.

2
3

Vrijdag zonsopgang:

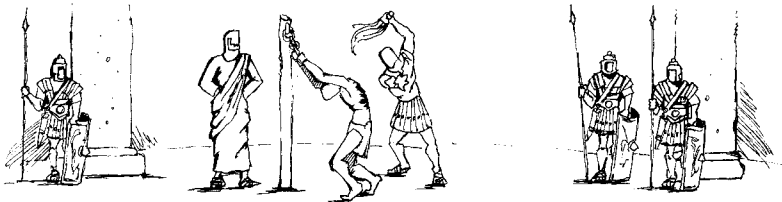
Na midden in de nacht voor Annas, hogepriester Kajafas en het Sanhedrin verschenen te zijn wordt Jezus naar de tempel gebracht voor een snelle rechtszitting van het Sanhedrin om de beschuldigingen te formaliseren.

Noch Herodes, noch Pilatus hadden Jezus schuldig bevonden aan iets wat de doodstraf verdiende. Sterker nog, het leek wel alsof niemand Hem van enig misdrijf kon beschuldigen. En daarom kwam Pilatus, in de hoop dat hij zo de menigte tevreden kon stellen, met een slap compromis. Het bestond uit twee delen.

1. Hij zou Jezus straffen (geselen)

Dit was geen gewoon pak slaag. De zweep bestond uit een stok met aan één kant repen leer eraan. Aan het uiteinde van elke reep leer waren vliedervormige stukjes bot of metaal vastgemaakt. De veroordeelde werd met zijn geboeide handen boven zijn hoofd aan een paal vastgebonden, zodat zijn rug volledig aan de zweep was blootgesteld. Bij het neerkomen van de zweep drongen de stukjes bot en metaal in zijn vlees. En als de zweep werd teruggetrokken scheurde hij stukken vlees uit de rug van de veroordeelde. Deze manier van geselen was zo erg dat het slachtoffer er dikwijls aan stierf.

Volgens de wet mocht alleen een veroordeelde gevangene geseld worden. Pilatus had even daarvoor gezegd dat Jezus onschuldig was. Omdat een Romeinse geseling zo'n verschrikkelijke beproeving was, mogen we aannemen dat Pilatus hoopte dat de geseling Jezus' aanklagers tevreden zou stellen, zodat ze zijn volgende aanbod zouden accepteren.

2. Hij zou Jezus vrijlaten

Het was een plaatselijk Romeins gebruik om als teken van goede wil op het Pascha een veroordeelde misdadiger vrij te laten. Pilatus stelde voor om Jezus vrij te laten – nadat Hij geseld was. De menigte reageerde unaniem:

Maar de hele menigte schreeuwde als één man: Weg met deze... Pilatus dan sprak hen opnieuw toe, omdat hij Jezus wilde loslaten. Maar zij riepen terug: Kruisig Hem, kruisig Hem.

Hij zei echter voor de derde keer tegen hen: Wat voor kwaad heeft Hij dan gedaan? Ik heb niets in Hem gevonden wat de dood verdient. Ik zal Hem dan straffen en loslaten.

(Lukas 23:18,20-22)

Toen nam Pilatus dan Jezus en geselde Hem. (Johannes 19:1)

De soldaten waren echter nog niet tevreden met de wrede geseling. Zij besloten om nog een grap uit te halen.

En de soldaten vlochten een kroon van doornen en zetten die op Zijn hoofd, en zij deden Hem een purperen bovenkleed om, en zeiden: Gegroet, Koning van de Joden! En zij gaven Hem slagen in het gezicht.
(Johannes 19:2-3)

Vernedering was geen onderdeel van Pilatus' vonnis geweest. Een purperen mantel werd normaal door vorsten gedragen. En de dorren waren een wrede parodie op een keizerskroon. Dit was spotternij op zijn ergst.

Zo'n 700 jaar eerder had de profeet Jesaja geschreven:

Hij was veracht, de onwaardigste onder de mensen... en wij hebben Hem niet geacht.
(Jesaja 53:3)

Pilatus ging weer naar buiten en zei tegen de menigte:

Zie, ik breng Hem tot u naar buiten, opdat u weet dat ik geen schuld in Hem vind.

Jezus dan kwam naar buiten met de doornenkroon op en het purperen bovenkleed aan. En Pilatus zei tegen hen: Zie, de Mens!
(Johannes 19:4-5)

Diep in zijn hart moet Pilatus hebben geweten dat hij het recht met voeten trad. Ongetwijfeld hoopte hij dat deze zwaar gehavende, met doornen gekroonde bloedende Man enig medelijden zou opwekken.

Toen dan de overpriesters en de dienaars Hem zagen, schreeuwden zij: Kruisig Hem, Kruisig Hem!

Pilatus zei tegen hen: Neemt u Hem en kruisig Hem, want ik vind in Hem geen schuld.
(Johannes 19:6)

Pilatus wist heel goed dat zij dit niet konden. De Joodse rechtbanken mochten geen doodstraf opleggen.

DE ZOON VAN GOD

*De Joden antwoordden hem: Wij hebben een wet en volgens onze wet moet Hij sterven, want **Hij heeft Zichzelf Gods Zoon gemaakt.***

Toen Pilatus dan deze woorden hoorde, werd hij nog meer bevreesd, en hij ging opnieuw het gerechtsgebouw in en zei tegen Jezus: Waar komt U vandaan?
(Johannes 19:7-9)

Pilatus had al eerder gehoord dat Jezus uit Galilea afkomstig was. Dat was de reden waarom hij Hem naar Herodes had gestuurd. En nu vroeg hij Jezus nog een keer waar Hij vandaan kwam. Hij heeft zich ongetwijfeld een beetje nerveus gevoeld bij iemand die beweerde dat hij God was! De Grieken geloofden dat de goden van de berg Olympus kwamen om zich met de mens te verbroederen. Misschien vroeg Pilatus zich af of Jezus ook in die categorie viel. In elk geval was dit geen gewone crimineel. Zijn opstelling in het gerechtshof vertoonde een vrede en vertrouwen die gewoon onthutsend waren. *Jezus, waar komt U werkelijk vandaan?*

Maar Jezus gaf hem geen antwoord. Pilatus dan zei tegen Hem: Spreekt U niet tot mij? Weet U niet dat ik macht heb U te kruisigen, en macht heb U los te laten?

Jezus antwoordde: U zou geen enkele macht tegen Mij hebben, als het u niet van boven gegeven was...

Van toen af probeerde Pilatus Hem los te laten, maar de Joden schreeuwden: Als u Deze loslaat, bent u niet de vriend van de keizer; iedereen die zichzelf koning maakt, verzet zich tegen de keizer. Toen Pilatus dan deze woorden gehoord had, bracht hij Jezus naar buiten en ging op de rechterstoel zitten, op de plaats die Lithostrotos genoemd wordt, en in het Hebreeuws Gabbatha. En het was de voorbereiding van het Pascha.

(Johannes 19:9-14)

De voorbereiding was de dag waarop het Paaslam werd geslacht.

[Pilatus] zei tegen de Joden: Zie, uw Koning!

Maar zij schreeuwden: Weg met Hem, weg met Hem, kruisig Hem!

Pilatus zei tegen hen: Moet ik uw Koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning dan de keizer.

(Johannes 19:14-15)

Dit was Israëls definitieve verwerping van Jezus als hun Koning. Zij hadden voor de Romeinse keizer gekozen in plaats van voor God.

Toen leverde hij Hem dan aan hen over om gekruisigd te worden. En zij namen Jezus mee en leidden Hem weg. En terwijl Hij Zijn kruis droeg, ging Hij op weg naar de plaats die Schedelplaats genoemd wordt en in het Hebreeuws Golgotha.² Daar kruisigden zij Hem en met Hem twee anderen, aan elke kant één, en Jezus in het midden.

(Johannes 19:16-18)

DE KRUISIGING

Kruisiging was een Romeinse manier om de doodstraf te voltrekken, die alleen voor slaven en criminelen van het laagste allooi werd

gebruikt. Deze vorm van executie kwam veel voor; de seculiere geschiedschrijving maakt wel melding van honderden mensen die tegelijk werden gekruisigd.

Onderzoek heeft uitgewezen dat kruisen in verschillende vormen voorkwamen.

Een voorhanden boom. Het slachtoffer werd eenvoudig met zijn rug tegen een boom gezet en eraan vastgespijkerd, waarbij de takken de houding van het lichaam bepaalden. Josephus, de Joodse historicus uit de eerste eeuw, beschrijft dat Romeinse soldaten er soms een spelletje van maakten om gevangenen in ongebruikelijke posities te kruisigen.³

De I-vorm. Gewoon een paal in de grond. De handen werden boven het hoofd vastgespijkerd.

De X-vorm. Meestal twee onder een bepaalde hoek aan elkaar vastgemaakte balken. Het lichaam werd uitgestrekt door handen en voeten aan de vier uiteinden vast te spijkeren.

De T-vorm. Een paal met een dwarsbalk er bovenop. Naast de boom was dit waarschijnlijk de meest voorkomende vorm. De armen werden langs de dwarsbalk uitgestrekt.

De †-vorm. Meestal gereserveerd voor notoire criminelen. Bovenaan het kruis hechtte men een plakkaat met de misdaad van de betrokkene erop vermeld. Aan dit type kruis werd Jezus gekruisigd.

Het slachtoffer werd meestal naakt uitgerekt. De handen en voeten werden op hun plaats gehouden door spijkers die door de polsen en de enkels werden geslagen.

Zo'n 1000 jaar eerder had God koning David een hele psalm laten schrijven over de manier waarop Jezus zou sterven. Daarin vertelt⁴ David dat de HEERE zegt:

...zij hebben mijn handen en mijn voeten doorboord. Al mijn beenderen zou ik kunnen tellen; en zij, zij zien het aan, zij kijken naar mij.
(Psalm 22:17-18)

Dit werd geschreven lang voordat de Romeinen aan de macht kwamen en ongeveer 800 jaar voordat de Romeinen kruisiging als een van hun officiële vormen van voltrekking van de doodsstraf gingen gebruiken.

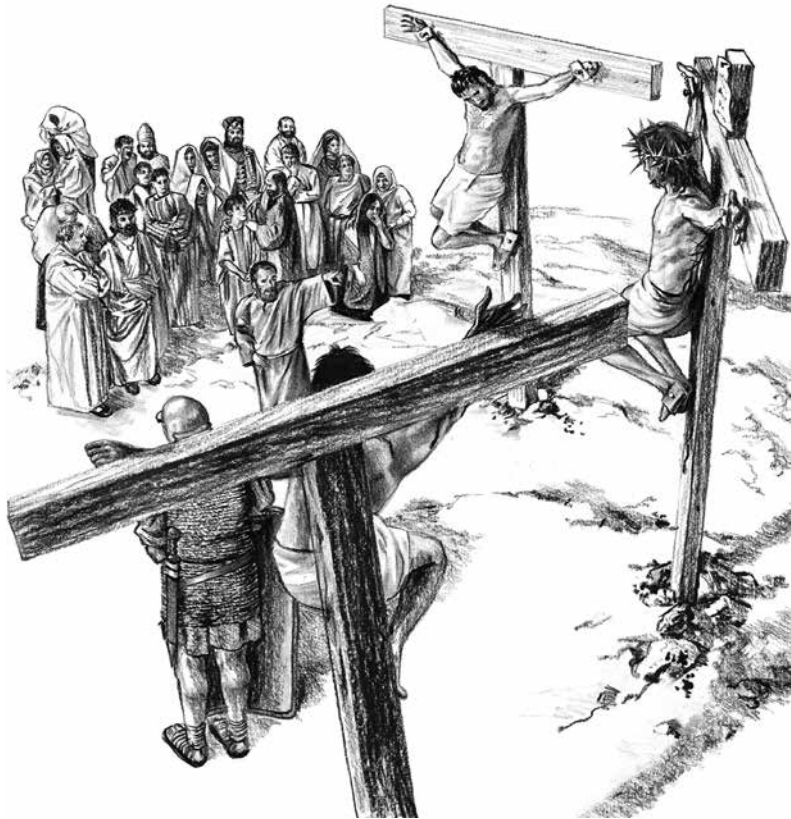
Tot op de dag van vandaag wordt kruisiging als de wreedste executiemethode beschouwd. De dood kwam langzaam. Soms duurde het dagen. Uiteindelijk stierf het slachtoffer door verstikking. Als je aan uitgespreide armen hangt, maakt de druk

op je middenrif het onmogelijk om adem te halen. Je kon alleen ademen door jezelf aan je armen omhoog te trekken en met je voeten wat omhoog te duwen, zodat het middenrif even ruimte had om te werken. Natuurlijk gebeurde dit trekken en duwen onder verscheurende pijnen, omdat de spijkers niet meegaven. De dood trad in als iemand door uitputting en shock niet meer in staat was om zijn lichaam omhoog te krijgen.

De spijkers en het kwellende happen naar adem waren niet de enige bronnen van helse pijn. Een gekruisigde leed ook dorst en was aan de brandende zon blootgesteld. Mensen kwamen kijken en, zoals bij Jezus, je bespotten.

En Pilatus schreef ook een opschrift en zette dat op het kruis; en er was geschreven: JEZUS DE NAZARENER, DE KONING VAN DE JODEN. Dit opschrift dan lazen velen van de Joden, want de plaats waar Jezus gekruisigd werd, was dicht bij de stad; en het was geschreven in het Hebreeuws, in het Grieks en in het Latijn.
(Johannes 19:19-20)

Nadat de soldaten dan Jezus gekruisigd hadden, namen zij Zijn kleren en maakten vier delen, voor elke soldaat een deel,

en zij namen ook het onderkleed. Het onderkleed nu was zonder naad, van bovenaf als één geheel geweven. Zij dan zeiden tegen elkaar: Laten wij dat niet scheuren, maar laten wij erom loten voor wie het zal zijn. (Johannes 19:23-24)

Het loten vormde wat afleiding van een bloederige taak. Toen de soldaten daar aan de voet van het kruis van Jezus zaten te dobbelen, misschien wel in een helm, konden zij onmogelijk weten dat zij een heel oude profetie aan het vervullen waren.

Opdat het Schriftwoord vervuld zou worden dat zegt: Zij hebben Mijn kleren onder elkaar verdeeld en over Mijn kleed hebben zij het lot geworpen. Dit hebben dan de soldaten gedaan. (Johannes 19:24, vgl. Psalm 22:19)

En het volk stond toe te kijken. En met hen beschimpten ook hun leiders Hem. Zij zeiden: Anderen heeft Hij verlost, laat Hij nu Zichzelf verlossen als Hij de Christus is, de Uitverkorene van God. (Lukas 23:35)

Tien eeuwen eerder had koning David profetisch opgeschreven dat *DE BELOOFDE VERLOSSER* bespot zou worden.

Maar ik ben een worm en geen man, een smaad van mensen en veracht door het volk. Allen die mij zien, bespotten mij; zij trekken de lippen op, zij schudden het hoofd. (Psalm 22:7-8)

Zelfs de woorden die de spotters hebben geuit zijn door David opgetekend.

Hij heeft zijn zaak aan de HEERE toevertrouwd – laat Die hem bevrijden! Laat Die hem redden, als Hij hem genegen is. (Psalm 22:9)

En ook de soldaten kwamen Hem bespotten en brachten Hem zure wijn. En zij zeiden: Als U de Koning van de Joden bent, verlos dan Uzelf.

En een van de misdadigers die daar hingen, lasterde Hem en zei: Als U de Christus bent, verlos dan Uzelf en ons.

Maar de andere antwoordde en bestrafte hem: Vreest zelfs u God niet, nu u hetzelfde vonnis ondergaat? En wij toch rechtvaardig, want wij ontvangen straf overeenkomstig wat wij gedaan hebben, maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan.

En hij zei tegen Jezus: Heere, denk aan mij, als U in Uw Koninkrijk gekomen bent.

En Jezus zei tegen hem: Voorwaar, zeg Ik u, heden zult u met Mij in het paradijs zijn. (Lukas 23:36-37, 39-43)

Jezus verzekerde de misdadiger dat hun geesten elkaar direct na hun dood in het paradijs zouden ontmoeten. Jezus kon dit zeggen omdat Hij wist dat deze man op Hem vertrouwde dat Hij hem van de gevolgen van de zonde – de eeuwige straf – zou bevrijden.

En het was ongeveer het zesde uur en er kwam duisternis over heel de aarde tot het negende uur toe. (Lukas 23:44)

En op het negende uur riep Jezus met luide stem: ELOÏ, ELOÏ, LAMA SABACHTANI, dat is vertaald: Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten? (Markus 15:34)

Ook over deze woorden had koning David al duizend jaar eerder opgeschreven dat DE MESSIAS ze zou uitspreken.

Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten? (Psalm 22:2)

Het was niet zonder reden dat Jezus dit luid uitriep. We zullen straks nog naar de betekenis ervan kijken. Het belang van die laatste ogenblikken van Jezus aan het kruis kan niet genoeg benadrukt worden. De Bijbel zegt:

En Jezus riep met luide stem en zei: Vader, in Uw handen beveel ik Mijn geest. En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest. (Lukas 23:46)

En Hij boog het hoofd en gaf de geest. (Johannes 19:30)

En het voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën, van boven tot beneden. (Markus 15:38)

Jezus was dood. U zult zich zonder veel moeite kunnen voorstellen dat het gehele rijk van de boze dolenthousiast was.⁵ Satan en zijn demonen hadden meer succes geboekt dan zij ooit in hun stoutste dromen hadden durven verwachten. Vanuit hun gezichtspunt hadden zij God gedood. DE BELOOFDE VERLOSSER was dood! Maar toch zaten enkele dingen satan niet lekker. Waarom was het voorhangsel in de tempel gescheurd, en nog wel van boven naar beneden? En waarom had Jezus Zijn *Het is volbracht!* met zoveel kracht uitgeroepen?

HET GESCHEURDE VOORHANGSEL

Vergeeten we niet dat de tempel een permanente replica van de oorspronkelijke tabernakel was. Het voorhangsel scheidde het heilige van het gewijde heilige der heiligen. Dat dit voorhangsel scheurde was geen kleinigheidje.

Ten eerste zegt de Bijbel dat het voorhangsel het heilige der heiligen voor de blikken van de mens afschermd. Wie achter het voorhangsel keek moest sterven. Vele eeuwen eerder had God tegen Mozes gezegd:

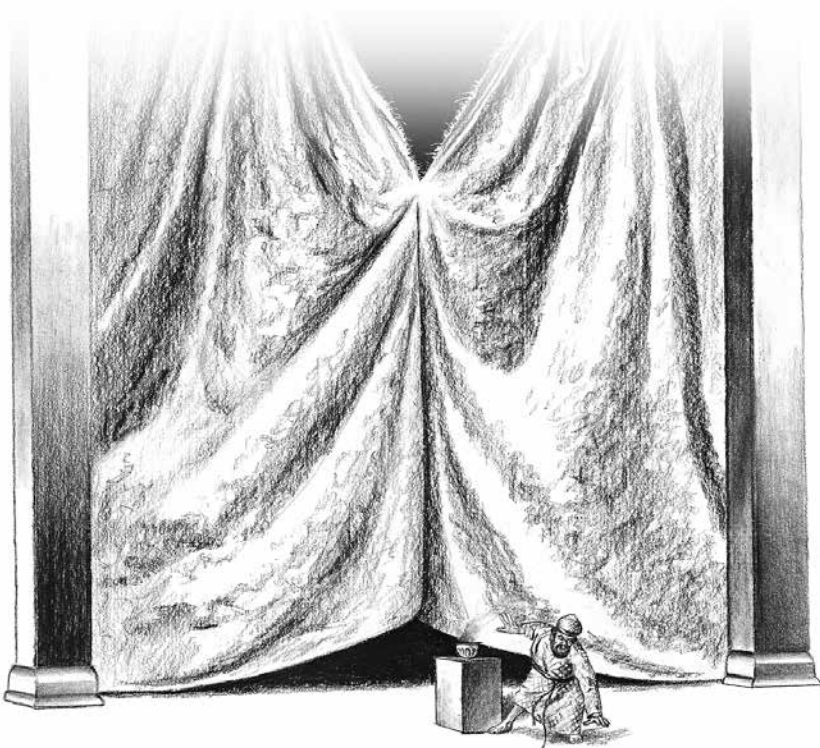
Spreek tot uw broer Aäron en zeg dat hij niet te allen tijde in het heiligdom binnen het voorhangsel mag komen, vóór het verzoendeksel dat op de ark ligt, opdat hij niet sterft, want Ik verschijn in de wolk op het verzoendeksel. (Leviticus 16:2)

Ten tweede was het een monumentaal karwei om het voorhangsel op welke wijze ook in tweeën te scheuren. We lezen dat het voorhangsel ongeveer 18 meter hoog was, 9 meter breed en zo dik als de breedte van een mannenhand, zo'n 10 centimeter.⁶

Ten derde kon het scheuren van boven naar beneden maar één ding betekenen: God had het voorhangsel gescheurd, niet een mens.

Volgens de Joodse tijdrekening stierf Jezus op het negende uur, dat wil zeggen om 3 uur 's middags. Op dat moment was de tempel vol met priesters die hun gewijde taken aan het verrichten waren. Het was de tijd van het avondoffer; er werd een lam geslacht. Het was ook Pascha. Het nieuws over het gescheurde voorhangsel kon dus niet verborgen blijven. Er waren teveel mensen in de buurt en het was een te shockerend gebeuren om zomaar te vergeten.

Op de betekenis van dit incident komen we straks nog terug.

HET IS VOLBRACHT!

De zinsnede Het is volbracht is de vertaling van een enkel Grieks woord, namelijk *tetelestai*. Dit woord werd in verschillende contexten gebruikt, waarvan de volgende drie belangrijk zijn voor het verhaal.⁷

1. *Tetelestai* werd gebruikt als een slaaf of slavin zijn of haar meester kwam vertellen dat een opgedragen taak af was: "Het werk dat u me hebt gegeven is klaar."
2. *Tetelestai* was ook een bekende term in het Griekse commerciële leven. Het gaf de voltooiing van een transactie aan wanneer een schuld volledig was betaald. Zodra de laatste betaling was verricht, kon men zeggen: "*Tetelestai*", dat wil zeggen, de schuld is afbetaald. Men heeft betalingsbewijzen van belastingen uit de oudheid gevonden met *tetelestai* – volledig betaald – eroverheen geschreven.
3. Het selecteren van een lam voor het offer in de tempel was altijd een belangrijk moment. Men speurde de kudde af en als men een vlekkeloos lam had gevonden, zei men: "*Tetelestai*" – we zijn klaar.

Letterlijk genomen riep Jezus dus uit: "Het werk dat U Mij te doen hebt gegeven is af, de schuld is betaald en het offerlam is gevonden." De Schrift zegt dat Jezus met *luide* stem uitriep: *Het is volbracht*.

Toen de hoofdman over honderd zag wat er gebeurd was, verheerlijkte hij God en zei: Werkelijk, deze Mens was rechtvaardig.

(Lukas 23:47)

Het is opmerkelijk dat het de hoofdman over honderd was die onmiddellijk commentaar op de uitroep van Jezus leverde. Als militair kende hij ongetwijfeld het verschil tussen een verslagen zucht en een overwinningskreet.

Opdat de lichamen niet aan het kruis zouden blijven op de sabbat, omdat het de voorbereiding was... vroegen de Joden dan aan Pilatus of hun benen gebroken en zij weggenomen mochten worden.

(Johannes 19:31)

HET BREKEN VAN DE BENEN

Het was de week van het Pascha en deze dag was het hoogtepunt. Vandaag zou het lam geslacht worden. Om geen smet op het feest te werpen wilden de overpriesters een eind maken aan dat hele kruisiginggedoe. Ze vroegen Pilatus om de benen van Jezus te laten breken. Als dat gebeurd was, kon een gekruisigde zich niet langer opduwen om even adem te halen, waardoor hij snel stikte. Maar soms stierf hij al door de shock die het breken van zijn benen veroorzaakte.

*De soldaten dan kwamen en braken wel de benen van de eerste en van de ander die met Hem gekruisigd was, maar toen zij bij Jezus kwamen en zagen dat Hij al gestorven was, **braken zij Zijn benen niet**. Maar een van de soldaten stak met een speer in Zijn zij en meteen kwam er bloed en water uit.*

En die het gezien heeft, die getuigt ervan, en zijn getuigenis is waar, en hij weet dat hij de waarheid spreekt, opdat ook u gelooft. Want deze dingen zijn geschied, opdat het Schriftwoord vervuld wordt: Geen been van Hem zal gebroken worden. En verder zegt een ander Schriftwoord: Zij zullen zien op Hem die zij doorstoken hebben. (Johannes 19:32-37)

3 DE BEGRAFENIS EN DE OPSTANDING

VRIJDAGAVOND LAAT

En daarna vroeg Jozef van Arimethea, die een discipel van Jezus was (maar in het geheim, uit vrees voor de Joden) aan Pilatus het lichaam van Jezus te mogen wegnemen; en Pilatus stond het toe. Hij dan ging en nam het lichaam van Jezus weg. En Nicodemus (die eerst 's nachts naar Jezus toe gekomen was) kwam ook en bracht een mengsel van mirre en aloë mee, ongeveer honderd pond. Zij namen dan het lichaam van Jezus en wikkelden het in linnen doeken, met de specerijen, zoals het de gewoonte van de Joden is bij het begraven. En er was bij de plaats waar Hij gekruisigd was, een hof en in de hof een nieuw graf, waarin nog nooit iemand gelegd was. Daar nu legden zij Jezus vanwege de voorbereiding van de Joden, omdat het graf dichtbij was. (Johannes 19:38-42)

En ook de vrouwen die met Hem uit Galilea gekomen waren, volgden en zagen het graf en hoe Zijn lichaam erin gelegd werd. En toen zij teruggekeerd waren, maakten zij specerijen en mirre gereed. En op de sabbat rustten ze overeenkomstig het gebod. (Lukas 23:55-56)

Hoewel Jozef en Nicodemus leden van het Sanhedrin waren, schenen zij de bewijzen dat Jezus werkelijk God was niet af te wijzen. Zoals hun oude traditie het voorschreef, wikkelden zij Jezus in lange grafdoeken met een kilo of 50 aan aromatische specerijen erdoorheen en legden hem in een graf. Een grote wielvormige steen die misschien wel twee ton woog werd voor de ingang van de grafkamer gerold. De vrouwen keken toe en gingen daarna naar huis om nog meer specerijen klaar te maken voor de definitieve begrafenis. Het was nu vrijdagavond.

ZATERDAG

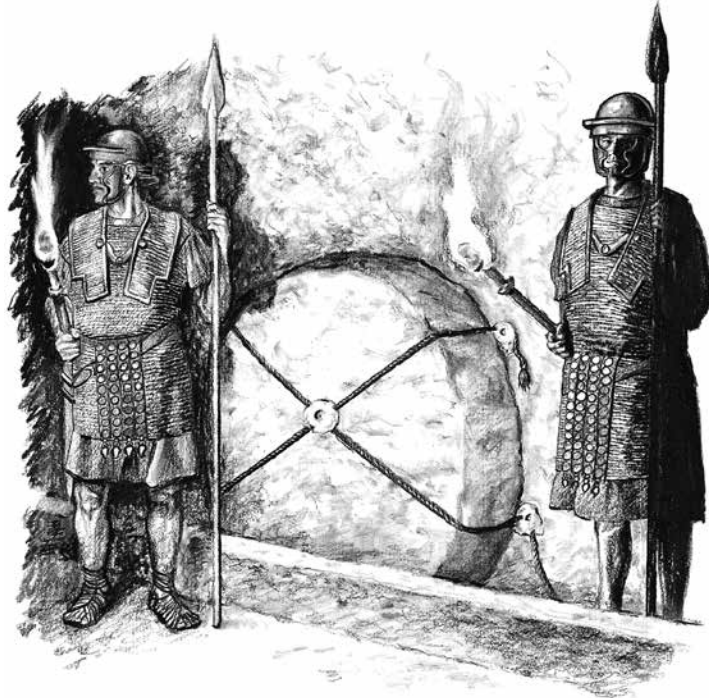
De volgende dag, dat is de dag na de voorbereiding, kwamen de overpriesters en de Farizeeën bij Pilatus bijeen, en zeiden: Heer, wij herinneren ons dat deze verleider gezegd heeft toen Hij nog leefde: Na drie dagen zal Ik opgewekt worden. Geef dan bevel dat het graf tot de derde dag toe beveiligd wordt, opdat Zijn discipelen Hem 's nachts misschien niet komen stelen en tegen het volk zeggen: Hij is opgewekt uit de doden. En dan zal de laatste dwaling erger zijn dan de eerste.

Pilatus zei tegen hen: Hier hebt u een wacht; ga heen, beveilig het naar uw beste weten. Zij gingen erheen en beveiligden het graf met de wacht, nadat zij de steen verzegeld hadden.

(Mattheüs 27:62-66)

De soldaten die naar het graf gestuurd werden om het te bewaken waren geen stelletje ongeregeld. Een Romeinse wacht bestond uit vier tot zestien man, die allemaal getraind waren op het verdedigen van twee meter grond. Met elkaar waren zij in staat om zich tegen een compleet bataljon te verdedigen.⁸

Pilatus gaf de overpriesters en de Farizeeën instructies om het graf te verzegelen. Men spande dan touwen over de grote steen en hielden die met vochtige klei op hun plaats. Op de klei plaatste men dan de afdruk van een zegelring. Op die manier kon men onmiddellijk zien of er iemand aan de steen had gezeten.

ZONDAG

De wacht werd op zaterdag, de Joodse sabbat, opgesteld. De nacht verstreek en het werd zondag...

En zie, er vond een grote aardbeving plaats, want een engel van de Heere, die uit de hemel neerdaalde, ging erheen, rolde de steen van de opening weg en ging erop zitten. Zijn gedaante was als een bliksem en zijn kleding wit als sneeuw. De bewakers beefden van angst voor hem en werden als doden.

(Mattheüs 28:2-4)

Deze ruwe en geharde soldaten hadden slechts één blik nodig om te weten dat zij niet tegen deze ene engel op konden. De laatste zin van het bovenstaande citaat is de manier van die tijd om te zeggen dat zij van angst flauwvielen! Zij waren echter niet de enigen die beefden. Het gehele rijk van het kwaad moet in chaos hebben verkeerd. En je kunt je best voorstellen hoe het er aan toe moet zijn gegaan: satan die in opperste verwarring allerlei orders door elkaar schreeuwt, terwijl demonen als kippen zonder kop overal heen vliegen. Wat een schok! Wie had dat voor mogelijk gehouden, dat het graf weer leeg kon zijn. Jezus was kennelijk weer tot leven gekomen. Maar dat kon toch niet!

INTUSSEN...

...hadden Maria Magdalena, Maria, de moeder van Jakobus, en Salome specerijen gekocht om Hem te gaan zalven. En heel vroeg op de eerste dag van de week kwamen zij bij het graf, toen de zon opging. En zij zeiden tegen elkaar: Wie zal voor ons de steen van de ingang van het graf weggrollen?

En toen zij opkeken, zagen zij dat de steen weggerold was, want hij was heel groot.

(Markus 16:1-4)

Maria Magdalena heeft zich na de eerste blik op het open graf kennelijk geschokt en wanhopig omgedraaid. Waarschijnlijk heeft zij aangenomen wat immers voor de hand lag, namelijk dat het lichaam van Jezus was geschonden. Snikkend rende zij naar de discipelen terug om het hun te vertellen. Maria en Salome echter liepen verder en gingen het graf binnen.

En toen zij het graf ingegaan waren, zagen zij aan de rechterzijde een jongeman zitten, gekleed in een wit, lang gewaad, en zij waren ontdaan.

Maar hij zei tegen hen: Wees niet ontdaan. U zoekt Jezus de Nazarener, de Gekruisigde. Hij is opgewekt! Hij is hier niet; zie de plaats waar ze Hem gelegd hadden.

Maar ga heen, zeg tegen Zijn discipelen, en Petrus, dat Hij u voorgaat naar Galilea; daar zult u Hem zien, zoals Hij u gezegd heeft.

(Markus 16:5-7)

En zij gingen haastig van het graf weg, met vrees en grote blijdschap, en zij snelden weg om het Zijn discipelen te berichten...

Jezus kwam hun tegemoet en zei: Wees gegroet! Zij gingen naar Hem toe, grepen Zijn voeten en aanbaden Hem. Toen zei Jezus tegen hen: Wees niet bevreesd; ga heen, bericht Mijn broeders dat zij naar Galilea moeten gaan, en daar zullen zij Mij zien.

(Mattheüs 28:8-10)

HIJ IS OPGESTAAN

Bij het lezen van het verhaal⁹ voel je gewoon de verwarring en de opwindning na het nieuws van die vroege ochtend. Degenen die Jezus hadden zien sterven reageerden aanvankelijk heel sceptisch op het bericht van de uitgelaten vrouwen.

En hun woorden leken hun kletspraat en zij geloofden hen niet.

(Lukas 24:11)

Petrus rende er vandoor om het graf met eigen ogen te bezien. Johannes ging Petrus achterna, haalde hem onderweg in, maar bleef bij de ingang wachten.

Simon Petrus dan kwam en volgde hem, en ging het graf wel binnen en zag de doeken liggen. En de zweetdoek, die op Zijn hoofd geweest was, zag hij niet bij de doeken liggen maar afzonderlijk, opgerold, op een andere plaats.

(Johannes 20:6-7)

Dit zag er niet uit als een geplunderd graf. De lange stroken weefsel die waren gebruikt om het lichaam in te wikkelen lagen er nog steeds alsof ze om een lijk waren gewikkeld. Maar ze waren ingezakt, er zat niets meer in! Het lichaam was er dwars doorheen gegaan. De zweetdoek lag ook opgerold, alsof iemand hem netjes had neergelegd alvorens het graf te verlaten. De Bijbel zegt dat Petrus het zag, maar dat Johannes het zag en geloofde. Voor Johannes leed het geen twijfel dat Jezus weer leefde! Maar Petrus duizelde het. Hij had even tijd nodig om na te denken.

Het moet nog steeds vroeg in de ochtend zijn geweest toen Maria Magdalena weer terugkwam.

Maar Maria stond huilend buiten bij het graf en terwijl zij huilde, boog zij voorover in het graf, en zij zag twee engelen in witte kleding zitten, een aan het hoofdeinde en een aan het voeteneinde van de plaats waar het lichaam van Jezus gelegen had; en die zeiden tegen haar: Vrouw, waarom huilt u?

Zij zei tegen hen: Omdat ze mijn Heere weggenomen hebben, en ik weet niet waar ze Hem neergelegd hebben.

(Johannes 20:11-13)

Het graf lag in een tuin, dus misschien dacht zij wel dat deze engelen hoveniers waren. Maria was zo van streek dat zij er zelfs niet aan dacht eens goed te kijken wie deze mannen waren. We mogen niet vergeten dat Maria in diepe rouw was en dat het gehele gesprek gevoerd werd terwijl zij stond te snikken van verdriet.

En toen zij dit gezegd had, keerde zij zich naar achteren en zag Jezus staan, maar zij wist niet dat Jezus het was.

Jezus zei tegen haar: Vrouw, waarom huilt u? Wie zoekt u?

Zij dacht dat het de tuinman was, en zei tegen Hem: Mijnheer, als u Hem weggedragen hebt, zeg mij dan waar u Hem neergelegd hebt en ik zal Hem weghalen.

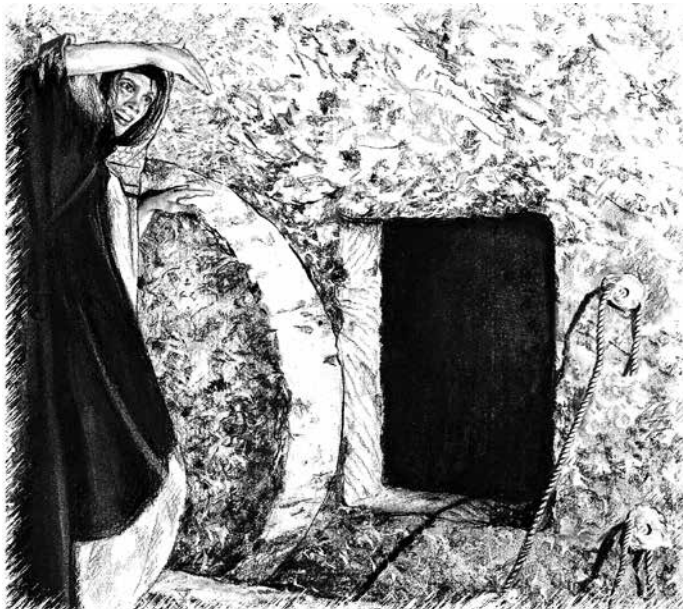
Jezus zei tegen haar: Maria! *(Johannes 20:14-16)*

Als je een naam zo kunt uitspreken dat daarmee alle herinneringen van een eerdere ontmoeting met een geliefde weer bovenkomen, dan is dat precies wat Jezus deed. Maria herkende die stem onmiddellijk.

Zij keerde zich om en zei tegen Hem: Rabboeni; dat betekent: Meester. *(Johannes 20:16)*

Nu had zij nog een reden om te huilen. Zij moet haar armen om Hem heen hebben geslagen, misschien wel om Zijn voeten, zoals destijds gebruikelijk was.

Jezus zei tegen haar: Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar Mijn Vader, maar ga naar Mijn broeders en zeg tegen hen...

Maria Magdalena ging en berichtte de discipelen dat zij de Heere gezien had.

(Johannes 20:17-18)

Terwijl dit allemaal gebeurde waren de soldaten druk op zoek naar de overpriesters. Naar Pilatus konden zij onmogelijk terug.

Terwijl zij onderweg waren, zie, enigen van de wacht kwamen in de stad en berichtten de overpriesters alles wat er gebeurd was. En zij kwamen bijeen met de oudsten, en zij kwamen gezamenlijk tot het besluit om de soldaten veel geld te geven, en zij zeiden: Zeg: Zijn discipelen zijn 's nachts gekomen en hebben Hem gestolen, terwijl wij sliepen. En als de stadhouder hiervan hoort, zullen wij hem overtuigen en maken dat u zonder zorgen bent. Toen zij het geld in ontvangst genomen hadden, deden zij zoals hun was voorgehouden. En dit woord is verbreid onder de Joden tot op de huidige dag.

(Mattheüs 28:11-15)

Er was een enorm geldbedrag nodig om deze trotse soldaten te overreden dat zij moesten vertellen dat ze geslapen hadden. Maar het was niet waar. Weer zien we de hand van satan achter dit alles, druk bezig om de schade zoveel mogelijk te beperken. Per slot van rekening is hij de *vader van de leugen*. Het was een krachteloze poging om gezichtsverlies te voorkomen. Satan zal zich ongetwijfeld hebben gerealiseerd dat hij verslagen was. Jezus, DE GEZALFDE, had satans kop vermorzeld, precies zoals God het lang geleden in de Hof van Eden had beloofd.

LEVEND

Jezus was weer levend geworden! Hij leefde echt weer, fysiek! Drie dagen lang had Zijn lichaam levenloos in het graf gelegen, gescheiden van Zijn geest. Maar toen was Jezus in een geweldige manifestatie van bovennatuurlijke kracht weer opgewekt met een nieuw lichaam. Tijdens Zijn rondwandeling had Jezus Zijn dood voorzegd.

Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven geef om het opnieuw te nemen. Niemand neemt het Mij af, maar Ik geef het uit Mijzelf; Ik heb macht het te geven, en heb macht het opnieuw te nemen...

(Johannes 10:17-18)

De dood van Jezus was geen gewone dood geweest. Voor de mensheid is de dood een gevolg van de zonde, van het overtreden van Gods wetten. Maar Jezus had de Tien Geboden volmaakt gehouden. Hij was zondeloos en hoefde dus niet te sterven. Volgens de wet van zonde en dood had Jezus voor eeuwig kunnen blijven leven. Maar waarom stierf Hij dan? Satan had Jezus niet tegen Zijn wil gedood en de Joden of de Romeinen hadden dat al evenmin. Jezus had er vrijwillig voor gekozen om te sterven. Maar

waarom dan? De volgende hoofdstukken geven het antwoord op die vraag.

De gebeurtenissen van die vroege ochtend waren nog maar het begin. De volgende veertig dagen verscheen Jezus aan velen van degenen die Hem het best kenden. Maar voordat we vanaf de opstandingdag verdergaan is er nog één verhaal dat we samen moeten bespreken.

72 UREN DIE DE GESCHIEDENIS VERANDERDEN

* Joodse vrijdag		DON Discipelen bereiden de paasmaaltijd Paasmaaltijd Wandeling naar Hof van Gathsémané Jezus in Hof gearresteerd; discipelen vluchten
	VRIJ	Proces 1 — voor Annas, schoonvader van hogepriester Proces 2 — voor hogepriester en Sanhedrin Proces 3 — voor Sanhedrin (om het wettelijk te maken)
	06.30	Proces 4 — voor Pilatus Proces 5 — voor Herodes (Jezus bespot) Proces 6 — voor Pilatus (Jezus gegeseld)
	09.00	Kruisiging
	MIDDAG	
	15.00	Jezus roept: “Het is volbracht”, Voorhangsel in tempel scheurt Benen twee anderen gebroken, Jezus’ zijde doorboord Jozef van Arimathea verzoekt om Jezus’ lichaam om het te begraven Jezus in graf gelegd
Joodse zaterdag		ZAT
		Romeinse wacht gevraagd en bij graf geposteerd Graf verzegeld
Joodse zondag		ZON
		Aardbeving – steen door engelen weggerold, soldaten vluchten Vrouwen gaan naar het graf Jezus verschijnt aan Maria en Salome Jezus verschijnt aan Maria Magdalena Jezus verschijnt aan Petrus

*De Joodse dag begint bij zonsondergang en loopt door de nacht en de volgende dag door tot de volgende zonsondergang

HOOFDSTUK 14

1 DE VREEMDELING

2 DE BOODSCHAP OP DE WEG NAAR EMMAÜS
— VAN ADAM TOT NOACH —

3 DE BOODSCHAP OP DE WEG NAAR EMMAÜS
— VAN ABRAHAM TOT DE WET —

4 DE BOODSCHAP OP DE WEG NAAR EMMAÜS
— VAN DE TABERNAKEL TOT DE KOPEREN SLANG —

5 DE BOODSCHAP OP DE WEG NAAR EMMAÜS
— VAN JOHANNES DE DOPER TOT DE OPSTANDING —

1 DE VREEMDELING

En zie, twee van hen gingen op diezelfde dag naar een dorp dat zestig stadiën van Jeruzalem verwijderd was en waarvan de naam Emmaüs was. En zij spraken met elkaar over al deze dingen die gebeurd waren. En het gebeurde, terwijl zij met elkaar spraken en van gedachten wisselden, dat Jezus Zelf bij hen kwam en met hen meeliep. Maar hun ogen werden gesloten gehouden, zodat zij Hem niet herkenden.

En Hij zei tegen hen: Wat zijn dit voor gesprekken die u al lopend met elkaar voert en waarom ziet u er zo bedroefd uit?
(Lukas 24:13-17)

Deze discipelen behoorden weliswaar niet tot de kring van de vertrouwelingen, maar zij waren wel volgelingen van Jezus.

En de één, van wie de naam Kleopas was, antwoordde en zei tegen Hem: Bent U als enige een vreemdeling in Jeruzalem dat U niet weet welke dingen daar in deze dagen gebeurd zijn?

En Hij zei tegen hem: Welke dan?

En zij zeiden tegen Hem: De dingen met betrekking tot Jezus de Nazarener, Die een Profeet was, machtig in werken en woorden voor God en heel het volk; en hoe onze overpriesters en leiders Hem overgeleverd hebben om Hem ter dood te veroordelen, en Hem gekruisigd hebben. En wij hoopten dat Hij het was Die Israël zou verlossen. Maar al met al is het vandaag de derde dag sinds deze dingen gebeurd zijn. Maar ook hebben sommige vrouwen uit ons midden, die vroeg in de morgen bij het graf geweest zijn, ons versted doen staan. En toen zij Zijn lichaam niet vonden, kwamen ze zeggen dat ze zelfs een verschijning van engelen gezien hadden, die zeiden dat Hij leeft. En sommigen van hen die bij ons waren, gingen naar het graf en troffen het ook zo aan als de vrouwen gezegd hadden, maar Hem zagen zij niet. (Lukas 24:18-24)

De twee discipelen gaven een kort overzicht van wat er die dag allemaal gebeurd was. Natuurlijk was dit voor Jezus allemaal niets nieuws. Maar Hij wachtte rustig tot zij waren uitgesproken. Hij had ook een nieuwtje voor hen. Jezus zei:

O onverstandigen en tragen van hart! Dat u niet gelooft al wat de profeten gesproken hebben! Moest de Christus dit niet lijden en zo in Zijn heerlijkheid ingaan? En Hij begon bij Mozes en al de profeten en legde hun uit wat in al de Schriften over Hem geschreven was. (Lukas 24:25-27)

Jezus vertelde hun dat DE MESSIAS moest lijden, sterven en weer levend worden. Hij zei dat dit noodzakelijk was. Dit zal zeker tot een paar opgetrokken wenkbrauwen hebben geleid. Maar Jezus ging verder. Hij ging terug naar de Joodse Schriften en leerde hen over Zichzelf, vanaf het allereerste begin. Vandaar ging Hij stap voor stap, verhaal voor verhaal, de hele Bijbel met hen door. Wat moet dat een bijbelles geweest zijn!

En ze kwamen dicht bij het dorp waar ze naartoe gingen en Hij deed alsof Hij verder zou gaan. En zij drongen er bij Hem op aan en zeiden: Blijf bij ons, want het is tegen de avond en de dag is gedaald. En Hij ging naar binnen om bij hen te blijven. En het gebeurde, toen Hij met hen aan tafel aanlag, dat Hij het brood nam en het zegende. En toen Hij het gebroken had, gaf Hij het aan hen.

En hun ogen werden geopend, en zij herkenden Hem, maar Hij verdween uit hun gezicht.

En zij zeiden tegen elkaar: Was ons hart niet brandend in ons, toen Hij onderweg tot ons sprak en voor ons de Schriften opende?
(Lukas 24:28-32)

Hun nieuwe verstaan gaf hun opwinding vleugels!

En op datzelfde moment stonden zij op en keerden terug naar Jeruzalem.
(Lukas 24:33)

Je kunt je voorstellen hoe deze uitgelaten volgelingen van Jezus naar de stad terugliepen en bespraken wat zij tegen de elf* discipelen zouden zeggen. De hele reis was bergop, maar zij zullen zichzelf voortgedreven hebben. Zij hadden zulk goed nieuws!

* Judas Iskariot had zelfmoord gepleegd.

[Zij] vonden de elf discipelen en hen die bij hen waren, bijeen.

Die zeiden: De Heere is werkelijk opgestaan en is aan Simon verschenen. En zij vertelden wat er onderweg gebeurd was, en hoe Hij door hen herkend was bij het breken van het brood.

En toen zij over deze dingen spraken, stond Jezus Zelf in hun midden en zei tegen hen: Vrede zij u.

En zij werden angstig en zeer bevreesd en dachten dat ze een geest zagen. En Hij zei tegen hen: Waarom bent u in verwarring en waarom komen zulke overwegingen op in uw hart? Zie Mijn handen en Mijn voeten, want Ik ben het Zelf. Raak Mij aan en zie, want een geest heeft geen vlees en beenderen, zoals u ziet dat Ik heb.

En terwijl Hij dit zei, liet Hij hun de handen en de voeten zien. En toen zij het van blijdschap nog niet geloofden, en zich

verwonderden, zei Hij tegen hen: Hebt u hier iets te eten? En zij gaven Hem een stuk van een gebakken vis en van een honingraat. En Hij nam het aan en at het voor hun ogen op.

En Hij zei tegen hen: Dit zijn de woorden die Ik tot u sprak toen Ik nog bij u was, dat alles moest vervuld worden wat over Mij geschreven staat in de Wet van Mozes en in de Profeten en in de Psalmen. (Lukas 24:33-44)

Net als bij de twee discipelen op de weg naar Emmaüs gebruikte Jezus ook nu de Bijbel om de gebeurtenissen rondom Zijn *dood* en *opstanding* uit te leggen. De Joden verdelen de Schrift in drie delen: *de Wet, de Geschriften (of Psalmen) en de Profeten*. Jezus nam elk van deze delen bij de kop en toonde Zijn volgelingen hoe het allemaal op Hem sloeg.

Toen opende Hij hun verstand zodat zij de Schriften begrepen. En Hij zei tegen hen: Zo staat er geschreven en zo moest de Christus lijden en uit de doden opstaan op de derde dag. En in Zijn naam moet onder alle volken bekering en vergeving van zonden gepredikt worden, te beginnen bij Jeruzalem. En u bent van deze dingen getuigen. (Lukas 24:45-48)

Jezus zei dat Zijn dood, Zijn begrafenis en opstanding *moesten gebeuren* om de Schrift te vervullen. En Hij zei verder dat dit zulk goed nieuws was dat het overal verteld moest worden, te beginnen in Jeruzalem.

Voordat we nu met het verhaal verder gaan, willen we pas op de plaats maken en teruggaan naar het begin, net zoals Jezus met Zijn discipelen deed. We willen eens zien wat Jezus over Zichzelf vertelde in de Wet, de Profeten en de Psalmen.

Waarom is Jezus eigenlijk naar de aarde gekomen? En waarom *moest* Hij nu eigenlijk lijden en sterven als Hij toch allang van plan was om weer levend te worden? Waarom vertelde Hij de mensen niet gewoon dat ze in Hem moesten geloven en waarom sloeg Hij de hele kruisiging niet eenvoudigweg over? Waar ging dat toch allemaal over, die *dood, begrafenis en opstanding*? We gaan de laatste puzzelstukjes op hun plaats leggen. Als u dit allemaal begrijpt, hebt u het volledige plaatje.

2 DE BOODSCHAP OP DE WEG NAAR EMMAÜS — VAN ADAM TOT NOACH —

Voor het antwoord op de vraag waarom Jezus moest sterven gaan we terug in de tijd. En we beginnen helemaal bij het begin.

ADAM EN EVA

Herinnert u zich de unieke vriendschap nog die er bij het begin van de schepping tussen God en mens bestond? De HEERE had de mens niet als een robot gemaakt, maar met een eigen wil, zodat hij door de gehoorzame keuzes die hij maakte God zou eren, zoals een gehoorzame zoon zijn vader eert.

U zult zich herinneren dat die relatie de mens dankzij zijn gehoorzaamheid enorme voordelen bood. De HEERE van het heelal was immers uit op het welzijn van Adam en Eva. En Hij wandelde en praatte met hen als hun vriend.

Maar toen negeerden Adam en Eva moedwillig Gods instructies en experimenteerden zij met verboden kennis. Omdat de gebeurtenissen rond dat incident essentiële elementen van de puzzel bevatten, gebruikt de Schrift een aantal zeer krachtige woordbeelden om ons te helpen verstaan wat er gebeurd is.

VERLOREN

De Bijbel zegt dat de mens dacht dat hij *beter dan God* wist wat goed voor hem was. Hij koos zijn eigen weg om te doen wat hij zelf wilde, maar die weg bracht hem in een geestelijke wildernis. De mens was VERLOREN.

VIJAND

In plaats van naar God te luisteren, vertrouwde en geloofde de mens satan. De mens voegde zich bij satans opstandige gelederen en werd zo een VIJAND van God. Maar die keus had wel gevolgen. De Schrift leert ons dat de gevolgen van de zonde ons heel duur komen te staan.

VERVREEMD

Omdat er geen vertrouwen was, was er ook geen relatie meer. En aan de unieke vriendschap tussen God en mens kwam onmiddellijk een einde. Door de zonde was de mens gescheiden, VERVREEMD van de volmaakte, heilige God. God was niet langer dichtbij. Hij leek in alle opzichten ver weg.

SLAAF

Satan was niet zo'n vrijgevege vriend als God was geweest. De duivel manipuleerde de mens juist met leugens om zijn satanische wil te doen. De mens werd een SLAAF van satan en een slaaf van de zonde.

Door er voor te kiezen zijn eigen weg te gaan was de mens ongehoorzaam geworden aan het ene gebod dat God hem had gegeven. Dit ging gepaard met pijn en moeite, want als je een wet overtreedt krijg je ook met de consequenties daarvan te maken.

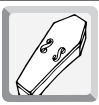
SCHULDIG

God deed Zijn mantel van vriendschap uit en trok de robe van een rechter aan. Als rechter van de mens bevond God de mens SCHULDIG aan een misdaad: het overtreden van Zijn wet, het zondigen tegen een heilig God.

SCHULDENAAR

In feite schreef God een vonnis uit, een *schuldbewijs*. De mens was nu een SCHULDENAAR die een prijs moest betalen. De straf voor de zonde was de dood.

DOOD

Ieder mens moest nu lichamelijk STERVEN. De geest zou van het lichaam *gescheiden* worden; het leven zou van familie en vrienden *gescheiden* worden.

GESCEIDEN

Omdat de stank van de zonde het gehele wezen van de mens heeft doordrenkt, heeft God Zich van de mens *afgescheiden*. De relatie tussen de mens en God was over, was DOOD.

EEUWIG OORDEEL

Na de lichamelijke dood zou er nog een TWEEDE DOOD komen. De mens zou voor eeuwig van God en Zijn liefdeblijken *gescheiden* zijn. Hij zou in de poel van vuur geworpen worden, de plaats die voor satan en zijn demonen was bereid.

De dood in zijn drie aspecten beheerste het leven van de mens en daar kon hij niets aan veranderen. De mens kon niet kiezen of hij wel wilde sterven of niet. Het was een bittere, krachtige realiteit die iedereen onder ogen moest zien, die iedereen deelde en waar iedereen die nuchter nadacht bang voor was. De Schrift zegt met een absolute, volkomen beslistheid heel duidelijk:

...ieder zal om zijn eigen zonde ter dood gebracht worden.
(2 Kronieken 25:4)

Deze woordbeelden helpen ons te begrijpen hoe ver de mensheid als gevolg van de zonde van Adam en Eva van God verwijderd is geraakt. De mens stond voor die eeuwenoude vraag: **Hoe komen we van onze zonde en alle gevolgen ervan af en kunnen we een gerechtigheid krijgen die gelijk is aan Gods gerechtigheid, zodat we weer in Zijn tegenwoordigheid geaccepteerd kunnen worden?**

EEN WANHOPIGE POGING

Weet u nog hoe Adam en Eva hun zonde probeerden te verbergen door zich in vijgenbladeren te hullen? We hebben gezien dat de HEERE hun pogingen weliswaar afwees, maar hen niet in de steek liet. In plaats daarvan geldt:

God neemt het leven echter niet weg, maar denkt plannen uit zodat de verstotene niet van Hem verstoten blijft.

(2 Samuël 14:14)

De HEERE gebruikte deze dingen om Adam en Eva, maar ook ons, universele principes te leren die voor alle mensen gelden.

AANVAARDING

Zoals Adam en Eva zich bij God niet acceptabel konden maken door iets aan hun uiterlijk te doen, kunnen ook wij niet geaccepteerd worden op grond van onze buitenkant. We kunnen op anderen indruk maken met wat we van buiten zijn, maar God weet wie we werkelijk zijn.

We hebben gezien dat God bij Adam en Eva voor een manier zorgde om weer geaccepteerd te worden, maar anders dan zij dachten. De Bijbel zegt:

En de HEERE God maakte voor Adam en voor zijn vrouw kleren van huiden en kleetde hen daarmee. (Genesis 3:21)

We zouden de betekenis van dit korte vers over het hoofd zien als het niet door andere delen van de Bijbel werd uitgelegd. Wat betekent het dus? Wat zou Jezus de discipelen hebben verteld? Heel eenvoudig dit: Zoals een dier moest sterven om Adam en Eva acceptabele kleding te bezorgen, *zo moest Jezus sterven om ons acceptabel te maken in de tegenwoordigheid van God.* Dit was en is Gods gedachte. Dit is Gods manier om acceptabel te worden.

Terwijl de discipelen worstelden om te begrijpen wat Jezus allemaal vertelde, moet er een stortvloed aan vragen in hen zijn opgekomen. Waarom zou God hebben gewild dat er een dier voor Adam en Eva stierf? Waarom had God hen niet gewoon met door Hemzelf gekozen bladeren bekleed? En waarom zou Jezus voor ons moeten sterven? Had het echt niet anders gekund? Je kunt je voorstellen dat Jezus met het volgende verhaal verder ging.

KAÏN EN ABEL

Weet u nog dat de kinderen van Adam en Eva God een offer brachten? Waarom deden zij dat? We hebben gezien dat de door God ontworpen ontsnappingsroute twee dimensies had.

Er was een *innerlijk* aspect, iets wat zij in hun hart moesten verwerken, een keus die Kaïn en Abel ieder voor zich moesten maken.

En er was een *uiterlijk* aspect, een zichtbaar hulpmiddel om hen te helpen verstaan wat er voor nodig was om zonde weg te doen.

Weet u nog dat we gezien hebben dat toen Kaïn en Abel God hun offer brachten, Kaïn met groenten uit zijn tuin kwam en Abel het eerstgeboren dier van zijn kudde bracht? God zag Kaïns offer niet aan, maar dat van Abel accepteerde Hij wel. Waarom?

KAÏN

Innerlijk: Kaïn geloofde God niet. Hij had zo zijn eigen ideeën over het wegdoen van zonde en het met de HEERE in het reine komen.

Zo is ook onze wereld vol mensen die allemaal hun eigen ideeën over God hebben en over de manier om Hem te behagen. Het is mode geworden om een op de eigen persoon

toegesneden theorie te hebben. Een pasklaar gemaakte god is de grote mode. Kaïn zou zich helemaal thuis hebben gevoeld.

Uiterlijk: Uitgaande van zijn manier van denken deed Kaïn wat hij wilde. Hij bracht een offer dat geen illustratie was van Gods manier om met het zondeprobleem af te rekenen. Groenten vergieten geen bloed. Kaïn negeerde het feit:

*Zonder het vergieten van bloed vindt er geen vergeving plaats.
(Hebreeën 9:22)*

Zijn offer bood geen verzoenende bedekking van de zonde. De Bijbel vertelt ons:

*...niet zoals Kaïn: hij was uit de boze en sloeg zijn broer dood. ...Omdat zijn werken slecht waren en die van zijn broer rechtvaardig.
(1 Johannes 3:12)*

ABEL

Aan de andere kant accepteerde God Abels offer wel.

Innerlijk: Abel vertrouwde de HEERE voor zijn redding. En dat was wat God wilde. En God wil nog steeds dat mensen Hem vertrouwen. De pagina's van de Schrift vertellen ons keer op keer dat we de HEERE Jezus Christus als onze Verlosser moeten vertrouwen.

Uiterlijk: God accepteerde het offer van Abel omdat dit illustreerde wat Jezus aan het kruis zou doen.

- ❖ Het beeldde **plaatsvervang**ing uit. Zoals een onschuldig dier in Abels plaats stierf, zo is Jezus, Die geen zonde heeft gedaan, in onze plaats voor onze zonden gestorven.

*Want ook Christus heeft eenmaal voor de zonden geleden, Hij, Die rechtvaardig was, voor onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen.
(1 Petrus 3:18)*

- ❖ Het beeldde **verzoening** uit. Zoals een dier zijn bloed vergoot om Abel een bedekking voor zijn zonde te bieden, offerde Jezus Zichzelf als het ultieme bloedige offer om ons vergeving van zonden te schenken.

De Bijbel zegt dat de door ongehoorzaamheid verbroken relatie door de kruisdood van Jezus weer is hersteld.

*En Hij heeft u, die voorheen vervreemd was en **vijandig** gezind... nu ook **verzoend**, in het lichaam van Zijn vlees, door de dood...*

(Kolossenzen 1:21-22)

VIJAND

Als kinderen van Adam en Eva zijn we als *vijanden* van God in deze wereld geboren.

VERZOEND

Maar door Jezus' lichamelijke dood aan het kruis zijn we nu *verzoend*. We kunnen weer vrienden zijn. De verbroken relatie is hersteld.

Sommige mensen zeggen nu misschien: "Oké, ik begrijp nu dat de dood van Jezus heeft aferekend met ons zondeprobleem. Maar hoe komen we nu aan *een gerechtigheid die gelijk is aan Gods gerechtigheid*, zodat Hij ons weer in Zijn tegenwoordigheid kan accepteren?"

We hebben al een heel aantal hoofdstukken geleden gezegd dat deze vraag twee facetten heeft, net als de twee kanten van een munt. Je kunt die facetten niet van elkaar scheiden. Toen God met ons zondeprobleem afrekende deed Hij ook iets aan het tekort aan gerechtigheid. Een paar pagina's verderop zullen we dat beter gaan begrijpen.

NOACH

In de dagen van Noach negeerden de mensen wat God had gezegd. Misschien dachten zij wel dat die oude man gek was geworden. Hoe dan ook, zij waren er van overtuigd dat het leven alleen voor het hier en nu was. Maar God hield Zijn oordeel niet in omdat zij de verkeerde levensfilosofi e hadden. Zij kwamen om in hun dwaasheid.

God zei hiermee: zoals de mensen in de tijd van Noach werden geoordeeld om hun zonden, zo zal God alle mensen oordelen, wat en hoe zij ook denken.

De dwaas zegt in zijn hart: Er is geen God. (Psalm 14:1; 53:2)

Wie op zijn hart vertrouwt, die is een dwaas... (Spreuken 28:26)

God laat ons Hem negeren en zelfs Zijn weg ter ontkoming afwijzen, maar slechts voor een tijd. Uiteindelijk kunnen we niet om de onontkoombare conclusie heen dat we onze zondesschuld met onze eeuwige dood zullen moeten betalen.

Weet u nog dat Noach en zijn zonen veilig in de ark werden bewaard? Er was maar één boot en maar één deur om hem binnen te gaan en voor de zondvloed bewaard te blijven. Een andere optie was er niet.

Zo is ook Jezus Christus de enige weg naar het eeuwige leven. Zoals er alleen veiligheid in de ark te vinden was, is er alleen in Jezus veiligheid te vinden tegen het eeuwige oordeel.

Jezus zei tegen hem: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij.

(Johannes 14:6)

Er is slechts één weg tot God. Wie die weg negeert of afwijst treft hetzelfde lot als degenen die Noachs waarschuwingen over de komende zondvloed in de wind sloegen: de eeuwige dood met alles wat dat met zich meebrengt.

De Bijbel is er heel expliciet over: Jezus is de enige weg tot God.

BABEL

Weet u nog dat we gezien hebben dat er in Babel voor het eerst in de Bijbel sprake was van een georganiseerde religie? De mensen probeerden een toren te bouwen in de hemel te bouwen. We hebben gezegd dat je het woord *religie* kunt definiëren als:

pogingen van de mens om God te bereiken. In

Babel sloofde de mens zich uit met stenen en teer. Zo is religie een harde meester die een voortdurende worsteling eist. Zij eist steeds meer moeite om God, goden, geesten of idolen tevreden te stellen.

Anders dan religie zegt de Bijbel dat de enige ware weg tot God door de HEERE Zelf is aangeboden, toen *God* in Zijn genade in de Persoon van Jezus Christus *naar de mens kwam*. Alles wat er nodig was om de verbroken relatie te herstellen is door Jezus aan het kruis gedaan.

Je kunt bijna de opgewonden glans in de ogen van de discipelen zien toen zij hoorden hoe Gods plan na duizenden jaren geschiedenis in Jezus was vervuld. Eeuwenlang had de mens uitgezien naar de dag dat hij van het oordeel over de zonde verlost zou zijn. En nu was die dag gekomen. Maar Jezus was nog niet klaar met Zijn uitleg. Ongetwijfeld is Hij verder gegaan met de geschiedenis van Abraham en Izak.

3 DE BOODSCHAP OP DE WEG NAAR EMMAÛS — VAN ABRAHAM TOT DE WET —

Weet u nog dat God Abraham vroeg om zijn zoon te offeren? Izak moest op Gods bevel sterven. En in werkelijkheid verdiende hij dat ook, want hij was een zondaar. Izak werd vastgebonden en op het altaar gelegd. Hij was hulpeloos.

Wat God hiermee wilde zeggen was: Zoals Izak hulpeloos was en zichzelf niet kon redden, zo zijn wij allemaal gebonden door de zonde en niet in staat om onszelf te redden voor de gevolgen ervan.

Herinnert u zich nog dat Abraham het mes nam en ophief om het diep in Izak te steken? Abraham vertrouwde op Gods goedheid om een oplossing voor de dood te bieden. Op het laatste moment riep God hem vanuit de hemel en hield hem tegen. Omdat Abraham Hem vertrouwde, zorgde de HEERE voor een *plaatsvervangend* offer voor Izak.

EEN PLAATSVERVANGER

Zoals de ram in Izaks plaats was gestorven, zo is Jezus in onze plaats gestorven. Wij hadden moeten sterven en voor onze zonden gestraft moeten worden, maar Jezus stierf en nam onze straf aan het kruis op Zich. Hij is *onze* plaatsvervanger.

Als de ram niet was gestorven, was Izak omgekomen. Als Jezus niet was gestorven, hadden wij onze zondeschuld *zelf* moeten betalen.

De Bijbel zegt dat God het geloof van Abraham honoreerde.

En Abraham geloofde God, en het is hem tot gerechtigheid gerekend.

(Romeinen 4:3)

Herinnert u zich dat *schuldbewijs* nog, dat ieder mens heeft als gevolg van de zonde? De Bijbel zegt dat God *gerechtigheid* aan Abraham *toerekende* omdat hij geloofde. God kon dat voor Abraham

doen omdat de HEERE vooruitkeek naar wat Jezus aan het kruis zou doen. De Bijbel zegt:

*Nu is het **niet alleen ter wille van hem** geschreven dat het hem toegerekend is, **maar ook ter wille van ons**, aan wie het zal worden toegerekend, aan ons namelijk die geloven in Hem Die Jezus, onze Heere, uit de doden opgewekt heeft.*

(Romeinen 4:23-24)

*Romeinen 6:23

SCHULDENAAR

Door de gehele geschiedenis heen droeg ieder mens een *schuldbewijs* met zich mee, een geweldige zondes Schuld die iedereen moet terugbetalen. En de enige manier waarop deze Schuld kon worden terugbetaald is door iemands eeuwige dood.

GEDELGDE SCHULD

Maar toen kwam Jezus. Zijn dood heeft de zondes Schuld van de mens volledig betaald – voor het verleden, het heden en de toekomst. Daarom riep Jezus uit: “Het is volbracht.” *De Schuld is betaald!*

Maar de betaling door Jezus treedt pas in werking als iemand het gelooft.

De Bijbel zegt dat God gerechtigheid toerekent...

...aan ons namelijk die geloven in Hem Die Jezus, onze Heere, uit de doden opgewekt heeft. *(Romeinen 4:24)*

Vergeet niet dat het woord *geloven*, zoals het in de Bijbel wordt gebruikt, een vollere betekenis heeft dan die wij er soms aan geven.

- ❖ De woorden *geloof* en *vertrouwen* betekenen in essentie hetzelfde.

- ❖ Een waar geloof is gebaseerd op feiten (bijv.: Jezus is in onze plaats voor onze zonden gestorven). Geloof is niet gebaseerd op *een gevoel vergeven te zijn*.
- ❖ Waarachtig bijbels geloof gaat verder dan een verstandelijk instemmen met de waarheid. Het omvat een vertrouwen in de feiten, dat wordt uitgedrukt door een vrijwillige daad van de wil (bijv.: **Ik** geloof dat Jezus **mijn** zondesschuld heeft betaald).

Dit alles moet voor de discipelen heel goed nieuws geweest zijn. En het behoort ook voor ons heel goed nieuws te zijn. De Bijbel zegt:

Want alles wat eertijds geschreven is, is tot onze onderwijzing eerder geschreven, opdat wij in de weg van volharding en vertroosting door de Schriften de hoop zouden behouden.

(Romeinen 15:4)

De verhalen over Abraham en Izak waren geschiedenissen die de discipelen goed kenden. Zij hadden ze al van jongs af aan gehoord, maar nu pas zagen zij voor het eerst het grote plaatje. Je kon een speld horen vallen terwijl Jezus sprak. Aller ogen waren geheel op Hem gefixeerd, de BELOOFDE VERLOSSER, Die nu in hun midden stond. En Jezus vertelde verder.

HET PASCHA

Weet u nog dat de kinderen van Israël slaven in Egypte waren en dat God hen door middel van grote plagen van de farao verlost? De laatste plaag was de dood van de eerstgeborene. Maar God had gezegd dat als de Israëlieten Zijn woorden opvolgden, hun deze tragedie bespaard zou blijven.

Herinnert u zich nog dat de Israëlieten een lam moesten offeren? Welnu, de Bijbel vertelt dat Jezus ons Lam is.

Het lijkt nauwelijks toevallig dat Jezus vanaf Zijn geboorte met deze onschuldige schepsels werd geïdentificeerd. Hij werd geboren in een stal, een plaats waar lammetjes beschutting konden vinden. Zijn eerste bezoekers waren herders, mannen die voor lammeren zorgden en er op toezagen dat hun niets ergs overkwam. Men zegt dat Bethlehem, Zijn geboorteplaats, door de hogepriesters was aangewezen als een plaats die voor lammeren voor de tempeldienst moest zorgen.

Johannes de Doper zei over Jezus:

Zie het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt!

(Johannes 1:29)

Het hoeft ons dus niet te verbazen als we zien dat Jezus met het Paaslam wordt geïdentificeerd. De overeenkomsten zijn heel opmerkelijk. Ik zal er een paar noemen.

Weet u nog dat het Paaslam *geen gebreken* mocht hebben?

Jezus was *zonder zonde*.

Het moest een *mannelijk* lam zijn.

Jezus was een *man*.

Het Paaslam werd geslacht en stierf *in plaats van* de eerstgeborene.

Jezus stierf *in onze plaats*.

Het bloed werd op de deurposten en de bovendorpel van het huis gesmeerd.

Zoals men alleen binnen in huis veilig was, beveiligt alleen het geloof in wat Jezus aan het kruis gedaan heeft ons tegen de eeuwige dood.

Toen de engel kwam *ging* hij elk huis *voorbij* waar hij het bloed aan de deur zag.

Zo heeft God voor een manier gezorgd om Zijn oordeel aan ons *voorbij te laten gaan*, en daarmee kwam al het door ons verdiende oordeel op Jezus neer.

God had de Israëlieten expliciet opgedragen om bij het eten van het Paaslam geen botten te breken. Dat deed Hij omdat het lam

een *beeld* was, een voorafschaduwing van Jezus. De beenderen van Jezus werden ook niet gebroken. Toen de Romeinse soldaten...

...bij Jezus kwamen en zagen dat Hij al gestorven was, braken zij Zijn benen niet.
(Johannes 19:33)

Terwijl de discipelen daar aan de lippen van Jezus hingen en Hem de ware betekenis van het Pascha hoorden uitleggen, zullen zij onwillekeurig hebben beseft welke tijd van het jaar het was. Jezus was gekruisigd op de dag dat het Paaslam stierf! Zij konden absoluut niet weten dat de priesters hadden gehoopt Hem na afloop van het feest te kunnen doden, maar zij wisten wel dat Gods plan had getriomfeerd. Jezus was niet alleen op de juiste dag, maar ook op het juiste tijdstip (15.00 uur) gestorven, op het moment dat in de tempel het lam van het avondoffer werd geofferd. Hij stierf precies op tijd, zoals de Bijbel het had voorgezgd.¹ De Schrift zegt:

Want ook ons Paaslam is voor ons geslacht: Christus.
(1 Korinthe 5:7)

DE WET

Herinnert u zich de Tien Geboden nog? De Israëlieten dachten dat het gemakkelijk zou zijn om zich eraan te houden. En tegenwoordig geloven veel mensen dat je God kunt behagen door je aan de tien leefregels, of een gewijzigde versie ervan, te houden. Maar we hebben bij onze studie gezien dat God niets minder verwacht dan volmaakte gehoorzaamheid.

Want wie de hele wet in acht neemt, maar op één punt struikelt, die is schuldig geworden aan alle geboden.
(Jakobus 2:10)

De verbroken relatie met God wordt niet hersteld als iemand probeert zich aan de Tien Geboden te houden.

Daarom zal uit werken van de wet geen vlees voor Hem gerechtvaardigd worden. Door de wet is immers kennis van zonde.
(Romeinen 3:20)

De wet herinnert ons aan ons eeuwenoude dilemma met zijn twee kanten. *We hebben iets wat we niet willen – zonde; en we hebben iets nodig wat we niet hebben – gerechtigheid.* De Tien Geboden kunnen ons geen gerechtigheid bieden die gelijk is aan Gods gerechtigheid.

Maar nu is zonder de wet gerechtigheid van God geopenbaard, waarvan door de wet en de profeten is getuigd: namelijk gerechtigheid van God door het geloof in Jezus Christus, tot allen en over allen die geloven.
(Romeinen 3:21-22)

Jezus heeft de mensheid onthuld dat er een soort gerechtigheid is die niets met de wet te maken heeft, een niveau van goedheid dat rechtstreeks van God Zelf komt. De Bijbel zegt dat het enige wat we hoeven te doen om dit soort gerechtigheid te ontvangen is te *geloven*. Zo eenvoudig is het. Dat wil zeggen, zo eenvoudig voor ons. Voor God kwam er echter veel meer bij kijken.

Gods rechtvaardige karakter kon de zonde niet door de vingers zien en doen alsof er niets gebeurd was. De zonde moest gestraft worden, er moest iemand sterven. Tot dan toe had de mens dierenoffers gebracht als betaling voor de doodstraf, maar dat waren slechts tijdelijke bedekkingen want...

...het is onmogelijk dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneemt.

(Hebreeën 10:4)

Was er dan geen andere oplossing? Misschien had er wel iemand voor een ander kunnen sterven, maar dan moest hij wel *zondeloos* zijn en ook nog eens *bereid om die straf op zich te nemen*. En zo iemand is er nooit geweest. Al de eeuwen door zijn elke man en elke vrouw met een persoonlijke zondesschuld geconfronteerd en daarom hadden zij onmogelijk voor iemand anders kunnen betalen. Toen verliet God Zelf de hemel en werd mens – een zondeloos mens. Met een opmerkelijke daad van onbaatzuchtige liefde...

...heeft God Hem openlijk aangewezen als middel tot verzoening, door het geloof in Zijn bloed. Dit was om Zijn gerechtigheid te bewijzen vanwege het voorbij laten gaan van de zonden die eertijds hadden plaatsgevonden onder de verdraagzaamheid van God.

(Romeinen 3:25)

Gods rechtvaardige natuur was tevreden gesteld door de dood van Jezus, een betaling voor de zonde met de dood. God had de eerder begane zonden ongestraft gelaten omdat Hij wist dat Jezus op een goede dag voor alle zonden – van het verleden, het heden en de toekomst – zou sterven en de doodstraf volledig zou betalen. Jezus stierf en daarmee kon God...

...Zijn rechtvaardigheid... bewijzen nu in deze tijd, zodat Hijzelf rechtvaardig is én rechtvaardigt diegene die uit het geloof in Jezus is.

(Romeinen 3:26)

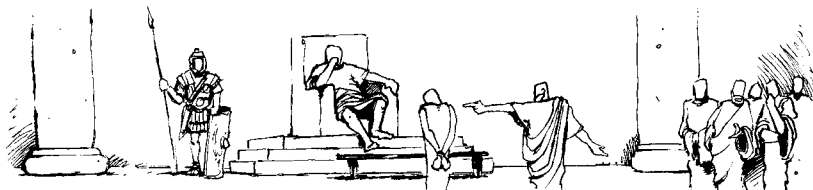
Het woord **gerechtvaardigd** was een juridische term die in de tijd van Jezus in de rechtbanken werd gebruikt. Weet u nog wat er gebeurde toen de mens in de hof had gezondigd? Toen had

SCHULDIG

God de mantel van vriendschap uitgedaan en het gewaad van een rechter aangetrokken. En als eerlijk en rechtvaardig rechter had God de mens **SCHULDIG** bevonden aan een misdrijf: het overtreden van Gods

volmaakte wet, het zondigen tegen een heilig God. De mens stond daar voor een strenge God; hij was beschuldigd en veroordeeld als een voortdurende en onverbeterlijke wetsovertreder. Het vonnis luidde: de dood – de eeuwige dood.

Maar toen stond God van Zijn rechterstoel op, deed het rechterlijke gewaad uit en trok de mantel van vriendschap weer aan. God verliet de verheven hoogten van de hemel en kwam als de Godmens Jezus naar beneden om samen met ons in het beklagdenbankje plaats te nemen. Hij had slechts één doel voor ogen: onze doodstraf op Zich nemen en voor ons betalen. Omdat Hij geen eigen zonde had waarvoor Hij zou moeten sterven, kon Hij voor de zonden van anderen sterven.² Hij stierf in onze plaats. Hij was in staat om de doodstraf die op de zonde stond voor de gehele mensheid voor altijd te betalen.

De zonde was nu wel weg, maar er was nog steeds gerechtigheid nodig. En ja, we hebben al gezien dat wij net als Abraham gerechtigheid ontvangen door het geloof. Maar om voor die reinheid te kunnen zorgen moest er in Gods rechtbank nog iets gebeuren. Jezus nam niet alleen onze smerige zondevossen op Zich, maar o wonder aller wonderen, Hij wikkelde ons helemaal in het reine, schone gewaad van *Zijn* gerechtigheid, *een gerechtigheid die volkomen gelijk is aan ZIJN heilige volmaaktheid*.

En als God nu als rechter zitting houdt en naar de gezichten van alle mensen kijkt en iemand ziet die met de gerechtigheid van Christus is bekleed, kan Hij eerlijk en terecht zeggen: *"In Mijn hemelse rechtbank is die man, die vrouw voor Mij volmaakt."* Dan gaat de hamer in de hand van de Almachtige hemelse Rechter omhoog en verklaart Hij met een klap: *"Rechtvaardig!"*

Dat is de betekenis van het woord **GERECHTVAARDIGD** – *in Gods ogen rechtvaardig verklaard*. Maar vergeet niet: dit geldt alleen voor degenen die geloven dat Jezus in hun plaats is gestorven. De Bijbel zegt...

...dat de mens door het geloof gerechtvaardigd wordt.

(Romeinen 3:28)

Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus.

(Romeinen 5:1)

Nee, de Tien Geboden kunnen niemand rechtvaardig maken.

En dat door de wet niemand gerechtvaardigd wordt voor God, is duidelijk.

(Galaten 3:11)

Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God.

(Romeinen 3:23)

De wet had echter wel een doel. De Bijbel zegt dat de Tien Geboden net een leraar zijn die ons bij de hand neemt, naar het kruis brengt en ons er op wijst dat we een Verlosser nodig hebben.

Zo is dan de wet onze leermeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof gerechtvaardigd zouden worden.

(Galaten 3:24)

Iedereen heeft een Verlosser nodig. Alleen als we met de gerechtigheid van Christus zijn bekleed kunnen we Gods verwelkomende glimlach ervaren.

LIEFDE EN RECHTVAARDIGHEID

Op de weg naar Emmaüs vertelde Jezus de discipelen dat Hij *moest* sterven. Bij de gedachte dat Jezus *moest sterven* voelen wij ons niet zo lekker – we weten best dat we zoveel liefde niet verdienen. Waarom zei Hij dat dan? Zijn dood was slechts in deze zin noodzakelijk:

Als God alleen de *rechtvaardige* kant van Zijn natuur zijn gang had laten gaan, hadden wij zelf voor onze zonden moeten sterven. Dat was terecht en eerlijk geweest, maar Zijn *liefde* stond dit niet toe.

Aan de andere kant, als alleen de *liefde* Zijn karakter had bepaald, zou Hij de zonde voor eeuwig hebben genegeerd. Maar dat was vanwege Zijn *rechtvaardige* natuur geen optie. Er moest met de zonde worden afgerekend.

Het is aan het kruis dat we de volledige en volmaakt evenwichtige uitdrukking van beide eigenschappen zien. Daar werd grenzeloze *liefde* betoond en werd oneindige *rechtvaardigheid* tevreden gesteld. Vanuit Gods oogpunt maakten *liefde* en *rechtvaardigheid* het kruis noodzakelijk.

Niemand heeft een grotere liefde dan deze, namelijk dat iemand zijn leven geeft voor zijn vrienden.

(Johannes 15:13)

God echter bevestigt Zijn liefde voor ons daarin dat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren.

(Romeinen 5:8)

4 DE BOODSCHAP OP DE WEG NAAR EMMAÛS — VAN DE TABERNAKEL TOT DE KOPEREN SLANG —

U herinnert zich vast nog wel dat God Mozes de opdracht gaf om een tabernakel te bouwen. Dat was een met zorg voorbereid en uitgewerkt visueel hulpmiddel om ons te helpen te begrijpen wat de HEERE ging doen om onze kapotte relatie met Hem te herstellen. Weet u nog dat God van Zijn tegenwoordigheid onder de Israëlieten blijkt gaf door middel van een wolkkolom overdag en een vuurkolom 's nachts? Die *kolom* stond boven de ark van het verbond in het heilige der heiligen.

ÉÉN INGANG

Als iemand tot God in de tabernakel wilde naderen, was het eerste wat hij zag het gordijn rondom de voorhof. Daar zat slechts één ingang in, wat ons er aan herinnert dat er maar één weg tot God is. Jezus heeft gezegd;

Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij.
(Johannes 14:6)

HET KOPEREN BRANDOFFERALTAAR

Wanneer iemand de tabernakel binnenging was het eerste voorwerp dat hij zag het koperen brandofferaltair. Dit herinnerde hem er aan dat de enige manier om tot een juiste relatie met God te komen een bloedig offer was. En dat geldt ook voor ons. De enige manier om tot een juiste relatie met God te komen is door Jezus, die in onze plaats Zijn leven heeft opgeofferd.

Zelfs een korte vergelijking van deze twee plaatsen van de dood – het brandofferaltair en het kruis – toont ons al dat Jezus het aanschouwelijke beeld dat we in de tabernakeloffers zien volledig heeft vervuld.

HET BRANDOFFER	HET KRUIS
Het offer was...	Jezus...
...van het vee, van de runderen en van het kleinvee	...is het Lam van God
...een mannetje	...is een man
...zonder enig gebrek	...is zonder zonde
...om een welgevallen voor zich te vinden	...stierf in onze plaats
...verzoening [of bedekking] voor hem te bewerken	...is Degene door Wie wij vergeving van zonden ontvangen
...[leen] bloed [offer]. (Leviticus 1:2-5)	...was het bloedige offer voor ons

DE KANDELAAR

Weet u nog dat God tegen Mozes had gezegd dat hij een kandelaar van zuiver goud moest maken om het heilige te verlichten? Dit is een beeld van Jezus, die gezegd heeft:

Ik ben het Licht der wereld; wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben.

(Johannes 8:12)

Jezus wil mensen uit de duisternis van de zonde bevrijden en in het licht van het eeuwige leven brengen.

DE TAFEL MET DE TOONBRODEN

Herinnert u zich nog dat God tegen Mozes zei dat hij een tafel moest maken en daar twaalf broden op moest leggen? Ook dit is weer een beeld van Jezus, die heeft gezegd:

Ik ben het Brood des levens; wie tot Mij komt, zal beslist geen honger hebben, en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben.

(Johannes 6:35)

Zoals de twaalf broden een beeld waren van voldoende brood voor iedereen in Israël, zo was de dood van Jezus voldoende voor de zonden van de hele wereld. Als het Brood des levens biedt Hij ons eeuwig leven aan.

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie in Mij gelooft, heeft eeuwig leven. Ik ben het Brood des levens.

(Johannes 6:47-48)

HET VOORHANGSEL

Denk nog eens terug aan de opdracht van God aan Mozes om een dik gordijn tussen het heilige en het heilige der heiligen op te hangen. De zondige mens mocht niet in de heilige tegenwoordigheid van God komen.

VERVREEMD

De Bijbel zegt dat we vanwege onze zonden van God gescheiden zijn en niet in Zijn tegenwoordigheid kunnen komen. We zijn van God en Zijn liefde VERVREEMD.

Maar toen kwam Jezus. De Schrift vertelt ons dat het voorhangsel in de tabernakel een beeld van Zijn fysieke lichaam was. Toen Hij aan het kruis stierf, scheurde het voorhangsel van boven naar beneden. Geen enkel mens had dit voorhangsel kunnen scheuren, maar God scheurde het om ermee te illustreren dat het lichaam van Jezus voor u en mij werd geofferd. Als we ons vertrouwen op Hem stellen, zijn onze zonden vergeven en mogen we vrijmoedig in Gods tegenwoordigheid komen. Dan is de relatie weer hersteld.

Omdat wij nu, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, langs een nieuwe en levende weg, die Hij voor ons heeft ingewijd door

het voorhangsel, dat is door Zijn vlees... laten wij tot Hem naderen met een waarachtig hart, in volle zekerheid...

(Hebreeën 10:19-22)

Maar nu, in Christus Jezus, bent u, die voorheen veraf was, door het bloed van Christus dichtbij gekomen. *(Efeze 2:13)*

We worden niet weer simpelweg als vriend geaccepteerd. De Schrift zegt dat we als volwaardige gezinsleden in Gods familie worden geplaatst – we worden *aangenomen, geadopteerd*.

In de Romeinse wereld in de tijd van Jezus was adoptie een *wettige ceremonie waarbij iemand met zoonerschap werd bekleed*. In onze moderne maatschappij wordt een kind meteen na de geboorte automatisch erkend als kind van het gezin, met alle bijbehorende rechten en privileges. Maar in een wereld waar mannen zowel vrouwen als bijvrouwen en maîtresses hadden, en ook nog eens kinderen bij hun slaven, werd een kind pas een wettelijke erfgenaam als het met die bepaalde ceremonie officieel tot kind van het gezin was verklaard. En wie eenmaal als zoon van het gezin was aangenomen, was een volwaardig gezinslid.

AANGENOMEN

Zo is het met ons ook. Wij die eens van Gods liefde VERVREEMD waren, kunnen nu lid van Gods familie worden – als ZONEN.

Nu, omdat u kinderen bent, heeft God de Geest van Zijn Zoon uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba [papa], Vader! Dus nu bent u geen slaaf [van de zonde en van satan] meer, maar een zoon; en als u een zoon bent, dan bent u ook erfgenaam van God door Christus. *(Galaten 4:6-7)*

HET VERZOENDEKSEL

Het verzoendeksel was dat speciale deksel op de ark van het verbond die in het heilige der heiligen stond. Hier bracht de hogepriester één keer per jaar, op de Grote Verzoendag, het bloed. Door middel van het vergoten bloed van een onschuldig lam gaf God de Israëlieten een manier om aan het oordeel over hun zonden te ontkomen. En zo is Jezus nu ons Verzoendeksel en hebben wij door Zijn vergoten bloed een manier om aan de eeuwige dood te ontkomen. De mens hoeft geen lammeren meer te offeren. Jezus was het laatste offer. God zegt:

*...aan **hun zonden** en hun wetteloze daden **zal Ik beslist niet meer denken**. Waar er nu vergeving voor is, is er geen offer voor de zonde meer nodig.* *(Hebreeën 10:17-18)*

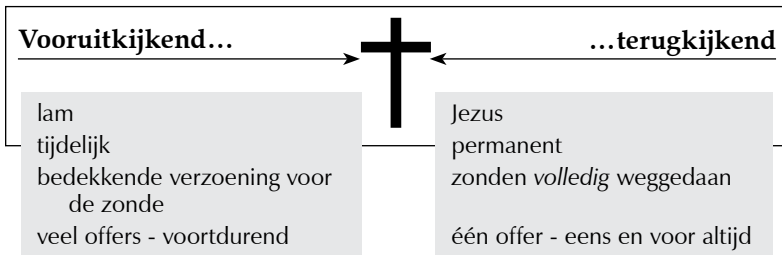
Met de dood van Jezus aan het kruis was het laatste Lam gestorven. Vanaf het begin van de geschiedenis was het Gods plan geweest

dat Jezus voor de manier om te ontkomen zou zorgen. De offers waren slechts een beeld geweest van wat er nog ging komen. Er was niets unieks aan die offers, want zij konden geen zonden wegnemen. Maar nu was het niet langer nodig om nog enig offer te brengen, want het bloed van Jezus had de zondes Schuld eens en voor altijd betaald.

*Op grond van die wil zijn wij geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus, **voor eens en altijd** gebracht.*

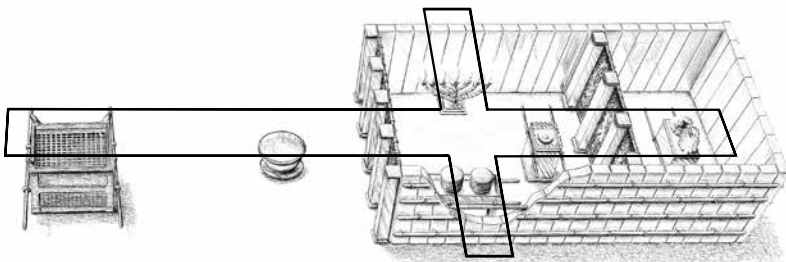
*En iedere priester stond wel dagelijks te dienen en bracht vaak dezelfde slachtoffers, die de zonden toch nooit zouden kunnen wegnemen, maar deze Priester is, nadat Hij één slachtoffer voor de zonden geofferd had, **tot in eeuwigheid** gezeten aan de rechterhand van God. (Hebreeën 10:10-12)*

God had de dieren geaccepteerd omdat Hij in de geschiedenis vooruitzag naar het moment dat Jezus als laatste offer zou sterven. Toen Jezus stierf deed Hij meer dan zonde voor een jaar *bedekken*. Hij wiste de zonde voor altijd weg uit Gods ogen. Aan het kruis

riep Hij uit: “Het is volbracht”. *Het laatste Lam was gevonden.*

Jezus kan Zijn discipelen nog veel meer over Zichzelf hebben verteld wat allemaal in de tabernakel is geïllustreerd. Deze is immers een zichtbaar, ongelooflijk gedetailleerd hulpmiddel vol vergelijkingen. We kunnen er zeker van zijn dat wat Jezus hun vertelde onvergetelijk moet zijn geweest.

MOZES EN DE KOPEREN SLANG

Weet u nog dat de Israëlieten zondigden en God slangen op hen af stuurde? Zij schreeuwden om hulp, waarop God Mozes opdracht gaf een koperen slang te maken en die in het midden van de legerplaats op een staak te zetten. Om van een beet te genezen hoefden de mensen alleen maar naar de slang te KIJKEN. Iets anders konden zij niet doen.

En zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet de Zoon des mensen verhoogd worden [aan het kruis], opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden.

*Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, **is al veroordeeld**, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God. (Johannes 3:14-18)*

Een mens die in deze wereld wordt geboren **is al veroordeeld**. We zijn net als de Israëlieten die door de slangen waren gebeten. We zijn zo goed als DOOD. We hebben geen relatie met God; ons lichaam zal uiteindelijk sterven en na de dood krijgen we met de tweede dood te maken, de straf in de poel van vuur.

Maar toen kwam Jezus in beeld. Hij betaalde de zondesschuld door Zelf te sterven. Jezus bleef echter niet dood, Hij werd weer levend. Als we in geloof naar Hem kijken zoals de Israëlieten naar de koperen slang keken, schenkt Hij ons geestelijk leven. Zoals Hij weer levend werd, worden wij geestelijk LEVEND, voor nu en voor altijd. De Bijbel noemt dit *wedergeboren worden*.

*En Hij heeft u, toen u **dood** was in de overtredingen... samen met Hem **levend** gemaakt door al uw overtredingen te vergeven.* (Kolossenzen 2:13)

*Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, heeft ons door Zijn grote liefde, waarmee Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij **dood** waren door de overtredingen, met Christus **levend** gemaakt.* (Efeze 2:4-5)

Eens waren we geestelijk DOOD, nu zijn we LEVEND en zullen we voor eeuwig in de hemel wonen.

5 DE BOODSCHAP OP DE WEG NAAR EMMAÛS — VAN JOHANNES DE DOPER TOT DE OPSTANDING —

Toen Jezus de discipelen systematisch het belang van de in de Schrift opgetekende gebeurtenissen uitlegde, is Hij waarschijnlijk nader ingegaan op verhalen als het volgende.

DE GOEDE HERDER

De Bijbel zegt:

Wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons ieder naar zijn eigen weg.
(Jesaja 53:6)

De mens heeft er voor gekozen om zijn eigen weg te gaan en heeft een pad genomen dat hem in een geestelijke woestijn bracht. De mens is VERLOREN.

Maar toen kwam Jezus ons zoeken. Toen Hij hier op aarde was vertelde Hij een gelijkenis die Gods bezorgdheid beschrijft.

Welk mens onder u die honderd schapen heeft en er één van verliest, verlaat niet de negenennegentig in de woestijn en gaat achter het verlorene aan, totdat hij het vindt? En als hij het gevonden heeft, legt hij het vol blijdschap op zijn schouders. En als hij thuiskomt, roept hij zijn vrienden en burens bijeen en zegt tegen hen: Wees blij met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was. Ik zeg u dat er evenzo blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar die zich bekeert, meer dan over negenennegentig rechtvaardigen, die de bekering niet nodig hebben.
(Lukas 15:4-7)

God had ook in de hemel kunnen blijven en de mensheid voorgoed de rug kunnen toekeren. Maar dat is niet wat er gebeurd is. De Bijbel maakt duidelijk dat God het initiatief nam en ons Jezus zond, Die het verlorene opzocht en nog veel verder ging: als goede Herder gaf Hij zijn leven voor de schapen.

Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen.
(Johannes 10:11)

Dat is precies wat Jezus heeft gedaan. *Hij is voor ons gestorven, in onze plaats, om onze zondesuld te betalen.* Dat is volmaakte liefde. Jazeker, God is liefde, maar wel tegen een geweldig hoge prijs.

SCHEIDING

Aan het kruis riep Jezus uit:

Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten? (Markus 15:34)

Jezus stierf niet alleen de lichamelijke dood, er was ook een geestelijke dimensie. *Zonde vereist scheiding*. In die verschrikkelijke uren aan het kruis keerde God Zijn Zoon de rug toe. Het moet Zijn liefhebbende hart verscheurd hebben, maar in consistentie met Zijn heilige natuur kon God niet naar Jezus kijken toen Hij onze zonden op Zich nam. De Bijbel zegt dat de hemel donker werd, hoewel het midden op de dag was. Het leek wel alsof de Vader niet wilde dat de wereld de doodsstrijd zag die de Zoon doormaakte toen Jezus vrijwillig onze zonden op Zich nam, ons plaatsvervangend Lam werd en stierf. God stond het toe, sterker nog, Hij had het zo gepland.

DE GROTE RUIL

De Bijbel zegt:

Want Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt.* (2 Korinthe 5:21)

Dit vers zegt niet dat Jezus een zondaar werd. In het woord **zonde* zit hier de gedachte van een zondoffer. God maakte Jezus, die geen zonde gekend heeft, tot een zondoffer voor ons, dat is wat er eigenlijk staat. Toen Jezus onze zonden op Zich nam, goot God al de toorn van Zijn terechte boosheid over de zonde op Hem uit. En toen was Jezus in staat om iets te doen wat wij niet kunnen. Hij zei: *Het is volbracht*. Als wij onze zondeschuld zelf hadden moeten betalen, hadden we tot in alle eeuwigheid door moeten blijven betalen. We hadden nooit kunnen zeggen dat het volbracht was. Maar Jezus betaalde het volledig.

Het bovengenoemde vers gaat dan verder:

...opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem. (2 Korinthe 5:21)

Het is *in Hem* dat we gerechtigheid vinden! Niet in onszelf. ***Jezus nam onze zonden op Zich en biedt ons Zijn gerechtigheid aan.*** Het is de mooist mogelijke ruil. We hebben geen bloed van een lam meer nodig om onze zonden te bedekken. We zijn bekleed met iets veel beters: de gerechtigheid van Christus. Als we op Hem vertrouwen, schenkt God ons Zijn gerechtigheid! Weet u het nog, die eeuwenoude vraag? ***Hoe kan iemand zijn zonde kwijtraken en een gerechtigheid verkrijgen die gelijk is aan Gods gerechtigheid, zodat hij weer in Gods tegenwoordigheid geaccepteerd kan worden?*** Het complexe antwoord staat in dit ene vers. Lees het nog maar eens.

Hem die geen zonde gekend heeft [Jezus], heeft Hij [God] voor ons tot zonde [zondoffer] gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem. (2 Korinthe 5:21)

DE OPSTANDING

Jezus stierf, jawel. Maar Hij is niet dood gebleven, zoals de profeten uit het verleden. Jezus werd weer levend om te bewijzen dat de dood geen macht over Hem had. Hij heeft gezegd:

Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven geef om het opnieuw te nemen. Niemand neemt het Mij af, maar Ik geef het uit Mijzelf; Ik heb macht het te geven, en heb macht het opnieuw te nemen. (Johannes 10:17-18)

Men heeft de Romeinen wel de schuld gegeven dat zij Jezus hebben geëxecuteerd, en de religieuze leiders dat zij hen daartoe onder druk hebben gezet. Door de eeuwen heen hebben de Joden met enorme vervolgingen te maken gehad onder het voorwendsel dat de hele jammerlijke affaire *hun* schuld was. Zo'n opvatting is echter volkomen verkeerd. De Bijbel zegt duidelijk dat het Jezus was die vrijwillig Zijn leven aflegde. Niemand dwong Hem om tegen Zijn wil te sterven. Het was Zijn eigen keus, gemotiveerd door Zijn liefde voor ons. De waarheid is dat de zonden van de hele wereld er verantwoordelijk voor waren dat Jezus aan het kruis genageld werd.

De opstanding was een krachtige demonstratie van het feit dat Gods *rechtvaardige* natuur met Jezus' dood voor ons tevreden was gesteld. De betaling was gedaan en was geaccepteerd als voldoende. Het graf kon Hem niet in zijn greep houden. Hij had de dood overwonnen! Jezus had de greep van de zonde gebroken, satans macht verslagen en het vreselijke, definitieve karakter van de dood uit de weg geruimd.

Omdat nu die kinderen van vlees en bloed zijn, heeft Hij eveneens daaraan deel gehad om door de dood hem die de macht over de dood had – dat is de duivel – teniet te doen, en allen te verlossen die door angst voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren. (Hebreeën 2:14-15)

Satan moet door wanhoop zijn overmand toen Jezus uit de doden was opgestaan. Toen satan Judas Iskariot had verleid om Jezus te verraden, had hij gedacht dat *hij* het pleit gewonnen had. En nu was hij op zijn eigen terrein verslagen. Zijn machtigste wapen – de dood – was zijn angel kwijt.

VRIJGEKOCHT

Eeuwenlang was de mens een SLAAF geweest van wat satan wilde. Met klinkklare leugens, imitatie van de waarheid en zelfs door zijn eigen bestaan te ontkennen had satan de mensheid

SLAAF

voor zijn eigen doeleinden gemanipuleerd. Maar ook onafhankelijk van satans invloed kon de mens geen volmaakt leven leiden. De mens was een SLAAF van de zonde.

VRIJGEMAAKT
VERLOST

Maar toen kwam Jezus en KOCHT ons VRIJ. We kunnen de rijke betekenis van dit woord maar moeilijk begrijpen als we geen oog hebben voor de associatie ervan met de slavernij in de oudheid.

Een rijk man placht naar de slavenmarkt te gaan om een slaaf te kopen. Daar zag hij de gevangenen staan, geboeid, vernederd en gebroken. Ze werden allemaal voor een bepaald bedrag verkocht. De man betaalde de vraagprijs en dan was de slaaf voortaan van hem. Tot zover was er niets ongebruikelijks aan de hand. Maar nu krijgt het verhaal een interessante wending. Heel af en toe haalde de nieuwe eigenaar zijn nieuwe slaaf uit de slavenmarkt, maakte zijn ketenen los en stelde hem in vrijheid. Als dit gebeurde, zei men dat de slaaf was VRIJGEKOCHT.

Dat is wat Jezus voor ons heeft gedaan. Wij waren op de slavenmarkt van het leven gebonden door de ketenen van de zonde en satan. We waren niet bij machte om onszelf te bevrijden. Maar toen kwam Jezus en kocht ons door de prijs met Zijn eigen bloed te betalen. Toen haalde Hij ons uit de slavenmarkt, verbrak de ketenen en maakte ons vrij.

*...in de wetenschap dat u niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, **vrijgekocht** bent van uw zinloze levenswandel... maar met het kostbaar bloed van Christus, als van een smetteloos en onbevlekt Lam.*

(1 Petrus 1:18-19)

*In Hem hebben wij de **verlossing**, door Zijn bloed, namelijk de vergeving van de overtredingen, overeenkomstig de rijkdom van Zijn genade.*

(Efeze 1:7)

DE SCHAAPSKOOI

Laten we nu verder gaan met het voorbeeld dat Jezus gebruikte toen Hij ons schapen noemde. Weet u nog dat een goede herder in de ingang van de schaapskooi sliep om de kudde te beschermen? Jezus heeft gezegd:

Ik ben de Deur; als iemand door Mij naar binnen gaat, zal hij behouden worden. (Johannes 10:9)

De schaapskooi had slechts één deur. En zo is Jezus de enige deur die toegang geeft tot het eeuwige leven. Er is geen andere manier om van de gevolgen van de zonde gered te worden,

...zoals er slechts één manier was waarop Kain en Abel tot God konden naderen;

...zoals er slechts één deur was naar de veiligheid binnen het schip van Noach;

...zoals er slechts één deur van de tabernakel was;

...en zoals de schaapskooi slechts één deur heeft, is Jezus de enige weg tot God.

Sommige mensen geloven dat je ook via een andere religie tot God kunt komen, misschien wel via een combinatie van meerdere religies. Maar de Bijbel laat geen ruimte voor andere wegen tot God. In onze tijd van politieke correctheid mag dat dan als discriminerend beschouwd worden, in de Bijbel weerklinkt dit onderwerp herhaaldelijk: *Jezus is de enige weg*.

En de zaligheid is in geen ander, want er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven waardoor wij zalig moeten worden. (Handelingen 4:12)

Sommige mensen zullen deze enghartigheid van de Bijbel niet op prijs stellen. Maar als ik de tekst geen geweld aan wil doen, moet ik zeggen dat dit is wat de Bijbel duidelijk leert. De Bijbel zegt ook dat we de weg die God heeft uitgekozen kunnen verwerpen als we het er niet mee eens zijn. God geeft ons die vrijheid. Maar dan moeten we onze schuld wel voor eeuwig met onze eigen dood betalen. Natuurlijk kunnen we het bestaan van God ook loochenen en de Bijbelse boodschap volkomen negeren. Maar eerlijk gezegd zult u toe moeten geven dat dit een riskante optie is.

ONVERDRAAGZAAMHEID

Hoewel Jezus duidelijk maakte dat er geen andere weg tot God is, pleitte Hij niet voor het gewelddadig onderdrukken van andere geloofsopvattingen. Zijn benadering was de waarheid te leren. De waarheid brengt fouten aan het licht en dan zijn mensen vrij om zelf een keuze te maken.

Terwijl de discipelen luisterden naar wat Jezus hen vanuit de wet en de profeten leerde, moeten zij een voorgevoel van de consequenties van deze boodschap hebben gehad. Zij leefden in het Romeinse rijk. De Romeinen waren tot op zekere hoogte tolerant ten opzichte van andere godsdiensten, maar zij geloofden intussen wel dat de keizer goddelijk was. De Romeinen zouden er geen bezwaar tegen hebben als Jezus werd voorgesteld als *een van de wegen* tot God. Maar leren wat Jezus leerde – dat *Hij de enige weg* is – zou hun leven op het spel zetten. Volgens buitenbijbelse bronnen zijn op één na alle elf oorspronkelijke discipelen vanwege deze boodschap ter dood gebracht. Zij stierven voor wat zij wisten dat waar was. De elfde werd in ballingschap gestuurd.

DE FARIZEEËN

De Farizeeën waren onberispelijk godsdienstige mensen. Zij bezaten een hele lijst van wat wel en niet mocht.

In onze tijd is een van de meest verbreide misvattingen over het leven dat je een plekje in de hemel kunt verdienen door voldoende goede dingen te doen die opwegen tegen de verkeerde. En op grond van dat denken gaan mensen dan naar de kerk, bidden zij, branden ze kaarsjes, doen ze boete, geven zij aan liefdadigheid enzovoorts, in de hoop *dat* ze zo voor God acceptabel zullen zijn. Dat is echter niet wat de Bijbel leert – nergens. Die zegt juist het tegenovergestelde.

De Farizeeën waren heel godsdienstig, maar Jezus veroordeelde zowel hun leefstijl als hun leer als misleidend. Jezus zei dat de enige ware weg tot God het geloof in Hem was.

Geloof is iets wat we elke dag in praktijk brengen. Waarschijnlijk past u op dit moment ook een geloofsprincipe toe. Als u nu op een stoel zit, vertrouwt u er op dat die stoel u houdt en niet in

elkaar zakt. Ik betwijfel dat u bent gaan zitten met de gedachte: “Ik vertrouw er op dat die stoel stevig genoeg is.” Toch hebt u uw geloof in de stoel gewoon in praktijk gebracht. Het geloof op zich is in zekere zin neutraal. Waar het om gaat is: waarin of in wie stelt u uw vertrouwen? De stoel kan best in elkaar zakken, maar goed, het is ook maar een stoel. Maar als u uw vertrouwen op Jezus stelt, dat Hij uw zondesschuld betaald heeft, dan kunt u er absoluut zeker van zijn dat Hij dat ook gedaan heeft. Dat heeft Hij beloofd.

Want uit genade bent u zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit u, het is de gave van God; niet uit werken, opdat niemand zou roemen.
(Efeze 2:8-9)

De Bijbel zegt dat we voor de gevolgen van de zonde gered worden door het geloof in Jezus Christus. Deze *verlossing*, dit behoud, is een *gave* van God. We hoefden het niet met de een of andere religieuze handeling of door een goed werk te verdienen.

Een gave is gratis. Als u voor een *geschenk* werkt, is het geen geschenk meer.

Een gave in de waarste zin van het woord is onverdiend.

Als we denken dat we het verdienen, is het al geen *gave*, geen geschenk meer; dan wordt het een *beloning*. Het eeuwige leven dat God ons schenkt is een echt geschenk omdat we dit op geen enkele wijze verdienen.

De Farizeeën waren er van overtuigd dat hun goede werken God behaagden. Maar God zegt dat als Hij mensen zou accepteren op grond van wat zij zelf hebben gedaan, deze mensen zich zouden gaan *beroemen* op hun goedheid. Hij redt ons niet van het oordeel op grond van hoe goed wij zijn, maar op basis van Zijn gave aan ons.

Want het loon van de zonde is de dood, maar de genadegave van God is eeuwig leven, door Jezus Christus, onze Heere.
(Romeinen 6:23)

Wij geloven dat Jezus in onze plaats voor onze zonden is gestorven.

Wij geloven dat Jezus onze zondesschuld betaald heeft.

Wij geloven dat Gods gerechtigheid door die dood tevreden is gesteld. Wij geloven dat als Hij naar ons kijkt, Hij niet langer onze zonden ziet, maar onze bekleding met de gerechtigheid van Jezus.

Wij geloven dat God ons de gave van het eeuwige leven schenkt.

Het is allemaal geloof. Maar het is *geen* blind geloof.

Het is een geloof dat is gebaseerd op de *feiten* die we in de Bijbel vinden.

Sommige mensen omgeven het geloof met een geestelijk aura en kwantificeren het. Je hebt dan of een heleboel geloof, of slechts een beetje. Maar het werkt verwarrend om zo te denken. Je vertrouwen op Jezus stellen is te vergelijken met een drenkeling die naar zijn redder knikt als deze zegt: *“Vertrouw je op mij om je eruit te halen?”* De mate van dat knikje doet er niet toe. Het gaat zelfs niet eens om dat knikje. Het gaat er om dat de drenkeling zijn hachelijke situatie erkent en erop vertrouwt dat zijn redder hem uit het water haalt. Het zou belachelijk zijn als de drenkeling later verkondigde dat zijn heftige knik hem het leven had gered.

Zo is het met ons ook. We moeten erkennen dat we hulpeloze zondaars zijn en dan op Jezus vertrouwen dat Hij ons van onze zonden redt. Het is niet de mate van ons vertrouwen dat ons redt. Het is Jezus die de redding voor Zijn rekening neemt. Het is allemaal Zijn werk; er zit niets van ons bij.

*Want **de gerechtigheid van God** wordt daarin [het Evangelie] geopenbaard **uit geloof tot geloof...** (Romeinen 1:17)*

Om nog even terug te komen op het voorbeeld van de drenkeling, ik moet er bij zeggen dat het belangrijk is dat je *beseft* dat je dreigt te verdrinken. Als je vindt dat je lekker in het water drijft zul je alle hulp weigeren. Echter, ook als je *beseft* dat je dreigt te verdrinken maar te trots bent om iemands hulp in te roepen, zul je net zo goed verdrinken. Anderen zien je dan wel spatelen, maar ze kunnen je pas helpen als je het hun toestaat. Geestelijk gaat het net zo. Pas als u zichzelf als een hulpeloze zondaar ziet, kunt u van uw zondes Schuld verlost worden. Dat is het uitgangspunt.

De Bijbel staat vol illustraties over wie Jezus Christus is en wat Hij heeft gedaan. Wij kunnen slechts gissen welke illustraties Jezus gebruikt heeft toen Hij de discipelen onderwees. Ongetwijfeld heeft Hij de meeste die we hebben besproken gebruikt, misschien wel allemaal. En waarschijnlijk zelfs nog meer. Toen Hij klaar was met Zijn onderwijs, moet het stil zijn geweest in de kamer. De vraag die de discipelen van Jezus nog restte is de vraag die ons ook nog rest. Op wie stelt u uw vertrouwen? Op uzelf, uw godsdienst, uw ideeën, uw goede werken, of op het feit dat Jezus in uw plaats is gestorven om uw zondesschuld te betalen?

Nu moet het allemaal duidelijk zijn. Als iemand u zou vragen: "Waarom stierf Jezus nu eigenlijk?", zou u moeten kunnen antwoorden:

Zonde eist de dood. In plaats van dat we allemaal apart voor onze zonden moesten sterven en de eeuwige consequenties moesten dragen, is Jezus in onze plaats gestorven en heeft Hij die gevolgen op Zich genomen. Hij is onze plaatsvervanger.

Als iemand u zou vragen: "Hoe kan ik in de hemel komen?", zou u moeten kunnen antwoorden:

Om in de hemel te kunnen leven moeten we rein en volmaakt zijn, zoals ook God rein en volmaakt is. Als we ons vertrouwen op God stellen en geloven dat toen Jezus aan het kruis stierf, Hij in onze plaats voor onze zonden stierf, bekleedt God ons met Zijn gerechtigheid en worden we volkomen geaccepteerd.

Jezus nam onze zonden weg en biedt ons Zijn gerechtigheid aan.

HOOFDSTUK 15

1 WAT WILT U DAT IK DOEN ZAL?

2 EEN GESCHIKTE TIJD

1 WAT WILT U DAT IK DOEN ZAL?

In de dagen direct na Zijn opstanding bracht Jezus nog veel tijd door met Zijn discipelen en

...heeft Zichzelf, nadat Hij geleden had, ook levend aan hen vertoond, met veel onmiskenbare bewijzen, veertig dagen lang, waarbij Hij door hen gezien werd en over de dingen sprak die het Koninkrijk van God betreffen. (Handelingen 1:3)

Tenslotte nam Jezus hen mee naar een bekende plek op een paar kilometer van Jeruzalem.

Hij leidde hen naar buiten tot bij Bethanië. En Hij hief Zijn handen op en zegende hen. En het geschiedde, terwijl Hij hen zegende, dat Hij Zich van hen verwijderde. En Hij werd opgenomen in de hemel. (Lukas 24:50-51)

En toen zij, terwijl Hij van hen wegging, hun ogen naar de hemel gericht hielden, zie, twee mannen stonden bij hen in witte kleding, die ook zeiden: Galilese mannen, waarom staat u omhoog te kijken naar de hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze terugkomen als u Hem naar de hemel hebt zien gaan.

(Handelingen 1:10-11)

De engelen zeiden dat Jezus weer terug zou komen. Als we de Bijbel verder zouden bestuderen, zouden we zien dat hij een heleboel over die toekomstige gebeurtenis te zeggen heeft.¹ Zoals God Zijn belofte met betrekking tot profetieën over Zijn eerste komst heeft gehouden, zal Hij zeer zeker ook Zijn woord houden over Zijn wederkomst. Hij houdt altijd woord.

De rest van de Bijbel vertelt wat er allemaal gebeurde rond de levens van de discipelen, die als apostelen bekend zijn geworden. Deze volgelingen van Jezus hebben massa's mensen over Hem verteld.

En het Woord van God verbreidde zich en het aantal discipelen in Jeruzalem nam sterk toe; en een grote menigte priesters werd aan het geloof gehoorzaam. (Handelingen 6:7)

Zelfs priesters die aan de dood van Jezus hadden meegewerkt kwamen tot geloof. Niet iedereen was echter overtuigd en er kwam tegenstand, zoals de discipelen vast wel verwacht zullen hebben. Een bijzonder vurige *Jezus-hater* was een jonge Farizeeër genaamd Saulus, die volgelingen van Jezus vermoordde en in de gevangenis gooide.

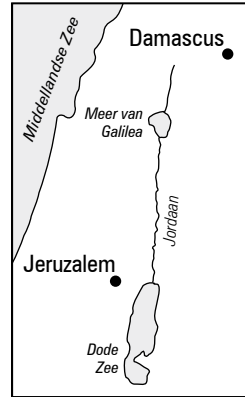
Saulus nu, die tegen de discipelen van de Heere nog steeds brieft van dreiging en moord, ging naar de hogepriester toe

en vroeg van hem brieven voor Damascus, gericht aan de synagogen, opdat, als hij er enigen zou vinden die van die Weg waren, zowel mannen als vrouwen, hij die geboeid naar Jeruzalem zou brengen.

En terwijl hij onderweg was, gebeurde het dat hij dicht bij Damascus kwam. En plotseling omscheen hem een licht vanuit de hemel, en toen hij op de grond gevallen was, hoorde hij een stem die tegen hem zei: Saul, Saul, waarom vervolgt u Mij?

En hij zei: Wie bent U, Heere?

En de Heere zei: Ik ben Jezus, Die u vervolgt. (Handelingen 9:1-5)

Dit was het begin van een opmerkelijk leven. Saulus veranderde radicaal. Hij stopte met het vermoorden van gelovigen en werd er zelf een. Hij draaide om als een blad aan de boom en werd van vervolger een vervolgte. Hij is een keer gestenigd en voor dood achtergelaten. Drie keer is hij met de roede geslagen, vijf keer gezeseld. Drie keer leed hij schipbreuk (een keer dreef hij 24 uur lang op zee rond). Al deze dingen gebeurden toen Saulus anderen probeerde te vertellen van zijn geloof dat Jezus de BELOOFDE VERLOSSER was. Deze Saulus was niemand anders dan de man die wij kennen als *de apostel Paulus*, die een behoorlijk deel van de Bijbel heeft geschreven.

We hebben telkens opnieuw overal in de Schrift gezien dat God tot nadenken stemmende vragen stelde. Deze vragen waren bedoeld om iemands diepste gedachten bloot te leggen en duidelijk te maken, zodat de aangesprokene zich niet aan de werkelijkheid kon ontworstelen. Ook Saulus kreeg God tegenover zich met de vraag:

Saul, Saul, waarom vervolgt u Mij?

In zekere zin zei God: "Saulus, waarom ben je Mijn vijand terwijl je ook Mijn vriend zou kunnen zijn?" Het antwoord van Saulus onthult dat hij perfect in de gaten had wie hem die vraag stelde. Hij gebruikte het woord *Heere*.

Als wij zo gelukkig zouden zijn om God een keer persoonlijk te ontmoeten, denk ik onwillekeurig dat Hij het gesprek ook met een vraag zou beginnen. De kans op eenzelfde soort ontmoeting als Saulus had is overigens wel heel erg klein; in de gehele Schrift is het slechts enkele mensen overkomen. Maar ook al krijgen we geen persoonlijke ontmoeting met God, dan nog worden we geconfronteerd met wat Hij in de Bijbel heeft laten optekenen. En door de Bijbel heen vraagt Hij ons: "Wil jij Jezus erkennen en in

Hem geloven als je persoonlijke Verlosser, als degene die jouw zondeschuld heeft betaald?"

Geef hier geen ondoordacht antwoord op. Misschien hebt u hier al lang over nagedacht. Aan de andere kant hebt u misschien nog wat tijd nodig om eens goed over die vraag na te denken.

Als u antwoordt: *"NEE, ik vertrouw Jezus niet,"* is de rest van dit hoofdstuk niet meer zo belangrijk voor u. U mag het natuurlijk altijd lezen, maar ik zou toch zeggen: sla het maar over en ga verder met sectie 2, getiteld EEN GESCHIKTE TIJD (pag. 288). De Bijbel zegt dat als we de boodschap van het kruis afwijzen, de rest van de Schrift niet goed begrepen kan worden omdat zij...

...bedekt is in hen die verloren gaan.

Van hen, de ongelovigen, geldt dat de god van deze eeuw [satan] hun gedachten heeft verblind, opdat de verlichting met het Evangelie van de heerlijkheid van Christus, Die het beeld van God is, hen niet zou bestralen. (2 Korinthe 4:3-4)

Aan de andere kant, als u antwoordt: *"JA, ik wil Jezus graag vertrouwen,"* of *"JA, ik geloof dat Hij mijn zondeschuld betaald heeft,"* leest u dan maar verder. De rest van de Bijbel is voor mensen zoals u geschreven.

Als u deze vragen in alle eerlijkheid met een JA hebt beantwoord, dan mag u er op grond van wat de Bijbel zegt van verzekerd zijn dat uw zonden vergeven zijn en dat uw relatie met God is hersteld. Dan mag u er volkomen op vertrouwen dat uw *schuldbewijs* volledig betaald is.

*En Hij heeft u, toen u dood was in de overtredingen²... samen met Hem levend gemaakt door u al uw overtredingen te vergeven, en **het handschrift dat tegen ons getuigde, uit te wissen**. Dit handschrift was met zijn bepalingen tegen ons gericht, en Hij heeft dat uit het midden weggenomen door het aan het kruis te nagelen. (Kolossenzen 2:13-14)*

Uw zondesschuld is 2000 jaar geleden aan het kruis gespijkerd. En omdat u Hem vertrouwt, zegt God nu:

...aan hun zonden en hun wetteloze daden zal Ik beslist niet meer denken. (Hebreeën 10:17)

Gods vergeving is volkomen.

Want zo hoog de hemel is boven de aarde, zo is Zijn goedertierenheid machtig over wie Hem vrezen. Zo ver het oosten is van het westen, zo ver heeft Hij onze overtredingen van ons gedaan. (Psalm 103:11-12)

Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden. (2 Korinthe 5:17)

In plaats van de eeuwige dood in de poel van vuur wacht ons nu, zo zegt Jezus:

Laat uw hart niet in beroering raken; u gelooft in God, geloof ook in Mij. In het huis van Mijn Vader zijn veel woningen; als dat niet zo was, zou Ik het u gezegd hebben. Ik ga heen om plaats voor u gereed te maken. En als Ik heengegaan ben en plaats voor u gereedgemaakt heb, kom Ik terug en zal u tot Mij nemen, opdat ook u zult zijn waar Ik ben. En waar Ik heen ga, weet u, en de weg weet u. (Johannes 14:1-4)

RELATIE

Als u een gelovige bent, gaat het leven gewoon door, maar u bent nu wel zeker van een toekomstige bestemming in de hemel. Jezus zegt dat Hij een plaats voor u aan het gereedmaken is. U kunt nu vol vertrouwen zeggen dat u een hemelburger bent. Uw **relatie** met God is nu hersteld.

Zoals u ooit in een aards gezin bent geboren, zo zegt de Bijbel dat u nu in Gods familie bent geboren. En zoals uw aardse ouders altijd uw ouders zullen zijn, wat er ook gebeurt, geldt dat ook als u eenmaal in Gods familie bent geboren. U kunt niet meer

ontboren worden. Het is belangrijk om te begrijpen dat als het om uw **relatie** met God gaat, uw eeuwige bestemming eens en voor altijd is vastgesteld. U behoort voor eeuwig tot Gods familie.³

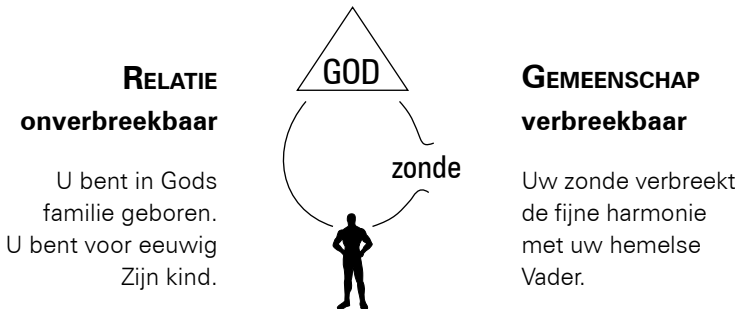
*Deze dingen heb ik geschreven aan u die gelooft in de Naam van de Zoon van God, opdat u weet dat u het eeuwige leven hebt.*⁴
(1 Johannes 5:13)

Want ik ben ervan overtuigd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch krachten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Heere. (Romeinen 8:38-39)

Ook al bent u nu een deel van Gods familie geworden (**relatie**), de Bijbel zegt dat u nog steeds zonde zult doen. Als dat gebeurt, betekent dit een breuk in uw familie**gemeenschap**.

GEMEENSCHAP

Gemeenschap is iets anders dan **relatie**. Als bijvoorbeeld een vader zijn zoon vraagt om het gras te maaien en zoonlief gaat in plaats daarvan vissen, dan gaat er iets niet goed als vader thuiskomt. Dan ligt er een struikelblok tussen de vader en de zoon. En als u erbij was, zou u het misschien wel haarscherp aanvoelen ook. Weliswaar zijn de vader en de zoon nog steeds met elkaar verwant – aan hun **relatie** is niets veranderd – maar de **gemeenschap** binnen het gezin is aangetast. Maar de Bijbel heeft hier een oplossing voor.

Als we zondigen, zo staat er, dienen we dit voor God te erkennen, en als we onze naaste iets hebben aangedaan, moeten we proberen ons met hem te laten verzoenen. God heeft beloofd dat...

Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid.
(1 Johannes 1:9)

Als wij onze zonde erkennen en belijden, wordt onze **gemeenschap** met God onmiddellijk hersteld.

DE FEITEN ZONDER JEZUS CHRISTUS

Ik ben aangeklaagd en schuldig bevonden aan het overtreden van Gods volmaakte wet.

Gods wet overtreden is zondigen en mijn zonde levert mij een zondeschuld op, een consequentie waar ik voor moet betalen.

De schuld kan alleen met mijn dood betaald worden en wel voor eeuwig in de poel van vuur.

Het is onmogelijk Gods wet volkomen te houden. Al doe ik nog zo mijn best, het lukt me niet. Bovendien manipuleert satan me om te doen wat hij wil. Ik ben een slaaf.

Mijn zonde heeft me van God en Zijn liefde vervreemd. God lijkt veraf en ongenaakbaar.

Toen ik in deze wereld werd geboren kwam ik in het kamp van satan terecht, die ook tegen God heeft gezondigd.

Door mijn eigen weg te kiezen bevind ik me in een geestelijke woestijn en ben ik tastend op zoek naar de waarheid. Ik ben net een verloren schaap.

EEN GEBOREN ONGELOVIGE...

IK GELOOF NIET...

Ik geloof dat er meerdere manieren zijn om door God geaccepteerd te worden – als er al een God is. Jezus kan een van die manieren zijn. Hoe dan ook, als ik netjes leef en mijn best doe, zal God me heus wel accepteren.

DE FEITEN DANKZIJ JEZUS CHRISTUS

Als volmaakte rechter verklaart God mij met Hem in het reine – gerechtvaardigd. Hij ziet mij nu als rechtvaardig.

Met mijn zondes Schuld is aan het kruis afgerekend. De schuld is weg, volkomen betaald, uitgewist.

God geeft mij een nieuw leven, zowel nu als voor alle eeuwigheid in de hemel.

...KAN ER VOOR KIEZEN OM TE GELOVEN

...IK GELOOF
Ik geloof dat Jezus God Zelf is en dat Hij aan het kruis in mijn plaats is gestorven en mijn zondes Schuld betaald heeft. Ik vertrouw uitsluitend op de opgestane Verlosser om mij van de gevolgen van de zonde te redden.

Ooit was ik een slaaf, maar nu ben ik met Jezus' bloed gekocht en vrijgemaakt. Ik ben niet langer een slaaf van satans wil.

Ik ben niet alleen in Gods familie geboren, God heeft me ook de volle rechten van een zoon geschonken.

De dood en opstanding van Jezus hebben satan verslagen. Ik behoor niet langer bij de duivel, ik heb vrede met God.

Als de Goede Herder heeft Jezus mij gevonden en mij nieuw leven gegeven, eeuwig leven, vergeving, een doel voor het leven, vrijheid van schuld en nog veel meer.

UW VERANTWOORDELIJKHEID

Ik herinner me dat een student mij na het doorwerken van deze bijbelstudie zei: "John, ik weet dat ik een hulpeloze zondaar ben." Daarop gaf hij me een kort overzicht van de Bijbel om me er van te verzekeren dat hij wist dat hij van zichzelf niets kon doen om God te behagen. Hij vatte het samen met een duidelijke verklaring van zijn geloof in wat Jezus aan het kruis voor hem had gedaan. Toen zei hij: "John, jij hebt een zoon. Zoals ik niets heb hoeven te doen om lid van Gods familie te worden, heeft jouw zoon niets gedaan om lid van jouw gezin te worden. Maar nu hij eenmaal een lid is, heeft hij zo zijn verantwoordelijkheden in en om het huis." En toen kwam zijn vraag: "*Wat zijn nu mijn verantwoordelijkheden als deel van Gods familie?*"

Dit was een vraag waar hij heel goed over had nagedacht en waar de rest van de Bijbel antwoord op geeft. De Schrift zegt dat iemands leven bepaald wordt door waar hij op **gefocust** is, door *datgene waaraan* hij zijn aandacht besteedt. Dit is geen denkspelletje of zo. Het heeft te maken met het voorwerp van je aandacht. Als al je aandacht op jezelf gericht is, zul je heel egocentrisch worden. Als al je aandacht op God gericht is, zul je ontdekken dat je leven Hem de eer en verheerlijking brengt die Hij verdient. Dus als u een verantwoordelijke gelovige wilt zijn:

1. **Concentreer u** dan op wat u nu hebt dankzij Jezus. Dit omvat onder andere alles wat op de vorige pagina staat opgesomd. Wat u *nu hebt* wordt uw positie in Christus genoemd. God wil dat u er van geniet dat uw zonden zijn vergeven en dat u nu een nieuw leven hebt.
2. **Concentreer u** op het leren kennen van Jezus. De apostel Paulus schreef het volgende over de ambitie van zijn leven:

Ja, beslist, ik beschouw ook alles als schade vanwege de voortreffelijkheid van de kennis van Christus Jezus, mijn Heere, om Wie ik dat alles als schade ervaren heb. En ik beschouw het als vuiligheid, opdat ik Christus mag winnen, en in Hem gevonden word, niet met mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof in Christus is, namelijk de rechtvaardigheid uit God door middel van het geloof; opdat ik Hem mag kennen...
(Filippenzen 3:8-10)

Als u uw aandacht op de HEERE vestigt, kijkt u niet meer naar uzelf. Dan gaat het behagen van Hem en het dienen van anderen u helemaal in beslag nemen. Dan gaat het net als met een jongeman die een meisje heeft: hij gaat helemaal op in het leren kennen van haar.

3. **Concentreer u** er op Hem te vertrouwen, elke dag opnieuw, in alle omstandigheden van het leven, want u kunt er van op aan dat Hij machtig genoeg is en met al uw zorgen en beslommeringen raad weet.

Jezus heeft gezegd:

Kom naar Mij toe, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven.
(Mattheüs 11:28)

Als u deze waarheden toepast, zult u merken dat u van een geestelijke baby tot een geestelijk rijpe volwassene uitgroeit. En als u misschien gaat denken dat dit allemaal komt door een soort superdiscipline die u in uzelf weet op te roepen, is het belangrijk te begrijpen dat...

...Hij Die in u een goed werk begonnen is, dat voltooiën zal tot op de dag van Jezus Christus.
(Filippenzen 1:6)

Zoals het voor een baby niet normaal of gezond is om zijn leven lang een klein kind te blijven, is het voor een pasgeboren *kind van God* verkeerd als het in geestelijk opzicht een kind blijft. Helaas gebeurt dit maar al te vaak, maar het hoeft niet. Concentreer u op de juiste dingen en u zult gaan groeien.

OBSTAKELS

Er zijn obstakels die verwoestend werken op uw focus en u in uw geestelijke groei hinderen.

1. **Onze menselijke natuur:**⁵ Als er één onze aartsvijand nummer 1 is, dan is dit het wel. De Bijbel zegt dat onze menselijke natuur nooit tevreden is. Zij wil altijd meer geld, meer aandacht, iemand anders zijn, er beter uitzien, dit mooier, dat groter en zo gaat het tot in het oneindige door. Zij kan voor even tevreden zijn, maar dan wil zij weer iets anders om het zwarte gat van gevoelens en behoeften te vullen. Onze menselijke natuur is slechts op één ding gefocust – **zichzelf**. De Schrift zegt:

*Wandel door de Geest en u zult zeker **de begeerte van het vlees** niet volbrengen.*
(Galaten 5:16)

Dus hoe doen we dat dan, *wandelen door de Geest*? Ook dat is weer een zaak van waar je je op concentreert. Als we ons op de dingen van God concentreren, worden de *begeerten van het vlees* (onze zondige natuur) vervangen door een sterker verlangen om onze Schepper-Eigenaar te behagen.

We krijgen te horen dat we onze zondige of *aardse natuur* dienen te behandelen alsof zij dood was. We dienen de eisen en begeerten ervan bewust te negeren.

Dood dan uw leden die op de aarde zijn... (Kolossenzen 3:5)

Soldaat zijn, bijvoorbeeld, betekent dat je een bepaalde identiteit hebt. Je kleding, je kapsel en je levensstijl zijn allemaal typisch militair. En zolang een soldaat in het leger is moet hij zijn superieuren gehoorzamen. Maar als hij het leger verlaat krijgt hij een nieuwe identiteit – die van een burger. Hij hoeft zich niet langer op een bepaalde manier te kleden. Zijn vroegere superieuren hebben niets meer over hem te vertellen. Zo werden wij voordat we tot geloof kwamen met Adam vereenzelvigd en hadden we alleen maar onze zondige of *aardse natuur* om te bevredigen. Maar nu worden we als gelovigen met Christus vereenzelvigd. En Hij wil dat we ons **op Hem concentreren** en anderen dienen.

...laten ook wij... afleggen alle last en de zonde, die ons zo gemakkelijk verstrikt. En laten wij met volharding de wedloop lopen die voor ons ligt, terwijl wij het oog gericht houden op Jezus...
(Hebreeën 12:1-2)

Deze Bijbelse raad staat haaks op veel adviezen die we tegenwoordig krijgen. We krijgen te horen dat we in ons verleden moeten gaan graven om daar de antwoorden op onze problemen te vinden. Alles wat verkeerd is gegaan dient recht getrokken te worden en als we gekwetst zijn, moeten mensen medelijden met ons, slachtoffers, hebben. Het eindresultaat van al die adviezen is dat we ons op onszelf concentreren. We raken helemaal geobsedeerd van onszelf. De Bijbel daarentegen zegt ons dat we onszelf, inclusief ons verleden, dienen te vergeten. Als ons werkelijk dingen zijn aangedaan, hebben we te vergeven, hoe moeilijk dit ook moge zijn.

Maar wees ten opzichte van elkaar vriendelijk en barmhartig, en vergeef elkaar, zoals ook God in Christus u vergeven heeft.
(Efeze 4:32)

Het mag vreemd lijken, maar tijdens het proces dat we doormaken om iemand echt te vergeven ervaren we genezing en heling in ons eigen leven. Jezus, die toch echt wel wist wat het was om verkeerd behandeld te worden, heeft gezegd:

Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat Mijn blijdschap in u zal blijven en uw blijdschap volkomen zal worden.
(Johannes 15:11)

2. Het systeem van de wereld: De Bijbel zegt dat het systeem van de wereld geestelijk gezien een negatieve invloed op ons heeft omdat het onze blik van Jezus afleidt naar dingen die vergankelijk zijn. En het is onze verantwoordelijkheid om te onderscheiden wat ons in onze oude zondige patronen probeert terug te trekken, *en* om dingen te vermijden die onze focus tenietdoen.

Want de zaligmakende genade van God... leert ons de goddeloosheid en de wereldse begeerten te verloochenen en in deze tegenwoordige wereld bezonnen, rechtvaardig en godvruchtig te leven, terwijl wij verwachten de zalige hoop en verschijning van de heerlijkheid van de grote God en onze Zaligmaker, Jezus Christus. (Titus 2:11-13)

3. De duivel: Ook al is satan verslagen, hij probeert nog steeds actief ons te beïnvloeden. Toen wij tot bekering kwamen, heeft God de duivel niet teniet gedaan. Maar wij zijn verantwoordelijk voor het weerstaan van zijn verleidingen en het zoeken van onze kracht bij God alleen.

Onderwerp u dan aan God. Bied weerstand aan de duivel en hij zal van u wegluchten. (Jakobus 4:7)

Satan maakt slim gebruik van de invloed van de wereld en van onze ik-gerichte menselijke natuur om ons in verleiding te brengen en onze aandacht op iets anders te richten. U kunt verwachten dat hij twijfel in uw denken zal zaaien, zelfs over de keus die u gemaakt hebt om op Jezus te vertrouwen. Hij zal zeggen dat uw geloof niet groot genoeg was of betwijfelen of u het allemaal wel echt begrepen hebt. Vergeet niet dat hij dit ook met Adam en Eva gedaan heeft. Weersta hem en doe wat Jezus deed. Pak de Bijbel om hulp.

Als we de invloed van deze drie obstakels weten te overwinnen en gefocust blijven, krijgen we sterke geestelijke wortels.

HULPBRONNEN

De Bijbel biedt ons meerdere hulpbronnen om ons te helpen gefocust te blijven.

1. God Zelf: Toen u uw vertrouwen op Jezus stelde, kwam de Heilige Geest in u wonen, zo zegt de Bijbel. En Hij is voortdurend toegankelijk – om u op te beuren als u neerslachtig bent, om u er toe aan te zetten serieus voor Hem te leven, om u een standje te geven als u in zonde valt. De *Heilige Geest* is zo'n trouwe metgezel dat Hij wel *de Trooster, Helper en de Raadsman* genoemd wordt, allemaal namen van God.

Maar de Trooster, de Heilige Geest, Die de Vader zenden zal in Mijn Naam, Die zal u in alles onderwijzen en u in herinnering brengen alles wat Ik u gezegd heb. (Johannes 14:26)

Als ouders vinden we het heerlijk als onze kinderen een voorgenomen doel bereiken of zich op een fijne manier gedragen. Voor ons als kinderen van God is het belangrijk dat we ons zo gedragen dat we de naam van onze hemelse Vader ermee eren

en niet in diskrediet brengen. Door te gehoorzamen laten we zien dat we God de achting en het respect geven die Hij verdient.

U bent het waard, Heere, te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de kracht, want U hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil bestaan zij en zijn zij geschapen. (Openbaring 4:11)

2. Het geloof: Het proces van geestelijke groei wordt in de Bijbel nogal eens *wandelen* met God genoemd. Dat doe je stap voor stap. Zoals we door het *geloof* lid van Gods familie zijn geworden, dienen we ook door het *geloof* met God te wandelen.

Zoals u dan Christus Jezus, de Heere, hebt aangenomen, wandel in Hem, geworteld en opgebouwd in Hem, en bevestigd in het geloof, zoals u onderwezen bent; wees daarin overvloedig, met dankzegging.
(Kolossenzen 2:6-7)

Vergeet niet dat ons *geloof* is gebaseerd op de *feiten* die in de Bijbel staan. Het is belangrijk om niet met God te wandelen op basis van uw *gevoelens*. Het kan gebeuren dat je 's ochtends wakker wordt met een dichte neus en koorts. Dat betekent niet dat je dan ineens niet meer tot het gezin van je ouders behoort of in dit geval tot de familie van God. Soms *voel* je je niet zo geestelijk, maar dat bepaalt nog niet hoe goed je met God wandelt. Onze dagelijkse wandel wordt bepaald door de keuzes die we maken. Als we verstandige keuzes maken leren we meer en meer van Gods wijsheid. Als we onverstandige keuzes maken vertonen we onvolwassenheid en blijven we in geestelijk opzicht kinderen. De keuzes die we maken worden door God geleid als we de Bijbel lezen.

3. De Bijbel: Dit is de bron waar we dagelijks onze kracht uit putten, onze leidraad.

Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de rechtvaardigheid, opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust.
(2 Timotheüs 3:16-17)

De Bijbel vergelijkt zichzelf wel met geestelijk voedsel. Hoe meer u erin studeert, des te sterker u geestelijk wordt. Door de Bijbel *spreekt* God tot u – niet hoorbaar, maar in uw geest. Het is een van de sleutels voor de ontwikkeling van uw *gemeenschap* met God. Door de Schrift te lezen leert u Hem *kennen*. Zonder de voortdurende voeding vanuit de Bijbel blijft u geestelijk een baby.

Als u nog geen Bijbel hebt, koop er dan een. Begin maar met het lezen van het *Evangelie naar Johannes*. Dat leest als een verhaal en is dus niet zo moeilijk. Ga daarna verder met de boeken *Handelingen* en de *Brief aan de Romeinen*. Als u iets niet begrijpt, lees gewoon

verder. De puzzelstukjes vallen op een gegeven moment wel op hun plaats.

4. Gebed: Bidden is gewoon praten met God. U hoeft niet perse uw hoofd te buigen en uw ogen te sluiten, al is dat wel gepast als het u helpt tegen afleiding. Omdat God uw gedachten kent en alomtegenwoordig is, kunt u op elk willekeurig moment uw gebed in stilte tot Hem opzenden. Hij hoort het. U hoeft niet perse hardop te bidden.

Wees in geen ding bezorgd, maar laat uw verlangens in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God; en de vrede van God, die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaken in Christus Jezus.
(Filippenzen 4:6-7)

Het gebed is een manier waarop we onze zorgen, de dingen die ons hoofdpijn bezorgen, onze vragen en onze dank voor God uiten.

5. Andere gelovigen: De Bijbel zegt dat vriendschappen met andere mensen die in de Bijbel geloven ons helpen om geestelijk volwassen te worden. Dit is heel essentieel.

En laten wij op elkaar letten door elkaar aan te vuren tot liefde en goede werken.

Laten wij de onderlinge bijeenkomst niet nalaten, zoals het bij sommigen de gewoonte is, maar elkaar aansporen, en dat zoveel te meer als u de grote dag ziet naderen.

(Hebreeën 10:24-25)

De meeste van uw vriendschappen met andere gelovigen zullen binnen de context van een kerkelijke gemeente worden opgebouwd. Er zijn hier echter wel enkele waarschuwingen op hun plaats.

Vergeet niet dat satan als een *engel van het licht* komt. Hij houdt van religie. Daarom moet u goed beseffen dat er veel *valse herders* en *valse schapen* zijn. Het feit dat mensen over God praten betekent nog niet dat zij dan dus ware gelovigen zijn. In het verstaan en praktiseren van de waarheid heb je goede en slechte kerken en gemeenten. De Bijbel zegt dat er goede en valse leraars zullen blijven bestaan totdat Jezus terugkomt en alles weer rechttrekt. Tot die tijd zullen we onderscheidingsvermogen nodig hebben. Stel de volgende vragen:

- Gelooft de kerk of gemeente dat de Bijbel het ware, geïnspireerde Woord van God is, zonder fouten in zijn oorspronkelijke geschriften? Pas op voor mensen die zeggen dat hij alleen Gods Woord *bevat*.
- Gelooft de kerk of gemeente de Bijbel letterlijk of leert men dat er fabeltjes of abstracte verhalen in staan (de Bijbel zegt

ons dat er een letterlijke hel is, een letterlijke duivel, een letterlijke hemel, enz.)?

- Gelooft de kerk of gemeente in zaken als de geboorte van Jezus uit een *maagd*? Pas op met mensen die zeggen dat het slechts om een *jonge vrouw* ging, dat Maria geen maagd was.
- Gelooft de kerk of gemeente dat Jezus volkomen God en volkomen mens is? Hoed u voor mensen die zeggen dat Jezus de een of andere god was en dat wij ook goden zijn. En mijd ook mensen die zeggen dat Jezus slechts een groot leraar was.
- Gelooft de kerk of gemeente in de Drie-eenheid?
- Verstaat de kerk of gemeente dat Jezus in onze plaats voor onze zondesschuld is gestorven? Als de kerk of gemeente hier *wollig* over doet of als men vindt dat je zelf ook nog iets moet doen om door God aangenomen te kunnen worden, zoals je laten dopen of een andere specifieke rite, pas dan maar op.
- Heeft de kerk of gemeente een goede reputatie? Staan de bijeenkomsten bekend om bizar of wanordelijk gedrag? Houdt men er hoge zedelijke normen op na? Zijn de zakelijke transacties niet dubieus?

Als de kerk of gemeente op **een** van deze punten twijfels wekt, is er een grote kans dat het op andere leerstellige punten ook niet snor zit. Deze vragen zijn bedoeld om symptomen van dieperliggende problemen te onthullen. Voelt u zich volkomen vrij om de leiders van de kerk of gemeente heel specifieke vragen te stellen. Als zij dan slagen om de arm houden, is dit een waarschuwingssignaal. Laat u niet meeslepen door het aardige voorkomen van de predikant of door zijn overtuigende manier van communiceren. Vergeet niet dat veel kerken en gemeenten **niet** naar de Bijbel leven. Er bestaat niet zoiets als de volmaakte kerk of gemeente, maar bovenstaande vragen helpen u wel om een groep gelovigen te vinden die wel naar de Bijbel willen leven.

De gedachte aan een *kerk* of gemeente alleen al kan tot spot van de kant van uw familie en vrienden leiden. Dit kan een moeilijke en vernederende ervaring zijn. Uw trots zal u dan misschien graag te hulp schieten, maar bedenk wel waar trots oorspronkelijk vandaan komt en zoek gewoon verder naar een groep gelovigen. Samenkomen om elkaar op te bouwen was Gods idee. Het is belangrijk voor uw groei als christen. Medegelovigen kunnen een enorme hulp zijn als ze u op uw geestelijke reis stimuleren.

6. Muziek: Koning David schreef sommige van de eerste liederen of *Psalmen* om ons hart te bemoedigen. Sindsdien hebben ook andere gelovigen uitstekende liederen over God geschreven. Ook hier geldt: pas wel op, want er is zowel goede als slechte muziek. Gebruik hetzelfde onderscheid dat u bij het vinden van een kerk of gemeente gebruikt. Bepaal op grond van wat u hebt geleerd of de gezongen woorden *waar* of *onwaar* zijn. God zal u daarbij helpen.

7. Vertel het aan anderen: De discipelen gingen overal heen en vertelden anderen over het *goede nieuws*. U kunt dat ook. Het is een hele bemoediging om te zien dat vrienden en vriendinnen deze dingen ook gaan verstaan. Vergeet echter niet dat God de mens een vrije wil heeft gegeven; respecteer die dus. Wees geduldig in uw benadering en pas goed op uw woorden. Duw het iemand niet door het keelgat. De Bijbel zegt dat we *getuigen* moeten zijn, geen *advocaten*. Een getuige verklaart iets, een advocaat redeneert en probeert te overtuigen. Gewoon dit boek aan een vriend(in) geven kan die ander al helpen om dingen te gaan begrijpen.

8. Toekomstige hoop: De Bijbel zegt dat Jezus eens weer zal komen.

Maar ik wil niet, broeders, dat u onwetend bent ten aanzien van hen die ontslapen zijn, opdat u niet bedroefd bent zoals ook de anderen, die geen hoop hebben. Want als wij geloven dat Jezus gestorven en opgestaan is, zal ook God op dezelfde wijze hen die in Jezus ontslapen zijn, terugbrengen met Hem. Want dit zeggen wij u met een woord van de Heere, dat wij die levend zullen overblijven tot de komst van de Heere, de ontslapenen beslist niet zullen voorgaan.

Want de Heere Zelf zal met een geroep, met de stem van een aartsengel en met een bazuin van God neerdalen uit de hemel. En de doden die in Christus zijn, zullen eerst opstaan. Daarna zullen wij, de levenden die overgebleven zijn, samen met hen opgenomen worden in de wolken, naar een ontmoeting met de Heere in de lucht. En zo zullen wij altijd bij de Heere zijn. Zo dan, troost elkaar met deze woorden.

(1 Thessalonicenzen 4:13-18)

Tja, er is nog zoveel meer om over te schrijven. Maar als u behoort tot degenen die hun vertrouwen op Christus hebben gesteld, is het goed om te weten dat de Bijbel zegt dat God u stap voor stap zal leiden. U bent aan een geestelijke pelgrimsreis begonnen. Houd uw ogen op Hem gevestigd, laat Hem voor u het middelpunt zijn. Bestudeer uw kaart, de Bijbel, geregeld. De weg zal niet altijd even gemakkelijk zijn, maar God is met u; die belofte heeft Hij u gegeven. Ik wens u een heel goede reis.

De God nu van de vrede, Die de grote Herder van de schapen, onze Heere Jezus Christus, uit de doden heeft teruggebracht, op grond van het bloed van het eeuwige verbond, moge u toerusten tot elk goed werk om Zijn wil te doen, en in u werken wat in Zijn ogen welbehaaglijk is, door Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.

(Hebreeën 13:20-21)

2 EEN GESCHIKTE TIJD

Er zijn mensen die na het lezen van de Bijbel, als ze begrepen hebben wat hij te zeggen heeft, besluiten om een risico te nemen. Zij besluiten om hem niet te geloven. Zij kiezen er voor om:

- de boodschap ervan te negeren;
- hem regelrecht naast zich neer te leggen;
- gewoon door te gaan met hun leven en hem zo te vergeten;
- de boodschap ervan te veranderen.

...en zij hopen dan dat de Bijbel ongelijk heeft.

Herodes Agrippa nam dat risico ook. Als kleinzoon van Herodes de Grote en neef van Herodes Antipas moet hij van alle praatjes over Jezus binnen de hofhouding op de hoogte zijn geweest. Spionnen zullen ongetwijfeld elk woord van de profeet uit Nazareth hebben overgebracht. Maar Herodes was een man van aanzien; hij was belangrijk. Hij bleef liever voor zichzelf leven dan zich voor de Koning der koningen te verootmoedigen. Hij won zelfs enige populariteit door een van de discipelen van Jezus te laten onthoofden.

Maar toen...

En op een vastgestelde dag trok Herodes een koninklijk kleed aan en hield, op de rechterstoel gezeten, een toespraak tot hen. En het volk riep uit: Een stem van God en niet van een mens! En onmiddellijk sloeg een engel van de Heere hem, omdat hij God de eer niet gaf; en hij werd door de wormen gegeten en gaf de geest.

(Handelingen 12:21-23)

In Zijn genade zal God zonde een poosje tolereren, maar eens zal Hij het in Zijn rechtvaardigheid oordelen. Het oordeel kan in dit leven komen of worden opgeschort tot na de dood, maar het komt wel. Herodes stierf⁶ en werd geconfronteerd met een eeuwigheid in de poel van vuur. Het volgende vers is opmerkelijk:

En het Woord van God verbreidde zich en nam toe.

(Handelingen 12:24)

Ik wil u stimuleren om de boodschap van de Bijbel niet nonchalant te negeren. Zorg er ook voor dat u het nooit te druk zult hebben om de Bijbel grondig te onderzoeken. Het zou tragisch zijn als u niet de tijd had genomen om echt te ontdekken wat u allemaal over leven en dood had moeten weten.

Een andere tijdgenoot van Jezus was Herodes Agrippa II. Als achterkleinzoon van Herodes de Grote en zoon van Herodes Agrippa moet hij ook van Jezus hebben geweten. De Bijbel zegt dat koning Agrippa van alle dingen over Jezus *afwist*. De gearresteerde apostel Paulus⁷ getuigde op een dag voor hem. In zijn verdediging voor Agrippa vertelde Paulus hem over Jezus. Hij zei:

Want de koning heeft weet van deze dingen. Ik spreek daarom ook vrijmoedig tot hem, want ik ben ervan overtuigd dat niets van deze dingen hem ontgaan is; het is immers niet in een uithoek gebeurd. Geloof u, koning Agrippa, de Profeten? Ik weet dat u ze gelooft.

En Agrippa zei tegen Paulus: U overtuigt mij bijna om christen te worden!

(Handelingen 26:26-28)

Koning Agrippa scheen Paulus heel goed te begrijpen, zo goed dat hij zelfs toegaf dat Paulus hem bijna overtuigde om te geloven. Maar Agrippa nam het risico. Hij geloofde niet. Hij vermeed de vraag in een poging om geen besluit te hoeven nemen. Voorzover we weten is Agrippa nooit tot geloof gekomen. Hij ging als een ongelovige die het wel *begreep* het graf in. Dat was zijn keuze.

Paulus heeft zich ook tegenover een Romeinse gouverneur genaamd Felix verdedigd. Paulus maakte van deze gelegenheden altijd gebruik om uitvoerig uit te leggen wie Jezus was en wat Hij had gedaan.

En na enige dagen kwam Felix daar met zijn vrouw Drusilla, die een Jodin was. En hij ontbood Paulus en hoorde hem over het geloof in Christus. En toen hij sprak over rechtvaardigheid, zelfbeheersing en over het toekomstige oordeel, werd Felix zeer bevreesd en antwoordde: Nu kunt u gaan; wanneer ik gelegenheid heb, zal ik u weer laten halen. (Handelingen 24:24-25)

Felix stelde zijn besluit uit. Hij wachtte op een geschikter moment. Dat kun je heel gemakkelijk doen, maar de Bijbel herinnert ons er wel aan:

...nu is het de tijd van het welbehagen... nu is het de dag van het heil!

(2 Korinthe 6:2)

Wij weten nooit wat de toekomst voor ons in petto heeft of hoe snel ons leven van ons afgenomen kan worden. We moeten *nu*

beslissen. Natuurlijk was Felix bang; dat worden wij ook wel eens. Dan vragen we ons af wat anderen er wel niet van zullen denken. Maar wat maakt dat uit. Het gaat er om wat God denkt. De geschiedenis vertelt ons niet wat er met Felix is gebeurd, maar voorzover onze kennis gaat heeft hij nooit een geschikte tijd gevonden om te geloven.

Felix had nog een andere hoop:

En tegelijkertijd hoopte hij ook dat Paulus hem geld zou geven om losgelaten te worden. Daarom ontbood hij hem ook dikwijls en sprak hij met hem. (Handelingen 24:26)

Felix had nog andere motieven. Zijn voorgewende belangstelling voor Jezus werd ontsierd door een verlangen naar financieel gewin. Niettemin sprak hij *dikwijls* met Paulus over Jezus. Veel mensen hadden uit die gesprekken de conclusie kunnen trekken dat Felix *religieus was geworden*. Sommige mensen zijn net als Felix. Zij praten een heleboel over de Bijbel, maar gebruiken de boodschap ervan om er zelf beter van te worden. De een doorziet die inconsistentie, en de ander laat zich bedriegen. Vanwege zulke hypocrieten zijn er mensen die zeggen dat zij de Bijbel nooit van hun leven zullen geloven. Maar stop, wacht eens even! Is de boodschap van de Bijbel dan veranderd? Nee, geen letter. De Bijbel zegt nog steeds dezelfde dingen, ook al verdraaien mensen het nog zo voor hun eigen voordeel. Als u iemand bent die de verleiding voelt om de Bijbel af te wijzen vanwege lieden als Felix, denk dan eerst nog eens goed na.

Als u aarzelt, het niet begrijpt, of alles wat u gelezen hebt domweg naast u neerlegt, wil ik u voorstellen om de Bijbel eerst nog wat verder te onderzoeken voordat u een streep onder de hele zaak zet. Zoals in het begin al is gezegd, de Schrift heeft een heleboel te zeggen over leven... en dood.

Stop nog niet met uw onderzoek.

Het gaat om uw leven – en om uw leven na de dood.

AANHANGSEL

VERKLARENDE WOORDENLIJST

EEN BIJBELVERTALING KIEZEN

NOTEN

VERKLARENDE WOORDENLIJST

- Aanbidding:** Gods waarde en waardigheid verkondigen.
- Aanneming (Adoptie):** het proces van het wettig toekennen van zoonchap, inclusief alle verplichtingen en voorrechten.
- Abba:** (Aramees) equivalent voor onze woorden 'papa' of 'pappie'.
- A.D.:** Anno Domini, Latijn voor 'in het jaar des Heeren'.
- Altaar:** een van aarde of stenen gemaakt platform waarop offers aan God of goden werden gebracht.
- Amen:** (Hebreeuws/Grieks) een woord ter bevestiging, om aan te geven dat men het ergens mee eens is, "zo is het" of "ik ben het er mee eens".
- Apostel:** (Grieks) een gezondene; het woord wordt het vaakst voor de twaalf discipelen en Paulus gebruikt.
- Ark:** een kist (klein) of een boot (groot).
- Barmhartigheid:** Gods liefde betoond aan zondaars die dit niet verdienen, medelijden.
- Bekering:** een verandering in het denken. (pag. 153)
- Belijden:** het eens zijn met of erkennen.
- Centurio:** (Grieks/Latijn) een Romeins legerofficier die voor 100 man verantwoordelijk was.
- Christus:** (Grieks) de gezalfde, de vertaling van het Hebreeuwse Messias in het Oude Testament.
- Demon:** een geschapen boze geest die satan trouw is.
- Discipel:** een volgeling.
- Duivel:** (uit het Grieks) valse aanklager, lasteraar; andere naam voor satan, de machtigste van alle boze geesten.
- Engel:** (Grieks) boodschapper, een geschapen hemels geesteswezen.
- Evangelie:** goed nieuws.
- Farao:** koning van Egypte.
- Farizeër:** een Jood die Gods wet zo nauwkeurig naleefde dat hij extra wetten maakte om Gods wetten maar niet te overtreden.
- Geloof:** vertrouwen in iets of iemand. (pag. 106-107)
- Gelijkenis:** een kort verhaal met een les erin.
- Genade:** Gods onverdiende gunst voor zondaars.
- Genesis:** (Grieks) begin of ontstaan.
- Heerlijkheid:** letterlijk 'gewicht hebben' in de zin van waarde.
- IK BEN:** een naam van God die "de uit zichzelf bestaande" of "die door zijn eigen kracht bestaat" betekent.
- Immanuël:** (Hebreeuws/Grieks) God met ons.
- Jezus:** (Grieks, ontleend aan het Hebreeuws) betekent: de HEERE is onze Redder.
- Messias:** (Hebreeuws) de gezalfde, in het Nieuwe Testament in het Grieks met Christus vertaald.
- Priester:** een man die in de tabernakel of de tempel hem toebedeelde plichten vervulde.
- Profeet:** een boodschapper die namens God sprak.
- Psalm:** (Grieks) een lied.

Rabbi: (Grieks) leraar, meester.

Rechtvaardig: beschouwd worden als met God in het reine. Dit betekent niet dat iemand zonder zonde is. Kan ook gebruikt worden in de zin van hoe men leeft, van een goede of slechte levensstijl.

Rechtvaardiging: een juridische handeling waarbij God iemand wat Hem betreft rechtvaardig verklaart.

Sabbat: de zevende dag van de week; zaterdag.

Sanhedrin: (Grieks) een Joodse raad die uit 71 mannen bestond.

Satan: (Hebreeuws/Grieks) tegenstander; de grote vijand van God.

Schriftgeleerde: iemand die in de oudheid kopieën van de Schrift maakte.

Synagoge: (Grieks) vergadering; meestal gebruikt voor het gebouw waar men samenkomt.

Verbond: een belofte of overeenkomst.

Verlosser: iemand die een ander verlost of redt.

Vloek: iemands opgelopen of uitgesproken ongenoegen.

Vrijkopen: kopen, in de zin van een slaaf op de slavenmarkt kopen.

Zalven: olie uitgieten op iemands hoofd of op een voorwerp met het doel deze/ dit voor gebruik door en voor God af te zonderen. Het woord is gebruikelijk geworden voor alles wat voor de dienst van de HEERE werd gekozen.

Zegen: Gods gunst die ontvangen of geschonken wordt.

Zonde: heeft de gedachte in zich van met een pijl schieten en het doel missen, in dit geval op Gods heiligheid mikken en tekort schieten; God en Zijn Woord verachten; weigeren te leven zoals God het bedoelde.

Zondige natuur: ook wel de menselijke natuur of Adams natuur genoemd; een toestand.

Zoon des mensen: een term die Jezus voor Zichzelf gebruikte om Zijn menselijkheid te benadrukken; door geleerden uit de oudheid ook beschouwd als een uitdrukking voor de Messias.

Zoon van God: een idiomatische term zonder fysieke implicaties, gebruikt om dezelfde eigenschappen aan te geven.

EEN BIJBELVERTALING KIEZEN

De Bijbel werd in de gewone taal van elke generatie geschreven, in het Hebreeuws, Grieks of Aramees. God wilde dat hij voor elke man, elke vrouw en ieder kind toegankelijk zou zijn, ongeacht hun achtergrond of sociale status. Sinds de tijd van de Griekse beschaving zijn er vertalingen in andere talen gemaakt.

In de tijd die als de Donkere Middeleeuwen bekend is geworden, was de Bijbel over het algemeen alleen in het Latijn beschikbaar en had alleen de georganiseerde geestelijkheid toegang tot het beperkte aantal handgeschreven kopieën. Men beschouwde het als een zonde wanneer de man in de straat de Bijbel zelf las of probeerde te begrijpen. Satan was er schijnbaar in geslaagd om Gods Woord achter de pijnen van de geestelijkheid te verbergen.

In het begin van de zestiende eeuw wijdde William Tyndale zich aan het omzetten van de Bijbel in alledaags Engels. Men zegt dat hij op een keer tegen een geestelijke zei: "Als God mijn leven spaart, zal ik er binnen niet al te vele jaren voor zorgen dat een jongen die achter de ploeg loopt meer van de Schrift weet dan u."

Tyndale werd in zijn taak hevig tegengewerkt door zowel de geestelijkheid als de politieke machten van die tijd. Hij leed schipbreuk, verloor manuscripten, werd door geheim agenten achtervolgd en door vrienden verraden. Tenslotte slaagde hij er ten koste van zijn eigen leven in de Bijbel in het Engels te vertalen. Hij werd gearresteerd, gevangen gezet, veroordeeld, gewurgd en verbrand. Zijn laatste woorden waren: "Heere, open de ogen van de koning van Engeland!"

Tegenwoordig is er niet alleen een veelvoud aan Engelse vertalingen, ook in het Nederlands heeft u een rijke keus. Daarnaast zijn er nog allerlei naslagwerken rondom de Bijbel. Als u een bijbelvertaling kiest, vergeet dan twee dingen niet:

1. Welke Nederlandse Bijbel u ook koopt, het is een vertaling uit de oorspronkelijke talen. En elke keer als men een boodschap van de ene taal in de andere vertaalt, kent de nauwkeurigheid, de leesbaarheid – het gehele product – zo zijn sterke en zwakke plekken. Gelukkig is de vertaling van de Bijbel in het Nederlands over het algemeen zeer zorgvuldig gedaan, zodat de Bijbel die we nu hebben heel nauwkeurig is. Maar toch zijn er goede en minder goede bijbelvertalingen. Ik raad u aan om de meest nauwkeurige bijbelvertaling te kopen, als u maar niet vergeet dat het een vertaling is. Daarmee wil ik geen jota afdoen aan de kracht van de bijbelse boodschap in een andere taal.

2. Koop een vertaling die u zonder moeite kunt lezen. Vergeet niet dat Tyndale zijn leven gaf om de Bijbel voor de gewone man leesbaar te maken. Hij wilde dat de mensen hem gemakkelijk konden begrijpen en niet het gevoel kregen dat ze een vreemde taal aan het lezen waren.

Sommige bijbelvertalingen hebben verwijzingen, opmerkingen over zeden en gewoonten, kaarten en dergelijke om de lezer te helpen de Bijbel beter te begrijpen. Deze zaken kunnen inderdaad nuttig zijn, maar vergeet niet dat het slechts menselijke commentaren op de bijbeltekst zijn, niet de Schrift zelf.

U zou een klein formaat Bijbel kunnen kopen om altijd bij u te hebben en een groter exemplaar om thuis te lezen en grondiger te bestuderen.

NOTEN

Hoofdstuk 1

1. Josh McDowell, samengesteld door Bill Wilson, *A Ready Defense*. Thomas Nelson Publishers, ©1993, pag. 27-28. Gebruikt met toestemming van Thomas Nelson, Inc..
2. De vertaling van professor Brouwer gebruikt hier het woord *doorademd*, dat dichter bij de grondtekst staat.
3. *En er kwamen ook enigen naar Hem toe die een verlamde brachten, door vier mannen gedragen* (Markus 2:3).
4. *Illustrated Bible Dictionary*, Pt 3, IVP ©The Universities and Colleges Christian Fellowship 1980, pag. 1538.
5. Philip W. Comfort, *The Origin of the Bible*. Mark R. Norton, Texts & Mscritps of the Old Testament, pag. 151vv, ©1992 Tyndale House Publishers, Inc.
6. Vertaald door William Whiston, *The Works of Josephus*, ©1987 Hendrickson Publishers, Inc., pag. 776.
7. Norman L. Geisler & William E. Nix, From God to us, *How we Got the Bible*, © 1974 Moody Press, Chicago, pag. 7.
8. Joodse geleerden verdelen de Hebreeuwse Schrift in drie delen: de Wet, de Geschriften en de Profeten. Mogelijk is dit al in de tweede eeuw v.Chr.

gebeurd, maar pas in de vijfde eeuw was deze verdeling in drieën klaar. Ibid., pag. 77-85.

Hoofdstuk 2

1. Het hier afgebeelde melkwegstelsel is niet de Melkweg, want die kun je niet fotograferen. Het is vervangen door de Andromeda, die erop lijkt.
2. Voor de statistische gegevens zie Terence Dickinson, *The World Book Encyclopedia; Nightwatch, A Practical Guide to Viewing the Universe*. Firefly Books, april 1999. Het geschatte aantal melkwegstelsels blijft groeien.
3. Het woord HEERE is Gods persoonlijke naam, in het Hebreeuws JAHWEH. De Israëlieten hadden vroeger zoveel respect en eerbied voor JAHWEH dat zij in de daaropvolgende eeuwen weigerden deze naam uit te spreken. Als zij de Schrift hardop voorlezen en het woord JAHWEH tegenkwamen zeiden zij gewoon HEERE of DE NAAM. En iedereen begreep dan dat zij daarmee eigenlijk de naam JAHWEH bedoelden. Tot op de dag van vandaag wordt in de Bijbel vaak het woord HEERE in plaats van JAHWEH gebruikt. Dus als u bij het lezen van de Bijbel de naam HEERE tegenkomt, met allemaal hoofdletters, vat dit dan maar op zoals men het in de oudheid deed. Eigenlijk leest u dan JAHWEH, de persoonlijke naam van God.
4. Judas 6.
5. Lukas 20:36. Dood in de fysieke betekenis. Engelen houden nooit op te bestaan.
6. Markus 12:25.
7. *Lucifer* is Latijn voor *de stralende*. Het is afgeleid van de Latijnse naam voor de planeet Venus, die vaak de *morgenster* genoemd wordt.

Hoofdstuk 3

1. Vergelijking:

Nederlands	Hebreeuws	Letterlijke vertaling
Dag 1 <i>licht</i>	<i>or</i>	<i>licht</i>
Dag 4 <i>lichten</i>	<i>ma-or</i>	<i>lichtgevers</i>
2. Uit de oorspronkelijk geschapen *soorten* kunnen groepen zijn voortgekomen, die daarna werden geïnclassificeerd als aparte *species* (bijv. dingoes, coyotes en wolven kunnen allemaal van dezelfde *hondensoort* afkomstig zijn). Dit is geen vorm van evolutie, want er is geen nieuwe genetische informatie toegevoegd die niet al in de oorspronkelijke populatie aanwezig was.
3. "Volmaakte mensen" in de zin van morele volmaaktheid.
4. Zie voor een voorbeeld Michael J. Behe, *Darwin's Black Box*. Touchstone (NY), Simon and Schuster, 307 pag.
5. De geologische chronologie beslaat een enorm onderzoeksterrein. Op het internet zijn talrijke pagina's over verschillende tijdschalen te vinden.

Hoofdstuk 4

1. Openbaring 12:3-9. Over het algemeen denkt men dat de verzen 3 en 4 over de val van satan gaan. Veel geleerden menen dat de verzen 7-9 over een nog toekomstige gebeurtenis gaan. Ik heb het gehele gedeelte geciteerd omdat de laatste verzen het behandelde gedeelte – de verzen 3 en 4 – verklaren over de identiteit van de persoon in kwestie. Voor een uitstekend boek over het rijk van satan, zie Robert Dean & Thomas Ice, *What the Bible Teaches About Spiritual Warfare*. Kregel Publications, 208 pag.
2. Dit gedeelte gaat over de keuzes die Adam en Eva maakten.
3. Zie Romeinen 5:12-14 voor meer bijzonderheden. Zie ook hoofdstuk 10, eindnoot 1. Adam was de vader – het hoofd – van het gehele menselijk ras. *Wij waren in hem* toen hij in zonde viel.
4. *Newsweek*, 11 januari 1988, pag. 46-52.
5. *Time*, 4 december 1995, pag. 29 Amerikaanse editie.

Hoofdstuk 5

1. Sommigen leren dat Kaïns houding de reden was waarom God zijn offer niet accepteerde. Ongetwijfeld had Kaïn een houding van onafhankelijkheid van God aangenomen, maar de Bijbel zegt duidelijk: *Door het geloof heeft Abel God een betere offer gebracht dan Kaïn*. De Bijbel spreekt hier niet over een betere **houding**. Kaïn was God ongehoorzaam door het verkeerde offer te brengen. Zie Hebr. 11:4. Bij het kantoor van GoodSeed kunt u een artikel met een uitgebreide behandeling van dit onderwerp krijgen.
2. Lukas 17:27; Mattheüs 24:38.
3. Romeinen 1:21-32. Hoewel dit gedeelte niet direct over de mensen uit de tijd van Noach gaat, weerspiegelt het wel de keuzes die zij maakten en de gevolgen daarvan.
4. Mogelijk gemaakt van op houtskool gekookte pijnboomhars. Bitumineuze teer zou pas na de zondvloed ontstaan.
5. Genesis 6:3.
6. 2 Petrus 2:5.
7. Sommige geleerden hebben berekend hoeveel ruimte er in de ark was. Een handig boekwerk hierover is: John Woodmorappe, *Noah's Ark: A Feasibility Study*. ICR, El Cajon (Californië), 306 pagina's.
8. John Baumgardner, een geofysicus van de Los Alamos National Laboratories in New Mexico, stelt een model voor dat in creationistische kringen bekend is als Catastrophic Plate Tectonics.
9. Job 40:15-24; 41:1-34.
10. *Toen daalde de HEERE neer...* Als God overal tegelijk aanwezig is, waarom moest Hij dan *neerdalen*? De Bijbel gebruikt in verband met God dikwijls termen die ons verstaan van het betrokken gedeelte bevorderen. Zo wordt er ook gezegd dat God 'ziet', hoewel Hij als Geest geen fysieke ogen heeft.
11. Ik ben Carl Wieland dank verschuldigd voor zijn bijdrage over genetica. Voor meer bijzonderheden over dit onderwerp, geschreven voor leken, zie David Catchpoole, Jonathan Sarfati, Carl Wieland, Don Batten (red.), *The Creation Answers Book*. Creation Book Publishers, LLC, 264 pagina's.

Hoofdstuk 6

1. Let op hoe enorm veel korter een mensenleven na de zondvloed werd. Abraham werd op 75-jarige leeftijd al als oud beschouwd.
2. Abram is een groot volk geworden: de vader van zowel het Joodse volk als de Arabische volken.
3. Abrams naam is groot geworden; hij wordt door Joden en Arabieren vereerd. Het is wel belangrijk te zien dat het God was die Abrams naam groot maakte; in Babel was dit verlangen egocentrisch gemotiveerd.
4. Uit de geschiedenis valt op te maken dat het met degenen die de Joden hebben vervolgd op de langere termijn niet goed is afgelopen.
5. Johannes 8:56.
6. Mattheüs 17:20.
7. *Want het loon van de zonde is de dood...*, (Romeinen 6:23). Zie hfdst. 4, DE DOOD, pag. eng boek pag. 62...

Hoofdstuk 7

1. De twaalf stammen van Israël zijn de twaalf zonen van Jakob. Uitzonderingen: er was geen stam van Levi, omdat zij de religieuze leiders van het volk werden. Er was ook geen stam van Jozef; zijn twee zonen Efraïm en Manasse vulden het gat weer op.
2. Dit woord kan met 'luizen' worden vertaald.

Hoofdstuk 8

1. Deze alinea is een vrije parafraze van Exodus 19:5.
2. In verband met de bedoeling van dit boek heb ik het alleen over de Tien Geboden, dikwijls ook de morele wet genoemd. In werkelijkheid gaan de verzen over de 'gehele wet' over veel meer, namelijk over alle 613 geboden en verboden die door Mozes zijn gegeven.

Hoofdstuk 9

1. (1) het koperen brandofferaltaar — Exodus 27:1-2
(2) het wasvat — Exodus 30:18
(3) de kandelaar — Exodus 25:31
(4) de tafel met de toonbroden — Exodus 25:23,30
(5) het gouden reukofferaltaar — Exodus 30:1,3
(6) de ark van het verbond — Exodus 25:10-11
(7) het verzoendeksel of de genadetroon — Exodus 25:17-21
2. De priesters konden niet naar binnen gaan als de wolkkolom boven het heilige der heiligen stond. Daarmee werd Gods tegenwoordigheid aangegeven. Als de wolk in beweging kwam om hen op hun reis verder te leiden, konden de priesters wel naar binnen om de hele tabernakel af te breken en in te pakken en de wolkkolom te volgen.
3. 2 Samuël 7:12-17
4. Geleerden verschillen van mening over de exacte data van de schepping, de zondvloed en Babel. Als we de Bijbel letterlijk nemen, is er geen ruimte voor perioden van miljoenen of miljarden jaren. Deze drie gebeurtenissen moeten binnen slechts enkele duizenden jaren hebben plaatsgevonden.

Hoofdstuk 10

1. Men mag zich dit niet voorstellen als een soort genetische link, dat de zondige natuur in een DNA-streng zou zitten. De associatie is puur geestelijk. God hield de man verantwoordelijk voor de opstandigheid in de Hof van Eden, en daarom, ... *zoals door één mens de zonde in de wereld is gekomen, en door de zonde de dood, en zo de dood over alle mensen is gekomen, in wie allen gezondigd hebben...* (Romeinen 5:12). We hebben allemaal een menselijke vader en daarom zijn we allemaal zondig. De Vader van Jezus was God de Heilige Geest en daarom had Hij Gods natuur.
2. Heere is een oudtestamenteisch woord voor Messias (Psalm 110:1) en benadrukt Zijn autoriteit en Zijn recht om te heersen. J. Dwight Pentecost, *The Words and Works of Jesus Christ*, ©1981 Zondervan, pag. 61.
3. Efratha was een streek die dit Bethlehem onderscheidde van een andere plaats met dezelfde naam bij Nazareth.
4. Een welriekend parfum.
5. Let eens op wat een van de profeten ruim 500 jaar vóór de geboorte van Jezus schreef: *Ik keek toe in de nachtovisioenen, en zie, er kwam met de wolken van de hemel Iemand als een Mensenzoon... Hem werd gegeven heerschappij, eer en koningschap, en alle volken, natïen en talen moesten Hem vereren (Daniël 7:13-14).*
6. Dit kan de tijd van Jezus' bar mitzvah geweest zijn. De Talmoad zegt: "in de leeftijd van de puberteit". Sommigen plaatsten het een jaar later.

Hoofdstuk 11

1. Johannes was door Herodes Antipas, de zoon van Herodes de Grote, gevangen gezet. Johannes had iets van de zonde van Herodes gezegd, namelijk dat hij met de vrouw van zijn halfbroer leefde.

Hoofdstuk 12

1. Er is een onderscheid: *En de dood en het rijk van de dood [de hel] werden in de poel van vuur geworpen. Dit is de tweede dood. (Openbaring 20:14)*

Hoofdstuk 13

1. Het emphatische persoonlijk voornaamwoord 'Ik' wordt gevolgd door een actieve tegenwoordige tijd ("...op dit moment dat Ik spreek, Ben Ik").
2. Ik heb niet alle details van het proces en de kruisiging meegenomen. Wat op dit punt wel van enig belang is, is het volgende: *En toen zij Hem wegleidden, grepen zij een zekere Simon van Cyrene, die van de akker kwam, en legden hem het kruis op om het achter Jezus aan te dragen (Lukas 23:26).*
3. Whiston, *De werken van Josephus*, pag. 720.
4. De verleden tijd getuigt van de zekerheid dat het in de toekomst zal gebeuren.
5. Wat satan precies gedacht heeft wordt niet verteld, maar omdat hij het brein achter de hele zaak was, heb ik de vrijheid genomen om het me zo voor te stellen.
6. J.W. Shepard, *The Christ of the Gospels*. Eerdmans, (Grand Rapids © 1964) pag. 604 zoals geciteerd door Pentecost, *The Words and Works of Jesus Christ*, pag. 487.
7. John F. Walvoord en Roy B. Zuck, *The Bible Knowledge Commentary*. ©1983, SP Publications, Inc. pag. 340. Pentecost, *The Words and Works of Jesus Christ*, pag. 487. Warren W. Wiersbe, *The Bible Exposition Commentary*, deel 1, ©1989 SP Publications, Inc. pag. 384.
8. Een bataljon is een legerenheid van 300 tot 1000 man.
9. De exacte volgorde van de gebeurtenissen op de ochtend van de opstanding wordt niet vermeld. Ik heb een van de meer waarschijnlijke scenario's weergegeven.

Hoofdstuk 14

1. Jezus werd om negen uur in de ochtend aan het kruis genageld – de tijd van het morgenoffer. Hij stierf om drie uur in de middag – de tijd van het avondoffer.
2. Jezus' volmaakte leven kwalificeerde Hem om een geschikt offer te zijn. Maar het was Zijn dood die de betaling voor de zonde vormde. Alleen door Zijn dood kon van Jezus gezegd worden dat Hij aan de eisen van de wet voldaan had. Mattheüs 5:17-18.

Hoofdstuk 15

1. Ongeveer 30% van de Bijbel is profetie, deels al vervuld, deels nog in vervulling te gaan.
2. Een ander woord voor 'zonde'.
3. Dit wordt dikwijls je positie in Christus genoemd.
4. 'Hebben' is tegenwoordige tijd, wat aangeeft dat eeuwig leven iets is wat we nu al bezitten.
5. Sommige bijbelvertalingen gebruiken het woord 'vlees' om onze menselijke natuur aan te geven.
6. Josephus, de historicus uit de eerste eeuw, vermeldt de dood van deze man ook.
7. Saulus' naam werd in Paulus veranderd.

GOODSEED® International

P. O. Box 3704
Olds, AB T4H 1P5
CANADA

Business: 403 556-9955
Facsimile: 403 556-9950
Email: info@goodseed.com
www.goodseed.com

GOODSEED Australia
1800 897-333
info.au@goodseed.com

GOODSEED Europe
(+49) 05231-94 35 144
info.eu@goodseed.com

GOODSEED Canada
800 442-7333
info.ca@goodseed.com

GOODSEED UK
0800 073-6340
info.uk@goodseed.com

BONNESEMENCE Canada
Service en français
888 314-3623
info.qc@goodseed.com

GOODSEED USA
888 654-7333
info.us@goodseed.com

GOODSEED® International is a not-for-profit organization that exists for the purpose of clearly communicating the contents of this book in this language and others. We invite you to contact us if you are interested in ongoing projects or translations.

'GOODSEED,' and the design mark are trademarks of GOODSEED International.

Het is wel 'het meest verkeerd begrepen boek uit de geschiedenis' genoemd.

Uit naam ervan zijn in het verleden oorlogen gevoerd. Politici hebben er beleid op gemaakt, maar dit beleid ook weer veranderd. Theologen hebben het verdedigd en gehoord. Sceptici hebben dit boek op de korrel genomen. En misschien heeft al het 'gedoe' rond de Bijbel ook u wel eens versted doen staan. De vraag blijft: "Wat zegt de Bijbel nu eigenlijk echt?"

U hebt nu een boek in handen dat de grote Bijbelse thema's duidelijk en logisch uitlegt. In plaats van zich op één onderdeel te focussen – en dan het geheel te missen – verbindt de auteur de gehele tekst chronologisch tot een groot universeel drama en kijkt hij naar gebeurtenissen vanuit het perspectief van degenen die er bij waren toen er geschiedenis werd geschreven. Het resultaat is soms grappig, soms angstaanjagend, maar altijd in overeenstemming met de bedoeling van de tekst.

Als u dit boek uit hebt geloofd u misschien wel in 'het Boek' zoals u nooit eerder hebt gedaan. Of u besluit tot het tegendeel. De objectieve benadering van de auteur laat die beslissing aan u over.

Bij dit boek hoort ook *De vreemdeling op de weg naar Emmaüs – werkboek* dat uitermate geschikt is voor studiekringen, catechese en middelbare scholen.

'Hoewel ik al 30 jaar naar de kerk ging had ik nooit iets van de Bijbel begrepen. Het was niet meer dan een bundel losse verhalen. Nu past de Bijbel op een duidelijke, logische manier in elkaar. Het is gewoon ongelooflijk.'

John R. Cross werkte 23 jaar met New Tribes Mission, een zendingsorganisatie gericht op het bereiken van nieuwe stammen. Hij heeft vijf award winning video's geregisseerd, w.o. die van "EE-TAOW!", en is auteur van vier boeken die in twaalf talen zijn vertaald. Het boek *De Vreemdeling op de weg naar Emmaüs* is het meest bekend. John is docent en auteur voor GOODSEED International in Canada.

DE VREEMDELING
OP DE WEG NAAR EMMAÛS
JOHN R. CROSS

